

ŽIV. ST. ĐEVEĆERSKI

336.22

(497.1)

(094.5)

TROŠARINSKI
ZBORNIK

III

ZAVEZNO IZVRSNO VELI
ĆENTAR ZA INFORMACIONU I
DOKUMENTACIJONU DELATNOST

Inv. br.

SIGN.

3752

21. SV.

ZBIRKA ZAKONA

SV. 21.

UREDJUJE

ŽIV. ST. DEVEČERSKI

III IZDANJE

TROŠARIINSKI ZBORNIK

KOMENTAR

Zakona o Državnoj Trošarini

sa svima izmenama i dopunama

Zakona o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama

(sa svima izmenama i dopunama)

Zakona o Izmenama i Dopunama u Zakonu o Drž. Trošarini
Taksama i Pristojbama od 10. aprila i 28. juna 1929. god.

Svi sa propisima izmjenjenog i dopunjeno Trošarinskog
Piaviinika, sa svima dosadašnjim objašnjenjima

PRAVILNIK

o upotrebi novog sredstva za denaturisanje

PRAVILNIK

o prodaji denaturisanog špirta sa opštim sredstvom

UPUTSTVO

za izvoz špirta u inostranstvo uz povlasticu

UPUTSTVO

za naplatu oblasne trošarine i t. d.

SREDIO

ŽIV. ST. DEVEČERSKI
ŠEF ODSEKA GENER. DIREKCIJE POREZA
MINISTARSTVA FINANSIJA

BEOGRAD
IZDAVAČKA KNJIŽARNICA GECE KONA

1., KNEZ MIHAJOVA ULICA 1.

1929.

Sva prava pridržava pisac

Zboru Finansijske Kontrole,

Njegovim članovima, onim znanim i neznanim trudoljubivim službenicima, čije požrtovanje i savesnost budno čuvaju najglavnije izvore državnih prihoda, posvećuje ovu knjigu

Pisac

Br. 37136

PREDGOVOR KA I. IZDANJU OVE KNJIGE

U nastojanju da se zakonski propisi o državnoj trošarini što je moguće više izjednače nije prošao ni jedan finansijski zakon, a da se ne unesu neke odredbe o državnoj trošarini i sve u cilju izjednačenja zakona. Sem toga imamo i nekoliko specijalnih zakona o izmenama i dopunama zakona o državnoj trošarini. Usled tih čestih izmena i dopuna, kao i usled bezbrojnih objašnjenja izdatih od Generalne Direkcije Poreza, postao je zakon o državnoj trošarini i pravilnici za njegovo izvršenje, tako komplikiran da se teško moglo snaći. Opravdani su bili prigovori da se i oni, koji taj zakon primenjuju teško u njemu snalaze.

Trebalo je taj ogromni materijal srediti i sakupiti sve u jednu celinu, pa da se omogući celom građanstvu da samo može naći potrebna upustva u zakonu, a za organe finansijske vlasti bila je ovakva jedna knjiga od životne potrebe. Nadležna vlast to nije sama učinila do danas iz nepoznatih razloga, nego je bio taj posao prepušten privatnoj inicijativi.

Sav taj teški posao izvršio je gosp. Živ. Devečerski, šef odseka, Generalne Direkcije Poreza, sredivši ceo materijal o trošarini u ovu knjigu.

U ovoj knjizi se nalaze svi zakonski propisi o trošarini u potpunosti, kao i svi pravilnici za izvršenje ovoga zakona. Unete su sve izmene i dopune kako zakona tako i pravilnika, tako da je knjiga za tačnu primenu pozitivnih propisa absolutno sigurna i da se ne treba bojati greške.

Sem toga, što je za naročitu pohvalu u knjizi su takođe i svi raspisi i objašnjenja izdata u toku godina, na odgovarajućem mestu oštampana, tako, da se može pri upotrebi zakona i pravilnika voditi računa o svemu što ima uticaja na doношење rešenja i odluka.

Do danas ne postoji ovakvo jedno izdanje trošarskih propisa, pa se ovo izdanje pored svoje odlične izrade i kao prvo i jedino svesrdno preporučuje

Petar M. Petrović
šef trošarskog odseka
Generalne Direkcije Poreza

25. oktobra 1927
u Beogradu.

U MESTO PREDGOVORA KA I. IZDANJU

Državna trošarina spada u oblast posrednih poreza, i dolazi u red cenjenih državnih prihoda na koje će se, u zemljama koje su ratovale, morati još zadugo računati, pored svih povika dobromernih teoretičara. Ovaj porez ima jednu manu: podjednako pogada i bogataša i siromaha, ali ima dve dobre osobine: izdašan je i lako se skuplja. Zbog ove dve sjajne osobine u zemljama koje je iscrpeo rat, kao i u onima gde je narodni dohodak isuviše opterećen neposrednim dacijama, oprešta mu se velika mana neravnomernosti i ostavlja se vremenu da je ono iz-

leći polagano uz postepeno podizanje narodnog blagostanja i oporavak državnog gazdinstva.

Zato je državna trošarina vrlo poznat posredni oblik u svima evropskim državama.

I kod nas, posle dugih i teških ratova, sa razlogom se ozbiljno vodi računa o ovoj vrsti prihoda. Zbog toga se od ujedinjenja pa sve do današnjeg dana zapaža vrlo živ rad na izmenama i dopunama zakonskih propisa, koji regulišu naplatu i pravilno priticanje državne trošarine.

Kako do danas nije bilo nijednog državnog izdanja u kome bi svi ovi propisi bili skupljeni na jedno mesto, a za takvo izdanje i kod državnih vlasti i kod privatnih lica oseća se već odavno velika potreba, Uprava Saveza Finansijske Kontrole zamolila me je da izradim jedno prečišćeno izdanje Zakona o Državnoj Trošarini, Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama i Trošarskog Pravilnika, sa svima dosadašnjim izmenama i dopunama.

Ja sam to i učinio, i tako sreden materijal pružam onima kojima je potreban u ovoj knjizi, koju izdaje Savez Finansijske Kontrole. Pored čistog zakonskog teksta, u koji su unete apsolutno sve dosadašnje izmene i dopune, bez obzira da li sam ih sve poimence pominjao u primedbama ili ne, uneo sam i najnužniji broj objašnjenja nadležnih vlasti, gde god se za to ukazala potreba. Osim toga kao nerazdvojnu celinu od osnovnih trošarskih propisa u ovo izdanje uneo sam i autentične tekstove: Pravilnika o upotrebi novog sredstva za denaturisanje spiritusa od 29. jula 1925., Br. 44507, Pravilnik o prodaji denaturisanje spiritusa od 9. jula 1925., Br. 47337, Upustva za utvrđivanje jačine ocatne ki-

seline i Uputstva za izvoz špiritusa u inostranstvo od 27. juna 1927., Br. 76492. Nisam bio u mogućnosti da lično nadgledam izradu knjige, već sam to ostavio Upravi Savezne Fin. Kontrole i nadam se da će uprava učiniti sve da se potрудi i za čistu izradu i lepu opremu njezinu.

Njoj zato pripada i odgovornost i pohvala za dobru izradu ove knjige.

oktobra 1927. godine
Beograd

Živ. St. Devečerski,
šef Odseka Direkcije Poreza

UZ DRUGO IZDANJE OVOGA ZAKONA

Nedavnim izmenama i dopunama Zakon o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama izmenjen je i dopunjeno u svojim najbitnijim propisima, a uz njega i Pravilnik za Izvršenje Odredaba o Državnoj Trošarini, pored ranijih izmena i dopuna učinjenih putem finansijskih zakona **od 1927. godine kad je objavljen prvo izdanje ove knjige**, pa sve do danas.

Ta činjenica pobudila me je da priredim i drugo izdanje trošarinskih zakona u koje bi bile unete sve dosadašnje izmene i dopune. Kao što se iz predgovora ka prvoj knjizi vidi, ja sam bio te sreće da prvi, posle ujedinjenja, skupim i sredim razbacane i rasturene propise trošarinskih zakona i pravilnika i njihovih izmena i dopuna i da ih pružim državnim službenicima i drugim interesentima u jednoj knjizi i u tačnom tekstu.

Dobar prijem ove prve knjige kod uvažene čitalačke publike i stručne kritike, ohrabrio me je da ovo drugo izdanje sredim još bolje, na onoj osnovi, na kojoj je uređen moj komentar

Zakona o Taksama, t. j. da celo gradivo pružim na što pregledniji način. Tako sam u ovoj knjizi uz svaki član zakona uneo odmah i odgovarajući član pravilnika logičnim redom, a ispod pravilnika u takozvanim „Posebnim Napomenama“ uneo sam i komentar dotičnog člana zakona i pravilnika u vidu objašnjenja Generalne Direkcije Poreza ili u vidu upućivanja na druge propise u istoj knjizi ili mojim ličnim konstatacijama. Ova objašnjejna uneta su uz svaki član zakona u koliko su do sada izdata. Onde gde ih nema, ili gde nisu potrebne naročite napomene i uputstva nije unošeno nikakvo objašnjenje. Isto tako, uz pojedine članove zakona nije unet pravilnik iz prostog razloga što uz taj propis ne sleduje — ne postoji odgovarajući član pravilnika, kao što sam, opet u nekim slučajevima uz pojedine članove zakona uneo po dva i više članova pravilnika, koji sleduju uz dotični zakonski propis.

Ovo je za sada prvi *Zbornik Trošarinskih Propisa sređen na ovaj način*. Ako odgovori cilju, pričiniće i meni veliko zadovoljstvo.

Živ. St. Devečerski.

2. maja 1929. god.
Beograd.

UZ III IZDANJE OVE KNJIGE

Usled velike tražnje ove moje knjige ukazala se neophodna potreba da se izda i jedno izdanje u latinici, zato sam spremio i ovo III izdanje, koje je potpunije od oba prethodna izdanja, ima manje štamparskih grešaka i ima mnogo veći registar (kazalo).

30. jula 1929. god.

Živ. St. Devečerski

Na znanje

Molim da se pri upotrebi knjige ima na umu, da u svakom odeljku ide prvo član zakona, sa najširim tekstom, obeležen obično iz masnih slova, na primer: **Član 1.**, **Član 10.** ili **Na šećer, Na alkohol.** Posle člana zakona dolazi član pravilnika sa uvučenim, užim tekstom i natpisom iz kurziva „Trošarinski Pravilnik“. Iza njega dolaze objašnjenja nadležnih vlasti i moja lična pod naslovom »**Posebne napomene**«.

Ž. D.

ZAKON

O DRŽAVNOJ TROŠARINI

od 9. novembra, 1909. — sa izmenama i dopunama od 27. juna, 1921. god. — 20. decembra, 1927. god., — novembra, 1923. god. i 31. marta 1927. god.

I. Opšte određbe.

Član 1.

Predmeti potrošnje u zemlji, predviđeni u tarifi ovog zakona, plaćaju državnu trošarinu.

Oni podleže plaćanju državne trošarine bilo da se proizvode u zemlji, bilo da se unose sa strane u zemlju.

Posebne napomene

Stara tarifi ovog zakona iz 1909. godine ukinuta je, a u mesto nje važi trošarinska tarifa koja je odštampana u članu 6. Zakona o Državnoj trošarini, Taksama i Pristojbama, koji se nalazi oštampan odmah iza ovog zakona u ovoj knjizi.

Član 2.

Izuzetno od propisa u Zakonu o Seoskim Dućanima, svi trošarinski predmeti mogu se prodavati i u seoskim dućanima.

Trošarinski predmeti, na koje je trošarina po ovome zakonu plaćena, moraju biti snabđeni trošarskim znacima na način i u meri kako je i u koliko je to ovim zakonom ili pravilima za njegovo izvršenje propisano.

Član 3.

Trošarinu ne plaćaju predmeti strane proizvodnje kad se preko zemlje provode u drugu državu, ili kad se iz smetskih i carinskih magacina vraćaju natrag, odnosno izvoze van zemlje, kao i predmeti domaće proizvodnje, kad se izvoze u inostranstvo.

Član 4.

Oslobodjeni su od plaćanja državne trošarine predmeti uvezeni iz inostranstva ili neposredno od proizvodača u zemlji nabavljeni, ako su namenjeni :

- a) za svrhe pomenute u čl. 9. tač. 1. predloga zakona o opšte carinskoj tarifi; i
- b) namenjeni za neposrednu upotrebu diplomatskih lica akreditovanih kod Nj. V. Kralja Srba, Hrvata i Slovenaca (Apostolski Nuncije, Poslanici i Otpravnici Poslova) po uzajamnosti.

Ovo oslobodenje važi od 1. aprila 1927. Naplaćene sume neće se vraćati.

Trošarinski Pravilnik¹⁾

Čl. 4.

Državnu trošarinu, izloženu u Tarifi iz čl. 6. Zak. o drž. trošarini taksama i pristojbama, ne plaćaju:

¹⁾ T. j. Pravilnik za izvršenje odredaba o Drž. Trošarini od 28. avgusta 1920, sa svima dosadašnjim izmenama. Prema njegovom čl. 124. on se skraćeno zove „Trošarinski Pravilnik”!

,a.) Predmeti namenjeni za neposrednu upotrebu Kralja, Kraljice i Prestolonaslednika, bilo da su uvezeni iz inostranstva ili nabavljeni u zemlji neposredno od proizvodača; ako se predmeti nabavljaju neposredno od proizvodača u zemlji mora se kontrolnom organu doneti uverenje od Upravnika Dvora potvrđeno od Odeljenja Poreza;

b.) Predmeti namenjeni za neposrednu upotrebu diplomatskih lica akreditovanih kod Nj. V. Kralja Srba, Hrvata i Slovenaca (Apostolski Nuncije, Poslanici i Otpravnici Poslova) po uzajamnosti bilo da su uvezeni iz inostranstva ili nabavljeni u zemlji neposredno od proizvodača. Ako se predmeti nabavljaju u zemlji onda se mora podneti uverenje izdato od Ministarstva Inostranih dela, koje mora biti potvrđeno od Odeljenja Poreza.¹⁾

v.) predmeti strane proizvodnje, kad se preko Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca provode u drugu koju državu;

g.) predmeti strane proizvodnje, kad se iz carinskih magacina neocarinjeni vraćaju natrag u inostranstvo odakle su uvezeni ili šalju u drugu koju državu;

d.) predmeti domaće proizvodnje kad se izvoze iz Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca;

d.) predmeti trošarski, koji se otpremaju u slobodna smetska;

e.) predmeti trošarski, koji se de-naturisani i inače upotrebljavaju za indu-

¹⁾ T. j. od Odeljenja Poreza Mjn. Finansija, prema novom ustrojstvu Min. Finansija.

strijske i naučne ciljeve u koliko je to po postojećim propisima dopušteno, i to po predhodnoj oceni i odobrenju finansijske Direkcije;

ž.) za denaturisanje predmeta podložnih plaćanju državne trošarine, koji se puštaju u promet slobodno od trošarine u denaturisanom stanju, naplaćivaće se po 0.50 dnara od hektolitarskog stepena, litra, odnosno kilograma na ime kontrolne naknade.

II. Naplata trošarine.

Član 5.

Na trošarinske predmete naplaćuje se državna trošarina pri puštanju u promet ili potrošnju.

Za trošarinske predmete ne smatra se da su stavljeni u promet, ako se radi izvoza u inostranstvo predaju na otpravljanje železničkim i parobrodskim stanicama, sa propisnom sprovodnicom.

Za denaturisanje predmeta podložnih državnoj trošarini, koji se puštaju u promet slobodno od trošarine u denaturisanom stanju, naplaćivaće se po 0.50 dinara od hektolitarskog stepena odnosno od kilograma na ime kontrolne naknade.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 5.

1. Ni jedan trošarinski predmet ne može se pustiti u slobodan promet ili potrošnju, dokle za njega nije plaćena trošarina.

2. Prema tome, predmeti izloženi u Tarifi iz čl. 6. Zak. o drž. trošarini, taksa ma i pristojbama, plaćaju trošarinu;

a. kad se sa strane uvoze za potrošnju u zemlji, i kad se puste u slobodan promet; i

b. kad se proizvode u zemlji radi prodaje i potrošnje sem slučaja iz čl. 8 ovoga Pravilnika.

3. Na trošarinske predmete, koje sopstvenik ili njegovo osoblje i u krugu (u ogradi) fabrike troši mora se takođe platiti trošarina po propisima zakona i ovoga pravilnika.

4. Trošarinski predmeti jamče za trošarinu, koja od njih još nije naplaćena, dok se nalaze u fabrici, slobodnom smestiju ili pod zvaničnim zatvorom, i ne mogu se upotrebiti za izmirenje privatnih tražbina dok se na njih ne plati propisna trošarina.

5. U pogledu naknade manje proračunate i naplaćene ili uopšte nenaplaćene trošarine na predmete uvezene sa strane važe isti propisi kao i za naknadu carinskih dažbina.

6. Naplata manje proračunate i naplaćene ili u opšte nenaplaćene trošarine na trošarinske predmete u zemlji može se izvršiti od proizvođača odnosno potrošača u roku od 5 godina od dana koga je celokupnu trošarinu trebalo platiti.

Čl. 15.

1. O prihodima od trošarine podnosiće finansijske direkcije za celo svoje po-

dručje, mesečne izveštaje o naplati trošarinskih prihoda, po obrascu br. 1. Odeljenju Poreza.

2. Ovi izveštaji moraju se uvek blagovremeno poslati tako, da ih Odeljenje Poreza, radi svoje upotrebe dobije najdalje šestoga dana svakoga narednog meseca. Ako se to ne učini, Ministar Finansija kazniće odgovornog činovnika po postojećim propisima.

Posebne napomene

I. Vidi čl. 4. tač. Ž, Trošar. Pravilnika uz čl. 3. ovoga zakona. —

II. Članom 171 finansijskog zakona za 1926/27. god. propisano je: — »Na ime interesa za na vreme neplaćene državne dažbine po zakonima o neposrednim i posrednim porezima naplaćivaće se na teritoriji cele Kraljevine 8% na godinu. — Proračunavanje interesa vršiće se prema zakonima one oblasti na kojoj se vrši naplata interesa, u koiiko odnosni propisi nisu izjednačeni.”

Prema ovome propisu naplata intresa vršiće se za na vreme neplaćene takse ili trošarine po ponutim zakonima, izuzev obračunskog plaćanja državne trošarine, koje se vrši po članu 12 zakona o državnoj trošarini a shodno čl. 8. pravilnika za izvršenja zakona o državnoj trošarini. Naplata interesa vršiće se onako ikako se i redovna dažbina plaća t. j. u gotovom novcu ili u taksenim markama s tim da se u poslednjem slučaju preko taksenih maraka mora ispisati reč „Interes”.

Raspis G. D. P. Poreza od 2. aprila 1926 g.
Br. 25.960)

III. Ovaj propis F. Zakona ugasiće se 1. avgusta 1929 u koliko se odnosi na trošarinu, ako se dotle ne obnovi (jer mu je dotle važenje produženo Zakonom o izmeni čl. 76. fin. zakona za 1929-30. godinu od 31. maja 1929. g. Tako će pitanje kamatne stope na dužnu trošarinu ostati neregulisano zakonom. U koliko se pak, odnosi na neposredne poreze, ovaj propis nema važnosti od dana kad je stupio na snagu novi poreski zakon t. j. od 1. januara 1929. godine.

Na porez se sad plaća 6%.

IV. Pošto su prema članu 23 tač. 12. Uredbe o organizaciji finansijske struke i službe finansijske Direkcije nadležne za izdavanje odobrenja za upotrebu trošarinskih predmeta bez plaćanja državne trošarine denaturisanih ili inače za industrijske, obrtne, poljoprivredne i naučne svrhe u koliko je to zakonom i pravilnikom dopušteno, to Generalna Direkcija Poreza, da bi Finansijske Direkcije pravilno postupale kod izdavanja tih odobrenja, izdaje sledeća uputstva:

Trošarinski predmeti: šećer, benzin i alkohol oslobođaju se plaćanja državne trošarine, ako služe za industrijske potrebe, u kome se slučaju **moraju denaturisati specijalnim sredstvima**, odgovarajućim pojedinim industrijskim proizvodima.

Ta sredstva su sledeća:

1.) **Za šećer.** — Za denaturisanje 100 kgr. šećera mogu se upotrebiti:

a.) Ruzmarinovo ulje u iznosu	130 grama;
b.) Vodeni nasvor 5% aloe	
—ekstrakta (salisabor)	1 kgr.
v.) Petroleum	200 grama
g.) Sitan sapun	3 kgr,
d., Tečan sapun od ricinusovog ulja	5 kgr.
đ.) Gorka so	10 kgr.

Napomena pod d) — Ako je šećer u čvrstom i isitnjem stanju, gorku so treba dodavati u prahu. Ako je, međutim, šećer u obliku sirupa, onda se gornja kolčina gorke soli ima rastvoriti u vodi i denaturisanje izvršiti ovako dobivenim rastvrom gorke soli.

- e.) Karbolna kiselina (čista, tehnička ili sirova) . . . . . 250 grama;
- ž.) Kuhinjska so (natrium hlorid) . . . . . 10 kgr.
- z.) Kalcinirana soda . . . . . 10 kgr.
- i.) Kristalna soda . . . . . 25 kgr.

Napomena. — U slučajevima pod z) i i) mora se šećer najpre rastvoriti i soda dodavati rastvoru šećera.

- j.) Dekstrin . . . . . 100 kgr.
- 2) Benzin. Za denaturisanje 100 kgr. benzina ima se upotrebiti:
  - a.) Gusti rastvor borove smole . . . . . 1 kgr.
  - b.) Laneno ulje . . . . . 10 kgr.
  - v.) Laneni firnis . . . . . 10 kgr.
  - g.) Terpetinsko ulje . . . . . 5-10 kgr.
  - d.) Gusti rastvor kaučuka . . . . . 1 litar
- 3.) Alkohol (špiritus) — Sem specijalnih sredstava, predviđenih pravilnikom za izršenje zakona o porezu na žestu, odlukom Gospodina Ministra Finansija, odobrena su još i sledeća na 100 hl.^o alkohola:
  - a.) Kamfor . . . . . 4,5 kgr.
  - b.) Šelak . . . . . 7,00 kgr.
  - v.) Benzol . . . . . 10,00 kgr.
  - g.) Metil—alkohol . . . . . 5,00 kgr.

Napomena. Slučajevi pod v.) i g.) primenjuju se kod denaurisanja špiritusa, namenjenog teranju motora i može se, prema potrebi, izabrati jedno od oba sredstva.

Sva specijalna sredstva, za posebno denaturisanje špiritusa, kako ona, predviđena pravilnikom tako i ova gore pobrojana, moraju se, pre upotrebe, slati na analizu Hemiskom Laboratorijumu Gene-

INDENT. GP

3752

ralne Direkcije Poreza u Beogradu, u cilju ispitivanja, da li ista odgovaraju propisanim uslovima ili ne.

U slučaju, da se pojavi traženje dozvole za specijalno denaturisanje špiritusa kakvim drugim sredstvom, koje bolje odgovara industrijskoj potrebi, a nije ovde navedeno, Direkcije će takvu molbu uputiti Generalnoj Direkciji Poreza, koji će o ovome doneti svoju odluku.

Prednje se dostavlja Direkciji radi upravljanja pri izdavanju dozvola za upotrebu trošarinskih predmeta bez plaćanja državne trošarine denaturisanih za industrijske svrhe.

Raspis Gen. Direkcije Poreza od 5. aprila 1929. god. Br. 34.980.)

Čl. 6.

Na predmete koji se sa strane uvoze, naplaćuju trošarinu pri uvozu carinarnice.

Naplatu trošarine na ove trošarinske predmete mogu vršiti samo one carinarnice, koje Ministar Finansija za to odredi.

Ostale carinarnice mogu vršiti naplatu trošarine samo na one predmete, koje putnici slobom nose, ako ova trošarina ne prelazi sumu od 10 dinara.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 9.

1. Uvoz trošarinskih predmeta označenih u Tarifi iz čl. 6. Zak. o drž. trošarini, taksama i pristojbama dopušta se samo na carinarnicama I i II reda, a kod sporednih

samo onih kod kojih je i u koliko dopušteno carinjenje trošarinskih predmeta.

2. Na ostalim carinarnicama uvoz ovih predmeta dopušta se samo po odobrenju Ministra Finansija, ili ako ove predmete putnici sobom nose, a trošarina na njih ne prelazi sumu od 10.— din. Ako trošarina iznosi više od 10.— dinara uvoznik mora predmete ostaviti u carinskom magacinu i tražiti za uvoz naknadno odobrenje.

Čl. 16.

1. Na predmete, koji se sa strane uvoze, naplaćuju trošarinu pri uvozu carinarnice.

2. Na predmete, koji se u zemlji proizvode trošarinu naplaćuju poreske uprave. Ali gde postoji poštanska štedionica može Ministar Finansija odobriti da ova primi odnosnu sumu trošarine po propisima koji o tome postoje ili koje će se naknadno izdati. Gde pak nikakvih državnih vlasti nema, mogu po naročitom odobrenju Ministra Finansija, trošarinu primati i opštine, koje su dužne prilikom pošiljaja neposrednog poreza slati i sume naplaćene trošarne finansijskim upravama odnosno poreskim uredima.

3. Prinudna (eksekutivna) naplata redovne trošarine vršiće se onako isto kao što se vrši i prinudna naplata poreza.

4. Naplatu trošarine ne mogu vršiti organi finansijske kontrole (sem slučaja iz čl. 20. zakona o finansijskoj kontroli), poreski pripravnici, dnevničari.

Posebne napomene

I Vidi čl. 5. — 8. i 10. Trošar. Pravilnika uz čl. 5., 10 i 12, ovog Zakona.

II. Članom 137 finansijskog zakona za 1926-27 godinu propisano je:

„Na ime egzekutivnih troškova za naplatu neposrednih i posrednih javnih dažbina naplaćivaće se na teritoriji cele Kraljevine:

Za pismenu faktično uručenu opomenu i para od svakog dinara dugovanja državne dažbine;

Za izvršenje popisa (plenidbe zaplene) stvari za zaostale državne dažbine naplatiće se 2 pare od svakog dinara dugovane dažbine, pored takse iz T. Br. 79. taksene tarife zakona o taksama. Naplati ovog troška za izvršenje popisa pristupiće se samo u onom kraju, ako se popis stvari fiktično izvrši.

Ni u kom slučaju ovaj trošak ne sme biti manji od 20.— dinara.

Za prodaju naplaćivaće se posebna taksa po T. Br. 81. taksene tarife zakona o taksama.

(Raspis G. D. Poreza od 5. aprila 1926. g. Br. 25.959).

Vidi čl. 151. Zač. o N. Porezu i Uredbu o prinudnoj naplati poreza od istog pisca i po njima se upravlja.

Čl. 7.

Na predmete, koji se u zemlji proizvode, trošarinu naplaćuju poreska odeljenja, na način kako Ministar Finansija pravilima za izvršenje ovoga Zakona propiše.

Posebne napomene

I. Trošarinu sad naplaćuju poreske uprave.

II. Ova pravila propisao je Ministar Finansija u vidu Trošarinskog Pravilnika.

III. Način naplate vidite u čl. 5.—13 ovoga zakona i u čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama i u propisima Trošarinskog Pravilnika uz te zakonske propise.

čl. 8.

Za predmete, koji se u zemlji poizvode od domaćih ili sa strane uvezanih sirovina, koje ne podleže plaćanju trošarine, u interesu lakše kontrole, Ministar Finansija može narediti da se trošarina naplaćuje na sirovinu mesto na fabrikat.

U ovakim slučajevima određivaće se odnos, koji postoji između količine sirovine i količine izrađenih predmeta.

Ali trošarina na pivo i šećer naplaćivaće se samo na gotov proizvod.

Posebne napomene

Vidite tač. 6. i s. čl. 6. Zak. o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama u drugom delu ove knjige.

čl. 9.

Na predmete, u zemlji proizvedene, od materijala na koji je trošarina plaćena, trošarina se naplaćuje po odbitku plaćene trošarine na sirovinu.

I u ovome slučaju, odrediće se odnos i сразмерa između utrošenoga materijala i prerađevine.

Posebne napomene

Vidite tač. 7. čl. 6. Zakona o Državnoj Trošarini Taksama i Pristojbama i čl. 109. Trošarin. Pravilnika uz njega.

čl. 10.

Trošarina u koliko se naplaćuje po težini, naplaćuje se na neto težinu po odbitku dare, a trošarina u koliko se naplaćuje po zapremini, naplaćuje se po zapremini bez obzira na sudove i zavoje u kojima se radi prodaje i potrošnje pakuju.

Trošarinski Pravilnik

čl. 10.

1. Trošarina, u koliko se naplaćuje po težini, naplaćuje se na neto težinu po odbitku dare i to po stopama, koje važe i za odbijanje dare pri carinarnicama; a trošarina u koliko se naplaćuje po zapremini, naplaćuje se po zapremini bez obzira na sudove i zavoje u koje se trošarinski predmeti radi prodaje i potrošnje pakuju.

2. Čista zapremina utvrđuje se i na taj način kad se predhodno iznađe specifična težina na osnovu koje će se kilogrami pretvoriti u litre i po litru trošarina naplatiti.

3. U pogledu utvrđivanja zapremine alkohola (špirita) i rakije važe dosadašnji propisi.

Posebne napomene

I. Odnosi težine i zapremine kod trošarinskih tečnosti.

Radi jednoobraznije primene trošarine na tečnost prema drugom stavu čl. 10. trošarinskih pravila, a s obzirom na njihove specifične težine, uzimaće se:

a. da 1. kgr.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{sviju vrsta ulja,} \\ \text{ruma, esencije za pića,} \\ \text{konjaka} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{iznosi} \\ 1.075 \text{ lit.} \end{array} \right.$
b. da 1. kgr.	$\left\{ \begin{array}{l} \text{piva} \\ \text{finih i trošarinskih} \\ \text{vina i uopšte} \\ \text{likera,} \\ \text{ocatne esencije} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{iznosi} \\ 1.— litar \end{array} \right.$

Pokrenuo je pitanje o tome: kako će se iznalažiti čista zapremina kod onih tečnosti koje plaćaju državnu trošarinu po zapremini.

Po ovome pitanju, saslušao sam mišljenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza, pa sam na predlog Carinskog Saveta, a na osnovu čl. 68. Zakona o Državnoj Trošarini i s pogledom na tač. 2. čl. 10. Trošarinskog Pravilnika rešio, da se čista zapremina tečnosti za naplatu državne trošarine iznalaži:

1.) Pomoću oznaka zapremine na sudovima ako se u tačnost njihovu ne bi posumnjalo;

2.) Iznalaženjem neto težine po odbitku dare, ako je dara propisana, koja će se (neto težina) zatim po tabeli priloženoj uz Trošarski Pravilnik pretvoriti u litre, i na ove državne trošarine naplaćivati;

3.) Stvarnim merenjem neto težine tečnosti u slučajevima gde dara za sudove, u kojima tečnost dolazi, nije predviđena po Zakonu o Opštoj Carinskoj Tarifi. U ovome slučaju merenje će se vršiti na taj način, što će se na primer kod flaše jednakе veličine izmeriti samo jedna, i na taj način utvrditi njenu težinu, koja će se radi iznalaženja neto težine celokupnog broja flaša pomnožiti sa težinom nađenom u jednoj flaši, pa dobiveni proizvod pomoću tabela uz Trošarski Pravilnik pretvoriti u litre.

Za iznalaženje čiste zapremine tečnosti može se upotrebiti kod carinarnica koji se hoće od pobrojanih načina, — ali će se po načinu pod 3) postupati samo onda, kada se čista zapremina ne bi mogla utvrditi pomoću oznake na sudovima, ili bi se u tačnosti tih oznaka posumnjalo.

(Upustvo Min. Finansijsa od 30. septembra 1924 god. CBr. 47712).

II. Vidite „Posebne Napomene” uz tač. 16. čl. 6. Zak. o Drž. Trošar., T. i Pristojbama.

čl. 11.

Trošarina se plaća gotovim novcem u zlatu, ili u trošarskim markama od vrednosti, kako se za pojedine vrste trošarskih predmeta pravilima za vršenje ovoga zakona odredi.

Trošarske marke kupuju se za srebro sa 2% popusta.

Trošarski Pravilnik

čl. 6.

Državna trošarina naplaćuje se u srebru kako na carinarnicama tako i u zemlji.

Posebne napomene

I. Vidi čl. 1. Zakona Drž. Trošar. Taksama i Pristojbama u ovoj knjizi.

II. Trošarina se sad plaća u srebru.

čl. 12.

Poček za naplatu trošarine ne može se nikome davati.

No kao poček neće se smatrati, ako se zbog olakšice u knjiženju, manipulaciji i obračunavanju

vanju trošarine, za proizvode pojedinih većih industrijskih preduzeća ovima odobri polaganje trošarine petnajestodnevno, mesečno ili tromesečno, a pivarama do šest meseca, o čemu će za svaki pojedini slučaj odlučivati Ministar Finansija po predlogu Generalne Direkcije Poreza.*). Iznos ove trošarine mora biti obezbeđen na način kako to Ministar Finansija propiše.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 7.

Za plaćanje trošarine ne može se dati nikome poček.

Čl. 8.

No kao poček neće se smatrati, ako se, zbog olakšice u knjiženju, manipulaciji i obračunavanju trošarine, za proizvode pojedinih većih industrijskih preduzeća ovim odobri polaganje trošarine petnaestodnevno, mesečno, dvomesečno ili tromesečno, a pivarama do šest meseca, o čemu će za svaki pojedini slučaj odlučivati Ministar Finansija, po predlogu Odeljenja Poreza.

2. Industrijska preduzeća, kojima je po tač. 1. ovog člana odobren obračun posle petnaest dana, mesec dana, dva ili tri meseca odnosno šest meseca, dužna su obezrediti odgovarajuću trošarinu.

3. Ova državna trošarina mora se položiti najmanje za dvadeset dana posle onoga vremena, za koje je obračun odo-

*) T. j. sad Odeljenja Poreza.

bren. Na pr. ako je jednom preduzeću odobren obračun za plaćanje trošarine za dva meseca, moralo bi za iznete predmete u januaru mesecu platiti trošarinu u vremenu od 1. do 20. marta.

Posebne napomene

1. Rešenjem Ministra Finansija od 14. jula 1926. godine Br. 49344, naređeno je, da se sve garancije za plaćanje državne trošarine na osnovu obračunskog plaćanja, deponuju kod Generalne Direkcije Poreza.

Kako je ovakav postupak skopčan sa velikim teškoćama oko polaganja garancija i izveštaja o plaćenoj trošarini, to je Gospodin Ministar Finansija rešenjem od 10. februara 1927. godine, Br. 16482 naredio da se počev od 1. marta 1927 god. garancije za državnu trošarinu na predmete iznete iz preduzeća na osnovu obračunskog plaćanja polažu kod okružnih finansijskih uprava odnosno finansijskih direkcija.

Od ovog čine izuzetak samo fabrike šećera, koje će i u buduće polagati garancije u Generalnoj Direkciji Poreza.

Prema prednjem, imaju se počev od 1. marta 1927. godine sve garancije za državnu trošarinu na predmete iznete iz preduzeća na osnovu obračunskog plaćanja, ma u čemu se one sastajale, polagati kod okružnih finansijskih uprava, odnosno finansijskih direkcija.

Plaćanje državne trošarine vršiće se kod filijala Narodne Banke ili Glavne Državne Blagajnice, kako je to naređeno rešenjem Ministra Finansija od 14. jula 1926. godine, Br. 49344.

Priznanice o uplaćenom dospelom iznosu trošarine predužeća će podnosići finansijskoj direkciji, a uprava će odnosno direkcija te priznanice u originalu ili overenom prepisu hitno slati Generalnoj Direkciji Poreza sa izveštajem za koji je mesec položena državna trošarina za koju priznanica glasi. Isto tako finansijske uprave, odnosno direkcije podnosiće hitan izveštaj Generanoj Direkciji Poreza o svakom novom položenom garantnom pismu sa naznačenjem za koliko i koje mesece je pismo položeno i sa koliko je taksirano.

Nadležni kontrolni organi svih predužeća, koja imaju obračunsko plaćanje, dostaviće i dalje neposredno Generalnoj Direkciji Poreza tačan izveštaj do 10. dana svakog meseca: koliko je koje predužeće izvezlo u prošlom mesecu trošarinskih predmeta na osnovu obračunskog plaćanja, koliko ima da plati na ime državne trošarine i koga dana mora taj iznos platiti:

(Raspis Gen. Direkcije Poreza od 12 februara 1927. god. Br. 17018).

III. Ministar Finansija doneo je 26. jula 1927. godine Br. 86391 sledeće rešenje:

„Da se za garanciju za državnu trošarinu na predmete stavljenе u promet na osnovu obračunskog plaćanja bez naplate državne trošarine može deponovati uložna bankovna knjižica, po kojoj će sama banka potvrditi i pismom uloženu sumu i obavezati se, da ulog nikome neće isplatiti sem Finansijske Direkcije kod koje je knjižica položena ili licu kome to ova Direkcija odobri.“

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 6. avgusta 1927. god. Br. 86391).

III. „Odredbu člana 12. Zakona o Državnoj Trošarini može Minitar Finansija primeniti i na trgovce vinom koji plaćaju godišnje najmanje 100.000 din. trošarine na vino“.

8.) napomena uz tač. 6. čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini Taksama i Pristojbama).

IV. Propis pod III. donet je članom 2. Zakona o Izmenama i Dopunama u Zakonu o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama od 10. aprila 1929. god. i važi od 15. aprila iste godine.

V. »Obračunska plaćanja kakva su bila ranije data pivarama na osnovu člana 22. Zak. o Državnoj Trošarini prestala su važiti od 1. maja 1927. godine«. (Tač. 38. čl. 107. Trošarinskog Pravilnika) (uz tač. 5. čl. 6. Zakona o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama).

čl. 13.

Sporovi i žalbe o primeni ovoga Zakona i tarife ne zadržavaju naplatu osporene trošarine.

Trošarinski Pravilnik

čl. 11.

1. U slučaju spora između sopstvenika i nadležne trošarinske vlasti o predmetima, koji podleže plaćanju državne trošarine, pregled trošarinskog predmeta vršiće se po molbi ili izjavljenoj žalbi trošarinskog obveznika u hemijskoj laboratoriji Odeljenja Poreza. Na molbu ili protokolarno saslušanje kojim se traži analiza lepi se, pored takse za molbu po TBr. 1. još i taksu za analizu po III napomeni Tbr. 212 taksene tarife.

2. Ugledi spornog predmeta šalju se, pod pečatom dotične trošarinske vlasti (carinarnice, poreske uprave ili finansijske di-

rekcije, sreskog upravnika ili odeljka finansijske kontrole) i sopstvenika, Odeljenju Poreza naročitim aktom, u kome se mora izložiti: ime sopstvenika, količina spornog predmeta, znaci i brojevi sudova, broj deklaracije, ili prijave za proračun i naplatu trošarine i zbog čega se osporava plaćanje trošarine. — Na ugled se mora zlepiti cedulja, na kojoj će se takođe označiti: ime sopstvenika; kakav je predmet; količina; znaci i brojevi sudova i koji je ugled po redu: I. II. i t. d.

Posebne napomene

Tar. Br. 212. taksene tarife glasi: „Na uverenja o zdravstvenosti robe i uverenje hemičara o izvršenoj analizi na strani, ako se ne podnesu u potvrđenom prevodu Dinara 20.— 3. napomena. Ova taksa iz Tbr. 212. naplaćivaće se i za sve analize robe kad se analiza vrši po zahtevu privatnih lica”.

Čl. 12.

1. Analiza se mora izvršiti za pet dana od prijema ugleda.

2. Laboratorija je dužna da iznađe i na protokolu analize prema vrsti predmeta tačno označi količinu: šećera, alkohola, ekstraktivnih materija; jačinu (kod ocatne kiseline); gustine (kod benzina), kao i druge podatke, koji karakterišu predmet od koga je uzet ugled, kao trošarinski predmet. Ova je analiza merodavna. Stanje stvari i rezultat saopštiće se dotičnomet nadleštву preko koga je analiza tražena.

Čl. 13.

Za svaku traženu analizu, molilac odnosno žalilac snosi sve troškove oko izvršenja analize.

Čl. 14.

Sporovi i žalbe o primeni zakona i tarife ne zadržavaju naplatu osporene trošarine.

III. Trošarinska Kontrola.

Čl. 14.

Kao dokaz da je na kakav predmet plaćena trošarina važi jedino trošarinska marka, ili drugo obeležje na trošarinskom predmetu propisno utvrđeno ili deklaracija, ako je trošarinski predmet sa strane uvezan.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 17.

Trošarinska kontrola obuhvata skup sviju mera i propisa, upravljenih na to, da ni jedan trošarinski predmet ne izbegne od plaćanja trošarine.

Čl. 18.

Trošarinska kontrola prostire se:

- a. na upotrebu trošarinskih obeležja i kontrolnih sprava (aparata);
- b. na uređenje radionica, način proizvodnje i dužnosti proizvođača trošarinskih predmeta; i
- v. na prodaju trošarinskih predmeta i dužnosti prodavaca.

Čl. 19.

Pošto je kod predmeta, za koje je trošarinsko obeležje propisano, dokaz da je plaćena trošarina jedino trošarinsko obeležje na trošarskom predmetu propisao stavljen ili utvrđeno, ili deklaracija, ako je trošarski predmet sa strane uvezan, to su trošarske vlasti s jedne strane, i proizvodači, odnosno uvoznici s druge strane, dužni starati se da se sva obeležja uredno, po propisima zakona i ovoga Pravilnika, stavljuju, ispituju, lepe, žigošu i poništavaju. U protivnom, dotični trošarski organi odgovaraće za nemarljivo vršenje svoje dužnosti, a proizvodači, odnosno uvoznici neobeleženih trošarskih predmeta smatraće se kao krijumčari, prema čl. 77. i 78. ovog Pravilnika, u koliko njihove krivice ovim Pravilnikom ne bi bile drukčije okvalifikovane.

Čl. 20.

Da je trošarina plaćena važiće kao dokaz:

1.) za predmete strane proizvodnje deklaracija.

Ali, pored toga označiće se štambiljem na svakom koletu sa trošarskim predmetima, pored znaka i broja koleta: „plaćena državna trošarina kod carinarnice”. — Na svaki džak ima se staviti carinsko olovo sa carinskim natpisom prema propisu člana 23. ovog Pravilnika. Za olovu naplaćivaće carinarnice naknadu po propisima Carinskog Zakona.

Sem toga obeležavaće se i račun priложен uz deklaraciju uvoznim brojem deklaracije, datumom ekspedicije i štambiljem carinarnice o naplati.

- 2.) za predmete proizvedene u zemlji:
  - a. kod onih, za koje je trošarinsko obeležje propisano, ovo obeležje;
  - b.) kod drugih predmeta: priznanica propratnica ili sprovodnica.

Posebne napomene

Vidi čl. 25. Tr. Pravilnika uz član 16. Zak. o Drž. Trošarini i čl. 78. Trošar. Pravilnika uz čl. 35. Zakona o Drž. Trošarini.

Čl. 15.

Sve trošarske marke i obeležja imaju se stavljati na sudove i zavoje u kojima se nalaze trošarski predmeti tako da se bez poništaja njihovog ovi predmeti ne mogu upotrebiti.

Trošarski Pravilnik

Čl. 21.

Za obeležavanje sudova i zavoja, u kojima se nalaze trošarski predmeti, i za potvrdu o plaćenoj trošarini, postoje:

1. trošarski štambilj;
2. trošarsko olovo (plomba);
3. trošarska traka;
4. trošarsko obeležje ili znak ili isprava iz tač 2 pod b. člana 20. ovoga Pravilnika, kako to propiše Ministar Finansija; i

5. štambilj za poništavanje trošarin-skog štambilja na koletima kada se ova isprazne, sa natpisom: »Finansija poništila«.

Čl. 22.

Trošarinski štambilj upotrebljavaće se u slučajevima:

1. koji predviđa drugi stav tačke 1 člana 20; i

2. na sanducima i buradima u koje će se pakujе šećer. — Na gvozdenu i limanu (plehanu) burad trošarinski štambilj ima se staviti ovako: štambilj se otisne na jedan komad hartije, na koji se ima ujedno označiti i broj prijave odnosno deklaracije. Ta se hartija onda prilepi na jednom dancetu bureta podesnim sredstvom za lepljenje.

Čl. 23.

Trošarinsko oovo stavlja se na džakove tako, da se njime uhvate krajevi unakrsnog kanapa sa obe strane i potom učvrsti i žigoše naročitom spravom (plombom) utiskujući u oovo sa jedne strane „fabrika N”, a s druge strane natpis „plaćena trošarina”. — Pri uvozu trošarinske robe preko carinarnice u džakovima, oovo se stavlja carinskim kleštima.

2. Radi otvaranja džaka odseca se jedna strana kanapa, tako da na drugom kraju kanapa uvek ostane viseći ovo oovo.

Čl. 24.

Trošarinska traka lepi se na sitnije trošarinske predmete, sudove i zavoje između poklopca i suda, a poništava se otva-

ranjem kutije, stakleta, paketa, i dr. time, što se procepi. Na burad sa tečnostima (sem piva) lepi se trošarinska traka preko čepa i vranja tako da se traka na čepu, udaranjem slavine u bure, mora probušiti, i trake na vranju vađenjem vranja pocepati. Kod flaša, lepi se trošarinska traka povrh grlića tako, da sredina trake dode na zapušać, a krajevi niz grlo kako bi se pri otvaranju flaše morala sredina procepiti, a krajevi ostati na grlu flaše. Pre upotrebe trake se žigošu.

2. Pečat kojim se žigošu ove trake, imaće natpis „Plaćena drž. trošarina”. Po-red toga, staviće kontrolni organ rukom: broj prijave, naziv trošarinskog predmeta i količinu.

3. Za slučaj da se trošarinski predmeti spremaju u manje zavoje, ova se trošarinska traka neće stavlјati na te manje zavoje, no će se tek stavlјati na veće zavoje.

4. Trošarinski organ, kada otvorí koleto sa trošarskim predmetima, koje je obeleženo trošarskim štambiljem, i uveri se da su trošarinski predmeti obeleženi, poništice trošarinski štambilj na koletu upotrebom štambilja iz tač. 6.* člana 21. ovog Pravilnika.

Čl. 24a.

1. Za svaku veću količinu piva, alkohola i ocatne kiseline, kada se iz unutraš-

*) Sada iz tač. 5. čl. 21. jer je otpalo punciranje kao obeležje.

njosti Kraljevine otpremaju u pogranične krajeve uz carinsku liniju ili obratno, mora se bezuslovno imati priznanica ili potvrda (koja mora sadržati: ko je prodavac; ko je kupac; kuda se roba nosi; u koliko i kakvih koleta sanduk, džak, bure itd. i koji su znaci na njima) nadležne finansijske vlasti da je državna trošarina na tu količinu plaćena.

2. Ovo važi i za veće količine šećera i kave, koje se iz pograničnih krajeva ili iz jednog pograničnog mesta u drugo pogranično mesto otpremaju.

3. Kada se otpremanje ovih predmeta vrši u granicama Kraljevine van pograničnih krajeva ova će se priznanica ili potvrda zahtevati samo u slučajevima opravdane sumnje.

4. Za ovakvo otpremanje ma koje količine rakije bez obzira kuda se i na koji način otprema, mora se imati priznanica ili potvrda nadležne finansijske vlasti da je državna trošarina na tu količinu rakije plaćena, — izuzev slučaja kada poizvođač rakije iz sopstvenih sirovina i sa sopstvenog zemljišta tera rakiju na pijacu radi prodaje, kada mora nositi sa oom propratnicu, ili kada se rakija šalje iz pecare u smestište ili sa pijace po izvršenoj kupovini u smestište, kada takođe rakiju prati propratnica.

5. Nadležne finansijske vlasti pre izdavanja ovih potvrda moraju se tačno osveđaći da je na tu količinu trošarskih predmeta, za koju se količinu potvrda traži, plaćena državna trošarina.

6. U svima slučajevima gde se po ovome ne postupi primeniće se propis čl. 78. trošarskog pravilnika.

7. Od ovoga se izuzimaju samo one količine piva, koje se budu nalazile u burredima sa propisnom i neponištenom pivskom markom.

Posebne napomene

I. Organi Fin. Kontrole imaju se strogo pridržavati propisa za obeležavanje trošarskih predmeta.

Organi Fin. Kontrole sami lično moraju lepiti trošarske trake na zavoje i niukom slučaju, niti pod ikakvim izgovorom ne smeju predati trošarske trake proizvođaču niti prodavcu trošarskih predmeta, da ih on sam lepi. Sve one trake, koje preostane organu kada vrši obeležavanje, mora organ poneti sobom i predati ih starešini odeljka.

(Raspis Gen. Dirr. Poreza od 13. januara 1925 god. Br. 1320.)

II. Pod pograničnim krajevima, spomenutim u tač. 1. čl. 24. a. Trošarskoga Pravilnika, ima se podrazumeti prostor od deset kilometara (u vazdušnoj liniji) u unutrašnjosti zemlje od granice (carinske linije). Prema tome može podrūčje jedne opštine biti i u pograničnom kraju i u unutrašnjosti. Ali u slučaju da linija koja deli pogranični kraj od unutrašnjosti, preseca koje selo, onda selo, sa svima svojim zaseocima pripada pograničnom kraju.

(Obj. G. Direkcije Posred. Poreza od 24. jula 1922. god. Br. 15227.)

III. Vidi čl. 14. Zak. o Drž. Trošarini i uz njega čl. 19—20. Trošar. Pravilnika zatim čl. 25. istog pravilnika uz čl. 16. Zak. o Drž. Trošarini.

Čl. 16.

Oblik trošarinskih maraka i obeležja i njihove vrste, način njihove izrade, prodaje i upotrebe, propisaće Ministar Finansija u Pravilima za izvršenje ovoga Zakona, a u granicama ovoga i drugoga pozitivnog zakona.

Trošarinski pravilnik

Čl. 25.

Trošarinska obeležja iz tačke 1., 2. i 3. čl. 21. ovoga Pravilnika izrađuje odnosno nabavlja Odeljenje Poreza. Njima ono rukuje i šalje ih po traženju finansijskim vlastima.

Trošarinski proizvodjači, prodavci i njihove dužnosti.

Čl. 17.

Pravo na proizvodnju i prodaju trošarskih predmeta zadobija se, pored uslova drugim zakonima propisanih, još i prijavom nadležnoj poreskoj vlasti.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 26.

U Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca mogu proizvoditi trošarske predmete svi građani, ako ispune i ispunjavaju uslove propisane ovim Pravilnikom, kao i propise drugih zakona, koji se tiču trgovačkih preduzeća i zanata u opšte.

Čl. 27.

1. Sitničari, bakali, mehandžije, kafedžije itd. ne mogu proizvoditi trošarska pića, ako nemaju uslove propisane u članu 26. ovoga Pravilnika, i nemaju radionice potpuno odvojene od lokalâ, koji služe za obavljanje njihove radnje.

2. Ko bi taj posao obavljao bez nadležnog odobrenja u smislu čl. 28. ovoga Pravilnika, kazniće se po članu 83. ovoga Pravilnika.

3. Policijske i opštinske vlasti dužne su dostavljati najbližoj trošarskoj vlasti primećene slučajeve protivne ovome članu. Isto tako, ove su vlasti dužne pružiti pomoć trošarskoj vlasti kad god ove to zahtevaju.

Čl. 28.

1. Ko želi da bude proizvodač trošarskih predmeta, mora se prijaviti nadležnom sreskom upravniku finansijske kontrole.

2. Ako namerava proizvoditi trošarske predmete na sitno, treba i to u svojoj prijavi (koja se podnosi u dva primerka) navesti i označiti: koje će trošarske predmete proizvoditi, u kome mestu i u kojoj zgradi.

3. Ako pak namerava proizvoditi trošarske predmete na veliko, mora to u ovoj prijavi (koja se podnosi u dva primerka) navesti i označiti: koje će trošarske predmete proizvoditi, u kome mestu, u kojoj zgradi, opisati prostorije za industrijs-

sko preduzeće priloživši plan, industrijske sprave i sudove i tehnički postupak pri proizvodnji. Ako ne misli sam voditi preduzeće, treba u toj prijavi da imenuje svog poslovodu odnosno zamenika.

4. Trošarinska vlast iz prvog stava ovoga člana biće dužna da po ovoj prijavi predhodno na licu mesta utvrdi zapisnikom: da li su ispunjeni uslovi propisani ovim pravilnikom i kad nade da su ispunjeni, izdaće proizvođaču uverenje, po obrascu broj 2. Proizvođačima rakije za trgovinu neće se izdavati ovo uverenje.

5. Ovaj zapisnik sastaviće u dva primerka (od kojih će jedan zadržati za svoju arhivu) kod fabričkih preduzeća, sreski upravnik finansijske kontrole. Kod manjih preduzeća ili proizvođača odeljak finansijske kontrole. Zapisnik sastavljen od strane upravnika finansijske kontrole ispitaće i overiće finansijska direkcija a zapisnik sastavljen od strane odeljka finansijske kontrole ispitaće i overiti sreski upravnik finansijske kontrole. Trošarinska vlast, koja je taj zapisnik overila, izdaće uverenje po obrascu broj 2. za koje se plaća taksa iz TBr. 5 Taksene Tarife. Originalni zapisnik sa jednim primerkom prijave, predaje se sopstveniku preduzeća, koji ga u svaku dobu mora pokazati kontroli čim ova zahteva.

6. Ovo prijavljivanje ne važi za proizvođače trošarinskih predmeta, koji su, do stupanja u život ovoga pravilnika zadobili po dosadašnjim trošarinskim propisima pravo na proizvodnju trošarinskih pre-

dmeta. Ali su i oni dužni pribaviti uverenje iz prethodne tačke.

7. Zabranjuje se izdavanje odobrenja za podizanje; industrijskih fabrika špirita za vreme od deset godina računajući od 15. aprila 1929. god.; poljoprivrednih fabrika špirita na teritoriji van Srbije, Crne Gore, Dalmacije i Slovenije uopšte; fabrika kvasca za vreme od šest godina, u koliko kapacitet postojećih fabrika kvasca bude dovoljan za podmirenje domaće potrebe".

Posebne napomene

Vidite članove 18—22 Zak. o Državnoj Trošarini i Troš. Pravilnik uz njega.

Čl. 18.

Proizvođači trošarinskih predmeta dužni su:

1., da urede i održavaju svoje radionice, magacine i ostale lokale, u svemu onako kako je u cilju pravilnog vršenja trošarinske kontrole predviđeno u ovome zakonu, ili u pravilima za njegovo izvršenje;

2., da uredno vode knjige, koje i u koliko budu pravilima za izvršenje ovoga zakona propisane, a iz kojih se u svaku dobu može videti: količina nabavljenog materijala i sirovine za izradu i količina dobijenih trošarinskih predmeta.

3., da pismenom prijavom, ako ne podleže stalnom nadzoru, najmanje šest sati pre početka rada, izveštavaju nadležnu poresku vlast o tome kad i šta hoće da proizvedu, ili preruče;

4., da u svaku dobu dopuste trošarinskoj vlasti pregled radnje sa svima njenim lokalima,

knjiga, trošarinskih predmeta i sviju sirovina, koje služe proizvodnji trošarinskih predmeta.

5., da podnose sve troškove oko denaturisanja trošarinskih predmeta i otpadaka.

Prijave po tač. 3. ovoga člana ne podleže plaćanju takse.

Ako kontrolna vlast po primljenoj prijavi u određeno vreme ne dođe, proizvođači mogu sami otpočeti rad.

Trošarski Pravilnik

Čl. 29.

Proizvođači trošarinskih predmeta sem vinogradara dužni su:

1. da urede i održavaju svoje radionice, magacine i ostale lokale u svemu onako kako je u cilju pravilnoga vršenja trošarske kontrole predviđeno u ovom pravilniku, odnosno onako kako će to u smislu ovoga pravilnika narediti poreska uprava ili finansijska direkcija i da svaku prodaju u tim prostorijama prijavi na 24 sata ranije.

2. da uredno vodi knjige, koje su ovim pravilnikom propisane, a iz kojih se u svako doba može videti: količina nabavljenog materijala i sirovine za izradu, količina dobijenih trošarinskih predmeta puštenih u promet i potrošnju;

3. da pismenom prijavom za (koju se ne piaća taksa,) u dva primerka blagovremeno a najmanje za šest časova ranije, ako za koje predmete nije drugojače naređeno, — i u vreme kancelarijskog rada, pre početka proizvodnje (preručivanja, puštanja u promet) izveste nadležnu trošarin-

sku vlast poresku upravu, odeljak finansijske kontrole ili stalnu kontrolu) o tome: kad i šta hoće da proizvedu, preruče ili pušte u promet. Vlast koja prima te prijave, dužna je potvrditi na ovima dan prijema, to potpisati i jedan primerak predati prijavniku, a drugi zadržati za svoju arhivu. Kod proizvođača gde nema stalnog nadzora, ova se prijava mora učiniti najmanje šest časova pre početka rada;

4. da u svako doba dopuste nadležnoj trošarskoj vlasti pregled sviju lokala njihove radnje, podruma i magacina, knjiga, trošarinskih predmeta; i sviju sirovina koje služe za proizvodnju trošarinskih predmeta;

5. da snose sve troškove oko denaturisanja trošarinskih predmeta i otpadaka; i

6. da trošarskim organima stave na raspoloženje u ispravnom stanju kontrolne sprave, instrumente i sva sredstva koja su u dotičnoj fabriци za kontrolu potrebna.

Čl. 30.

Posle date prijave o proizvodnji, preručivanju ili puštanju u promet (tač. 3. čl. 29.) dotični ne smeju otpočeti rad pre dolaska trošarskog organa. No ako trošarski organ ne bi došao ni za 30 minuta posle vremena, u koje je javljeno da će rad otpočeti, proizvođači su vlasni i sami rad da otpočnu, skinuvši zatvor (pečat, blombu ako postoji) na odgovornost zakonsku i materijalnu trošarskog organa.

Čl. 31.

Trošarinske vlasti moraju voditi spisak svih proizvođača trošarinskih predmeta, koji u njihov delokrug spadaju po obrascu Br. 3.

Čl. 32.

Fabrike treba da su spolja na siguran način zatvorene, bilo srazmerno visokom ogradom ili na koji drugi način, tako da se trošarinski predmeti ne mogu neprimetno izneti. Fabrike mogu imati jedna ili najviše dvoja vrata, koja mora dok se trošarinski predmeti proizvode ili drže u fabrići bez naplate trošarine, neprekidno nadziravati finansijska kontrola (stalna kontrola). Fabrike su s toga dužne podići u blizini izlaza potrebne kancelarije u smislu člana 47. ovoga Pravilnika. Preko noći može finansijska kontrola ova vrata zaključati i ključeve kod sebe čuvati.

2. No, ako bi podizanje pomenute ograde oko cele fabrike bilo skopčano sa velikim troškovima, te sopstvenik ne bi bio u mogućnosti ovuograditi za sada podići, biće dužan po odobrenju bezuslovno osigurati prema ostalim prostorijama one delove zgrade gde pristižu već gotove odnosno upotrebljive izradevine i koji će biti pod stalnom kontrolom.

3. Ko po ovome ne postupi i ko nema tako uređenje radionice, kao što je, u cilju pravilnog vršenja trošarinske kontrole predviđeno ovim pravilnikom, oduzeće mu se pravo na proizvodnju trošarinskih pred-

meta i postupiti po čl. 84. ovoga Pravilnika.

Čl. 33.

1. Izrađeni predmeti ne mogu ostati u radionici, nego se tamo moraju odmah, a najdalje u roku od 48 časova, spakovati, i tako spremljeni uneti u magacine ili podrume, u koje će se smeštati pod nadzorom finansijskih organa, koji će odmah po tom magacin ili podrum zaključati. Ali su u isto vreme proizvođači dužni, o svakom unosu u magacin ili podrum, prethodno podnosi finansijskom organu naročitu prijavu o količini i vrsti unesene robe.

2. Kod ovih magacina ili podruma moraju biti zatvori sa dva različita ključa od kojih jedan stoji kod trošarinskih organa.

3. Ako ovi magacini ili podrumi imaju prozore na njima moraju biti gvozdene rešetke, kako se ništa ne bi moglo izneti bez znanja trošarinskih organa.

4. No finansijska direkcija ima prava naređivati povremeni pregled stvarnog stanja količine izrađenih trošarinskih predmeta, koji su uneti u magacin, pa nađeno stanje uporediti sa knjigama proizvođačevim i svojim. Ako se tom prilikom utvrди kakav manjak, naplatiće se odmah na ovaj odgovarajuća trošarina, sem slučaja ako je i u koliko za taj predmet u posebnom delu dopušten izvestan rastur. Sva količina manjka upisaće se u dnevnik unosa i iznosa na strani iznosa. Za slučaj pak da se kod ovoga pregleda pojavi višak ovaj će se zavesti u isti dnevnik na strani unosa.

Čl. 34.

Ako bi proizvođač nameravao da obustavi posao za više od mesec dana, dužan je to prijaviti nadzornom trošarinskom organu najdalje istoga dana, koga misli rad obustaviti, sem slučaja gde je to drugojače naređeno. Kad bi viša trošarska vlast naredila da trošarinski organi za vreme obustave rada napuste fabriku, imaju se pre odlaska još nesvršeni trošarinski predmeti staviti pod trošarinski zatvor, a sprave za proizvodnju trošarinskih predmeta zatvoriti pečatom ili plombom. U slučaju da proizvođač želi ponovo otpočeti rad dužan je na 7. dana ranije to prijaviti u smislu tač. 3. čl. 29.*) ovoga pravilnika nadležnoj trošarskoj vlasti.

Čl. 35.

1. Svakome iznosu trošarinskih predmeta iz magacina ili podruma, što se ima smatrati kao puštanje u promet tih predmeta, mora prethoditi plaćanje trošarine na količinu predmeta, koji hoće da se iznesu. Uz prijavu za iznos mora se trošarinskom organu predati i priznanica o plaćenoj trošarini. Ovo ne važi za veća industrijska preduzeća koji izrađuju trošarske predmete, kod kojih se obračun radi na platne državne trošarine, po prethodnom odobrenju Ministra Finansija vrši petnaestnevno, mesečno, dvomesečno, tromešечно, a kod pivara do šest meseci.

2. Iznos iz magacina ili poduma za izvoz ili za smestište takođe se ima prija-

viti. U tome se slučaju ne naplaćuje trošarina, a pod uslovima predviđenim u ovom Pravilniku.

3. Ko ove iznose ne prijavi, kazniće se kao krijumčar po članu 77. ovoga Pravilnika.

4. Ako bi se trošarinski predmeti u magacinima ili smestištima, pre puštanja u slobodan promet, pokvarili ili bili uništeni bez krivice sopstvenika nepredviđenim i neotklonjivim slučajem, na njih se neće po prethodnoj prijavi trošarskog obveznika, naplatiti trošarina pri iznosu, ali će se za pokvarene predmete pre iznosa, utvrditi u hemiskoj laboratoriji Odeljenja Poreza o njihovome trošku, da li su ovi predmeti i u koliko pokvareni. — Utvrdi li se da su ovi predmeti i u koliko pokvareni narediće Odeljenje Poreza, da se dotična količina upiše na strani iznosa sa primedbom, zbog čega trošarina nije naplaćena i staviti broj akta Odeljenja Poreza.

5. Za trošarske predmete koji se pokvare u carinskim magacinima ili carinskim smestištima važe carinski propisi.

6. Trošarinski predmeti domaće proizvodnje, koji su pokvareni tako, da se u opšte ne mogu upotrebiti za potrošnju, uništiće se pod nadzorom naročitog određenog trošarskog organa koga određuje finansijska direkcija, sem slučaja gde je to drugojače propisano; predmeti za potrošnju da se mogu preradom ponovo pak, koji su samo tako nesposobni za potrošnju da se mogu preradom ponovo upotrebiti uneće se pod kontrolom trošarinskih

*) Na str. 40. ove knjige.

organa u radionicu. Za ovakve slučajeve ima određeni trošarinski organ sastaviti zapisnik, i rešenje o preradi doneće nadležna finansijska direkcija.

Čl. 36.

Ako proizvođač ima prodavnicu uz svoju fabriku, ona mora biti potpuno odvojena od fabričkih prostorija, tako, da se s njom ne može iz fabrike imati neposrednoga saobraćaja.

Čl. 37.

Knjige (tač. 2. čl. 29.) koje imaju proizvođači voditi, moraju biti potvrđene kod nadležne finansijske uprave ili direkcije odnosno beogradskog poreskog odelenja.

Posebne napomene

I. Prouči dobro članove 29—37. ovog pravilnika.

II. Vrlo često se dogodi, da organ Finansijske Kontrole kao nadzorni organ u trošarinskom preduzeću zahteva: da se koleto sa trošarinskim predmetima pre unosa ili iznosa iz magacina izmeri, jer posumnja u tačnost označenja na koletu ili u prijavi navedene količine trošarinskih predmeta, koji se unose ili iznose iz magacina.

Na ovaj zahtev nadzornog organa trošarinska preduzeća pristaju da se koleto izmeri, ali potrebnu radnu snagu ne daju, nego zahtevaju da sam nadzorni organ stavi koleto na vagu i da ga izmeri.

Ovakav postupak trošarinskog preduzeća protivan je tač. 6. člana 29. trošarinskog pravilnika.

gde je jasno propisano, da su trošarinska preduzeća dužna staviti na raspoloženje nadzornim organima sva sredstva, koja su za kontrolu potrebna.

Kako je zahtevanje nadzornog organa da se i izvesno koleto izmeri takođe samo u cilju kontrole, to su trošarinska preduzeća obavezna dati potrebnu radnu snagu pri merenju.

U koliko bi se u buduće desio ovakav i sličan slučaj; da trošarinska preduzeća ne htendu dati potrebnu radnu snagu za merenje koleta u cilju kontrole, imaju se odmah preuzeti propisane kaznene mere, a ako uporno ostanu pri tome, može se obustaviti i dalji rad.

(Raspis od 10. jula 1924. god. Br. 32784.)

Čl. 19.

Prodavci trošarinskih predmeta dužni su u svako vreme dopustiti trošarinskoj vlasti pregled sviju lokala njihove radnje.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 38.

1. Prodavci trošarinskih predmeta, pošto ispune uslove drugim zakonima propisane, dužni su, pre otvaranja radnje odnosno pre prodaje trošarinskih predmeta, prijaviti se nadležnoj vlasti. Ova vlast izdaće prodavcu uverenje, po obrascu broj 2.

2. Trošarinske vlasti vodiće i o prodavcima trošarinskih predmeta u njihovom delokrugu spisak, po obrascu Br. 3. ali odvojeno od spiska proizvođača.

Čl. 39.

Prodavci dužni su uvek dopustiti trošarinskim organima pregled sviju loka-

la njihove radnje, podruma i magacina, i čuvati kontrolni list u koji će trošarinski organ prilikom svake kontrole upisivati rezultat izvršene kontrole sa označenjem dana koga je kontrola izvršena i to potpisati.

Čl. 40.

1. Kao prodavci trošarinskih predmeta smatraju se svi oni, koji takve predmete nabavljaju u većoj ili manjoj količini u zemlji ili sa strane, i prodaju ih bilo u celo ili na detalj. Kao prodavci smatraju se i proizvođači, u koliko prodaju predmete svoje sopstvene izrade.

2. Prodavci trošarinskih predmeta dužni su kod kupovanja onih predmeta, za koje je propisano trošarsko obeležje, uveriti se, da li su ovi predmeti propisano snabdeveni obeležjem. Ako pri tome uoče ma kakvu neispravnost, dužni su to saopštiti nadležnoj trošarskoj vlasti u roku od 48 sati sa označenjem lica od koga su te predmete nabavili ali moraju na te predmete odgovarajuću trošarinu platiti. U protivnom slučaju postupić će se sa njima prema čl. 77. i 78. ovoga pravilnika, u koliko ova krivica ne bi bila drukčije okvalifikovana.

Čl. 41.

1. Pri svakom razливaju trošarinskih tečnosti za koje je trošarsko obeležje propisano, bilo stranog ili domaćeg porekla, u manje količine, kao i pri svakom otvaranju trošarinskih predmeta, uvezenih

sa strane ili proizvedenih u zemlji iz poslednjeg stava čl. 24. ovoga pravilnika, koji su spakovani ucelo pod jednim trošarskim obeležjem, moraju prodavci radi preručivanja i deljenja, izveštavati trošarskog organa tražeći od njega da na nove sudove ili zavoje stavi propisna trošarska obeležja.

2. Prodavci trošarinskih predmeta na veliko, koji ne upražnjavaju ujedno i prodaju ovih na malo ili nemaju radnje u kojima se dotični predmeti troše, trošarska vlast na njihovu molbu dopustiće da mogu od svake pošiljke trošarinskih predmeta, koju prime, jedan deo, trošarskim obeležjem snabdevenih, otvoriti u cilju, da se mogu uveriti o kakvoći dotičnih trošarskih predmeta.

3. No ova se dozvola ima vezati za uslov, da moraju o svakom takvom slučaju izveštavati nadležnu trošarsku vlast tražeći od nje da na zavoje, još pre nego se trošarski predmeti puštaju u ~~zavjet~~, ponovo stavi propisna trošarska obeležja.

Čl. 42.

Ako se pri pretakanju tečnosti ili preručivanju robe iz većih sudova i zavoja u manje, pokaže izvestan višak, bilo usled toga što manji sudovi nisu potpuno napunjeni, bilo što su tečnosti, pri preručivanju razblažene, naplatiće se trošarina i na sav utvrđeni višak, računajući pri tom i zapreminu manjih sudova i zavoja, u koje je preručivanje izvršeno, ravno onoliko, koliko predstavlja njihova ukupna čista ku-

bna sadržina, bez obzira na to da li su ovi sudovi bili potpuno napunjeni ili ne.

Čl. 43.

1. Manjak, koji se nade pri prenučivanju tečnosti, ili druge trošarinske robe, neće se uzimati u račun niti će se dotičnim licima priznavati ma kakva olakšica od ranije plaćene trošarine, ili vršiti ma kakav povraćaj trošarine.

2. Ovo ne važi za slučajeve gde je manjak na zahtev dotičnih uvoznika pri samome uvozu preno što je tečnost ili druga roba iz carinskih magacina ili stovarišta, odnosno smestišta, izneta, pregledom utvrđen i protokolarno konstatovan.

Čl. 44.

Kao trošarinski potrošač smatra se svaki onaj, koji trošarinske predmete kupuje ili nabavlja za svoju ličnu ili domaću upotrebu, a ne radi prodaje.

Čl. 45.

1. Potrošači smeju kupovati predmete, za koje je propisano da moraju biti snabdeveni propisnim trošarinskim obeležjem, samo onda ako su snabdeveni tim obeležjem.

2. Predmet bez propisnog trošarinskog obeležja ne sme niko kupovati ni trošiti.

Čl. 46.

Potrošači, koji, pri kupovini trošarinskih predmeta, uoče ma kakvu neisprav-

nost, dužni su to saoštiti nadležnoj trošarinskoj vlasti.

Posebne napomene

I. Pojavili su se slučajevi, da izvesne finansijske vlasti traže od rudarskih preduzeća da podnesu protokoliciju firme za svoje radnje u rudnicima u kojima prodaju trošarinske predmete, a u smislu člana 38. trošarinskog pravilnika.

Kako rudarska preduzeća prema propisima rudarskog zakona moraju imati radnje sa namirnicama za svoje radnike i uvođe se u registar rudarskih preduzeća, a nisu u opšte obavezni svoju glavnu radnju preduzeće protokolisati kod sudova, što je očito nepotrebno i nepropisno, jer je svako rudarsko preduzeće ispunilo uslove drugim zakonom propisane samim tim, što je uvedeno u rudarski registar, pa nije od potrebe tražiti i protokoliciju.

(Obj. G. D. Poreza od 22. septembra 1927. godine Br. 776-27).

II. Vidite čl. 17—22. Zak. o Državnoj Trošarini i pravilnik uz njih.

Čl. 20.

Sopstvenici fabričkih preduzeća za proizvodnju trošarinskih predmeta kao i svi oni proizvođači za koje se u pravilima za izvršenje ovoga zakona predvodi da moraju raditi pod stalnom kontrolom trošarinskih organa, dužni su u roku koji im se odredi, spremiti potrebnu kancelariju za trošarinskog činovnika sa jednom sobom za stražare i ove snabdeti i urediti koliko je potrebno za vršenje poverenog im posla.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 47.

1. Sopstvenici fabričkih preduzeća za proizvodnju trošarinskih predmeta, u koliko ovim pravilnikom nije što drugo naređeno, kao i svi oni proizvodači za koje je u Posebnom Delu*) ovoga pravilnika predviđeno, da moraju raditi pod stalnom kontrolom trošarinskih organa, kao i oni kod kojih Ministar Finansija naknadno nade, da je potrebna stalna kontrola, dužni su, u roku od dva meseca spremiti pristojnu kancelariju za trošarinskog organa i jednu sobu za stražu.

2. Kancelarija mora imati: pisači sto, dve stolice, orman za ostavu trošarinskih knjiga i ostalih akata i prijava i jedno kanabe za slučaj prekovremenog rada.

3. U sobi za stražu mora biti: jedan običan sto, jedna stolica i postelja sa posteljnim stvarima. U obema pak potrebno osvelenje i ogrev.

4. Ako zasebna soba za stražu pri izlazu, nije potrebna, mora kancelarija biti pri izlazu sem ako se za pojedina preduzeća drukčije ne naredi.

5. Radno vreme i službena kontrola nadzornih trošarinskih organa kod svih fabričkih preduzeća za proizvodnju trošarinskih predmeta računa se od 1. maja do kraja meseca oktobra od 6 do 19 časova, a u ostalo doba godine od 7 do 17 časova sa dva časa prekida za ručak.

6. Kod sitnih proizvodača trošarinskih predmeta radno je vreme od 8 do 12 i od 14 do 18 časova.

*) T. j. u ovoj knjizi uz Trošarinsku Tarifu.

7. Kad proizvodač zahteva, da se trošarinski predmeti van utvrđenog radnog vremena u magacin (slobodno smestište) unose ili iz ovog iznose ili u promet puštaju, dužan je za prekovremeno vršenje kontrole na tim vanrednim poslovima platiti naknadu (dnevnicu).

8. Tako isto dužan je proizvodač платити naknadu kad trošarinski organi i van propisanog vremena moraju utvrditi kolичину i ekstraktну sadržinu neprevrelog piva jačeg od 14°.

9. Naknada (dnevница) se plaća bez obzira na vreme trajanja poslovanja i bez obzira da li se to poslovanje vrši bez prekida ili ne, i to: činovniku odnosno finansijskom organu koji vrši nadzor nad preduzećem 3 din., a svakom finansijskom organu koji obavlja pomoćne poslove po 1.50 dinara.

10. Ova naknada polagaće se trošarinskim organima u slučajevima iz čl. 30 (kod sitnih proizvodača) i čl. 41. ovoga Pravilnika, ako moraju da izvrše dužnosti pomenute u tom članu pre ili posle vremena označenog u tač. 6. ovoga člana.

11. Naknadu polaze proizvodač koncem svakog meseca kod poreske uprave a na osnovu spiska (iskaza) koji će sastaviti odeljak finansijske kontrole na osnovu zapisnika o prekovremenom radu, koji će uvek potpisivati proizvodač.

12. U ovaj spisak (iskaz) upisaće se dan i vreme trajanja prekovremenog rada, ime i prezime trošarinskih organa koji su prekovremeno vršili kontrolnu službu, zva-

nje (čin) iznos naknade i eventualne primedbe. Spisak (iskaz) se sastavlja u dva primerka (za sastav može se upotrebiti i indigo hartija).

13. Poreska uprava, zadržće jedan primerak spiska (iskaza) za svoju službenu potrebu, a na drugom primerku potvrdiće položenu naknadu. Poreska uprava izvršiće po tom isplatu. Proizvođači ni u kom slučaju ne smeju neposredno plaćati ovu naknadu trošarinskim organima.

Čl. 48.

Železnička i parobrodska preduzeća kao i poštanske stanice dužni su saopštavati nadležnom odeljku finansijske kontrole, koje su količine trošarinskih predmeta transportovali, i ne mogu predmete predati adresantu dok odeljak finansijske kontrole ne pregleda. Odeljak je dužan izvršiti pregled ove robe najdalje u roku od 12 časova po prijavi o prispeću robe, u protivnom se roba može izdati adresantu".

Čl. 21.

Radno vreme službe i rada kontrolora pivarama računa se od 4 pre do 8 časova posle podne, i to od 1. maja do kraja meseca oktobra, a u ostalo doba godine vreme rada traje u pivari od 6 pre do 6 časova posle podne.

No ako bi proizvođač van toga vremena htio raditi, dužan je platiti trošarskom organu dnevnice tri dinara, ma koliko sem gore određenog vremena radio.

Posebne napomene

I. Za organe Fin. Kontrole u pogledu rada važe propisi čl. 16. Zakona o Organizaciji Fin. Kon.

II. Vidite čl. 47 i 48. pravilnika uz čl. 20. zak.

Čl. 22.

Proizvođači i prodavci trošarinskih predmeta, koji inače imaju pravo na radnje u kojima se takvi predmeti mogu prodavati, imaju prava da ove predmete prodaju u celo spakovane ili na sitno.

Trošarsko piće, pak, mogu prodavati iz otvorenih ili načetih sudova samo oni, koji po osobnim zakonima ovo pravo imaju.

Trošarsko Smestište

Čl. 23.

U cilju olakšice trgovine sa trošarskim predmetima i njihovoga prometa Ministar Finansija može ustanoviti trošarska smestišta, u kojima će se držati i čuvati trošarska roba i bez plaćene trošarine, pre no što se pusti u promet i potrošnju.

Trošarska smestišta mogu biti samo u okružnim i sreskim mestima.

Ona jemstva, koja se moraju dati za obezbedu državne trošarine u trošarskim smestištima, ne podleže plaćanju takse iz TBr. 39. takse tarife.

Posebne napomene

I. Uz članove 23, 24, 25 i 26. ovoga zakona pročitaj i članove od 49. do 63. Trošar. Pravilnika.

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 49.

1. U interesu olakšice trgovine, slobodno je unositi i ostaviti u naročita stovarišta pod nadzorom trošarinske vlasti, bez naplate trošarine, trošarinske predmete, koji će se moći prema potrebi odjednom ili delimice, uz prethodno plaćanje trošarine, puštati u promet i potrošnju ili bez plaćanja trošarine upotrebiti jedino samo u svrhe pomenute u tač. d i e. čl. 4. ovoga Pravilnika.

2. Takva se stovarišta zovu trošarska smestišta, a roba smestišnom robom.

Posebne napomene

I Pročitajte i čl. 24.—26. Zak. o Državnoj Trošarini i Trošarinski pravilnik uz iste.

II Po izvršenom popisu zaliha alkoholnih pića, u smislu čl. 2, 5. 6 i 7 zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama, nadležne vlasti će izračunati iznos trošarine, koju ima svako pojedino lice da plati i saopšti dotičnom licu, da može podneti molbu preko nadležne finansijske direkcije da mu se rok plaćanja produži preko 15. maja 1929. g. — Direkcija će uz molbu priložiti izveštaj, koliko molilac ima da plati na ime državne trošarine i ovu sprovesti Generalnoj Direkciji Poreza. — Od lica, koja budu podnela molbu za dalji poček dužne trošarine neće se 15. maja naplaćivati trošarina na zatečene zalihe 15. aprila 1929. godine sve dok Ministar Finansija ne doneše rešenje po molbi. — Ali su ta lica dužna platiti odgovarajući iznos državne trošarine na one količine, koje budu s vremena na vreme prodali i koje su već do 15. maja prodane. —

Za ovaj poček služiće kao garancija na prvom mestu sama roba, a pored toga i sopstvenik je odgovoran celim svojim imanjem za iznos državne trošarine. — Na sudovima se ima jasno označiti - napisati, da je roba u njima kao garancija za državnu trošarinu. — Pored toga sopstvenik ima da dade izjavu da mu je roba, opterećena tim i tim iznosom državne trošarine, data na rukovanje, pa ako ne bude trošarinu u određenom roku platio, da će biti proganjan za utaju.

Za ona lica, koja podnesu molbu za osnivanje privatnih trošarinskih smestišta, Finansijske Direkcije imaju molbe najhitnije uzeti u postupak, tako, da smestišta 15. maja 1929. g. mogu otpočeti rad. U pogledu ispunjavanja uslova za smestišta, koliko se odnose na prostorije i zgradu, biti uviđavan i ne odbijati molbe, nego staviti sopstveniku u dužnost da lokal docnije uredi i dovede u saglasnost sa propisom, a držanje smestišta odobriti.

Vinarskim trgovcima prznati njihove dosadašnje podrumе za privatna trošarska smestišta za vino i staviti im na slobodno oba ključa s tim, da imaju voditi dve smestišne knjige i to, jedna u smestištu od strane sopstvenika, a druga od strane nadležnog odeljka finansijske kontrole na samom odeljku. Obe knjige moraju se podudarati.

Oni vinarski trgovci, koji imaju svoje vingrade, pa u vinogradu imaju podrum za smeštaj vina iz ovog vinograda, dužni su količine vina iz svoga vinograda u svome podrumu prijaviti i finansijska kontrola će to proveriti i osnovati magacinsku knigu za svaki ovakav podrum. Na količine vina u ovim podrumima neće se odmah naplatiti trošarina nego tek onda kada trgovac vinogradar vino iz ovoga podruma prenosi — prevozi u svoju radnju ili ma gde na drugu stranu. Dakle ovi po-

drumi se imaju smatrati kao magacini proizvođača, a roba u njima nije pod obavezom da plati trošarinu, dok se ne iznese.

Za ove podrume nije potrebno formalno odobrenje za privatno trošarinsko smestište, niti se plaća taksa iz T. Br. 214 taksene tarife. U ove podrume sopstvenici ne smeju uneti nikakovo drugo vino osim vino iz svog vinograda.

Za ova smestišta neće se više deponovati garancija u smislu čl. 52. trošarinskog pravilnika, nego kao garancija ima služiti sama roba u smestištu.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 25. aprila 1929. godine Br. 41852).

Čl. 24.

U mestima gde postoje carinska smestišta ova se mogu upotrebiliti i za trošarinsku robu, koja se sa strane uvozi.

Isto tako u onim mestima gde se naplaćuje opštinska trošarina i postoje uređena opštinska trošarinska smestišta, mogu se ova upotrebiliti i kao smestišta za onu robu, na koju se po red opštinske naplaćuje i državna trošarina.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 51.

1. Za trošarinske predmete koji se sa strane uvoze, mogu se u mestima gde postoje carinska smestišta ova upotrebiliti za njihov smeštaj. Za ova smestišta vrede carinski propisi.

2. U onim, pak, mestima gde se naplaćuje opštinska trošarina i gde postoje u-

redena opštinska trošarinska smestišta, mogu se ova upotrebiliti i kao smestišta za onu robu, na koju se pored opštinske naplaćuje i državna trošarina.

Čl. 25.

Trošarinska smestišta mogu biti i privatna, i ona stoje pod nadzorom trošarinske vlasti.

Privatna smestišta mogu se podići samo onde gde ne postoje javna državna smestišta, ili gde ih nema u dovoljnom broju.

Odobrenje za podizanje privatnih smestišta daje Ministar Finansija.

Posebne napomene

Vidi »Posebne Napomene« pod II. Uz čl. 24. ovoga zakona i čl. 49. Troš. Pravilnika.

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 50.

1. Smestišta, koja mogu biti državna ili privatna otvaraju se rešenjem nadležne finansijske direkcije.

2. Privatna smestišta neće se odobravati u mestima, gde postoje državna, sem ako u njima nema dosta prostora.

Čl. 52.

„1. Odobrenje da se izvesna zgrada upotrebi za privatno smestište daje nadležna finansijska direkcija. Ova smestišta stoje pod nadzorom nadležne trošarinske vlasti. Finansijska Direkcija ima pravo ovo odobrenje oduzeti, ako dotični sopstvenik ne ispunjava propise ovoga pravilnika ili

ako se zavede državni monopol na predmete, koji se nalaze u smestištu."

2. Lice, koje traži odobrenje za privatno smestište, dužno je ispuniti ove uslove:

a) da označe mesto, ulicu i broj zgrade, koja mora biti od tvrdog materijala i koja će služiti za privatno smestište;

b) za kakvu će trošarinsku robu upotrebiti tu zgradu za smestište;

v) za osiguranje državne trošarine na robu u smestištu služi sama trošarinska roba, a pored toga sopstvenik je odgovoran celokupnom svojom imovinom."

g) da državi naknaduje, troškove koji su potrebni radi trošarinskog nadzora nad smestištim;

d) da u privatnom smestištu stavi na raspoloženje trošarinskom organu u ispravnom stanju kontrolne instrumente, koji su u dotičnom smetištu potrebni, jednu žigosanu (obaždarenu vagu sa žigosanim tegovima, a po potrebi i žigosane sudove) (obaždarene posude) od 1, 5, 10, 20 i 50 litara;

d) da vodi smetišnu knjigu iz koje će se svakad moći videti stanje robe u magacinu;

e) da na svakom smetišnom magasinu ima samo jedna i to gvozdena vrata preko kojih dolazi jaka gvozdena prečaga, na koja će trošarinska vlast moći staviti narčiti katanac, a ako ima još kakvih otvara da moraju biti tako zatvoreni da se ne može ni ući ni što izneti;

ž) da ispuni i ostale uslove propisane za šećer i alkohol.

Posebne napomene

Proučite dobro propise čl. 23. — 26. Zak. o Drž. Trošarini i pravilnik uz njih.

Čl. 26.

Uređenje smetišta, postupak sa unosom i iznosom robe iz njih, — način naplate trošarine, vreme za koje se predmeti mogu držati u smetištima, takse smetišne i sve ostalo što se odnosi na smetišta propisaće Ministar Finansijski u uredbi o smetištima.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 53.

1. Odobrenje za privatno smetište neće se moći dobiti, dokle stručna komisija ne pregleda zgradu i ne podnese izveštaj da je ona u svakom pogledu podobna za upotrebu kojoj se namenjuje.

2. „Ovu komisiju sastavljaju: jedan činovnik finansijske direkcije, nadležni sreski upravnik finansijske kontrole i državni ili opštinski inžinjer, a troškove okonje snosi molilac“. Svakom članu komisije, koji ovaj pregled vrši van mesta svoga službovanja, pripada odredena dnevница i podvoznina. A kada ovaj pregled vrše u mestu svoga službovanja, pripada im dnevница od 30.— dinara uz naknadu plaćenog podvoznog troška. Za odobrenje smetišta plaća se još i propisna taksa iz TBr. 214. Taksene Tarife.

Vidi čl. 49., 50., 51. i 52. ovoga pravilnika.

Čl. 54.

1. Pošto Finansijska Direkcija odbri držanje neke robe u privatnome sme-

stištu, o tome će se odmah izvestiti sve trošarinske vlasti.

2. Vlasnik robe koji hoće ovu da smesti u privatno smestište, postupiće, ako je roba uvezena sa strane, po carinskim propisima; a ako je roba, predmet izrađen u zemlji, podneće nadležnoj trošarinskoj vlasti prijavu (sprovodnicu) u tri primerka po obrascu Broj 4.

3. Ova će vlast, čim ove prijave primi, sručiti da li su podaci u sva tri primerka saglasni, a po tom će ih uputiti nadzornom trošarinskom organu.

4. Nadzorni organ, čim primi poslatu prijavu (u tri primerka), odmah će utvrditi da li se podaci navedeni u prijavi, slažu sa robom spremljrenom za iznos u smestištu i ako se slažu potvrdiće to na sva tri primerka prijave, udariće pečat i potpisati. Za ovim će nadzorni organ narediti, da se roba namenjena za iznos u njegovom prisustvu zatvori (zapečati ili plombira) posle čega će da stavi na koleta znak (obrazac Broj 6): „trošarinski predmet zabranjen za potrošnju u zemlji, jer je za smestište namenjen“. Kad se sve ovo izvrši, roba se može uputiti u smestište.

5. U trenutku otpravljanja robe za smestište, ovaj će organ unikat prijave — sprovodnice — predati sopstveniku robe; duplikat će poslati poštom u preporučenom pismu nadzornoj trošarinskoj vlasti privatnog smestišta u koje se roba upućuje, a triplakat će zadržati za svoju arhivu radi knjiženja u dnevniku unosa i iznosa, koji treba da sadrži i rubriku u kome roku roba ima stići u smestište.

6. Roba se na osnovu primljene prijave (sprovodnice) pomenute u prethodnom stavu ovoga člana, unosi u privatno smestište pod nadzorom sreskog upravnika finansijske kontrole ili od njega naročito određenog organa finansijske kontrole.

7. Ovi određeni organi, posle pregleda pošiljke i pošto se uvere da se pošiljka slaže sa prijavom — sprovodnicom, potvrđiće prijem trošarinskih predmeta na unikatu i duplikatu. Unikat će se vratiti poštom, u preporučenom pismu, trošarinskoj vlasti koja ga je izdala, a duplikat će se priložiti trošarinskom smestišnom dnevniku pošto se uknjiži prijem. Trošarinska vlast koja je — prijavu sprovodnicu — izdala priložiće ga triplikatu i staviti potrebnu primedbu u dnevniku unosa i iznosa.

8. Ako bi bila utvrđena manja količina od one koja je u prijavi (sprovodnici) označena prilikom otpreme iz fabrike, sopstvenik fabrike mora platiti trošarinu za taj manjak, bez obzira na to usled čega je taj manjak nastao. Jedino ako je taj manjak robe uništen slučajem i dogadajem koji je nastao bez njegove krivice i on to dokaže, sopstvenik će se oslobođiti plaćanja trošarine na taj manjak rešenjem nadležne finansiske vlasti a prema iznosu trošarine. Ako nadzorni organ privatnog smestišta najdalje do pet dana po označenom transportnome roku ne izvesti trošarinsku vlast koja je sprovodnicu izdala a ova je ne primi za 15 dana, treba ova odmah da povede potrebnu istragu po ovoj stvari ili ako ona nije nadležna da izvesti finansijsku direkciju, koja će povesti istragu. Ako

bi se utvrdilo, da pošiljka nije stigla u slobodno smestište platiće sopstvenik fabrike odgovarajuću trošarinu, a sem toga postupiće se sa njime kao sa krijumčarom po čl. 77. ovoga pravilnika. Tako isto postupiće se ako manjak prelazi 5% od poslate količine.

9. Određeni organ dužan je, pošto je roba uneta u smestište, podneti svojoj vlasti pismen izveštaj, da li je roba potpuno ispravno uneta prema podnesenoj prijavi i da je smestište zatvorio.

10. Otpočeto smeštanje i istovarivanje robe ne sme se prekidati, a vlasnik robe dužan je platiti propisanu dnevnicu trošarskim organima, ako je rad tekaо posle službenih radnih časova.

Čl. 55.

Ne može se držati na smestištu:

- a) roba, koja je već platila trošarinu i stupila u slobodan promet;
- b) roba, koja lakim truljenjem ili vremenjem može biti od štete ostaloj robi na smestištu; i
- v) roba, koja ne plaća trošarinu.

Čl. 56.

Vlasnik dovozi robu na smestište, istovaruje, razmešta i iznosi iz ovoga sve o svome trošku, a pod nadzorom trošarskog organa.

Čl. 57.

Na privatnom smestištu stara se sam vlasnik, kako će se sačuvati predmet od

kvara i štete, a trošarskim organima dužnost je uveravati se redovnim ili iznenadnim pregledom ne samo o količini i težini ove, već i o njenom stanju.

Čl. 58.

U privatnom smestištu nije nikom dopušteno prerađivati robu osim u smestištu rakije, gde se može pojačati rakija, i u smetištu vina, gde se može vršiti sva potrebna manipulacija za očuvanje vina, pa i pretakanje u flaše.

Čl. 59.

Vlasniku robe u privatnom smetištu dopušteno je uzimati uglede, ali uvek samo u prisustvu trošarskog organa, a sva otvorena koleta, sudovi i burad, opet će se pažljivo zatvoriti pred njim. Na ove uglede platiće se državna trošarina i staviti trošarsko obeležje.

Čl. 60.

1. Dokle god roba стоји на smetištu, vlasniku je uvek dopušteno pod nadzorom trošarskog organa robu pregledati, provjeriti i sa jednog mesta na drugo u magacinu slagati i premeštati.

2. Propis tač. 4. čl. 33. ovoga Pravilnika važi i za smetišta.

Čl. 61.

Koleta se moraju sa smetišta cela ekspedovati. Deljenje i raspakivanje nije nikom dopušteno, sem slučaja iz čl. 59. ovog Pravilnika.

Ovo ne važi za privatna smestišta rakijske, špirita, vina i benzina, sa kojih se može ekspedovati ona količina, koja je propisana za pojedini od navedenih predmeta.

Licima, koja su bila kažnjena zbog zločina ili prestupa iz koristoljublja, ili su bila kažnjena za kakvu krivicu po zakonu poreskom, carinskom ili trošarinskom za neprijavu svojih dohodaka ili kao krijućari, a nije proteklo vreme određeno u pojedinim zakonima za gašenje posledica osuda, kao i licima pod stečajem, ili onim koji su pod tutorstvom neće se dati odborenje za privatno smestište.

Sopstvenicima privatnih smestišta, koji učine koju od krivica iz prednjeg stava i budu osuđeni izvršnom presudom, oduzče se odmah privatno smestište.

Posebne napomene

Proučite dobro sve propise Trošar. Pravilnika uz ovaj član Zakona o Drž. Trošarini, jer su u užajamnoj vezi.

B. državna smestišta

Čl. 63.

Ako bi se za trošarinske predmete proizvedene u zemlji podiglo državno smestište, propisaće se naknadno pravilnik za ova smestišta.

V. Izvoz trošarinskih predmeta i povratak plaćene trošarine.

Čl. 27.

Proizvođačima i prodavcima trošarinskih predmeta, za koje je plaćena trošarina kad ove

izvezu u inostranstvo, vratiće će se plaćena trošarina.

Traženje povraćaja trošarine može biti samo preko deset dinara.

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 64.

1. Onim licima, koja se bave proizvodnjom ili prodajom trošarinskih predmeta, vratiće se trošarina na one predmete koje su na stranu izvezli kad god dokažu, da su na ove platili trošarinu. Ali povraćaj trošarine ne može biti, ako je jednom ekspedicijom izvezeno samo toliko trošarinskih predmeta na koje nije plaćeno više trošarine od 10. dinara.

2. Iz zemlje se mogu izvoziti samo oni trošarinski predmeti čiji izvoz u inostranstvo nije zabranjen.

3. Za predmete uvezene sa strane važe propisi Carinskog Zakona.

Posebne napomene

Proučite čl. 27.—32. Zak. o Državnoj Trošarini i pravilnik uz njih.

Čl. 28.

Molbe za povraćaj trošarine na izvezene predmete podnose se vlasti koja je trošarinu naplatila sa potrebnim dokazima nadležne carinske vlasti o izvozu.

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 65.

1. Proizvođači i prodavci, koji su pod trošarinskom kontrolom, a žele iz zemlje

izvesti trošarinske predmete, na koje je plaćena trošarina, s tim da im se ova po izvršenom izvozu vrati, moraju podneti pismenu prijavu u tri primerka (po obrascu Br. 5) sreskom upravniku finansijske kontrole, koji je nadležan za mesto iz koga se nameravaju predmeti izvesti na stranu.

2. Sreski upravnik finansijske kontrole, i još jedan finansijski organ, pregledaće, na osnovu prijave, dotične predmete određene za izvoz, komisijski i utvrditi: je li i koliko je na njih trošarine naplaćeno, kao i da li su sva tri primerka prijave saglasni. Zatim će se sve to napisati i overiti u prijavi od koje će se prijavitelju izdati jedan primerak kao sprovodnica za carinarnicu preko koje se želi izvršiti izvoz. Drugi primerak ovako popunjene i overene prijave šalje se odmah carinarnici nadležnoj za izvoz u preporučenom pismu, a triplikat ostaje u arhivi sreske uprave finansijske kontrole.

3. Prilikom proračuna neće se uzimati u obzir predmeti na kojima nije bilo trošarskih znakova, ako su za njih takvi propisani, te prema tome, na tu količinu ne može biti povraćaja trošarine.

4. Pregledani predmeti zatvoriće se, zapečatiti ili plombirati tako, da se bez povrede toga zatvora vađenje trošarinski predmeta iz zavoja ili sudova pre izvršene ekspedicije učini nemogućim.

5. Prerađivači trošarinskih predmeta, na koje su platili trošarinu pri nabavci za preradu, kao na pr.: proizvođači bonbona, čokolade, marmelade i t. d., ako žele izve-

sti ove predmete u inostranstvo i žele tražiti povraćaj već plaćene trošarine, moraju prethodno prijaviti trošarskoj vlasti, da će izvesti u inostranstvo koliko i od koje vrste svojih prerađevina. Sa prijavom će podneti ujedno i oglede od svake vrste svojih prerađevina, koje žele izvesti, po 200 grama radi hemijske analize. Ovi ugledi šalju se hemijskoj laboratoriji Odeljenja Poreza radi utvrđivanja količine trošarskog predmeta na pr. šećera, na koji je plaćena trošarina.

6. Pošto se poslati ugledi analiziraju i izveštaj hemijske laboratorije Odeljenja Poreza bude dostavljen nadležnoj trošarskoj vlasti izvoznik će dalje postupiti po prednjim tačkama i članu 72. ovoga Pravilnika.

7. Sve troškove oko poslovanja finansijskih vlasti po prednjim tačkama snosni izvoznik.

Čl. 29.

Povraćaj plaćene trošarine može se tražiti samo u roku od šest meseca od dana na carinarnici izvezene robe.

Dan ekspedovanja robe, ne računa se u rok.

Traženje povraćaja trošarine posle označenoga roka odbaciće se.

Trošarski Pravilnik.

Čl. 66.

1. Po izvozu takve robe, carinarnica će izvozniku na unikatu sprovodnice, a tako isto i na duplikatu, koji je poštom do-

bila, potvrditi izvoz dotičnih predmeta. Unikat će carinarnica vratiti izvozniku, a duplikat će vratiti dotičnoj sreskoj upravi finansijske kontrole, sa izveštajem o izvršenom izvozu.

2. Na osnovu tako overenog unikata, izvoznik može tražiti povraćaj trošarine preko finansijske direkcije u roku od šest meseca, ne računajući dan koga je predmet otpravljen. Ko propusti da povraćaj traži u ovome roku, gubi pravo traženja povraćaja.

Čl. 67.

„Uz molbu za povraćaj moraju se podneti potrebni dokazi nadležne carinarnice o izvozu, pa će po tom Finansijska Direkcija pribaviti i pridružiti sve ostale dokumente. Ako traženi iznos povraćaja ne prelazi 10.000 dinara Finansijska Direkcija donosi rešenje o povraćaju i odmah ga izvršava, a ako iznos povraćaja prelazi 10.000 dinara Finansijska Direkcija donosi rešenje o povraćaju i dostavlja ga Odeljenju Poreza Ministarstva Finansija, koje će za iznose do 50.000 din. donositi rešenje o povraćaju samo, a preko ovog iznosa izdještovati rešenje Ministra Finansija.

Ako Finansijska Direkcija nađe, da je molba za povraćaj neumesna, odbije molicu rešenjem, na koje ima mesta žalbi Odeljenju Poreza u roku od deset dana. Žalba se predaje onoj vlasti, protiv čijega se rešenja izjavljuje žalba.«

Čl. 68.

Prodavci, koji nisu pod trošarinskom kontrolom, moraju prethodno podneti mol-

bu za odobrenje, da mogu izvesnu količinu trošarinskih predmeta izvesti iz zemlje, i tek kad to odobrenje dobiju, moći će postupiti u smislu čl. 65., 66. i 67. ovoga Pravilnika, a trošarinske vlasti moći će prema njima činiti upotrebu od prava koje im daje član 39. ovoga Pravilnika. — Odobrenje za izvoz daje Odeljenje Poreza.

Čl. 69.

Za izvoz trošarinskih predmeta strane proizvodnje, koji se iz smestišnih i carinski magacina vraćaju, odnosno izvoze van zemlje, važe odnosni propisi carinski.

Čl. 70.

1. Za izvoz trošarinskih predmeta, proizvedenih u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, na koje trošarina nije plaćena, mora se takođe podneti prijava u tri primerka sreskom upravniku finansijske kontrole. Sreski upravnik finansijske kontrole zavešće u dnevnik unosa i iznosa koliko je predmeta prijavljeno za izvoz. Potom će pošiljku zatvoriti pečatom ili plombom i označiti: da trošarina nije plaćena i sa kojih razloga.

2. Za ovim će izvozniku izdati unikat prijave kao sprovodnicu (obrazac Br. 4), pošto prethodno od njega izuzme izjavu, u kome će roku i kod koje carinarnice robu izvesti, a duplikat prijave (sprovodnice) poslaće preporučeno poštom carinarnici, preko koje se roba izvozi. Triplikat prijave (sprovodnice) zadržće za svoju arhivu. Carinarnica će postupiti sa trošarinskim

predmetima namenjenim za izvoz i sprovidnicom u smislu čl. 54. ovoga Pravilnika, samo što će duplikat sprovodnice zadržati u svojoj arhivi. I u pogledu postupka u slučaju manjka ili kad trošarinski predmeti uopšte ne bi stigli na carinarnicu, vrede propisi iz tač. 8. člana 54. ovoga Pravilnika.

Čl. 71.

1. Izvoz trošarinskih predmeta dopušta se samo kod carinarnica kod kojih se dopušta i uvoz ovih predmeta (čl. 9. ovoga Pravilnika).

2. Na predmete za izvoz, na koje nije plaćena trošarina staviće se znak da je »trošarinski predmet zabranjen za potrošnju u zemlji, jer je za izvoz namenjen, po obrascu Broj 6.

3. Ovaj obrazac upotrebiće se i za predmete iz tač. d. člana 4. ovoga Pravilnika, samo što će se mesto »izvoz« staviti »industrija«.

Čl. 72.

1. Plaćena trošarina vratiće se još.

a) licima, kojima se više izračuna i naplati trošarina;

b) licima, kojima se pri naplati trošarine primeni veća trošarsinska stopa, nego što je po zakonu trebala;

v) proizvođačima trošarinskih predmeta na proizvod, koji se pre puštanja u slobodan promet i potrošnju (pre izvoza iz fabrike ili radionice) pokvario, ako je na taj proizvod plaćena trošarina prilikom prijave proizvodnje;

g) proizvođačima trošarinskih predmeta, kojima se sirovina spremljena za proizvodnju u toku same proizvodnje pokvari i postane nesposobna za proizvodnju, ako je na tu proizvodnju, prilikom prijave ove, plaćena trošarina;

d) proizvođačima trošarinskih predmeta na predmete, za koje prilikom prijave proizvodnje plate trošarinu, ako se prilikom proizvodnje tako pokvare tehničke sprave za proizvodnju, da je proizvodnja nemoguća i to samo u slučaju ako se to kvarenje sprava blagovremeno nije moglo predvideti.

2. Rok za traženje povraćaja je šest meseca, a računaće se:

a) u slučajevima pod a) i b) predhodne tačke, od dana plaćanja trošarine s tim, da se dan plaćanja ne računa u ovaj rok;

b) u slučajevima pod v) g) i d) predhodne tačke od dana kada se roba, sirovina ili sprava pokvarila, ne računajući te dane u dan roka.

Čl. 73.

»1. Radi povraćaja neumesno naplaćene trošarine podnosi se molba nadležnoj Finansijskoj Direkciji. Za predmete, na koje je kod Carinarnice neumesno naplaćena trošarina, podnosi se molba dotičnoj carinarnici.«

2. Uz molbu mora se podneti deklaracija ili priznanica o plaćenoj trošarini.

Posebne napomene

I Poučite dobro propise čl. 66.—73. Trošarin. Pravilnika uz ovaj član.

II. Rešenjem o podeli nadležnosti u Ministarstvu Finansija od 19. marta 1929. g. Br. 2150 izmenjena je tač. 1. čl. 23. uredbe o organizaciji fin. struke i službe, te su, počev od napred pomenutog ministarskog rešenja, finansijske direkcije nadležne i za povraćaje taksa i trošarine u iznosu do 10.000 dinara.

(Objašnjenje od 10. maja 1929. godine Br. 42075.).

čl. 30.

Izvršenje rešenja trošarinske vlasti kojim se naplaćena trošarina vraća, nareduje Ministar Finansija.

Trošarinski Pravilnik.

čl. 74.

»Finansijska Direkcija odnosno carinarnica pošto dobije ovakvu molbu i pošto se uveri, da je molba blagovremena, postupiće po članu 67. ovoga pravilnika.

O izvršenom povraćaju Finansijska Direkcija odnosno carinarnica staviće na ročitu primedbu na deklaraciju ili priznaniču sa naznačenjem dana i broja rešenja i sume povraćaja. Povraćaj ovih suma vrši se uvek na priznanicu, za koju se ne plaća nikakva taksa. Deklaraciju ili priznanicu, po kojoj je plaćena trošarina, može potom molilac uzeti iz akta, ako ostavi overene prepise njihove.«

Trošarinski Pravilnik.

čl. 75.

1. Sve osnovane tražbe neumesno naplaćene trošarine, kao i rešenja o njima, ne podvrgavaju se plaćanju nikakve takse.

2. Ako se utvrди da je neosnovana predstavka i da nema mesta povraćaju, od moljoca će se naplatiti taksa po odnosnim propisima zakona o taksama, t.j. taksa za molbu i rešenje.

Posebne napomene

I. Član 30. Zakona o Državnoj Trošarini nije ni ukinut ni izmenjen, ali on je postao bespredmetan posle uredbe o Organizaciji Fin. Struke i Službe i posle rešenja Min. Finansija od 19. marta 1929. g. od Br. 2150. te se zato valja pridržavati člana 74. Trošarinskog Pravilnika kao docnije donetog u skladu sa napred pomenutom Uredbom.

II. Vidite objašnjenje pod II u posebnim napomenama uz čl. 2.

čl. 31.

Povraćaj trošarine vrši se u novcu ili u trošarinskim markama, prema tome, kako je naplata izvršena.

čl. 32.

Bliže odredbe i uputstva za iznos trošarinskih predmeta i povraćaj trošarine, kao i u opšte za izvršenje ovoga Zakona propisaće Ministar Finansija.

VI. Trošarinske krivice i kazne. Njihovo izviđanje i suđenje.

čl. 33.

Krijumčarenje trošarinskih predmeta postoji:

1. ako se mimo carinarnicu, kao nadležnu trošarinsku vlast, preko carinske linije unese u zemlju kakva trošarinska roba iz inostranstva;

2. ako se na mestima između carinske linije ili carinarnice, kao trošarinske vlasti, unesena trošarinska roba preko carinske linije, nosi stranputicom, a ne opredeljenim putem, ili se takva roba na stranputici stovari;

3. ako se trošarinska roba iz inostranstva stovari na zemljište Kraljevine, bez znanja carinarnice, ili druge koje vlasti;

4. ako se dolazeći iz inostranstva ne prijavi carinarnici, kao trošarinskoj vlasti, trošarinska roba, pa se pretresom takva roba nađe;

5. ako se samovlasno raspolaže sa uvezenom trošarinskom robom pre prijave carinarnici, kao trošarinskoj vlasti, ili sa robom za prevoz ili u opšte robom koja podleži trošarinskom nadzoru;

6. ako se roba ma po kom osnovu oslobođena (povlasticom ili inače) od svih ili nekih dažbina, upotrebi ili pokuša upotrebiti na nešto drugo, a ne na ono radi čega je oslobođena.

7. ako se roba, uvezena u javno ili privatno smestište ili carinski magacin, pre ili posle plaćenih trošarinskih dažbina, a bez odobrenja carinskih, odnosno trošarinskih vlasti, iznese ili pokuša izneti;

8. ako se roba pusti u promet ili potrošnju, a ne plati prethodno trošarinu, kako je to ovim zakonom ili pravilima za njegovo izvršenje propisano;

9. ako se pri pregledu nađe da su u sanducima, buradima, balama i t. d. dodata dvoguba dna, ili dvogube strane ili u opšte da imaju tajna ili sakrivena mesta u kojima je smeštena roba, te da se izbegne plaćanje trošarine.

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 76.

Krijumčarenje trošarinskih predmeta postoji:

1. ako se mimo carinarnice, kao nadležne trošarinske vlasti, preko carinske linije unese u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca kakva trošarinska roba iz inostranstva;

2. ako se na mestima između carinarske linije i carinarnice, kao trošarinske vlasti, unesena trošarinska roba preko carinske linije, nosi stranputicom, a ne određenim putem, ili se takva roba na stranputici stvori;

3. ako se trošarinska roba iz inostranstva stovari na zemljište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, bez znanja carinarnice, ili druge koje vlasti;

4. ako se dolazeći iz inostranstva ne prijavi carinarnici kao trošarinskoj vlasti, trošarinska roba pa se pretresom takva roba nađe;

5. ako se samovlasno raspolaže sa uvezenom trošarinskom robom pre prijave carinarnici kao trošarinskoj vlasti ili sa robom za prevoz ili smestište određenom, ili uopšte robom koja podleži trošarinskom nadzoru;

6. ako se roba po kom osnovu oslobođena (povlasticom ili inače) od svih ili nekih dažbina, upotrebi ili pokuša upotrebiti na nešto drugo, a ne na ono radi čega je oslobođena;

7. ako se roba, uvezena u javno ili privatno smestište, ili carinski magacin, pre

ili posle plaćenih trošarinskih dažbina, a bez odobrenja carinskih vlasti iznese ili pokuša izneti;

8. ako se roba pusti u promet ili potrošnju a ne plati prethodno trošarinu kako je to ovim pravilnikom propisano;

9. ako se iznos trošarinskih predmeta propisno prijavi (čl. 35), ali se kod pregleda za iznos prijavljene količine utvrđi preko 5% manjka kod iznosa trošarinskih predmeta koji su u slučajevima iz tač. d. đ i e čl. 4. ovoga Pravilnika slobodni od trošarine, ili viška kod iznosa predmeta podložnih trošarini;

10. ako se pri pregledu nađe da su u sanducima, buradima, balama, i t. d. dodata dvoguba dna ili dvogube strane ili u opšte da imaju tajna ili sakrivena mesta u kojima je smeštena roba, te da se izbegne plaćanje trošarine;

11. ako se trošarinski predmeti nadu u krugu fabričkom (ne van ograde) ali van magacina (podruma) i radionice a da na njih nije plaćena trošarina; i

12. u svima slučajevima pomenutim u posebnom delu ovoga Pravilnika i posebnim propisima za šećer, pivo, vino i spirit.

Posebne napomene

I. Organi finansijske kontrole obustavljaju pojedine i referišu u vrlo mnogo slučajeva za krivice učinjenje sa neznatnim količinama rakije ili vina, kad god dotično lice nije u mogućnosti da dokaže da je državna trošarina plaćena. U mnogo slučajeva predmet krivice je pola ili ceo litar rakije ili vina, te se i redovna i kaznena trošarina

kreće u najmanjim sumama, koje su u više slučajeva daleko ispod iznosa troškova oko svršavanja dotične krivice.

Pored toga u svima ovim slučajevima nije nikada namera dotičnog lica da ošteti državu, nego to obično putnici nose izvesne male količine rakije ili vina za svoje potrebe na putu.

Da bi se nepotreban i nepravičan posao izbegao, Generalna Direkcija Posrednih Poreza na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini naređuje:

Da se ne smatra krijumčarenjem i ne preduzima izviđanje u onim slučajevima, gde je predmet krivice neznatna količina vina i rakije i kada dotični organ po količini uhvaćenog predmeta može slobodno zaključiti, da je to samo za ličnu upotrebu na putu dotičnog lica, koje taj trošarinski predmet (vino, rakija) nosi. (Raspis G. D. P. Poreza od 22.-V-1925. god., Br. 31856.).

II. Proučite dobro propise čl. 33. do 61. Zakona o Državnoj Trošarini i uz njih članove Pravilnika od 76.—94. kao i član 112.

čl. 34.

Lice, koje je krijumčarenje trošarine izvršilo kazniće se, pored plaćanja redovne trošarine, još i naplatom pet puta onolikom, koliko iznosi trošarina na krijumčarenu robu.

Oni koji učine krijumčarske krivice sa rakijom ili običnim vinom (vinskom širom ili klukom*), kazniće se isto tako s tim, da kazne sa opravdanih razloga Odeljenja Poreza, prilikom rasprave po žalbi interesovanoga, može sniziti do petine. —

I kod ostalih trošarinskih predmeta ovi kao

*) Vidi Posebne napomene uz ovaj čl. Zakona pod I.

i sprave, kojima je krijumčarenje učinjeno, zadržaće se samo kao jemstvo za naplatu redovne i kaznene trošarine; ali ako sopstvenik ovih predmeta deponuje u novcu odgovarajuću sumu redovne i kaznene trošarine izdaće mu se predmeti odmah na slobodno rukovanje.

Ako su trošarinski predmeti, kojima je izvršeno krijumčarenje i koji su oduzeti, podložni kvaru, ili ako sopstvenik ne položi odgovarajuću redovnu i kaznenu trošarinu, mogu se i pre izvršne presude prodati putem javne licitacije, i dobivena suma deponovati do rasprave krivice.

Za krivice učinjene na carinarnicama važe propisi carinskog zakona, pa i u pogledu veličine kazne.

Za sve trošarinske krivice učinjene sa raki-jom ili pecarskim spravama do kraja 1921. godine, i to: po onima, po kojima još kazne nisu izrečene, obustavlja se dalje kazneno postupanje i naplatice se samo redovna trošarina; po onima, po kojima su presude izrečene a kazne neplaćene, neće se te kazne naplatiti nego samo redovna trošarina: po onima po kojima su presude izrečene i kazne naplaćene, neće se te sume vratiti.

Ako krijumčar pri krijumčarenju trošarine učini ma koje delo iz krivičnoga zakona kazna za ovo ne isključuje krijumčarsku kaznu.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 77

1. Lice, koje je krijumčarenje trošarine izvršilo kazniće se, pored plaćanja redovne trošarine, još i naplatom pet puta onoliko, koliko iznosi trošarina na krijumčarenu robu.

2. Oni koji učine krijumčarske krivice sa rakijom ili običnim vinom kazniće se isto tako s tim, da kazne sa opravdanih razloga Odeljenja Poreza, prilikom rasprave po žalbi interesovanoga, može sniziti do petine.

3. Predmeti kao i sprave, kojima je krijumčarenje učinjeno, zadržaće se samo kao jemstvo za naplatu redovne i kaznene trošarine; ali ako sopstvenik ovih predmeta deponuje u novcu odgovarajuću sumu redovne i kaznene trošarine izdaće mu se zadržani predmeti odmah na slobodno raspolaganje.

4. Ako su trošarinski predmeti, kojima je izvršeno krijumčarenje i koji su oduzeti, podložni kvaru, a sopstvenik ne položi odgovarajuću redovnu i kaznenu trošarinu, mogu se i pre izvršne presude prodati putem javne licitacije, i dobivena suma deponovati do rasprave krivice.

5. Za krivice učinjene na carinarnica-ma važe propisi Carinskog Zakona, pa i u pogledu veličine kazne.

6. Ako krijumčar pri krijumčarenju trošarine učini ma koje delo iz krivičnog zakona kazna za ovo ne isključuje krijumčarsku kaznu.

Posebne Napomene,

I. Vinski kljuk (mošt, mast) ne smatra se vinom od 15. aprila 1929. god. i ne podleži plaćanju trošarine sve dok ne prođe vreme, prema izmenama i dopušnjama tač. 6. čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini Taksama i pristojbama i čl. 108. Trošar. Pravilnika. Prema tome sa vinskim kljukom ne može se učiniti krijumčarenje i u toliko su bespredmetne reči u

zagradi ( ) u drugom stavu čl. 34. Zak. o Drž. Trošarini. Samo pri transportovanju šire ako bi gubitak bio veći od $1\frac{1}{2}\%$ naplatila bi se redovna trošarina na manjak preko $1\frac{1}{2}\%$. Ali to nije kazna.

II. »Propis šestog stava čl. 34. zakona o državnoj trošarini važi i za krivice učinjene proizvođenjem rakije iz zaštrajenih stvari do konca 1926 godina; kao i za krivice učinjene neprijavom proizvoda vina do konca 1926 godine (Fin. Zakon za 1927/28 g. čl. 91. pod. XIII).

III. Pošto su članom 1. zakona o amnestiji i abolicija krivica od 10. aprila 1929. godine sva lica, koja su počinila bilo kakvu krivicu po zakonu o državnoj trošarini do zaključno 31. Decembra 1928. godine oslobođena svake kazne, to Generalna Direkcija Poreza radi pravilnog primenjivanja gornjeg zakona izdaje ovo upustvo:

Za sve trošarinske krivice učinjene do zaključno 31. decembra 1928. godine, po kojima kazne još nisu izrečene, Direkcija će obustaviti svako daljne kazneno postupanje i naplatiće samo redovnu trošarinu; za one krivice, po kojima su već presude izrečene, a kazne neplaćene, Direkcija neće te kazne naplatiti nego samo redovnu trošarinu; za one krivice, po kojima su presude izrečene i kazne naplaćene, neće te sume Direkcija vraćati.

(Raspis Gener. Direkcije Poreza od 18. aprila 1929. god. Br. 39.920).

IV. Organi finansijske kontrole dužni su da vode »belešku otkrivenih krivica«, u koju radi evidencije uvode svaki pojedini slučaj započete istrage po trošarinskim ili taksenim krivicama učinjenim krijučarenjem ili neurednošću.

Kako je potrebno da nadležni Odeljci finansijske kontrole, kod kojih je istraga započeta i krivica zavedena u pomenutu belešku, budu tačno

obavešteni o konačnom ishodu povedene istrage u cilju naznačenja u evidenciji da je predmet definitivno rešen — sve prvostepene vlasti, koje donose presude odn. rešenja po otkrivenim trošarinskim ili taksenim krivicama bilo koje vrste (krijumčarenja, neurednosti), dostavljaće nadležnim Odeljcima u izloženom cilju po jedan prepis svoga rešenja i to: ako se istraga protiv okrivljenoga prekida i ceo postupak obustavlja, onda poslati rešenje o obustavi krivičnog postupka, a ako je okrivljeni kažnen kao krivac po islednoj krivici i kazna naplaćena, onda poslati rešenje o rasporedu novca dobitvenog od plaćene kazne. Ova se rešenja imaju slati pomenutim Odeljcima tek kada budu izvršna. U onim slučajevima, kada se protiv okrivljenoga doneće presuda po kojoj je dužan da plati kaznu, pa se ta presuda, i ako izvršna, ne može da izvrši s razloga što je okrivljeno lice umrlo ili se prese лило neznano kuda, a za sobom nije ostavilo nikakvog imetka iz koga bi se kazna mogla naplatiti, ili pak ako je okrivljeni, usled nemogućnosti da plati kaznu, odležao zatvor — prvostepena vlast koja je presudu donela obavestiće o tome Odeljak Finansijske Kontrole koji je istragu započeo, kako bi se i u takvim slučajevima moglo naznačiti u belešci da je predmet konačno rešen. I u onim slučajevima kada organi finansijske kontrole referišu i uvedu u belešku otkrivenih krivica jedno lice kao krivca po izvesnoj trošarskoj ili taksenoj krivici, a bilo prvostepena bilo pak viša vlast nakon sprovedenog isledjenja nađe da se okrivljeni ima oslobođeni od krivične odgovornosti, i da istu ima da snosi neko drugo lice a ne prvobitno okrivljeni, prvostepena vlast će dostavljati nadležnom Odeljku prepis rešenja kojim se prvobitno okrivljeni oslobađa krivične odgovornosti za delo zbog koga je referisan, pošto se drugo lice smatra krivcem za

učinjenu krivicu, a Odeljak će to naznačiti u posmenutoj bělešci. (Raspis Generalne Direkcije Poreza od 16.-I.-1927. god. Br. 18472.).

čl. 35.

Trošarinski predmeti za koje je propisano da nose obeležje ili znake smatraće se da su krijumčareni kad god se u prometu ili potrošnji nađu bez ovih.

Trošarinski Pravilnik.

čl. 78.

Trošarinski predmeti za koje je propisano da nose obeležje ili znake ili sprovodnice, propratnice ili trošarinske priznance ili potvrde, smatraće se da su krijumčareni kad god se u prometu ili potrošnji nađu bez ovih.

Posebne Napomene,

Vidi čl. 33.—61. i 93. zak. o drž. trošarini.
Vidi čl. 76.—89., 91. i 92. Trošar. Pravilnika.

čl. 36.

Ako jedno krijumčarenje izvrše više lica, onda će redovnu trošarinu plaćati svi solidarno, a svaki posebice osudiće se na kaznu po prethodnom članu ovoga zakona.

Tako će se kazniti i saučesnici izloženi u § 46. tač. 1. i 2. i § 50. Kaznenog Zakonika.

Trošarinski Pravilnik.

čl. 79.

1. Ako jedno krijumčarenje izvrše više lica, onda će redovnu trošarinu plaćati

svi solidarno, a svaki posebice osudiće se na kaznu po članu 77. ovoga Pravilnika. Ovako isto će se kazniti i saučesnici (uzročnici, začetnici, sukrtive, učesnici, dionici).

2. Ako se trošarinska krivica učini u doba kad se u fabrici ili u mestu fabrike nalazi poslovoda ili u njegovom odsustvu njegov zastupnik, kad sopstvenik sam ne vodi preduzeće, kazniće se poslovoda odnosno njegov zastupnik po članu 77. ovog Pravilnika. Sopstvenik je odgovoran (jamči) za plaćanje kazne na koju je njegov poslovoda ili zastupnik ovoga osuđen.

3. Na kaznu neće se osudivati lica ispod 16 godina starosti, ali su za naplatu redovne trošarine i ostalih troškova po presudi odgovorna za njih lica pod čijim su neposrednim nadzorom.

Posebne napomene

I. Drugi stav ovoga člana odnosi se na §§ 4. i 50. Kaznenog Zakonika koji važi u Srbiji i C. Gori.

Kazneni Zakonik. § 46.: Saučesnik je u zločinstvu ili prestupljenju:

1. ko poklonom, obećanjem, pretnjom, zloupotrebljenjem vlasti ili važnosti svoje, prevarom ili drugim čim podbode, nagovori, ili navede koga, te zločinstvo ili prestupljenje učini.

2. ko nauči krivca kako će zločinstvo ili prestupljenje učiniti, ko krivcu nabavi oružje, ili drugo što, što je za izvršenje zlog dela služilo, znajući da će se na to upotrebiti, i koji je krivca znajući pomagao u onome, čim je зло delo pripravljeno, olakšano ili izvršeno.

Kazneni zakonik § 50.: Ko bi krivcu, pošto učini zločinstvo ili prestupljenje pomogao da ga ne stigne kazna koju mu zakon za to delo donosi,

ili da mu sačuva korist, do koje je onim zlim delom došao, a ne bi se s njime dogovorio za to pre, nego bi i za samo zločinstvo ili prestupljenje doznao tek kad je učinjeno, da se kazni u novcu do dvesta talira, ili zatvorom najviše do godine dana.

Ali ko bi ovako pomogao krivcu samo da ga sačuva od kazne neće se nikako kazniti: ako je kriveu rod po krvi u prvoj ushodećoj liniji, do kog bilo kolena, a u sporednoj liniji, do četvrtog kolena (uzimajući i četvrto koleno), ili ako je prikrivao muž svoju ženu, ili žna svoga muža, ili ako je muž prikrivao rođake svoje žene ili žena svoga muža rođake po krvi u pravoj ushodećoj ili nishodećoj liniji do drugoga kolena (uzimajući i to koleno), ili ako je prikrivač kršteni kum ili krivac njemu, ili ako je krivcu poočim ili pomajka, posinak ili poćerka.

II Obći Tridesetnički Postupnik VI deo od godine 1788.

»§ 519. Kano sukrivci i dionici dohodarstvenog prekršaja smatraju se svi oni što su prekršaj navlaš unapredivali, podupirali ili olahkoćivali, ili su se prije ili za čina samoga dogovorili sa začetnikom, počiniteljem ili drugim kojim sukrivcem o pomoći, što će je pri počinjenju prekršaja pružiti, ili o učestvovanju u dobiti, koja bi nastala iz prekršaja. Naročito je dionik tko pomaže ili olahkoćuje počinjenje prekršaja, kriomčarenu robu zataji ili joj preuzeme prodaju; kano sukrivci se ili dionici po tom moraju smatrati nadalje i oni, koji robu, što tridesetničkoj pristojbi podpada, preko granice prenesu noću ili u potaji, pa za to izvanredno skupo voze ili oni koji uz platu preuzmu ili pohrane zamote ili terete bez tridesetničkih isprava, te oni, koji kriomčarima dadu utočište; nadalje oni, koji kriomčarima pokažu ili ih vode putovima, kojima se može obići put k uredu, kano i oni, koji istraže, gde su organi,

kojima je povjeren dohodarstveni nadzor, pa onda nazočnost ili odsutnost tih organa kakogod odađu kriomčarima.

Kano sukrivci i dionici smatraju se konačno oni, koji ograne, kojima je povjeren nadzor, priječe, kad uzapćuju kriomčarenu robu ili kad uhvate kriomčare, kao i one oblasti i činovnici koji uskrate ili navlaš zategnu pomoć, što su je dohodarstveni organi zamolili, da zapriječe kakvo kriomčarenje.«

III Za krajeve gde ovaj Postupnik nije važio, onde vrede odnosni propisi Kaznenog Zakonika.

Čl. 37.

Kazna propisana u čl. 34. ovoga Zakona povećaće se sa polovinom:

1., ako je učinilac u povratu a od izvršenog prethodnoga dela nije proteklo više od tri godine; ili

2., ako je delo krijumčarenja izvršeno posle zalaska, a pre izlaska sunca.

Trošarinski pravilnik

Čl. 80.

1. Kazna propisana u tač. 1. čl. 77. ovog Pravilnika povećaće se sa polovinom:

a) ako je učinilac u povratu. Smatra se da je krivac u povratu kad je po ranijoj krivici njegovoj bila doneta jednom odluka i ona izvršnom postala, a nastupi druge nova krivica dok od ranije izvršenog dela nije proteklo više od tri godine;

b) ako je delo krijumčarenja izvršeno posle zalaska a pre izlaska sunca. Izlazak i zalazak sunca računaće se po državnom kalendaru.

2) Povrata može biti samo kod krijumčarenja i u slučajevima iz člana 84. ovoga Pravilnika.

Posebne napomene

Ima vrlo mnogo slučajeva, da nadležne prvo-stepene finansijske vlasti donoseći rešenje po krimicama raznih lica napominju, da je krivac u povratku i usled toga osuđuju krivca, kako je to i zakonom predviđeno većom kaznom. Međutim u najvećem delu takvih predmeta Generalna Direkcija Posrednih Poreza nije utvrdila da je krimica zaista u povratku.

Da bi se krivac mogao smatrati u povratku, potrebno je da postoji već izvršna presuda za krimicu iste prirode, što treba u presudi naročito istaći i označiti datum i broj ranije presude, u protivnom ako nema izvršne presude, nego ako je predmet krimice još u radu, onda se krivac ne sme i ne može smatrati u povratku, ali će se u presudi to samo pomenuti. Po prednjem će se u buduće upravljati sve finansijske vlasti nadležne za presudivanje trošarinskih i taksenih krimica u prvom stepenu (Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 24. juna 1925. god. Br. 42602).

Čl. 38.

Na kaznu iz čl. 34. ovoga Zakona neće se osuđivati lica ispod šesnaest godina starosti, ali su za naplatu redovne trošarine i ostalih troškova po presudi odgovorna za njih lica pod čijim su neposrednim nadzorom.

Čl. 39.

Trošarinski i u opšte državni organi mogu pri gonjenju krijumčara vršiti pretres stanova i ostalih zgrada, ako se prema prilikama ima os-

novana sumnja da su se krijumčari sklonili, ili samu robu prikrili.

Pre pretresa dužna je vlast predati licu čiji se stan pretresa rešenje na osnovu koga se preduzima pretres.

Pretres će se vršiti u prisustvu dva granina.

Po svršenom pretresu vlast je dužna izdati licu, čiji je stan pretresen uverenje o ishodu pretresa.

Čl. 40.

Ko jednom upotrebljenu trošarinsku marku ponovo upotrebi kazniće se novčano plaćanjem pedesetogube vrednosti upotrebljene marke.

Ko jednom upotrebljeno drugo neko trošarinsko obeležje ponovno upotrebi, kazniće se novčano za svaki komad 500 dinara.

Pored toga, sva će se ova roba smatrati za krijumčarsku i dotično lice osuditi na kaznu po članu 34. ovoga Zakona.

Trošarinski pravilnik

Čl. 81.

1. Ko jednom upotrebljeno trošarinsko obeležje ponovno upotrebi kazniće se novčano za svaki komad 500.— dinara.

2. Pored toga, sva će se ova roba smatrati za krijumčarsku i dotično lice osuditi na kaznu po čl. 77. ovoga Pravilnika.

Čl. 41.

Proizvodači i prodavci trošarinskih predmeta, koji zavoj ili sud otvore da se obeležje ne

povredi kazniće se novčano pet puta onoliko koliko iznosi trošarina na dotičnu količinu trošarskog predmeta.

Trošarinski pravilnik

čl. 82.

Proizvođači i prodavci trošarskih predmeta, koji zavoj ili sud sa gotovim trošarskim predmetom, otvore da se trošarsko obeležje ne povredi kazniće se novčano pet puta onoliko koliko je iznosila trošarina na predmet na kome je ovo neponišteno obeležje.

čl. 42.

Proizvođači kao i prodavci koji otpočnu rad bez prijave trošarskoj vlasti (član 17.), osim sopstvenika šuma, koji ne podleže državnom nadzoru, pri seći za domaću upotrebu, kazniće se, i to: proizvođači prvi put sa 500.— dinara, u ponovljenom slučaju sa 1000.— dinara, a prodavci sa polovinom ove kazne.

Sem ovoga, izrađena roba sa svim predmetima i spravama za proizvodnju oduzeće se i služiće kao garancija za isplatu trošarine i kazne.

Trošarinski pravilnik

čl. 83.

1. Proizvođači kao i prodavci koji otpočnu rad bez prijave trošarskoj vlasti čl. 28. i 38.) kazniće se i to: proizvođači prvi put sa 500.— dinara, u ponovljenom slučaju sa 1000.— dinara, a prodavci sa polovinom ove kazne.

2. Sem toga izrađena roba sa svima predmetima i spravama za proizvodnju oduzeće se i služiće kao garancija za isplatu trošarine i kazne. Sa robom će se postupiti na isti način kao i u slučaju iz tač. 2. čl. 77. ovoga Pravilnika.

čl. 43.

Trošarskim proizvođačima, koji ne urede i ne održavaju svoje radionice, magacine i ostale lokale, kao što je propisano u tač. 2. i 3. člana 18. ovoga zakona, oduzeće se pravo proizvodnje i sa njima postupiti po čl. 42. ovoga Zakona.

Tako isto postupiće se i sa trošarskim proizvođačima koji ne postupe po čl. 20. ovoga Zakona ako su u povratu.

Kazne se ove izriču u korist državne kase.

Trošarinski Pravilnik

čl. 84.

1. Trošarskim proizvođačima koji ne urede i ne održavaju svoje radionice, magacine i ostale lokale, kao što je propisano u tač. 1. čl. 29. ovoga Pravilnika oduzeće se pravo proizvodnje i sa njima postupiti po čl. 83. ovoga Pravilnika.

2. Ako sopstvenici fabričkih preduzeća za proizvodnju trošarskih predmeta ne ispunjavaju uslove iz čl. 47. ovoga Pravilnika, kazniće se takođe po čl. 83. ovoga Pravilnika.

3. Kazne se izriču u korist državne kase.

Posebne Napomene

Prouči čl. 29. i 47. ovoga Pravilnika.

čl. 44.

Proizvodači trošarinskih predmeta, koji ne postupaju po propisima iz tač. 2. i 3. člana 18. ovoga Zakona, kazniće se novčano sa 1000.— dinara a u svakom ponovljenom slučaju po 2000.— dinara u korist državne kase.

No vinogradari nisu dužni prijavljivati svoj proizvod, nego samo moraju prijavljivati otuđenje vina, što ako ne učine kazniće se od 50 do 250 dinara.

Trošarinski Pravilnik

čl. 85.

1. Proizvodači trošarinskih predmeta, koji ne postupaju po propisima iz tač. 2. čl. 29. ovoga Pravilnika kazniće se novčano sa 1000.— dinara, a u svakom ponovljenom slučaju po 2000.— dinara u korist državne kase.

2. Istim kaznom kazniće se i proizvodači, koji ne prijave ponovni početak rada prema čl. 34. ovoga Pravilnika. Vinogradari koji ne prijave otuđenje vina sopstvenog proizvoda kazniće se novčano od 50 do 250 dinara. Neprijava proizvoda vina od strane vinogradara ne podleže nikakvoj kazni.

Posebne Napomene,

I. Oprاشтавање казна vinogradarima извршено је Finans. Zakona за 1927/28. год. како следује:

„Postupak по кривицама vinogradara zbog neprijavljuвана залиха вина обуставља се, а изрешће још и не извршено казне неће се извршивати“.

(Fin. Zakon za 1927/28. čl. 91. pod XII).

II. Ако су vinogradari posle тога а најдалje до 31.-XII-1928. год. учинили још какву кривicu, па

im presude нису извршene до 13. aprila 1929. g., one су им амнистиране Законом о Amnestiji i Aboliciji od aprila 1929. godine.

III. Vidite нове прописе о вину у таč. 6. čl. 6. Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbamа u II. delu ове knjige.

čl. 45.

Proizvodači i prodavci trošarinskih predmeta, koji ne испунjavaju дужности тачке 4. člana 18. i člana 19. ovoga Zakona, kazniće se novčano sa 2000.— dinara, а u svakom ponovljenom slučaju sa 3000.— dinara u korist državne kase.

Trošarinski Pravilnik

čl. 86.

1. Proizvodači i prodavci trošarinskih predmeta, koji ne испунjavaju дужности из таč. 2 i 3. čl. 29. i čl. 39. ovoga Pravilnika, а plinare (gasne fabrike) које не допусте pregled svojih trgovачkih i drugih knjiga kako je то propisano u čl. 112. ovoga Pravilnika, kazniće se novčano sa 2000.— dinara, а u svakom ponovljenom slučaju sa 3000.— dinara u korist državne kase.

2. Činovnici: uprave жељезница, поштанских станица и паробродских предузећа, који не испунjavaju дужности из čl. 48. ovoga Pravilnika kazniće се са 50.— dinara а u ponovljenom slučaju са 100.— dinara.

3. За остale кривице које нису овим правилником поменуте важе досадашњим прописи о казнама.

čl. 46.

Novčane казне по овом закону замењuju се казном затвора, ако и у колико осуђени

ne plati kaznu u roku od tri meseca. U ovakvom slučaju pedeset dinara računaju se u dan zatvora. Sume ispod pedeset dinara ne uzimaju se u račun.

No ni u kome slučaju zatvor ne može biti kraći od jednog dana, niti duži od godinu dana.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 87.

1. Novčane kazne, sem disciplinskih izrečenih nad činovnicima, zamenjuju se kaznom zatvora, ako i u koliko osuđeni posle pokušane eksekucije u roku od tri meseca, nije u mogućnosti da plati kaznu. U svakom slučaju pedeset dinara računaju se u dan zatvora, sume ispod pedeset dinara ne uzimaju se u račun. No ni u kom slučaju zatvor ne može biti kraći od jednog dana, niti duži od godine dana.

2. Ovu kaznu zatvora ako nije veća od šest meseca, može osuđeni izdržati kod policijske vlasti, u protivnom izdržaće je u kaznenom zavodu.

Posebne Napomene,

I. Vidi čl. 76., 77. i 78. ovoga Pravilnika.

II. Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza došlo je do znanja da neke finansijske vlasti prilikom pretvaranja novčanih kazna, izrečenih za trošarske krivice, u zatvor računaju 5.— dinara kao jedan dan zatvora. Takvo pogrešno postupanje izaziva opravdani protest kod zainteresovanih.

Da bi se u buduće vršilo pravilno računanje (zamenjivanje) novčanih kazni u zatvor, Generalna Direkcija Posrednih Poreza daje sledeće objašnjenje:

Po propisu člana 87. pravilnika za izvršenje odredaba o državnoj trošarini jasno je rečeno, da se prilikom nemogućnosti naplate novčane kazne od osuđenoga, ova ima zameniti zatvorom računajući svakih 50.— dinara novčane kazne u jedan dan zatvora.

(Obj. G. D. P. Poreza od 25. marta 1926. godine Br. 22280).

Čl. 47.

U slučaju osude, pored kazne, osuđuje se okriviljeni na naknadu troškova i plaćanje takse.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 88.

1. U slučaju osude, pored kazne, osuđuje se okriviljeni na naknadu troškova i plaćanja takse po TBr. 229. taksene tarife Zakona o Taksama.

2. U slučajevima kad po konstatovanju trošarske krivice, a pre preduzetog izviđanja, okriviljeni izjavi da hoće, bez daljeg prava žalbe, platiti celokupan iznos redovne trošarine i petostruki iznos redovne trošarine na ime kazne, kao i takstu po TBr. 229., i to odmah položi, sastaviće se o tome samo zapisnik, taksa iz TBr. 229. na isti prilepiti, i zapisnik sa naplaćenom redovnom i kaznenom trošarinom podneti nadležnoj blagajni, a odustaje se od daljeg preduzimanja izviđaja i donošenja naročite presude. U ovim slučajevima trošarska roba predaje se sopstveniku odmah na slobodno raspolaganje. Zapisnik se smatra presudom i uvodi se u registar

presuda radi eventualne primene propisa člana 80. ovog Pravilnika.

3. Svi drugi propisi o odustaji od pravnog postupka prema okrivljenome licu ne važe.

Čl. 48.

Za izviđanja i suđenje krijumčarskih krivica, učinjenih sa robom, koja se sa strane uvozi, bilo da se dogode i utvrde pri uvozu, bilo da se docnije otkriju, nadležne su carinarnice, a za ostale krijumčarske i sve druge krivice po ovome zakonu nadležna su poreska odelenja.

Poreska su vlasti dužne, da u slučajevima, kad se docnije otkrije krijumčarenje sa robom, koja je sa strane uvezena, izvršiti prethodno izviđaj i potrebna saslušanja, pa akta poslati nadležnoj carinarnici na dosledenje i presuđenje krivice.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 89.

1. Za izviđanje i suđenje krijumčarskih krivica učinjenih sa robom, koja se sa strane uvozi bilo da se dogode i utvrde pri uvozu, bilo da se docnije otkriju, nadležne su carinarnice, a za ostale krijumčarske i sve druge krivice nadležne su u prvom stepenu: finansijske direkcije.

2. Finansijske Direkcije su dužne da u slučajevima, kad se docnije otkrije krijumčarenje sa robom, koja je sa strane uvezena, izvrše prethodno izviđaj i potrebna saslušanja, pa akta pošalju nadležnoj carinarnici na dosledenje i presuđenje krivice.

3. Finansijski sudovi raspraviće još samo one trošarinske krivice koje se pred njima do 20. septembra, 1920. god. budu našle a po propisima koji su dотле postojali. Ovo važi i za trošarinske krivice po specijalnim zakonima.

Čl. 90.

Kod izviđanja i suđenja trošarinskih krivica postupiće carinarnice po propisima carinskog zakona.

Posebne Napomene,

Vidi čl. 33.—61. i 93. Zak o drž. trošarini.
Vidi čl. 76.—89., 91. i 92. Trošar. Pravilnika.

Čl. 49.

U slučaju sukoba o nadležnosti rešava Državni Savet.

Trošarinski pravilnik

Čl. 91.

U slučaju sukoba o nadležnosti rešava Državni Savet.

Posebne Napomene,

Vidi čl. 33.—61. Zak. o drž. trošarini.
Vidi čl. 76.—90. i 92. Trošar. Pravilnika.

Čl. 50.

Tužbe i dostave od potkazivača primaju se bez ikakve takse, a imena potkazivača čuvaju se u tajnosti.

Ž a l b e.

Čl. 51.

Protiv sviju odluka carinarnica po ovome zakonu žalbe se izjavljuju po propisima carinskog zakona.

Protiv sviju odluka poreskih odelenja, žalbe se izjavljuju Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza.

Ove žalbe se podnose onoj vlasti koja je odluka donela u roku od deset dana po saopštenju.

Dan saopštenja ne računa se u dan roka. Žalbe date pošti na povratan recepis smatraju se da su primljene onoga dana kad su pošti predate.

Ako poslednji dan roka padne u praznični dan uzima se da je prvi radni dan po prazniku dan roka.

Primljene žalbe sa svima aktima šalju se, Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza najdalje za pet dana.

Trošarinski pravilnik

Čl. 93.

Protiv svih odluka nadležnih finansijskih vlasti, navedenih u čl. 89. ovoga Pravilnika kao i protiv presuda o kaznama, ima mesta žalbi.

Čl. 94.

1. Žalbe protiv odluka koje su donele carinarnice izjavljuju se po propisima carinskog zakona.

2. Žalbe protiv odluka ostalih finansijskih vlasti upućuju se Odeljenju Poreza

a predaju se onoj vlasti koja je donela odluku protivu koje se izjavljuje žalba. Ove se žalbe podnose u roku od deset dana po saopštenju odluke. Dan saopštenja ne računa se u dan roka. Žalbe date pošti u Srbiji i Crnoj Gori na povratni recepis i žalbe date pošti u ostalim pokrajinama kao preporučeno pismo, smatraju se da su primljene onog dana kada su predate pošti. Ako poslednji dan roka padne u praznični dan, uzima se da je prvi radni dan po prazniku dan roka. Primljene žalbe sa svima aktima šalju se, najdalje u roku od pet dana, neposredno Odeljenju Poreza. — Za slučaj da je žalba predata pošti kao obično pismo ili da žalba nije upućena nadležnim putem kao što je ovde propisano, nego se uputi drugoj vlasti, smatraće se kao dan predaje žalbe onaj dan koga bude primljena kod nadležne vlasti kojoj se imala uputiti.

3. Na žalbe protiv svih administrativnih odluka finansijskih vlasti mora biti utisnuta taksa iz TBr. 6. taksene tarife, a na žalbe protiv presude o kaznama mora biti utisnuta taksa iz prvog stava TBr. 230. taksene tarife.

Posebne Napomene,

Generalna Direkcija Posrednih Poreza primila je da neke Finansijske Direkcije — Uprave, u svoje presude koje donose po trošarinskim krivicama, stavljaju, da je rok za žalbu na Generalnu Direkciju Posrednih Poreza 15 dana, što je pogrešno.

Pošto je rok za žalbe Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza, po presudama za trošarinske krivice, deset, a ne petnaest dana, to se skreće

pažnja Direkciji — Upravi da kad već unosi u presudu odredbu, koja govori o roku za podnošenje žalbe, da ta odredba bude u saglasnosti sa tač. 2. člana 94. trošarinskog pravilnika.

Neke finansijske direkcije opet pogrešno stavljaju u svoje presude, da se žalba ima uputiti neposredno Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza, što je takođe protivno tač. 2. člana 94. trošarinskog pravilnika, u kome jasno stoji da se žalbe protiv odluka ostalih finansijskih vlasti, predaju onoj vlasti, koja je donela odluku, protiv koje se izjavljuje žalba. (Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 23. novembra 1925. god. Br. 81936).

Čl. 52.

Kad Generalna Direkcija Posrednih Poreza nade da je žalba na vreme podneta pristupiće rasmatranju i rešavanju po žalbi, u protivnom žalbu će odbaciti.

Čl. 53.

Protiv odluke Generalne Direkcije Posrednih Poreza izjavljuje se žalba Državnom Savetu u roku od petnaest dana od primljenog rešenja.

Sve što je u članu 51. ovoga Zakona kazano o roku i načinu predaje žalbe važi i ovde.

Trošarinski pravilnik

Čl. 95.

1. Protiv odluka Ministra Finansija odnosno Generalne Direkcije Posrednih Poreza ima mesta žalbi Državnom Savetu u roku od trideset dana od dana primljenog rešenja protiv koga se izjavljuje žalba. Ove se žalbe šalju neposredno Držav-

nom Savetu. Na ovim žalbama mora biti utisнута taksa iz drugog stava T.Br 230. taksene tarife.

2. Sve ostalo što je u članu 94. ovoga Pravilnika rečeno o načinu i predaji žalbe vredi i ovde.

Posebne Napomene,

I. Po zakonu o Državnom Savetu žalbe se upućuju Državnom Savetu u roku od 30 dana i toga se propisa, kao pozniјeg, treba i držati, a ne člana 53. Zak. o Drž. Trošarini.

Ove žalbe šalju se neposredno Državnom Savetu.

II. Po tarifnom broju 230. taksene tarife, taksa na žalbe (tužbe) upućene Upravnom Sudu i Državnom Savetu plaća se u iznosu od 100 dinara.

Čl. 54.

Protiv odluka po trošarinskim krivicama mogu se žaliti i potkazivači, ako nisu državni organi, zbog čega će se i njima odluke saopštavati odnosno dostavljati.

Trošarinski pravilnik

Čl. 96.

Protiv odluka o trošarinskim krivicama za krijumčarenje, mogu se žaliti i potkazivači, zbog čega će se te odluke i njima saopštavati.

Čl. 55.

Trošarinski službenici ne mogu biti potkazivači sa pravom na nagradu.

Posebne Napomene,

Ovo se odnosilo na bivše trošar. službenike.

Organi Finansijske Kontrole imaju pravo na hvatačku nagradu.

Čl. 56.

Rešenja carinarnica i poreskih odeljenja, kojim se prekida krivična istraga ili okrivljeni oslobođavaju kazne, izvršna su kad ih i ako ih Generalna Direkcija Posrednih Poreza ili Carina odobri, kojoj se na rasmatranje po službenoj dužnosti šalju.

Čl. 97.

Rešenje Finansijskih Direkcija o prekidanju krivičnih istraga ili oslobođenju okrivljenih lica za trošarske krivice, osim onih iz člana 42., 44. i 45. zakona o državnoj trošarini i onih krijumčarskih krivica, po kojima je u pitanju prikrata državne trošarine u iznosu preko*) 300.— dinara, izvršna su. Ostala rešenja o prekidanju krivičnih istraga ili oslobođenju okrivljenih lica Finansijske Direkcije šalju po službenoj dužnosti Odeljenju Poreza, i tek pošto ih ona odobri, postaju izvršna«.

Posebne Napomene,

I. Član 97. Trošar. Pravilnika kako sad glasi stupio je na snagu maja 1929. god. i noviji je od

*) Ovo je pogrešno uneto u zvanični tekst izmena i dopuna Trošar. Pravilnika (Služb. Novine br. 159.)

Prema čl. 23. Uredbe o Organizaciji Fin. struke i službe treba da stoji »u iznosu do 300 din.«

čl. 56. Zak. o Drž. Trošarini, pa kako je uz to u skladu i sa Uredbom o Uređenju Finansijske Struke i Službe, to se ovog propisa u članu 97. pravilnika treba i držati.

II. Prouči članove 55. i 56. Zakona o Državnoj Trošarini.

III. Neke Finansijske Direkcije — Uprave donose rešenje o prekidu krivične istrage, po trošarskim krivicama, nad licima koja su osuđena za trošarsku krivicu, a nemaju nikakvog imanja niti mogućnosti da redovnu trošarinu plate.

Ovakav postupak je nepravilan, jer kad je nad jednim licem izrečena presuda onda je nad tim licem i dovršena krivična istraga i prema tome nema mesta donošenju rešenja o prekidu krivične istrage, nego u tom slučaju može biti govora samo o otpisu redovne trošarine, ako se ova nema odakle naplatiti.

S toga će Finansijske Uprave - Direkcije u buduće, kada se utvrdi, da osuđena lica po trošarskim krivicama ne mogu da plate redovnu trošarinu, donositi predlog o otpisu redovne trošarine, a ne rešenje o prekidu krivične istrige.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 15. oktobra 1926. godine Br. 114.619).

III. Rešenje o prekidu krivične istrige u slučaju nemaštine ne mogu se donositi i zato što bi takav rad, kod krivica koje se kazne novčanom kaznom, bio u opreci sa čl. 87. ovoga Pravilnika.

Ne treba smetnuti sa uma da se novčane kazne po ovom pravilniku, a po propisu njegovom čl. 87., mogu pretvarati i u zatvor.

Obnova Suđenja.

Čl. 57.

Osuđeni po trošarskim krivicama može tražiti ponovno suđenje, ako za takvo traženje

postoje uzroci iz § 340. Kazn. Sud. Post. a u roku od godine dana po izvršenoj presudi.

Obnova suđenja traži se kod one vlasti, koja je prvo isledenje vodila i presudu izrekla.

Trošarinski pravilnik

Čl. 100.

1. Osuđen po trošarinskim krivicama može tražiti ponovno suđenje, ako za takvo traženje postoje zakonski razlozi, i to u roku od godine dana po izvršenoj presudi.

2. Obnova suđenja traži se kod one vlasti, koja je prvu presudu izrekla.

3. Osuđeni može tražiti obnovu suđenja:

a) kad bi bio u stanju dokazati, da su sve isprave ili dokumenta lažna, ili da su svedoci ili veštaci lažno svedočili ili da su lažno veštačko mišljenje dali, i da je presuda u celosti ili u izvesnom delu zbog ovih, na njegovu štetu izrečena;

b) ako dokaže nova fakta ili dokaze, koji su sami po sebi, ili u vezi sa ranije upotrebljenim, dovoljni da ga sasvim opravdaju, ili da zaslužuje mnogo blažu kaznu od one na koju je osuđen.

4. Nadležna vlast koja donese rešenje da ima mesta obnovi suđenja mora, pre svakog daljeg rada, svoje rešenje dostaviti Odeljenju Poreza na odobrenje. Protiv rešenja nadležne vlasti, kojim je moguć odbijen od traženja obnove suđenja, ima mesta žalbi Odeljenju Poreza a protiv rešenja ovog Državnog Savetu. Rok o podnošenju žalbi i ovde je isti predviđen članom 94. i 95. ovoga Pravilnika.

Posebne napomene

I. U pogledu postupka za obnovu suđenja u Srbiji i Crnoj Gori važi sledeće:

Krivični sudski postupak. § 340.: Osuđeni može povtoritelnog suđenje zahtevati, ma da bi kazna već izvršena bila:

1., Kad bi on u stanju bio dokazati, da su isprave ili dokumenta lažna, ili da su svedoci ili veštaci, lažnu svedodžbu ili lažno veštačko mišljenje dali, i da je presuda u celosti ili od časti po njima, na njegovu štetu izrečena;

2., Ako dokaže da je na njegovu štetu koji sudija ili branitelj podmićen bio;

3., Ako dokaže nova zbića ili dokaze, koji su sami po sebi, ili u sajuzu sa pređe upotrebljenim dovoljni da ga sasvim opravdaju ili mnogo blažiju kaznu da zaslužuje, no što je osuđen.

4., Ako su zbog istog dela dva ili više lica raznim presudama osuđena i po sravnenju ovih presuda, kao i njima za osnov služećih dela, nevinost jednog ili više lica nužno se uzeti mora.

Osim ovih slučajeva povtoritelnom isledenju i suđenju na korist optuženog može biti mesta samo po osobitom odobrenju Kralja.

II. U ostalim krajevima vidite Tridesetični Naputak, gde je bio na snazi, inače propise opštег Kaznenog Postupka za dotičnu pokrajinu.

Čl. 58.

Izvršne odluke po trošarinskim krivicama izvršuju vlasti, koje su u prvoj instanciji odluku donele. No ako se osuđeni ne nahodi u sedištu ili teritorijalnoj nadležnosti ovih vlasti, one se obraćaju za izvršenje nadležnim poreskim odeljenjima.

*Trošarinski Pravilnik***Čl. 92.**

Izvršne odluke po trošarinskim krivicama izvršuju one vlasti, koje su u prvoj instanciji odluku donele. No, ako se osuđeni ne nalaze u sedištu ili teritorijalnoj nadležnosti ovih vlasti, one se obraćaju za izvršenje nadležnim finansijskim vlastima za mesto njegovog stalnog boravljenja ili za mesto gde se nalazi njegova imovina iz koje bi se ta kazna mogla naplatiti.

Čl. 59.

Kaznu zatvora do šest meseca osuđeni može izdržavati kod policijske vlasti, a preko šest meseca izdržava u kaznenom zavodu.

Čl. 60.

Sa novcem dobijenim od plaćene kazne po trošarinskim krivicama, sem onih iz prvoga stava člana 40. i članova 41., 42., 43., i 45., po odbitku troškova oko prodaje, izvršna vlast iz prvog odeljka člana 58. ovoga zakona čini raspored.

Suma, koza preostane po odbitku troškova, deli se ovako: dve četvrtine državnoj kasi, po jedna četvrtina pripada: hvataču (organu finansijske kontrole) ili potkazivaču, a od jedne četvrtine daju se dva dela fondu finansijske kontrole, a jedan deo savezu finansijske kontrole. Ako nema potkazivača, a hvatač nije lice koje ima prava na nagradu, onda i ta četvrtina ide u državnu kasu.

Za carinske krivice važe carinski propisi.

*Trošarinski pravilnik***Čl. 98.**

1. Sa novcem dobivenim od plaćene kazne po trošarinskim krivicama, sem onih iz tačke 1. člana 81. i članova 82., 83., 84., 85. i 86. ovoga Pravilnika, po odbitku troškova oko prodaje, izvršna vlast, koja je prvu odluku o kazni donela, čini raspored. Rasporedno rešenje postaje izvršno po saopštenju potkazivaču, ako ga ima u roku od 10 dana.

2. Suma koja preostane po odbitku troškova, deli se ovako: dve četvrtine državnoj kasi, po jedna četvrtina pripada: hvataču (organu finansijske kontrole) ili potkazivaču, a od jedne četvrtine daju se dva dela fondu finansijske kontrole a jedan deo savezu finansijske kontrole. Ako nema potkazivača, a hvatač nije lice koje ima pravo na nagradu, onda i ta četvrtina ide u državnu kasu.

3. Za carinske krivice važe carinski propisi.

4. Sa novcem dobivenim od krivica po tač. 1. člana 81., člana 82., 83., 84., 85. i 86. ovoga Pravilnika i od svih ostalih krivica koje se ne kazne u smislu člana 77. ovoga Pravilnika ne može se činiti raspored no se u celosti ima uneti u državnu kasu.

Posebne napomene

Raspisom Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 18. avgusta 1925. godine Br. 57110 naредено je svima izvršnim finansijskim vlastima, da delove od naplaćenih kazna po taksenim i tro-

šarinskim krivicama u koliko pripadaju Savezu Finansijske Kontrole, redovno šalju ovome, putem Poštanske Štedionice u Beogradu za račun Saveza Br. 53003.

Kako i posle ovog naređenja većina pom. finansijskih vlasti ne šalju ovaj deo Savezu Finansijske Kontrole već taj novac leži ili u državnoj kasi ili kao depozit, to se naređuje toj Direkciji Odeljenju-Upravi-Uredu da sav novac, koji se nalazi kod te vlasti a koji pripadaju Savezu, pošalju ovome na adresu Savezu Finansijske Kontrole u Beogradu čekovni račun Br. 53003. (Raspis G. D. Poreza od 15. aprila 1927. god. Br. 45090).

Čl. 61.

Rasporedno rešenje o novcu izvršuje se pošto ga odobri Generalna Direkcija Posrednih Poreza odnosno Carina kojoj se po službenoj dužnosti na rasmatranje šalje.

VII O zastarelosti

Čl 62.

Krivice kvalifikovane ovim Zakonom kao krijumčarske, zastvarevaju za godinu dana od izvršenja dela a sve ostale krivice, u koliko za njih ne važi zastarelost po krivičnom zakonu, zastvarevaju za tri meseca.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 99.

Izuzetno od postojećih propisa:

a) Krivice kvalifikovane kao krijumčarske (teški dohodarstveni prestupi) zastvarevaju za godinu dana od izvršenja dela, a sve ostale krivice (neurednosti) u koliko za njih ne važi zastarelost po krivič-

nom zakonu, zastvarevaju u roku od tri meseca.

b) Izvršne odluke po trošarinskim krivicama zastvarevaju u roku od godine dana po njihovoj izvršenosti.

Svaki rad vlasti u ovome roku prekida zastarelost.

v) Zastarelost krivice, kao i izvršne odluke konstatiše nadležna finansijska vlast svojim rešenjem, koje će odmah poslati Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza na odobrenje, pa po dobivenom odobrenju dalje postupiti po postojećim propisima.

Posebne napomene

I. Vidi članove 62. do 65. Zakona o Državnoj Trošarini.

II. Generalna Direkcija Poreza je primetila da mnogi predmeti po trošarinskim krivicama zastvarevaju usled toga, što odgovorni organi u Okružnim i Sreskim Finansijskim Upravama odnosno Finansijskim Direkcijama ne vode dovoljno računa da takve predmete u delokrugu svoje nadležnosti svršavaju na vreme.

Kako se takvim radom nanosi šteta ne samo državnoj kasi već i ugledu državnih vlasti, — jer se okrivljena lica dugo vremena ne pozivaju na sprovođenje isleđenja niti se presuda izniče, usled čega krivice zastvarevaju pa se ni kazne ne mogu naplatiti, a kod okrivljenih lica se stvara uverenje da mogu i dalje činiti slične krivice pošto zbog svoga postupka neće iskusiti kaznu — to se skreće pažnja svima Okružnim i Sreskim Finansijskim Upravama odnosno Finansijskim Direkcijama da će Generalna Direkcija Poreza u buduće najstrožije voditi računa o svakom pojedinom slučaju zastare-

losti po trošarinskim krivicama i da će svakog onog činovnika usled čije nemarnosti krivica za stari, kazniti sa onolikim iznosom za koliko je državna kasa oštećena zbog zastarelosti odnosne krivice. (Raspis Generalne Direkcije Poreza od 16. oktobra 1926. god. Br. 114618).

III. Prednji raspis i sad je na snazi i u važnosti i ako su sad mesto finansijskih uprava poreske uprave i finansijske direkcije.

čl. 63.

Svaki rad vlasti u gornjem roku prekida zastarelost.

Posebne napomene

To znači: u roku iz člana 62. ovoga zakona. Vidite član 62. Zak. o Drž. Trošarini.

čl. 64.

Izvršne odluke po trošarinskim krivicama zastarevaju za godinu dana po njihovoj izvršnosti.

čl. 65.

Povraćaj pogrešno ili više naplaćene trošarine može se tražiti za šest meseca od dana kada je trošarina naplaćena.

Posle ovoga roka pravo na povraćaj zastareva.

Posebne napomene

Vidite član 72. Trošarinskog Pravilnika uz član 27. ovoga zakona.

VIII Trošarinske vlasti

čl. 66.

Za primenu i izvršenje Zakona o državnoj trošarini. Pravilnika, upustava i naredaba na o-

snovu ovoga zakona propisanih, postoje trošarinske vlasti sa Generalnom Direkcijom Posrednih Poreza na čelu, koje preko svojih organa vrše celokupnu službu u krugu određene im nadležnosti.

Trošarinske su vlasti: beogradsko poresko odeljenje, finansijske uprave i direkcije, poreski uredi, sreske uprave finansijske kontrole i njihovi odeljci i carinarnice.

Beogradsko poresko odeljenje i finansijske uprave (finansijske direkcije), koje budu određene da vrše kontrolu nad naplatom državne trošarine, upućuju potčinjene im trošarinske vlasti i organe na tačno izvršenje ovoga zakona, kao i izdatih pravilnika, naredaba i upustava i vode nadzor, da se zakon, pravilnici, naredbe i upustva tačno, ispravno i jednoobrazno primeњuju i blagovremeno izvršuju.

Organi Finansijske Kontrole vrše kontrolu nad svima proizvodacima i prodavcima trošarskih predmeta u zemlji, kao i o tome da se ni jedan trošarski predmet bio unesen sa strane ili izrađen u zemlji ne izvuče ispod naplate državne trošarine, i da izvršuju sve što je propisano ovim zakonom i izdatim pravilnicima, naredbama i upustvima, a odnosi se na kontrolu i zaštitu državnih finansijskih interesa.

U nadležnost carinarnica spada vršenje kontrole nad naplatom pri uvozu trošarskih predmeta.

Posebne napomene

I . . . Generalna Direkcija Poreza naređuje: da trošarski referenti kod fin. uprava i direkcija sve ozbiljnije i teže predmete sami lično rešavaju, a predmete koje reše mlađi činovnici i pisari da pažljivije pregledaju.

(Objašnjenje Generalne Direcije Posrednih Poreza od 16. aprila 1924. god. Br. 16964).

III. I Beogradsko Poresko Odeljenje i finans. uprava i poreski uredi sad su poreske uprave.

čl. 67.

Radi trošarinske tehničke kontrole postoje naročiti tehnički kontrolori, čiji se broj odreduje budžetom, a mesto službovanja propisuje Ministar Finansijsa.

Za izradu pak kontrolnih potreba postoji naročita trošarinska tehnička radionica sa potrebnim osobljem.

Sav potreban materijal i sprave za radionicu nabavlja Generalna Direkcija Posrednih Poreza.

Tehničkoj radionici može se u slučaju većih radova staviti izvesna suma na raspoloženje kao obrtni kapital. Visina ove sume određuje se finansijskim zakonom uz državni budžet.

čl. 68.

Objašnjenja, upustva i naredbe, koje izda Generalna Direkcija Posrednih Poreza o primeni ovoga zakona obavezna su za sve vlasti.

čl. 69.

Nad radom trošarinskih i ostalih vlasti u zemlji u pogledu naplate trošarine, uticanja trošarinskih prihoda u državnu kasu, izricanja i izvršenja presuda po Zakonu o državnoj trošarini, vodi nadzor Gener. Direkcija Posrednih Poreza.¹⁾

čl. 70.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

¹⁾ Sada Odeljenje Poreza Ministarstva Finansijsa.

čl. 71.

Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

čl. 72.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

čl. 73.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

čl. 74.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

čl. 75.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

čl. 76.

(Ukinut izmenama i dopunama od 5. novembra 1923. god.).

X. Zaključno naređenje.

čl. 77.

Kad Zakon ovaj dobije obveznu snagu prestaju važiti: Zakon o državnoj trošarini od 12. jula, 1893. godine sa sa svima njegovim izmenama i dopunama, pravila za izvršenje ovoga Zakona od 24. jula, 1899. godine i sve ostale odredbe drugih zakona, koje bi bile protivne ovome Zakonu.

Trošarinski Pravilnik

čl. 101.

1. U smislu čl. 161. Finansijskog Zakona za 1920./21. godinu, za trošarinske krivice, za koje su nadležne Finansijske Direkcije, u pogledu postupka pri izviđanju, sudenju i izvršenju osuda, u koliko propisima ovoga Pravilnika nije drukčije naređeno, važe postojeći „dohodarstveno” kazneni propisi.

2. Finansijske Direkcije u Dalmaciji u pogledu postupka pri izviđanju, sudenju i izvršenju osuda za trošarinske krivice koje su ovim Pravilnikom predviđene, u koliko njime nije drukčije naređeno, postupaće po propisima kaznenog postupka za trošarinske „prestupke”.

Posebne napomene

I. Kako su 20. novembra 1923. god. stupile na snagu izmene i dopune zakona o državnoj trošarini, koje su kazne za izvršena krijumčarska dela u veliko ublažile, to na osnovu opštег principa kričnog zakona Generalna Direkcija Posrednih Poreza nareduje:

Da se sva ona krijumčarska dela učinjena pod režimom starih propisa zakona o državnoj trošarini, a nerešena do stupanja na snagu izmena i dopuna rečenoga zakona, imaju raspraviti po odredbama onih propisa, koji su za kriveca povoljniji.

(Obj. Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 18. decembra 1923. god. Br. 42637).

II. I ako je ovo objašnjenje izdato za slučajeve iz 1923. godine ono važi i danas za svako prelazno stanje od starih propisa ka novima, — ako bi takvih bilo.

III. Vidi član 2. Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama u ovoj knjizi.

IV. Zakon o Amnestiji i Aboliciji Krivaca po Zakonima o Neposrednim Porezima, Taksama Trošarini i Carini od 10. aprila 1929. godine odnosi se, u koliko se trošarine tiče, samo na državnu trošarinu, a ne na opštinsku i oblasnu.

(Obj. Odeljenja Poreza Ministarstva Finansija od 10. maja 1929. god. Br. 43859).

čl. 78.

Ovaj zakon stupa na snagu kad ga Kralj potpiše, a obaveznu silu dobija pedesetoga dana po obnarodovanju.

Preporučujemo našem Ministru Finansija da ovaj zakon obnaroduje, a svima našim Ministrima da se o izvršenju njegovu staraju, vlastima pak zapovedamo da po njemu postupaju, a svima i svakome da mu se pokoravaju.

ZAKON
o
DRŽAVNOJ TROŠARINI, TAKSAMA
I PRISTOJBAMA

od 1921. sa svima docnijim izmenama i
dopunama

ZAKON

O DRŽAVNOJ TROŠARINI, TAKSAMU I PRISTOJBAMA

od 27. juna 1921. godine, sa izmenama i dopuna —
od 20. decembra 1921. god. — 5. novembra 1923. god.
— 31. jula 1925. god. — 31. marta 1926. god. — 31.
marta 1927. god., 10. aprila 1929. godine i naknadnih
od 28. juna 1929. god.

čl. 1.

Izuzetno od zakona i propisa, koji sada u pojedinim pokrajinama Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca važe, naplaćivaće se državna trošarina u srebru na području cele Kraljevine prema tarifi u čl. 6. ovoga zakona.

Posebne napomene

Vidite član 11. Zakona o Državnoj Trošarini i član 6. Trošarinskog Pravilnika.

čl. 2.

Zakon o državnoj trošarini od 9. novembra 1909. godine, Kraljevine Srbije, sem propisa formalnog postupka oko izviđanja, suđenja i izvršenja osuda, rasprostire se na sve oblasti Kra-

ljevine, a na predmete na koje se po tarifi iz čl. 6. ovoga zakona naplaćuje državna trošarina.

Sve dok Ministar Finansija ne propiše jednoobrazni postupak za izviđanje, suđenje i izvršenje osuda i za krivice učinjene u oblastima van Srbije i Crne Čore, a za trošarinske predmete obuhvaćene tarifom iz čl. 6. ovoga Zakona, ostaju u važnosti propisi koji o tome sada postoje u tim oblastima. Što se tiče nadležnosti rešavanja po trošarinskim krivicama, podnošenja žalbi; postupaka pri prekidanju krivične istrage; oslobođenja okriviljenih lica i odustaje od daljeg postupka prema ovima; veličine novčane kazne rasporeda novca dobijenog od kazne; pretvaranje novčane kazne u zatvor; veličinu i izdržavanje ove druge kazne; zastarelosti; obnove suđenja i povraćaja više ili neumesno naplaćene trošarine, — neće se u tim oblastima primenjivati postojeći propisi, nego će radi jednoobraznosti postupka i pravičnosti Ministar Finansija propisati o tome naročiti Pravilnik, s obzirom na propise koji o tome govore u Zakonu o državnoj trošarini Kraljevine Srbije od 9. novembra 1909. godine.

U pogledu naknade manje proračunate i naplaćene trošarine na predmete uvezene sa strane važe isti propisi kao i za naknadu carinskih dažbina. Za trošarinske predmete izradene u zemlji Ministar Finansija propisaće jednoobrazni postupak s obzirom na odredbe, koje o tome postoje.

čl. 3.

Ukida se: čl. 4. i 76. Zakona o državnoj trošarini Kraljevine Srbije od 9. novembra, 1909. godine; monopol no alkohol u Srbiji, koji je

postojao na osnovu Zakona o ustanovljenju novih državnih monopola od 3. avgusta, 1893. godine; porez na alkoholna pića u Crnoj Gori; daci konzumo sa priteznim u Dalmaciji, ali će se na vina i na vinski mošt naplaćivati trošarina po stopi u tarifnom broju 6. pod b. čl. 6.; porez i pritez na vino, vinski mošt, voćno vino i mošt u Sloveniji i linijskoj trošarini po stopi u tarifnom broju 6. pod 5. čl. 6.; — trošarina sa pritezima na meso u Sloveniji i potrošarina na meso u Banatu, Bačkoj i Baranji, Prekomurju i Međumurju; propisi o nagradama za izvoz u inostranstvo alkohola (špirta), špirituoznih tečnosti i rakije, a tako isto i preventivni pritvor prilikom izviđanja trošarinskih krivica u oblastima gde je postojao.

Posebne napomene

Sad postoji novi član 4. Zak. o Drž. Trošarini unet članom 107. fin. zakona za 1928/29. god.

čl. 4.

(Ukinut izmenama i dopunama ovog zakona od 20. decembra 1921. godine.).

čl. 5.

Pečenje rakije iz skobnih materija i melase zabranjeno je. Alkohol (spiritus) može se proizvoditi od tih stvari samo u fabrikama, koje plaćaju trošarinu pri puštanju alkohola u slobodan promet.

Posebne napomene

I. Vidi član 116. Trošarinskog Pravilnika u ovoj knjizi odmah uz tač. 15. čl. 6. ovog zakona.

II. I pored jasne zakonske odredbe u članu 5. zakona o državnoj trošarini, takšama i pristojbama, da je pečenje rakije iz brašnatih stvari (kukuruz, pšenica, krompir i t. d.) zabranjeno, Generalna Direkcija Posrednih Poreza svakodnevno prima

žalbe na kazne zbog pečenja rakije iz brašnatih stvari, iz čega se zaključuje da se i pored jasnih zakonskih naređenja i strogih kazna vrši pečenje rakije od zabranjenih materija.

Uzrok ovim krivicama može se tražiti samo neobaveštenosti našega sveta, jer kada bi svako znao kako su teške kazne, ne bi ni pokušao da krivici učini.

Da bi svaki građanin bio upoznat sa ovim zakonskim propisom Generalna Direkcija Posrednih Poreza naređuje, da se preko opštinskih vlasti objavi građanstvu, da je pečenje rakije iz brašnatih stvari (kukuruz, ječam, pšenica, krompir i t. d.) zakonski zabranjeno i koje su kazne predviđene za učinjene krivice sa pečenjem rakije iz brašnatih stvari da se od navedenih stvari alkohol može proizvoditi samo u fabrikama spiritusa. (Raspis G. D. P. Poreza od 5. aprila 1926. god. Br. 25175).

Tarifa po kojoj se plaća državna trošarina.

(Trošarinska Tarifa)

Čl. 6.

Državna trošarina naplaćivaće se na sledeće predmete i u iznosu:

1. Na šećer:

a) izrađen od šećene repe ili od trske, bio sirov ili rafinisan, izuzev onaj sirup koji se ne može upotrebiti za ljudsku hranu, od 100 kg. dinara — — — — — 500.—

b) sve druge vrste šećera, koje se u mesto šećera pod a) mogu upotrebiti za zaslađivanje kao: skrobeni šećer, šećer od voća, grožđa, slada i krompira (dekstroza, levuloza, glikoza, maltoza) od 100 kgr. din. — — — — 200.—

1. Napomena. na predmete izrađene od ili sa šećerom kao: bonbone, marmelade, kompoti, zasladijene nealkoholne tečnosti, poslastice, čokolade, testa i t. d., koji se uvoze iz inostranstva, naplaćivaće se trošarina prema količini šećera koji sadrže. No ako se takvi predmeti izrađuju u zemlji trošarina se plaća samo na šećer upotrebljen za njihovu izradu.

2. Napomena. Monopolska taksa na šećer ukida se.

Trošarinski pravilnik

Čl. 102.

1. Na šećer izrađen od šećerne repe ili trske, bio sirov ili rafiniran, izuzev onaj sirup, koji se ne može upotrebiti za ljudsku hranu, naplaćuje se po 500.— dng. od 100 kilograma.

2. Na sve vrste šećera, koji se umesto pomenutog šećera mogu upotrebiti za zasladijanje, kao: skrobeni šećer, šećer od voća, grožđa, slada i krompira (dekstroza, levuloza, glikoza, maltoza), naplaćuje se po 200.— dinara od 100 kilograma.

3. Na predmete izrađene od ili sa šećerom, kao: bonbone, čokolade, ušećereno voće, marmelade kompote i tome slično, razne sokove (od malina, jagoda i t. d.) kondenzovano mleko, zasladijena brašna (nestlovo i dr.), alva, ratluk i t. sl., poslastice (keks, biskviti, lecederski kolači i dr. oblatne, i t. sl.), i t. d., koji se uvoze iz inostranstva, naplaćivaće se trošarina prema

P R E D M E T	Osnova za proračun	Ima se naplatiti trošarina	
	kgr.	din.	p.
a) Sve vrste bonbona (fondani, karameli, draže, praline, marcipan i t. d. kao i prašak za limunadu i pastile i t. d. . . . .)	neto 100	425	—
b) Čokolada i ostale izradevine kakao, i sa šećerom (osim čokolad-bonbona).	"	275	—
v) Južno ušećereno voće, kao i sve drugo ušećereno: voće, korenje, lišće od ruža i t. d.	"	300	—
g) Sa šećerom izradene: marmelade, žele, kompoti, kitnikes, sulc. paste i t. d. sokovi, (od malina, jagoda i t. d.) kao i zasladena nealkoholna pića (limunade, mleko od badema i t. d.) kondensovano mleko i bela alva.	"	250	—
i) Zasladena brašna (Nestlovo i dr.), druge vrste alve, ratluk i t. d.	"	150	—
j) Poslastice (keks, biskvit i lecederski kolači i dr., oblatne, torte, pastete i t. d. izradene sa šećerom. . . . .)	"	100	—

stvarno iznađenoj količini šećera, koji sadrže, ako bi to uvoznik naročito tražio. U tome cilju izuzeće carinarnica po jedan ugled i to najmanje po 200 grama za čvrste predmete, a za tečne 500 grama (u čistoj flaši), — i postupiti u smislu čl. 11 ovoga Pravilnika. Laboratorija Odeljenja Poreza utvrdiće o trošku uvoznika stvarnu sadržinu šećera. Ako neki predmet sadrži

obe vrste šećera, trošarina će se naplatiti na celokupnu količinu šećera po stopi iz tač. 1. ovoga člana. U svakom drugom slučaju naplata trošarine na predmete izrađene od ili sa šećerom uvezene iz inostranstva vršiće se po ovoj tabeli: (vidi tabelu na str. 124). No ako se takvi predmeti izrađuju u zemlji neće se na njih naplatiti nikakva trošarina pošto je ona već naplaćena na šećer upotrebljen za njihovu izradu.

4. Za obeležavanje ovih trošarinskih predmeta kad dolaze iz inostranstva važi propis tač. 1. čl. 20. ovoga pravilnika.

5. Svi ostali propisi pojedinih pokrajina o državnoj trošarini na šećer koji su sada u važnosti važe do dalje naredbe.

Posebne napomene

I. Ne podleži plaćanju državne trošarine prženi šećer (Zucker couleur) iz br. 110. Carinske Tarife, koji služi samo za bojenje liker, rum, pivo i t. d.

(Obj. G. D. P. Poreza od 29. maja 1925. Br. 28722.).

2. Na kavu: od 100 kgr. dinara — 400.—

Trošarinski Pravilnik

Čl. 103.

1. Na kavu naplaćuje se na ime trošarine 400.— dinara od 100 kilograma.

2. Pošto se kava u zemlji ne proizvodi to će za dokaz da je na carinarnicama plaćena trošarina, važiti deklaracija i obeležje pomenuto u tač. 1. čl. 20. ovoga Pravilnika.

3. Na zamenice kave: (ukinuto od 1. aprila 1927. članom 91. fin. zakona za 1927/28 god.).

Trošarinski Pravilnik

Čl. 104.

(Ukinuto od 1. aprila 1927. članom 91. fin. zakona za 1927/28. god.).

4. Na pirinač: (ukinuto od 1. aprila 1927. god. članom 91. fin. zakona za 1927/28. god.).

Trošarinski Pravilnik

Čl. 105.

(Ukinuto od 1. aprila 1927. članom 91. fin. zakona za 1927/28. god.).

Trošarinski Pravilnik

Čl. 106.

(Ulje) (ukinuto od 1. decembra 1920).

5. Na pivo: od jednog hektolitarskog stepena ekstrakta dinara 5.

Obaveza plaćanja državne trošarine na pivo nastaje pri prijavljivanju proizvoda.

Količina proizvoda piva utvrđivaće se kontrolnim aparatom i po propisima koje izda Ministar Finansija.

Dok se nabave kontrolni aparati količina proizvoda utvrđivaće se na hladniku pre spuštanja pivā u podrum za vrenje.

Od utvrđene količine i proizvoda odbije se u oba slučaja na ime rastura $6\frac{1}{2}\%$.

Ova odredba stupa na snagu 1. septembra 1929. godine, a do toga dana naplaćivaće se trošarina po dosadanjim propisima.¹⁾

Trošarinski Pravilnik

Čl. 107.*)

1. Na pivo naplaćuje se na ime državne trošarine pri iznosu iz pivare po 62 dinara na 100 litara.

2. Pivara mora biti ograda na visokim zidom ili drugom kojom jakom ogradom, da se preko nje ne bi moglo pivo iz pivare neprimećeno preneti. Pivara može imati jedna, najviše dvoja vrata, od kojih će danju biti samo glavna vrata otvorena, a od sporednih će stajati ključ kod kontrolnog organa, koji će ih samo po potrebi otvarati. Noću će obadvoja vrata biti zatvorena, a ključeve će čuvati dežurni zvaničnik finansijske kontrole.

3. Svi prozori pivare kao i drugi otvori, koji gledaju na ulicu, moraju biti snabdeveni gvozdenom rešetkom.

4. Uvezeno pivo iz inostranstva, ako nema zvaničnog uverenja o prвobitnoj ekstraktgoj sadržini (certifikata) smatraće

¹⁾ Propis ovog tarifnog broja 5. unet je Zakonom o izmenama i dopunama u Zak. o Drž. Troš. Taksama i Prijstojbama od 10. aprila 1929. g. »Službene Novine Br. 87«.

^{*)} Ovaj propis čl. 107. pravilnika važi od 1. maja 1927. g. Unet je izmenama i dopunama Trošarinskog Pravilnika od 5. aprila 1927. g. Br. 40569 i važiće dok ne dobijemo novi Pravilnik o Pivu koji se radi.

se da ima preko 14° prvo bitne ekstraktne sadržine i plaćaće od hektolitra 90 dinara.

5. Uvezeno pivo iz inostranstva plaća takođe trošarinu pivskim markama, koje će uvoznik biti dužan kupiti kod uvozne carinarnice. Ako se bude naplaćivala trošarina na uvezeno pivo po prethodnoj tački, onda će se diferencija od 28 dinara po hektolitru u gotovom naplatiti i zaračunati kao prihod od trošarine.

6. Zabranjeno je proizvoditi pivo slabije od 9° i jače od 14° ekstrakne sadržine. Ko protivno postupi kazniće se za svaki hektolitar jačeg odnosno slabijeg piva, pored naplate redovne trošarine od 62 din. na 100 litara, još sa 90 dinara.

7. Da bi se kontrola nad izvršenjem propisa iz prednje tačke mogla vršiti ovlašćeni su kontrolni organi, da mogu uzimati uglede iz pivare, a i kod točilaca pića i te uglede slati na analizu Generalnoj Direkciji Poreza. Troškove analize snosi država, ako se analizom ne dokaže krivica pivare, u protivnom troškove analize snosi pivara.

8. Ko želi proizvoditi pivo jače od 14° ekstraktne sadržine mora podneti molbu Odeljenju Poreza, u kojoj će navesti koliko će hektolitara proizvesti ovako jačega piva. Odeljenje Poreza izdejstvovaće kod Ministra Finansija odobrenje za proizvodnju jačega piva i tek po saopštenju pivara može otpočeti sa proizvodnjom. Ovo pivo plaća na ime trošarine po hektolitru 90 dinara.

9. Za ovo jače pivo pivara će odmah po izvršenoj proizvodnji položiti kod nadležne finansijske blagajnice diferenciju u trošarinskoj stopi od 28 dinara po hektolitru u gotovom, tako da se pri iznosu piva iz pivare ne mora voditi računa o ovom jačem pivu radi naplate trošarine. Količinu proizvedenoga jačeg piva utvrdiće kontrolni organ po dovršenom glavnom vrenju i pre spuštanja u ležni podrum. Količina će se utvrđivati Matijevićevim bačvomerom i kubnim računom s tim, da je merodavan Matijevićev bačvomer ako između njega i kubnog računa nije razlika veća od 3%, u protivnom će se ponovno utvrđivanje izvršiti.

10. Pivara je dužna voditi knjige, za pivo iz prednje tačke iz kojih će se videti količina i vrsta proizvoda po danima unesenog u podrum za vrenje, kao i kad je ta količina spuštena iz podruma za vrenje u ležni podrum sa oznakom suda u kome se te količine nalaze u ležnom podrumu.

11. U prodaju se može puštati pivo u sudovima od 2, 1, $1/2$, $1/4$, $1/8$ hektolitra u flašama od 0.38, 0.5, 0.7 i 1. litar.

12. Pri svakom izvozu piva iz pivare mora se podneti prijava nadležnom starešini odeljka finansijske kontrole, u kojoj će biti zabeleženo: koliko duplih, celih, polovina, četvrtina i osmina hektolitra, kao i koliko flaša od 0.38*) 0.5, 0.7 i 1. litara hoće da izveze, kome se šalje i u koje me-

*) Ovo je bilo propušteno da se unese u ovu tačku 12. u zvaničnom tekstu 1927. god. a trebalo je uneti.

sto(obrazac br. 41.) a uz prijavu će se priložiti i odgovarajuća količina i vrsta pivskih maraka radi žigosanja. Prijavu potpisuje sopstvenik pivare ili njegov ovlašćeni zastupnik.

„Dok ne budu izdate pivske marke od 0.62 dinara za naplatu trošarine na pivo u flašama od 1. litra trošarina se ima naplaćivati sa dve pivske marke od 0.31 dinar i to tako, da se ove pivske marke lepe na određeno mesto na flaši unakrst.

13. Čim nadležni starešina odeljka finansijske kontrole primi prijavu sa pivskim markama i uveri se da broj i vrednost maraka odgovara prijavi, zavešće je u dnevnik (obrazac br. 42) i zabeležiti brojeve, koji su na markama stavljeni. Kad uz jednu prijavu ide više maraka, kontrolni organ neće zapisivati u dnevnik svaki broj posebno, nego će samo zapisati najmanji i najveći broj i te brojeve razdvojiti crticom (na pr.: 100—105).

14. Po tom će žigosati marke trošarskim štambiljom iz tač. 29. ovoga člana, pa će marke dati pivaru i prisustvovati dok se marke propisno ne izlepe.

15. Kad se spremi transport za iznos piva iz pivare, tada je kontrolnog organa naročita dužnost, da svako bure pregleda i da se uveri, je li na njemu zalepljena marka one vrednosti, koja odgovara njegovoj zapremini, pa pošto se uveri u ispravnost dopustiće izvoz piva iz pivare.

16. Kontrolisanje maraka na pivskim flašama vršiće se ili za vreme njihovog lepljenja, ili docnije pri slaganju u sanduke.

Ovu kontrolu treba s vremenom na vreme i nad punim sanducima vršiti.

17. Ako pivara želi izvesti pivo u inostranstvo neće se naplatiti državna trošarina, nego se ima postupiti po čl. 70. ovoga Pravilnika.

18. U slučaju da se izneseno pivo iz pivo iz pivare, kao neprodato, mora ponovo u pivaru vraćati, pivar je dužan aktom izvestiti nadležnog starešinu odeljka finansijske kontrole i naznačiti broj buradi i flaša, koje se vraćaju u pivaru, njihovu zapreminu i brojeve sa maraka, koje su na njima zalepljene. Kontrolni organ će uporediti ovaj akt s dovezenim pivom, pa ako se uveri da su burad, flaše i marke ispravne, dopustiće da se pivo u pivaru unese. Ovo će se pivo zatvoriti u naročiti prostor, od koga će kontrolni organ ključ kod sebe držati.

19. Pri ponovnom iznosu ovoga piva pivar neće novu prijavu davati, već će se samo po predatom aktu proveriti brojevi sa maraka, pa onda označiti da je pivo iz pivare ponovo izneto.

20. Kontrolu nad pivarama koje proizvode preko 10.000 hl. godišnje vršiće odeljci finansijske kontrole ustanovljeni pri pivarama. U drugim pivarama vršiće kontrolu nadležni odeljak finansijske kontrole u mestu.

21. Dužnost starešine odeljka finansijske kontrole je da vrši sve poslove oko obezbeđenja naplate državne trošarine pri iznosu piva i da vodi kancelariju odeljka

22. Dužnost zvaničnika finansijske kontrole je da stalno motre, da se bez nji-

hova znanja ništa iz pivare ne iznese. U tom cilju će zvaničnici danju dežurati na smenu na kapiji, a noću će vršiti takođe na smenu stražarsku službu i u zidovima (zgrade) pivare stražariti.

23. Radno vreme je leti (od 1. maja do 30. oktobra) od 6 do 19 časova sa prekidom od dva časa u podne, a zimi (od 1. novembra do 31. aprila) od 8 do 17 časova sa prekidom od dva časa u podne.

24. Ako pivara bude i preko određenog vremena u prethodnoj tačci radila, onda je dužna kontrolnim organima (činovniku i zvaničnicima finansijske kontrole) platiti naknadu za prekovremeni rad po tač. 9. člana 47. ovoga Pravilnika.

25. Za smeštaj stalne kontrole svaka pivara je dužna dati potrebne prostorije i to: jednu sobu za kancelariju, jednu sobu za zvaničnike finansijske kontrole i jednu sobu za starešinu odeljka finansijske kontrole, ako kancelarija ne bude dovoljno velika, da starešina u njoj može stanovati. Kancelarija mora imati potrebni nameštaj, soba za zvaničnike biće nameštena državnim nameštajem, a u sobi za starešinu odeljka odnosno kancelariji mora biti jedan krevet sa posteljom, jedan sto i stolica i orman za smeštaj odela i ostalih stvari. Čišćenje, ogrev i osvetljenje svih ovih prostorija snosi pivara.

26. Prostorije namenjene za smeštaj kancelarije i stalne kontrole trebaju da budu na glavnom izlazu iz pivare, a ako to nije moguće onda na takvom mestu, da se iz kancelarije može vršiti nadzor nad izlazom (kapijom).

27. Ako su podrumi za ležanje piva, sa buradima većim od dva hektolitara, van ograde pivare, onda će se vrata tih podruma zatvoriti sa dva raznovrsna ključa, od kojih će jedan stajati kod starešine odeljka finansijske kontrole, odnosno organa za to određenog, i on ga ne sme nikome povjeravati, a drugi će ključ stajati kod posverenika pivare tako, da se podrumi ne mogu otvoriti bez prisustva obojice. Pored toga na ta vrata staviće se i zvanični pečat ili plomba.

Organ koji bude predavao ključ drugome određenom organu dužan je to pisano učiniti.

28. Za vreme svakog rada u podrumu iz prethodne tačke mora uvek prisustvovati jedan organ finansijske kontrole. Prozori na podrumu moraju imati gvozdene kapke ili rešetke, da se ne bi moglo pivo kroz prozore iznositi.

29. Trošarina se naplaćuje u pivskim markama, koje će se poništavati štambijom »Pivara N. N. — datum i godina« i lepiti na čep ili na flašu tako, da se prilikom udaranja slavine odnosno otvaranja flaše marka mora probušiti.

Pivske marke će izradivati Uprava Državnih Monopola u Državnoj Markarnici, a pivare će ih kupovati od nadležnih finansijskih vlasti, koje prodaju i taksene marke. Pivske marke imaju biti izrađene po serijama za svaku količinu piva koja se pojavljuje u jednom sudu i prometu, a svaka serija ima nositi brojeve od jedan pa dalje. Vlasti koje vrše prodaje pivskih marama moraju paziti da brojevi na prodatim

markama idu redom, počevši od najmanjeg pa do najvećeg. Isto tako i pivare moraju paziti na tekući broj pivskih maraka, a kontrolni organ neće žigosati marke sa ispremetanim brojevima.

30. Pri razlivanju piva van pivare u flaše ove se imaju obeležavati sa trošarskim trakama. Pre početka razlivanja finansijski organ će se uveriti da li svako bure ima odgovarajuću pivsku marku t. j. da li je trošarina plaćena.

31. Pivare koje imaju depo piva van ograde pivare u varoši, dužne su da plate trošarinu na pivo, koje tamo unose.

32. Ako uz pivaru posotji pivnica (gde se istače pivo gostima), ona mora biti od pivare tako odvojena, da se sa njom ne može neposredno saobraćati, niti da se pivo može preko ograde neopaženo prenositi.

33. Zabranjeno je pivski mošt (neprevrelo pivo) ili gotovo pivo odvoditi ili iznositi iz pivare bez znanja kontrolnog organa. Ko protivno učini kazniće se, pored plaćanja redovne trošarine, petostrukim iznosom redovne trošarine, ali kazna ne može biti manja od 10.000 dinara.

34. Sve ostale krivice učinjene protivno postojećim propisima u pivarama, kažnjavaće se po opštim propisima ovoga Pavilnika.

35. U roku od tri meseca od stupanja na snagu ovih propisa svaka pivara je dužna podići ogradu zidanu ili koju drugu, kao i uređiti potrebne prostorije po ovome propisu za stalnu kontrolu.

36. Na dan 1. maja 1927. godine pivare van Srbije i Crne Gore dužne su pod-

neti prijave o zatečenim količinama piva u pivari, na koje je trošarina po starom propisu plaćena, a po članu 122. ovoga Pravilnika. Ove prijave proveriće sreski upravni finansijske kontrole sa još jednim organom finansijske kontrole, i upisaće zatečene količine piva po vrsti (neprevrelo pivo) u sudovima u kojima se nalazi, u belešku o zatečenim količinama. Upis zatečenih količina u belešku potpisac će i sopstvenik pivare.

37. Ono pivo u pivarama van Srbije i Crne Gore koje je zatečeno na dan 1. maja 1927. godine u pivarama, puštaće se u promet obeleženo po propisu tač. 29. ovoga člana trošarskom trakom, na kojoj se ima napisati tekući broj beleške, količina piva i potpis organa. U tom cilju će se na desnoj strani beleške otpisivati količine puštene u promet i obeležavane trošarskim trakama. Kada se celokupna količina zatečene zalihe bude ovako stavila u promet, onda će se beleška zaključiti i priložiti gođišnjem računu pivare.

38. Obračunska plaćanja data pivarama na osnovu člana 12. zakona o državnoj trošarini prestaju važiti od 1. maja 1927. godine.

39. Uprava Državnih Monopola predavaće Glavnoj Državnoj Blagajnici celokupan prihod od maraka, koje budu prodate u krajevima van Srbije i Crne Gore, pošto taj prihod nije založen.

40. Svi ostali propisi o državnoj trošarini na pivo prestaju važiti 1. maja 1927. godine.

Posebne napomene

I. Dosadašnji propis tač. 5., čl. 6. glasio je:
»5. Na pivo: od 100 litara, dinara . . 62.—

»Zabranjeno je projzvoditi pivo ispod 9° — i preko 14° ekstraktne sadržine. Ko protivno postupi kazniće se za svaki hektolitar jačeg odnosno slabijeg piva, pored naplate redovne trošarine po gornjoj stopi, još sa 90.— dinara. No Ministar Finansija po molbi pivare može odobriti proizvodnju piva preko 14° ekstraktne sadržine, u kom slučaju pivara plaća trošarinu za svaki hektolitar ovakvog piva po 90.— dinara.

U prednjem slučaju razlika u stopi se polaže odmah po izvršenom utvrđivanju proizvedene količine piva.

Zabranjeno je proizvedeni pivski mošt ili gotovo pivo odvoditi ili iznositi iz pivare bez znanja kontrolnog organa. Ko protivno učini kazniće se, pored plaćanja redovne trošarine, petostrukim iznosom redovne trošarine, ali kazna ne može biti manja od 10.000 din.

Uvezeno pivo iz inostranstva od 9° do 14° prvo bitne ekstraktne sadržine, što se dokazuje zvaničnim uverenjem (certifikatom), plaća gornju stopu; a ako nema uverenja ili je uvezeno pivo preko 14° prvo bitne ekstraktne sadržine, plaćaće od hektolitra 90.— din.

Sve ostalo za izvršenje ovih odredaba propisaće Ministar Finansija pravilnikom».

II. Ovaj propis, tarifnog broja 5. trošarinske tarife kao potpuno nov zaveden je članom 91. Fin. Zakona za 1927/28. god. Stupio je na snagu 1. maja

1927. god. prema poslednjem stavu tačke IX čl. 91. pomenutog fin. zakona. Do 1. maja 1927. god. važili su bivši propisi tar. br. 5. Trošarinske Tarife iz čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama, koji su bili na snazi pre 31. decembra 1926. godine.

III. Ovaj propis tar. br. 5. trošarinske tarife iz čl. 6. koji je citiran ovde u »Posebnim Napomenama« pod I., **ostaje na snazi do 31. avgusta 1929. god. zaključno**, a od 1. septembra iste godine stupa na snagu propis tačke 5. čl. 6. (ili tar. br. 5.) koji je napred oštampan u članu 6. Zakona o Državnoj Trošarini Taksama i Pristojbama.

To isto važi i za član 107. Trošarinskog Pravilnika ako dotle bude stupio na snagu novi Pravilnik za Pivo, što će verovatno i biti pre 1. septembra 1929. godine.

IV. Postoje i flaše od 0.38 litra za pivo.

V. Ministar Finansija rešenjem od 31. maja 1927. godine, a u vezi izmena i dopuna člana 107. trošarinskog pravilnika, naredio je, da se izrade pivske marke za plaćanje državne trošarine na pivo u flašama sadržine 0.38 litara u vrednosti od 0.24 dinara svaka marka i da se ove marke puste u saobraćaj 1. juna 1927. godine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 7. juna 1927. godine Br. 67655).

VI. Praktični gubitci pri fabrici piva.

Visina gubitka zavisi od načina rada u fabrikama piva kao i od aparature u pivarama.

Pojavljuju se obično sledeći gubitci:

- 1.) Gubitci u podrumima za vrenje 2 do 4%.
- 2.) Gubitci u podrumima za ležanje 1.5 do 3%

3.) Gubitci koji nastaju kod filtriranja, i punjenje govoga proizvoda u burad i flaše 0,5 do 2%

4.) Gubitci usled viška mere kod piva koje se puni u transportnu burad . . . l do 3%

Prema tome, sveukupni gubitci idu od 5 do 12% t.j. minimum je gubitaka 5% a maksimum 12%.

Ako se uzme u obzir da su naše pivare uređene tako da je način rada u njima (isto i apartura) osrednji, po mišljenju stručnjaka gubitci počev od podruma za vrenje pa do u burad za transport ili u flaše, mogu **iznositi 8,5**, t. j. 6,5% na ime rastura kao i do sada + 2%, kao gubitak koji nastaje od momenta kada se pivo prenosi iz podruma za ležanje do punjenja u burad ili flaše. Ali naše pivare imaju takav način rada da se zakonom moglo priznati samo $6\frac{1}{2}\%$ na ime gubitka, pa se toga zakonskog propisa valja i držati, a ovaj primer iznet je na osnovu stručne literature samo znanja radi.

VII Vidi čl. 12. Zak. o Izmenama i Dopuna-ma u III delu ove knjige.

VIII. U stavu 4. tarifnog broja 5., stoji: „Dok se nabave kontrolni aparati količina proizvoda utvrđiće se na hladnjaku pre spuštanja piva u podrum za vrenje”.

Po mom mišljenju ovaj stav trebao bi da počinje ovako: „Dok se ne nabave kontrolni aparati” i t. d., jer to jedino logično. Dok se ne nabave kontrolni aparati količina proizvoda utvrđivaće se kao i do sada na hladnjaku, a kad budu nabavljeni kontrolni aparati oni će količinu proizvoda pokazivati sami.

Ali u originalu stoji: »Dok se nabave« (Službenе Novine Br. 87. od 13. aprila 1929. godine) i ja sam tako morao uneti i u ovu knjigu.

Obrasci uz izmene i dopune u trošarinskom pravilniku
Br. 40569/927. god.

Br..

Troš. obrazac Br. 41.

PIVARA

Prijava za iznos piva

Na osnovu člana 107. trošarinskog pravilnika, prijavljujem
da će izvesti ovu količinu buradi i flaša od hektolitara za

^{*)} Pošto u ovom obrascu nije predviđeno i za sudove od 0,0038 hl, a pošto su oni najnovijim dopunama Zakona predviđeni, to treba i pored postojećeg originalnog obrasca br. 42 kao pravljino unositi iza rubrike 0,005 hl, rubriku od 0,0038 hl.

2. »Na vina:

Na sva vina od hektolitara, dinara 100.—

1. Napomena. Vinom se smatra samo vino od grožđa.

2. Napomena. Sva vina koja sadrže više od 18% alkohola smatraju se već kao spiritus i potpadaju plaćanju državne trošarine kao alkohol po hektolitarskom stepenu.

3. Napomena. Trošarina na vino plaća se pri puštanju u promet i potrošnju, a plaća je primalac vina, dok je lice, koje otuduje vino, dužno samo prijaviti otuđenje. Ministar Finansija će propisati jednoobrazan postupak za plaćanje trošarine na vino u celoj Kraljevini.

4. Napomena. Ne plaća se trošarina na ono vino, koje vinogradari upotrebe za kućnu potrebu. Ako vinogradari upražnjavaju trgovinu sa alkoholnim tečnostima (rakijom, špirtom, vinom i t. d.) na veliko i na malo i toče ove tečnosti ili se bave preradom alkoholnih pića, dužni su svoj proizvod vina prijaviti, a za kućnu potrebu odrediće im se prema broju kućne čeljadi starijih od 15 godina koliko će moći vina utrošiti bez plaćanja državne trošarine.

5. Napomena. U Dalmaciji će se naplaćivati državna trošarina na vino samo pri uvozu u zatvorena mesta odnosno područja. Kao takva se smatraju: Biograd na moru, Blato na Korčuli, Brač, Budva, Cavtat, Dubrovnik, Drniš, Gruž, Grohote, Herceg Novi, Hvar, Imotski, Janjina Jelša, Kaštel Stari, Kaštel Lukšić, Kaštel Novi kod Splita, Kaštel Štafilić, Kaštel Kambelovac, Knin, Komiža, Korčula, Kotor, Makarska, Metković, Nin, Novigrad, Obrovac, Omiš, Opuzen, Pag, Perast, Prčanj, Rab, Risan, Sali, Silba, Sinj, Skradin, Slano, Solin, Split, Starigrad na Hvaru, Ston, Sućurac na Hvaru, Šibenik Šipan, Tijesno,

Trogir, Trstenik, Velaluka, Vis, Vrboska, Vrgorac i Vrljka.

Kako se Brač smatra kao zatvoreno područje to će se trošarina naplaćivati ma na kom se mestu vino tamo uveze. Unutrašnji promet vina na Braču ne podleži trošarini.

Ovo isto važi i za Dubrovnik sa predgradima Solin—Vranjic sa zaselcima. U ostalim mestima Dalmacije neće se ova trošarina naplaćivati.

U Hrvatskoj, Slavoniji, Sremu, Banatu, Bačkoj i Baranji naplaćivaće se trošarina na vino po ovoj povišnoj stopi na način koji je utvrđen 1. januara 1929. godine, u svakoj pojedinoj opštini i gradu, pošto se prethodno utvrde povišenja ugovorenih iznosa prema novoj stopi i to samo do 31. decembra 1929. godine, a posle toga dana ima se naplata vršiti na način kako Ministar Finansija bude propisao za celu zemlju.

Zakonski članak XVIII. od 1898. godine prestao važiti 1. januara 1930. godine.

6. Napomena. Ko izveze u inostranstvo 100 litara vina bilo čistog ili pojačavanog alkoholom stiče pravo da mu se isplati iz državne kase a po rešenju Ministra Finansija 40.— din. Ova isplata vršiće se na teret redovnih prihoda od državne trošarine, bez obzira u kojoj je budžetskoj godini vino izvezeno, a na molbu zainteresovanog lica, koju ima podneti u roku od 60 dana po izvršenom izvozu.

Kod izvoza vina pojačavanog alkoholom odbije se količina upotrebljenog alkohola.

Izvesti se može u inostranstvo sa pravom na ovu povlasticu najmanje 50 hektolitara vina bilo čistog ili alkoholiziranog.

7. Napomena. Na dan 15. aprila 1929. godine imaju se sve količine vina kod trgovaca,

proizvođača iz 4. Napomene ovoga člana, točice na sitno i na veliko popisati i naplatiti razlike trošarine prema novoj stopi najdalje do 15. maja 1929. godine.

8. Napomena. Odredbu člana 12. zakona o državnoj trošarini može Ministar Finansija primeniti i na trgovce vinom koji plaćaju godišnje najmanje 100.000.— dinara trošarine na vino.

Trošarinski Pravilnik

Član 108.

1. Na vino naplaćuje se državna trošarina na 100 litara po 100.— dinara.

2. Vinom se smatra samo vino od grožđa koje je prevrelo. Prema tome vinski kljuk (mošt, mast) ne smatra se vinom i ne podleži plaćanju trošarine sve dok ne prođe vrenje a najdalje do 20. novembra.

3. Sva vina koja sadrže više od 18% alkohola smatraju se već kao špirit i potpadaju plaćanju državne trošarine kao alkohol po hektolitarskom stepenu.

4. Trošarina na vino plaća se pri puštanju u promet ili potrošnju, a plaća je primalac vina, dok je vinogradar, t. j. lice koje proizvodi vino iz vlastitog vinograda koje otuđuje vino, dužno samo prijaviti otuđenje.

5. Pod puštanjem vina u promet ili potrošnju razumeva se svako otuđenje vina (prodaja, poklon, trampa i sl.) od strane vinogradara.

6. Vinogradar koji otuđuje vino dužan je podneti svome nadležnom odeljku finansijske kontrole prijavu. U prijavi je dužan navesti ime i prezime primaoca vina,

mesto stanovanja, vrste i brojeve sudova i količinu vina, koju otuduje (obrazac br. 4.).

7. Odeljak finansijske kontrole kada primi ovu prijavu pregledaće pošiljku i utvrditi količinu pa izdati sprovodnicu (obrazac br. 4.), u dva primerka. Jedan primerak sprovodnice predaje prijavitelju, koja sprovodnica prati pošiljku na putu, a drugi šalje u preporučenom listu odeljku finansijske kontrole nadležnom za nadzor primaoca vina. U sprovodnici mora jasno istaći, da se vino transportuje od proizvođača i da trošarina nije plaćena, kao i odrediti rok do koga vino ima stići u mesto opredelenjenja.

8. Primalac vina ima odmah po prijemu prijaviti svome odeljku finansijske kontrole, da je vino prispelo i odmah ima položiti kod nadležne poreske uprave iznos državne trošarine. Ako nema poreske uprave u mestu gde primaoc stanuje, trošarina se ima platiti putem pošte ili poštanske štedionice.

9. Ako se vino transportuje od vinogradara u smestište, ili iz smestišta u smestište, ili je na pijaci kupljeno za jedno smestište, ima se postupiti po čl. 54. ovoga Pravilnika.

10. Pri transportovanju vina priznaje se na ime gubitka $1\frac{1}{2}\%$. Za veće gubitke trošarinu plaća pošiljač.

11. Prilikom svakoga prevoza vina u količini od 5 i više litara mora se nositi uz vino i priznanica o plaćenoj trošarini, odnosno potvrda nadležnog odeljka finansijske kontrole o tome, u koliko se vino ne

transportuje sa sprovodnicom od vinograda kupcu, ili u smestište ili u inostranstvo.

12. Isto tako stavlja se pod kontrolu transportovanje vinske šire (kljuka masta). Svaku količinu preko 25 litara vinske šire (kljuka masta) ima da prati sprovodnica izdata od strane finansijske kontrole, a ako odeljak finansijske kontrole nije ni u blizini mesta stanovanja vinogradara, sprovodnicu će izdati nadležna opštinska vlast. Za ispravni prevoz vinske šire jamči pošiljač, i ako šira ne stigne na mesto opredeljenja u istoj količini, pošiljač plaća redovnu trošarinu na manjak preko $1\frac{1}{2}\%$, a po odbitku 10% na ime gubitka u vrenju.

13. Prilikom svakog transportovanja vina, na koje nije trošarina plaćena, jamči za državnu trošarinu pošiljač sve dok vino ne stigne na mesto opredeljenja.

14. Ako pri transportu vina na koje nije plaćena državna trošarina od vinograda kupcu ili u smestište, ili iz smestišta u smestište, ili od vinogradara odnosno iz smestišta do carinarnice, odredene za izvoz u inostranstvo, nastanu takve smetnje da se vino mora preručiti ili transport uopšte obustaviti, onda to sopstvenik vina mora prijaviti najbližem odeljku finansijske kontrole, a gde ovoga nema, policijskoj vlasti.

15. Odeljak finansijske kontrole odnosno policijska vlast sastavlja o smetnji zapisnik u dva primerka, od kojih jedan prilaže sprovodnici, koja pošiljku prati, a drugi šalje odeljku finansijske kontrole odnosno carinarnici, koja će vino primiti.

Ako bi se usled ove smetnje imao produžiti određeni rok za putovanje vina, onda treba to u zapisniku naglasiti.

Odeljak finansijske kontrole odnosno policijska vlast, kojoj je smetnja prijavljena izveštava zasebnim pismom odeljak finansijske kontrole, koji je otpremio vino, o produženju roka.

Ako se ovako ne postupi neće se uzeti u obzir eventualni manjak ili zadocnjene pošiljke do mesta opredeljenja.

16. Ako lice, kome je poslato vino od strane vinogradara, na koje nije trošarina plaćena, neće da primi to vino, dužan je pošiljač o tome izvestiti onaj odeljak finansijske kontrole na koga je poslata sprovodnica, a po potrebi zamoliti za produženje roka za putovanje vina. Ovaj odeljak finansijske kontrole zabeležiće to na sprovodnici, koja prati vino, a pošiljku će po želji pošiljača uputiti ili njemu ili kome drugome.

17. Isto tako može pošiljaoc vina ovo dok je još na putu odrediti za drugo koje lice ili za koje smestište vina, o čemu izveštava odeljak finansijske kontrole iz prednje tačke.

Ako se ovo vino upućuje po želji pošiljača na drugo koje lice ili za koje smestište, onda će odeljak finansijske kontrole iz tač. 15. o tome izvestiti onaj odeljak finansijske kontrole, koji je otpremio vino, a sprovodnicu, koju je poštoma dobio poslati u preporučenom pismu onom odeljku finansijske kontrole, koji je nadležan za nadzor lica odnosno smestišta, kome se vino upućuje. U isto vreme izvestiće odeljak

kome šalje sprovodnicu, da je prvobitno određeni primalac odnosno smestište dok je vino bilo na putu, zamenjeno navedenim smestištem, a ako je rok za putovanje vina produžen, koliko je produžen.

18. Ako se ovo vino vraća pošiljaocu, onda će odeljak finansijske kontrole nadležan za nadzor određenog primaoca odnosno smestišta, u koje je vino bilo upućeno, vratiti sprovodnicu, koju je poštoma dobio, onom odeljku koji je sprovodnicu izdao, a na sprovodnici, koja prati vino, zabeležiti da se vino vraća, jer ga određeni primalac neće da primi.

Odeljak finansijske kontrole nadležan za nadzor pošiljaoca uveriće se, da je vino zaista natrag prispelo i da ga je pošiljaoc vratio u svoj podrum.

19. Ako vinogradar goni vino sopstvenoga proizvoda i sa sopstvenog zemljišta na pijacu radi prodaje onda će morati nositi sa sobom propratnicu (obrazac br. 15.). Propratnicu izdaje nadležna opština (knez, muktar). U propratnici ima biti nazačeno ime, prezime i mesto stanovanja vinogradara, količina vina, koju goni na prodaju i da trošarina nije plaćena. Ove propratnice izdaju se bez takse.

Kada se vino na pijaci proda kupac ima da prijavi odeljku finansijske kontrole, odnosno delegiranom organu finansijske kontrole na pijaci, pa će odmah platiti trošarinu. Ako je vino kupljeno za neko smestište onda će odeljak odnosno organ finansijske kontrole po propisu otpremiti vino u smestište.

20. Vinogradari ne plaćaju državnu trošarinu no ono vino, koje upotrebe za kućnu potrebu. Pod kućnom potrebom ima se razumeti samo ono vino koje troše članovi porodice, kućna posluga, lica koja su na stanu i hrani kod dotičnog vinogradara kao i radnici koji obrađuju vinograd.

21. Kao vinogradari smatraju se vinogradarske zadruge, gde ovih ima, kao i oni vlasnici vinogradari, koji svoje vinograde izdaju za obradivanje drugim licima, pa se njihovi podrumi u mestu proizvodnje smatraju kao vinogradski podrumi. Zadružari mogu iz zadružnih podruma izuzeti bez plaćanja državne trošarine celokupnu količinu vina dobivenu od unesenog grožda u zadružni podrum.

22. Proizvođačima, t. j. licima koja imaju vlastite vinograde i koja upražnjavaju trgovinu sa alkoholnim tečnostima na veliko i malo i toče ove tečnosti ili se bave preradom alkoholnih pića odobriće za kućnu potrebu bez plaćanja državne trošarine i to:

Ako je broj članov. porodice sa kućnom poslugom starijih od 15 godina	L i t a r a vina sopstvenog proizvoda godišnje
do četiri člana	400.
preko četiri do 8 članova	600.
" 8 " 12 "	800.
preko dvanaest članova	1000.

23. Vinska šira (kljuk, mast) ne podleži plaćanju državne trošarine, ali je pro-

met sa ovim predmetima pod kontrolom. No proizvođači iz tač. 22. dužni su isto tako da prijave odeljku finansijske kontrole po izvršenom cedenju vina, a pre no što ovo prevre, približnu količinu dobivene šire. Kada vino prevre pomenuti proizvođači moraju izvršiti pretakanje najdalje do 31. januara i prijaviti tačnu količinu dobivenog vina odeljku finansijske kontrole, a odeljak će prijavu prekontrolisati i na licu mesta utvrditi količinu dobivenog vina, i uneti u magacinsku knjigu, odnosno u smestišnu knjigu u koliko je vino u smestištu, kao zalihu na strani unosa.

24. Podrumi proizvođača iz tač. 22., koji se nalaze u samom vinogradu, imaju se smatrati kao magacini proizvođača i vino u tim podrumima podleži samo kontorli, a pri njegovom iznosu postupiće se po propisima ovoga člana. Za držanje ovih podruma nije potrebno nikakvo odobrenje. U ove podrume zabranjuje se unos drugoga grožđa ili drugoga vina, osim onoga što se u vinogradu sopstvenika dobije.

Za količine vina u ovim podrumima ima se ustrojiti magacinska knjiga, koju će voditi organ finansijske kontrole nadležan za nadzor.

25. Izuzetno od propisa člana 52. ovoga pravilnika privatna trošarinska smestišta za vino biće na slobodnom rukovanju sopstvenicima, pošto s obzirom na vrstu robe u smestištu ne može ne može se držati smestište pod ključem trošarinske vlasti. Za ovo smestište vina imaju se zbog toga voditi dve smestišne knjige, i to jednu vode sami sopstvenici i drže u samom smestištu.

štu, a drugu odeljak finansijske kontrole nadležan za nadzor smestišta.

26. Pri iznosu vina iz smestišta sopstvenik ima prijaviti odeljku finansijske kontrole i platiti trošarinu na količinu koju iznosi. Priznanicu o plaćenoj trošarini podnosi odeljku finansijske kontrole zajedno sa prijavom.

Po uplati trošarine sopstvenik iznosi vino i zavodi u svoju smetišnu knjigu, a odeljak finansijske kontrole po prijemu prijave i priznanice, unosi u svoju smetišnu knjigu koju vodi za dotično smestište.

27. U ime gubitka u smetištu vina prilikom obračuna priznavaće se 0,5% mesečno. Preko ovog gubitka do 10% godišnje sopstvenik plaća samo redovnu trošarinu, a ako godišnji gubitak prelazi 10% onda se ima povesti krivična istraga.

28. U smislu člana 12. zakona o državnoj trošarini odobravaće Ministar Finansija obračun radi plaćanja državne trošarine svima onim trgovcima sa vinom, koji budu imali privatna trošarinska smestišta, a stavljaju u promet godišnje najmanje 100 000 litara vina. Za osiguranje državne trošarine na vino stavljeno u promet na osnovu obračunskog plaćanja polagaće se garantno pismo nekog novčanog zavoda ili državne hartije od vrednosti po berzanskem kursu.

29. Lica, koja se bave prodajom ili točenjem vina dužna su voditi o tome registar u smislu člana 116. tač. 114. ovoga pravilnika. Kao zaliha imaju služiti količine začene 15. aprila 1929. godine.

30. U Dalmaciji će se naplaćivati državna trošarina na vino samo pri uvozu u zatvorena mesta odnosno područja. Koja su mesta i područja u Dalmaciji zatvorena propisano je u 5. Napomeni u članu 2. zakona o izmeni i dopuni u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama.*)

31. Proizvedeno vino u vinogradima, a na teritoriji zatvorenog mesta ili područja u Dalmaciji, ne podleži trošarini, ako se potroši na toj teritoriji, ali ako se upućuje u krajeve van Dalmacije ili u zatvorena mesta i područja Dalmacije, mora se upućivati sa sprovodnicom i trošarina platiti na mestu opredeljenja.

32. Za izvoz vina u inostranstvo, bilo čistog ili alkoholiziranog, isplaćivaće se izvozniku, po rešenju Ministra Finansija za svakih 100 litara po 40 din.

33. Ko želi izvesti vino u inostranstvo mora o tome podneti svome nadležnom sreskom upravniku finansijske kontrole prijavu u tri primerka (obrazac br. 5.). Sreski upravnik sa još jednim organom postupiće po članu 70. ovoga pravilnika, pri čemu, ako je vino alkoholizirano, ima tačno utvrditi količinu čistog vina prijavljenog za izvoz, i to u sprovodnici jasno označiti.

34. Ako se izvozi u inostranstvo vino, na koje je trošarina plaćena ima se podneti prijava u četiri primerka i dalje postupiti po članu 65., 66. i 67. ovoga pravilnika.

35. Za isplatu sume iz tačke 32. ovoga člana izvoznik će se obratiti molbom bez

*) Ovo može napraviti zabunu. Trabalo je reći: »propisano je u 5. napomeni tar. broja 6. troš. tarife.«

takse u roku od 60 dana od dana izvoza Finansijskoj Direkciji. Uz molbu ima priložiti jedan primerak sprovodnice potvrđen od izlazne carinarnice, da je vino izvezeno.

Finansijska Direkcija je dužna u roku od 5 dana sprovesti ovu molbu, Odeljenju Poreza, koje će izdejstvovati rešenje Ministra Finansija za isplatu. Isplata se vrši na teret tekućeg prihoda od državne trošarine.

36. Izvesti u inostranstvo sa pravom na povlasticu iz tač. 32. ovoga člana može se najmanje 5000.— litara vina.

37. U Hrvatskoj, Slavoniji, Sremu, Banatu, Bačkoj i Baranji zadržava se način naplate državne trošarine na vino, koji je utvrđen 1. januara 1929. godine s tim, da se visina ugovorenih iznosa ima povisiti prema novoj trošarinskoj stopi. Ovo stanje ima ostati do 31. decembra 1929. godine, kada propisi ovoga člana u potpunosti stupaju na snagu i u navedenim krajevima.

38. Do 31. decembra 1929. god. svaki transport vina iz svih krajeva Kraljevine, koji se upućuje na teritoriju Hrvatske, Slavonije, Srema, Banata, Bačke i Baranje, ima se vršiti po sprovodnici, a bez naplate državne trošarine pošto se trošarina na vino u navedenim krajevima naplaćuje u mestu same potrošnje.

Isto tako celokupni promet sa vinom u navedenim krajevima ima se vršiti po propisima zak. članka XVIII od 1898. god. — Ako se vino sa navedenih teritorija upućuje u ostale krajeve Kraljevine mora se

upućivati sa sprovodnicom, s tim da se državna trošarina plaća na mestu opredeljenja».

Posebne Napomene

I. Od 15. aprila 1929. godine po izmenjenoj tački 6. člana 6. Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama i po izmenjenom čl. 108. Trošarskog Pravilnika, plaća se trošarina **samo na vino**, bez obzira koje je vrste, ako ne sadrži više od 18% alkohola. U pogledu trošarine, vina se više ne dele na **fina i obična**.

samo ako vino ima veću jačinu od 18% onda se ono ne smatra vinom po napred citiranim propisima, već se smatra alkoholom i podleži plaćanju državne trošarine po tač. 14. člana 6. Zakona o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama.

II. Vinom, koje podleži trošarini po tački 6. čl. 6. pom. zakona, smatra se **samo vino** od grožđa. Sva druga vina, od drugih plodova i sirovina, počev od 15. aprila 1929. godine ne smatraju se vinom u smislu propisa tač. 6. čl. 6. Zak. o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama. Ako je na takva vina po ranijim propisima naplaćena trošarina, ona se neće vraćati.

Naprotiv, ako bi ovakva vina, zatečena u prometu na dan 15-IV-1929. god., bila jača od 18%, bilo bi logično (i ako to ni zakon ni pravilnik nije raspravio) da se proračuna trošarina kao na alkohol po tač. 14. čl. 16. pom. zakona, pa ako je iznos iste veći od već plaćene trošarine na ovakvo vino, da se naplati razlika.

III. Vinski kljuk (mošt, mast) ne smatra se vinom i ne podleži plaćanju državne trošarine počev od 15. aprila 1929. godine, ali se transportovanje kljuka (šire, masti) stavlja pod kontrolu. I ovde važi isti princip da se naplaćena trošarina ne vraća.

IV. Trošarina na vino od 15. aprila 1929. godine, utvrđuje se sa 100.— din. od svakog hektolitra. Kao vino ima se smatrati samo vino od grožđa.

Dosadašnje stope na fina vina, vinski kljuk i mošt, (mast) kao i vino u flašama ukidaju se i sva vina sem vinskog kljuka i mošta podleže plaćanju iste stope od 100.— dinara po hektolitru. Vino preko 18% sadržine alkohola plaća trošarinu kao spirit.

Vino postaje troširinski predmet u celoj Kraljevini, dakle i u Srbiji, a trošarinu plaća kupac odnosno primalac vina. Proizvođač je dužan svako otuđenje vina prijaviti nadležnom odeljku finansijske kontrole, što ako ne učini kažnjava se sa 50—250.— dinara. Isto tako primalac mora prijaviti prijem viňa svome nadležnom odeljku finansijske kontrole i odmah platiti trošarinu, što ako ne učini kažnjava se kao krijućar. Trošarina se ima položiti kod nadležne poreske uprave.

U Hrvatskoj, Slavoniji, Sremu, Banatu, Bačkoj i Baranji sklopljeni ugovori za naplatu trošarine na vino ostaju na snazi do 31. decembra 1929. godine samo će se u smislu klauzule u samom ugovoru pogodena suma povisiti srazmerno povišenju troširinske stope na vino.

U Dalmaciji će se u buduće naplaćivati trošarina na vino samo pri unisu u zatvorena mesta, no s tim, da se ima primenjivati ova veća stopa.

U Bosni i Hercegovini naplata se ima vršiti, kao i naplata trošarine na rakiju, a ne kao do sada po registrima o potrošnji vina. Ovako se ima vršiti naplata trošarine na vino i u Crnoj Gori. U Srbiji će se naplata vršiti pri otuđenju vina i po prijavi primaoca.

Vinogradarima u Srbiji, koji trguju alkoholnim tečnostima, ili prerađuju i izrađuju alkoholne tečnosti odrediće se količina sopstvenog vina i iz-

sopstvenog vinograda za kućnu upotrebu po propisu člana 108 trošarinskog pravilnika.

Za izvoz vina u inostranstvo čistog ili alkoholiziranog od dana stupanja na snagu ovoga zakona isplaćivaće se izvozniku 40.— dinara za svakih 100 litara po rešenju Ministra Finansija. Kod izvoza vina bilo čistog ili pojačavanog ima organ Finansijske Kontrole, koji bude otpremao pošiljku, tačno da utvrdi količinu čistoga vina i po sprovidnici da je jasno označi. Izvoznik je dužan u roku od 60 dana od dana izvoza predati netaksiranu molbu nadležnoj Finansijskoj Direkciji, uz koju ima priložiti jednu sprovidnicu potvrđenu od strane izlazne carinarnice, i moiti da mu se isplati odgovarajući iznos. Molba se ūma sprovesti Generalnoj Direkciji Poreza u roku od 5 dana, koja će izdejstvovati rešenje Ministra Finansija o isplati. Isplata se vrši na teret tekućeg prihoda od državne trošarine.

Izvesti u inostranstvo sa pravom na ovu povlasticu može se najmanje 50 hl. vina odjednom.

Trgovci sa vinom mogu se koristiti članom 12 zakona o državnoj trošarini (obračunsko plaćanje) u koliko svakome pojedincu to odobri Ministar Finansija. Ministar Finansija može odobriti obračunsko plaćanje samo onim trgovcima vinom, koji dokažu da godišnje plaćaju trošarine na vino najmanje 100.000.— din., odnosno da su imali promet viňa u toku prošle godine od 100.000.— litara, sa ili bez plaćene trošarine (eventualni izvoz).

Na dan 15. apuila 1929. godine zatečene količine viňa, kod trgovaca proizvođača za trgovinu i točilaca na sitno i na veliko, imaju se popisati i razlika trošarine, odnosno ceo iznos trošarine po novoj stopi, naplatiti do 15. maja 1929. godine.

(Raspis Gen. Dir. Poreza od 8. aprila 1929. g. Pov. Br. 527.)

V »Članom 2.* Zakona o izmenama i dopunama u Zakonu o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama predviđena je pomoć izvoznicima vina od 40. — dinara za svaki izvezeni hektolitar. Ova se pomoć isplaćuje izvozniku po izvršenom izvozu.

Na izvezene trošarinske predmete ne plaća se u opšte državna trošarina prema članu 3. Zakona o Državnoj Trošarini, a ako je trošarina već naplaćena, pa se predmet izveze u inostranstvo, onda se trošarina u potpunosti vraća izvozniku, a prema čl. 27. Zakona o Državnoj Trošarini.

(Obj. Gen. Direkcije Poreza od 29. aprila 1929. g. Br. 43540).

VI Prema ovom objašnjenju i prema propisu člana 3. Zakona o Državnoj Trošarini, jasno proističe: da se i na alkohol u pojačanom vinu ima vratiti naplaćena trošarina kad se isto izveze u inostranstvo.

VII. Propisi člana 2. Napomene 5. Zakona o Izmenama i Dopunama u Zakonu o Drž. Troš. Taksama i Pristojbama važe i za oblasnu trošarinu, i prema tome, na ono vino, na koje se ne plaća državna trošarina, neće se naplatiti ni oblasna trošarina.

(Obj. Odeljenja Poreza Min. Finansijsa od 13. maja 1929. god. Br. 44614.).

VIII. Prednje objašnjenje, s obzirom na njegov završni zaključak, treba razumeti tako: da se oblasna trošarina može naplaćivati **samo na vino od grožđa**, jer ni država na drugo vino ne naplaćuje trošarinu po Napomeni 1. tar. br. 6. čl. 6. pom. zakona i da se oblasna trošarina ne može naplaćivati ni na vino od grožđa u krajevima gde istu ni dr-

* Unet je ceo u tar. br. 6. čl. 6. Zak. o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama u ovoj knjizi.

žava ne naplaćuje. Na pr. u Dalmaciji, izuzev zatvorenih mesta pomenutih u 5. Napomeni tar. 6. čl. 6.

IX Isto tako objašnjenje pod VII odnosi se po svom širem tumačenju i na ono vino koje se izveze u inostranstvo, te se uz državnu trošarini na takvo izvezeno vino mora vratiti i naplaćena oblasna trošarina. To potvrđuje i čl. 8. i 9. Uputstva za naplatu oblasne trošarine od 20. juna 1929. godine Br. 46040 (koje će te naći uz član 11. Zakona o izmenama i Dopunama u Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama u ovoj knjizi).

X. Po tač. 2. čl. 108. Tr. Pravilnika vinski kljuk (mošt., mast., šira) ne smatra se vinom i ne podleži plaćanju trošarine sve dok ne pređe vrenje.

Znači da se ovakav kljuk, kad pređe vrenje, ima smatrati vinom koje podleži plaćanju trošarine. Nameće se sad pitanje: **kad nastaje** taj momenat.

Taj slučaje nije tačno determinisan ni zakonom ni pravilnikom. Istina u tač. 2. čl. 108. kaže se da se vinski kljuk „ne smatra vinom **dok ne pređe vrenje**, a najdalje do 20. novembra“ ali u tač. 23. čl. 108. Trošarinskog Pravilnika propisano je da »kad vino prevre proizvođač ga mora pretočiti najdalje do 31. januara i prijaviti tačnu količinu dobivena vina«.

Iz ovoga kao logično izlazi: da vinski kljuk postaje vinom, t. j. trošarinskim objektom onog momenta **kad se posle vrenja pretoči**, i da se pretakanje mora izvršiti najdalje do 31. januara, jer zakonodavac nepretočenu količinu prevrele šire ne smatra »tačnom količinom vina«. Ali, na suprot tome, završna rečenica tačke druge propisuje i suviše jasno da šira postaje vinom kad prevre a najdalje do 20. novembra. Toga se za sad i treba držati dok jurisprudencija tu kontradikciju ne raspravi.

„7. — Na estrakte, esencije i etarska ulja sa alkoholom od 100 kgr. dinara 3.000.

Ako se ekstrakti, esencije i etarska ulja spravljuju od alkohola, na koji je trošarina plaćena, onda se neće naplaćivati nikakva zasebna trošarina.

Trošarinski Pravilnik

Član 109.

Na ekstrakte, esencije i etarska ulja sa alkoholom, bez obzira na njihovu upotrebu, plaća se na 100 kgr. 3.000.— dinara.

No ako su ovi predmeti izrađeni u zemlji od alkohola, na koji je državna trošarina plaćena, neće se na njih naplaćivati nikakva zasebna trošarina.

Posebne Napomene

I. Ekstrakti, esencija i etarska ulja sa alkoholom opterećavaju se od 15. aprila 1929. godine sa 3.000. dinara na 100 kgr.

Ovi predmeti bez alkohola prestaju biti trošarinski predmeti rečenoga dana, ali naplaćena državna trošarina neće se vraćati.

Ako su ekstrakti, esencije i etarska ulja izrađena sa alkoholom na koji je trošarina plaćena, onda se neće naplaćivati na njih nikakva zasebna trošarina.

U prometu zatečene količine ekstrakta, esencija i etarskih ulja sa alkoholom na dan 15. aprila 1929. godine neće se popisivati niti razlika u trošarini između stare i nove stope naplaćivati.

(Raspis Gener. Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. god. Pov. Br. 527.).

II. Iz prednjih propisa jasno proističe: da su, počev od 15. aprila 1929. god., ekstrakti, esencije i etarska ulja trošarinski predmeti samo onda **ako**

su sa alkoholom sačinjeni, a trošarini iz ove tačke čl. 6. podleže samo tada, **ako na taj alkohol nije plaćena državna trošarina**. Takvi slučajevi, da trošarina na alkohol u ovim stvarima nije plaćena, mogu se pojavljivati najčešće kod uvoza iz inostranstva.

8. Na liker, konjak i rum, »naplaćivaće se državna trošarina samo na šećer i alkohol iz koga se ovi predmeti proizvode, po odnosnim propisima."

Posebne napomene

I. Sadašnji propis tar. br. 8. zaveden je propisom tač. VIII čl. 91. fin. zakona za 1927/28. god. Taj, u to vreme izmenjeni deo stavljen je pod znake navoda.

II. Na rakiju (šljivovicu ili komovicu) od koje se u Srbiji i Crnoj Gori bude proizvodilo alkoholno piće i prodavalo pod imenom liker, rum, apsent i konjak, naplaćuje se državna trošarina po tač. 15. trošarinske tarife.

(Obj. G. D. Poreza od 1. juna 1927. god. Broj 65855.)

9. Na sveće (Uknuto od od 1. aprila 1927. god. čl. 91. fin. zakona za 1927/28. god.).

10. Na električno osvetlenje i to:

I a) od sijalice preko 10 do 32 normalne sveće, dinara 5.

b) preko 32., od svake normalne sveće, din. 0.20.

v) na svaku plamenu lampu mesečno dinara 10.

II od sijalice od 15 do 40 vata din. 5 preko 40 vata do 100 vata za svaki vat 0.20 preko 100 vata za svaki vat 0.40.—

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 111.

1. Na električno osvetljenje naplaćuje se trošarina i to:

a) od sijalica prema njihovoј jačini t. j. prema broju normalnih sveća, i

b) od plamenih lampa mesečno po 10 dinara, bez obzira na vreme koliko su u dočnom mesecu bile u upotrebi.

2. Sijalice preko 10 do 32 normalne sveće plaćaju jedanput za svagda 5 dinara u srebru, a sijalice od preko 32 sveće plaćaju tako isto jedanput za svagda 0.20 dinara u srebru od svake normalne sveće. Na pr. ako je sijalica od 50 sveća platiće se $50 \times 0.20 = 10$ dinara u srebru i t. d. Ako je na sijalice naplaćeno više trošarine ona će se vratiti ako sijalice nisu prodane i ako su obeležene.

2. a.) Na sijalice preko 15—40 vata plaća se trošarina jedanput za svagda 5.—dinara u srebru; preko 40—100 vata jedanput za svagda po 0.20 dinara za svaki vat, a preko 100 vata jedanput za svagda po 0.40 dinara za svaki vat.

3. Opštine ne plaćaju trošarinu ni na sijalice ni na plamene lampe za osvetljenje varoši ako sijalice neposredno nabavljaju iz inostranstva ili iz domaćih fabrika. Ove sijalice ne sme opština nikome prodavati, niti ih upotrebljavati za druge svrhe, jer u protivnom kazniće se službenik koji to učini, s obzirom na tač. 6. člana 76. i 77. ovoga Pravilnika. Za ovu kaznu u svakom slučaju odgovara (jamči) opština.

4. Da je na sijalice na carinarnici plaćena trošarina važi propis tač. 1. čl. 20. ovoga pravilnika.

5. Ako bi se u zemlji otvorila fabrika za izradu sijalica, proizvođač će biti dužan udesiti fabriku onako kako je propisano ovim Pravilnikom za ostale fabrike.

6. Sijalice će se obeležavati sa dve trošarske trake na zavoju sijalice sa obe strane tako, da se ova ne može izvaditi iz zavoja dok se ne pocepa trošarska traka.

7. Svako lice koje želi upotrebiti plamenu lampu za osvetljenje, dužno je to 48 sati pre upotrebe pismeno prijaviti nadležnoj trošarskoj vlasti i kod nadležne državne blagajnice (poreske uprave), na prizanicu položiti iznos od 10.— dinara u srebru, za svaku plamenu lampu. Ovaj iznos treba i za svaki dalji mesec položiti 48 sati pre početka dočnog meseca. Ako to propusti, kazniće se kao krijumčar, po čl. 77. ovoga Pravilnika.

8. Priznanice valja čuvati i trošarskoj kontroli na zahtev pokazati. Trošarska vlast vodiće o ovim plamenim lampama i plaćenoj trošarini posebnu evidenciju o plaćanju trošarine.

Posebne napomene

I. Generalna Direkcija Posrednih Poreza iz konkretnih slučajeva uverila se, da se tač. 3. člana 111 trošarskog pravilnika u pogledu uvoza sijalica bez plaćanja državne trošarine ne primenjuje pravilno, jer se sijalice bez plaćanja trošarine izdaju za ove svrhe iz carinskih smestista posrednika ili drugih privatnih lica.

Kako tač. 3. člana 111 trošarskog pravilnika jasno propisuje, da se sijalice za osvetljenje varoši imaju nabavljati neposredno iz inostranstva ili u zemlji iz domaćih fabrika, to se ne smeju izdavati Trošarski Zbornik

sijalice bez plaćanja trošarine iz carinskih ili kojih drugih smetišta privatnih lica i posrednika.

S toga je Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza čast moliti, da ta Direkcija izvoli izdati potrebno naređenje svima carinarnicama, da se u buduće ne izdaju opštinama sijalice bez plaćanja državne trošarine za osvetljenje varoši, ako nisu neposredno iz inostranstva upućene na dotičnu opštinu, koja će ih za osvetljenje varoši upotrebiti.

(Obj. G. D. P. Poreza od 11. novembra 1924. god. Br. 57801.).

II. Prijave za plaćanje trošarine na plamene lampe nemaju karakter molbe, predstavke, podneska kojima bi se tražila izvesna usluga od nadležne državne vlasti, već na protiv ove se podnose samo radi uobičajne administrativne prakse i radi olakšice državnoj administraciji te ove prijave ne podleže nikakvoj taksi.

(Obj. G. D. P. Poreza od 14. jula 1924. god. Br. 58840.).

III. Sijalice obeležene vatima plaćaju državnu trošarinu po vatima tako: da se broj vata računa za broj sveća dok se kod poluvatnih sijalica računa svaki poluvat za dve sveće.

(Obj. G. Dir. P. Poreza od 4. marta 1925. godine, Br. 11361.).

IV. Da bi carinarnice znale koje su sijalice vatne (monovatne), a koje poluvatne — daje im se sledeće objašnjenje:

1. Sijalice kod kojih je metalni konac ili žica koja sija, namotana u cik-cak liniji dugačkih zavoja, su vatne (monovatne) ili jednovatne sijalice. Broj vata naznačen na njima približeо je jednak

broju sveća koje one daju. One obično imaju duguljast oblik. Iz kruške je izvučen vazduh, te se žica koja svetli nalazi u vakuumu (praznom prostoru). Pri razbijanju čuje se jaką detonaciju (pučanj). Svetlost je žućkasto bela.

2. Sijalice kod kojih je metalni konac koji sija zavijen u usku spiralu i u vidu kružnog luka smešten u donjem delu sijalice, imaju obično kružan oblik. Unutarnji prostor ispunjen je kod njih kakvim neutralnim gasom najčešće auzotom ili argonom. Pri razbijanju ne pucaju. Svetlost im je blještavo bela. Sa gledišta koje je ovde u pitanju mogu se podeliti na dve grupe.

a) U prvu grupu spadaju sijalice čija je jačina ispod 100 sveća (obično 25—100), odnosno potrošnja struje ispod 100 vata; takve su sijalice vatne (monovatne), i ako ih neobavešteni često nazivaju poluvatnim, i imaju se taksirati isto kao sijalice pod 1.).

b) U drugu grupu spadaju sijalice čija je jačina preko 100 normalnih sveća (obično 200, 400, 600, 1000, 2000 i 3000); takve su sijalice poluvatne, t. j. broj na njima naznačenih vata treba pomnožiti sa 2 da bi se dobio broj sveća, a taksiranje i carinjenje bi se vršilo prema takoj dobijenom broju sveća.

Saopštava se carinarnicama prednje objašnjenje s preporukom da se po njemu u svemu upravljaju pri naplati državne trošarine na sijalice za električno osvetljenje.

(Raspis Gener. Direkcije Carina od 25. maja 1925. godine C. Br. 25082.).

V. I plamene lampe koje se upotrebljavaju po bioskopima — kinematografima podleže plaćanju trošarine po stopi iz čl. 111 pod b) ovog pravilnika.

VI. Do 1. aprila 1927. god. opštine su bile oslobođene od plaćanja trošarine na sijalice samo onda ako je proizvodnja električne struje bila u rukama opštine. Međutim počev od 1. aprila 1927 god. t. j. od dana kad je izmenjena Napomena uz br. 10. i 11. troš. tarife, ovo oslobođenje od trošarine na sijalice i plamene lapme isključivo za osvetljenja u-

lica uživaće opština čak i ako nemaju u svojim rukama proizvodnju struje, samo kad ih nabavljaju neposredno iz inostranstva ili neposredno iz domaćih fabrika.

Vidi napomenu uz tačku 11. člana 6. ovoga zakona odnosno uz tar. broj 11. trošarinske tarife.

11. Na plin za osvetljenje bez obzira od čega se ili odakle dobija od kubnog metra, dinira 0.20.

Napomena uz broj (tačku 10. i 11. trošarinske tarife. Opštine ne plaćaju trošarinu na sijalice za osvetlenje ulica, ako sijalice nabavljaju neposredno iz inostranstva ili iz fabrike. Isto tako opštine ne plaćaju trošarinu i na plin za osvetlenje ulica.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 112.

1. Na plin za osvetlenje naplaćuje se na ime državne trošarine 0.20 dinara od kubnog metra, bez obzira od čega se ili odakle dobija. Ako plin namenjen za gorivo i pokret motora ide kroz isti konter plaća takođe trošarinu.

2. Opštine ne plaćaju trošarinu na plin utrošen isključivo za osvetljenje varoši.

3. Plinare su dužne do kraja meseca, koji sleduje mesecu u kome je izvršen obračun sa potrošačima plina, podneti nadležnoj sreskoj upravi finansijske kontrole za potrošače plina, koji su podložni trošarini, spisak, u kome treba navesti ime, prezime, zanimanje i stan svakog potrošača plina i količinu potrošenog plina. Za potrošače koji ne podležu trošarini, podnosiće

samo izveštaj o ukupnom iznosu kubnih metara potrošenog plina. U spisku potrošača plina podložnih trošarini mora biti sem toga od nadležne državne blagajnice potvrđeno, da je na celokupnu količinu potrošenog plina plaćena državna trošarina. Opštine su dužne u slučaju tač. 2. ovog člana još i zasebno podneti izveštaj o potrošnji plina za osvetljenje varoši. Ako plinare ne postupe po propisu ove tačke, kazniće se kao krijumčari po članu 77. ovoga Pravilnika.

4. Spiskove odnosno izveštaje srasnici trošarinski organ odnosno sreski upravnik finansijske kontrole sa knjigama plinare, koja je pregled ovih dužna dopustiti i narediće da se štihprobama srasne sa računima koje su potrošači plina dobili od plinare. Potrošači plina dužni su ove račune u tom cilju čuvati tri meseca i pokazati ih uvek na zahtev trošarinskoj kontroli. Ako potrošači ne bi to učinili, kazniće se prvi put 20.— dinara a u svakom ponovnom slučaju sa 50.— dinara

Posebne napomene

I. Kod plina za teranje motora postupiće se kao i kod plina za osvetljenje. Pri proračunavanju kubnih metara potrošenog plina za teranje motora uzimaće se da 1m³ plina teži 0.420 kgr. (Obj. G. D. Poreza od 1. aprila 1927. god. Br. 39812.)

II. Napomena uz Br. 10. i 11. tarife iz čl. 6. zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama izmenjena je tako, da opštine imaju pravo na sijalice i plin za osvetljenje ulica bez plaćanja državne trošarine, bez obzira da li je proizvodnja struje ili plina u njihovim rukama.

(Raspis G. D. P. od 1-IV-1927. god. Br. 39812).

12. na kalcijev karbid. Ukinuto od 1. aprila 1929. god. članom 91. fin. zakona za 1927/28. godinu).

Trošarinski Pravilnik.

Čl. 113.

(Ukinut od 1. aprila 1927. god. članom 91. fin. zakona za 1927./28. god.)

13. Na kresiva (Ukinuto čl. fin. zakona za 1928./29. godinu jer su postala monopolski predmet).

Trošarinski Pravilnik

Čl. 114.

(Ukinut članom 107. Finans. Zakona za 1928./29. godinu).

»14. Na špirit (alkohol) i sve špirituozne tečnosti osim u tarifi naročito spomenutih, i to:

a) proizveden u poljoprivrednim fabrikama špirita po hektolitarskom stepenu 20.— dinara.

b) proizveden u industrijskim fabrikama špirita po hektolitarskom stepenu 23.— dinara.

Na špirit prodat iz privatnih trošarinskih smestija naplaćivaće se trošarina prema tome odakle potiče da li iz industrijske ili poljoprivredne fabrike špirta. Isto tako će se plaćati trošarina po nižoj stopi, ako se špirit prodaje iz industrijske fabrike špirta i njihovih slobodnih smestija, a taj špirit je unešen iz poljoprivredne fabrike u sirovom stanju radi rafinovanja i dalje prodaje.

Na špirit uvezen iz inostranstva plaćaće se po hektolitarskom stepenu 23. dinara.

1. Napomena. Na špirituozne tečnosti naplaćivaće se trošarina prema količini špirta, koji sadrže, ako taj špirit nije platio trošarinu.

2. Napomena. Ako proizvođač špirta iz svoje fabrike ili svoga privatnog smestija izveze u inostranstvo preko 500 hektolitarskih stepena špirta odjedanput, stiče pravo da može istu količinu koliko je izvezao u inostranstvo staviti u promet u zemlji uz sniženje utvrđene stope za 4.— dinara od svakog hektolitarskog stepena.

3. Napomena. Za pojačanje vina, namjenjena za izvoz u inostranstvo, određeni špirit izdavaće se samo iz fabrike špirta bez naplate trošarine uz propisane kontrole mere. Na ovako izvezene špirte isplaćivaće se 4.— din. po hektolitarskom stepenu proizvođaču špirta, od koga je ovaj nabavljen, a na način propisan u prethodnoj napomeni. U tom cilju izvoznik vina pojačanog sa špitrom predaće proizvođaču, od koga je špirit nabavio, jedan potvrđeni primerak sprovodnice, koja će služiti proizvođaču kao dokaz za izvoz špirta, a proizvođač ima izvožniku odmah po prijemu sprovodnice isplatiti u gotovom odgovarajući iznos.

U vinu se može izvesti najmanje 200 hektolitarskih stepena špirta sa pravom na povlasticu iz ove napomene.

»4. Napomena. Sve poljoprivredne fabrike špirita mogu u jednom proizvodnom periodu proizvesti 30.000 hektolitara čistog alkohola. Od ovog kontigenta dodeljuje se

svakoj postojećoj poljoprivrednoj fabriči špirita za svaki proizvodni period po 600 hektolitara čistog alkohola. Ovaj dodeljeni kontingenat može svaka poljoprivredna fabrika špirita otuđi pod tim uslovom, da se odrekne svakog daljeg rada povratkom koncesije. Ona poljoprivredna fabrika špirita, koja je prekupila kontingenat od druge neke, zadržava pribavljeni kontingenat sve dotle, dok bude ispunjavala niže izložene uslove. Otudivanje dodeljenog kontingenta može se izvršiti u roku od tri meseca računajući od 1. septembra 1929. godine.

Svaka postojeća poljoprivredna fabrika špirita mora u toku proizvodnog perioda 1929./1930. godine dokazati, da ima broj stoke na hrani, koji odgovara osnovnom kontigentu od 600 hektolitara čistog alkohola, kao i pribavljenom kontingenatu po predhodnom stavu.

Ostatak utvrđenog ukupnog kontingenta za poljoprivredne fabrike špirita Ministar Finansija će upotrebiti za dohtiranje novo-osnovanih poljoprivrednih fabrika špirita u Srbiji, Crnoj Gori, Dalmaciji i Sloveniji a ako se ove ne bi osnovale do 31. januara svake godine, razdeliće ga na one poljoprivredne fabrike špirita koje rade i dokažu da im je za ishranu stoke potrebno izvesno povišenje kontingenta, koji imaju. Zadržavanje osnovnog kontingenta kao i pribavljenog kontingenta pojedinih poljoprivrednih fabrika špirita zavisiće počev od proizvodnog perioda za 1929./1930. godinu o broju stoke, koji svaka fabrika bude imala na hrani.

Nedržanje određenog broja stoke na hrani povlači gubitak odnosno srazmerno smanjenje osnovnog kao i pribavljenog kontingenta.«

»5 Napomena. Količinu preko 30.000 hektolitara čistog alkohola, koja je određena za potrošnju u zemlji, razdeliće Ministar Finansija među postojeće industrijske fabrike špirita već za proizvodni period 1929./1930. godine. Ova raspodela se ima izvršiti do 15. avgusta 1929. godine i stajće na snazi do konca proizvodnog perioda 1938/1939. godine.

Dodeljeni kontingenat može svaka industrijska fabrika špirita otuđiti pod tim uslovom, da se odrekne svakog daljeg rada povratkom koncesije.«

6. Napomena. U četvrtoj napomeni utvrđeni ukupni kontingenat za poljoprivredne fabrike špirta može Ministar Finansija sniziti, ako bi potrošnja špirta u zemlji uz plaćanje državne trošarine u toku dva uzastopna proizvodna perioda, spala ispod 60.000 hektolitara čistog alkohola u svakom od oba perioda. Novi smanjeni kontingenat ima odgovarati jednoj četvrtini količine špirita, koja je potrošena ukupno u zemlji, uz plaćanje državne trošarine za vreme dva proizvodna perioda, koji su prethodili tome smanjivanju.

Isto tako ako bi potrošnja špirita u zemlji uz plaćanje državne trošarine u toku dva proizvodna perioda uzastopce prešla 100.000 hektolitra čistog alkohola u svakom od oba perioda, poviše se ukupni kontingenat poljoprivrednih fabrika špirita za 30% od viška preko 100.000 hektolitara.

Ovo sniženje odnosno povišenje ukupnog kontigenta važiće tako dugo, dok potrošnja špirita u zemlji uz plaćanje državne trošarine u toku jednog proizvodnog perioda ne dostigne 60.000 hektolitara ili više čistog alkohola, odnosno dok ne spada na 100.000 hektolitara ili manje čistog alkohola.

»7. Napomena. Poljoprivredne fabrike špirita počev od 1. septembra 1929. godine neće moći rafinovati sirovi špirit, nego će se ovaj rafinovati u industrijskim fabrikama i samostalnim rafinerijama špirita, koje su dužne ovaj špirit preuzeti po pijačnoj ceni«.

8. Napomena. U krajevima van Srbije Crne Gore, Dalmacije i Slovenije neće se odobravati podizanje novih poljoprivrednih fabrika špirita.

9. Napomena. Špirit (alkohol) može se proizvoditi od poljoprivrednih proizvoda u svima fabrikama špirta, a od melase isključivo u industrijskim fabrimaka špirta. Upotreba melase za proizvodnju vina i drugih alkoholnih tečnosti je zabranjena, a njenu upotrebu za druge ciljeve odobrava nadležna Finansijska Direkcija. Protivno postupanje sa melasom kazniće se od 1.000 do 10.000 dinara.

Melasa stoji pod nadzorom finansijskih vlasti i svaka njena upotreba, sem za proizvodnju špirita u industrijskim fabrikama špirta, mora se prijaviti finansijskoj kontroli na 12 časova pre upotrebe.

Sva lica kod kojih se nade vino izrađeno od melase, kazniće se za svaki, nađeni hektolitar takvoga vina, bez obzira na jačinu i šećernu sadržinu, po 2000 dinara.

Lica koja bez prijave finansijskoj kontroli upotrebe melasu ili kod kojih se nađe komina od melase pripremljena ili upotrebljena ma za koji cilj, kazniće se, i to: za svaki 100 kilograma melase sa 1200 dinara, a za svakih 100 litara pripremljene ili upotrebljene komine od melase sa 400 dinara.

Ali ako je od ovake komine nađen alkohol kazniće se za svaki nađeni hektolitar ovakvog alkohola sa 2000 din. Ako bi ta kazna za nadenu upotrebljenu količinu komine bila manja od one za alkohol, odnosno za ovakvo vino neće se kazna uzeti prema upotrebljenoj komini.

Isto ovako se ima kazniti i ono lice koje proizvodi rakiju od brašnatih stvari. Kazna ne može biti manja od 2000 dinara.

Alkohol, rakija i nadena komina, odnosno takvo vino, uništiće se, a melasu će nadležna sreska uprava finansijske kontrole ponuditi i ustupiti uz naknadu po pijačnoj ceni u korist državne kase kojoj industrijskoj fabrici špirita.

Sprave za proizvodnju zadržaće se kao jemstvo za naplatu kazne.

10. Napomena. Izdavanje odobrenja za podizanje industrijskih fabrika špirta zabranjuje se za vreme od deset godina računajući od 1. septembra 1929. godine.

11. Napomena. Na dan 15. aprila 1929. godine imaju se popisati sve količine špirita i špirituoznih tečnosti, na koje je plaćena trošarina po dosadašnjoj stopi, kod proizvodača, trgovaca, točilaca na sitno i ve-

liko i razlika trošarine naplatiti najdalje do 15. maja 1929. godine.

12. Napomena. Prodaja i upotreba metil-alkohola za gorivo zabranjena je. Ko protivno postupi kazniće se sa 500 do 5000 dinara.

13. Napomena. Bliže odredbe propisane Ministar Finansija.

Trošarinski Pravilnik

(Alkohol—špirit)

čl. 115.

»1. Na alkohol (špirit) i to:

a) proizведен u poljoprivrednim fabrikama špirita po hektolitarskom stepenu dinara 20.

b) proizведен u industrijskim fabrikama špirita po hektolitarskom stepenu dinara 23.

»Na špirit prodat iz privatnih trošarskih smestišta naplaćivaće se trošarina prema tome odakle potiče, da li iz industrijske ili poljoprivredne fabrike špirita. Zbog toga će se u smestišnoj knjizi upisivati na strani unosa i iznosa zasebno količine špirita, koje potiču iz poljoprivrednih fabrika špirita, a zasebno one količine koje potiču iz industrijskih fabrika špirita.

Isto tako će se platiti trošarina po poreklu špirta i na onaj špirit, koji je u industrijske fabrike ili rafinerije špirta unesen iz poljoprivrednih fabrika u sirovom stanju u cilju rafinovanja i dalje prodaje. Kontrolni organ industrijske fabrike ili rafinerije špirita ima u računu prijema i izdatka od-

vojeno unositi sve količine špirta unesene iz poljoprivrednih fabrika špirta.

Na špirit uvezen iz inostranstva plaća se trošarina po hektolitarskom stepenu 23. — dinara«.

2. Na predmete izrađene od ili sa alkoholom, koji se uvoze iz inostranstva, naplaćivaće se trošarina prema stvarno iznadenoj jačini, ako bi to uvoznik naročito tražio (sem slučaja iz tač. 1. pod v. člana 109. ovoga Pravilnika). U tome cilju izuzeće carinarnica po jedan ugled i to najmanje po 0.7 litra i postupiti u smislu čl. 11. ovoga Pravilnika. Hemijska Laboratorijska Odeljenja Poreza utvrđiće o trošku uvoznika količinu alkohola, koja je za izradu predmeta upotrebljena. — U svako drugom slučaju naplata trošarine na preparate lekova, koji ne sadrže više alkohola od 15% alkohola naplaćivaće se na 100 litara 345 dinara. Preparati lekova koji sadrže više alkohola od 15% plaćaju 23 dinara od hektolitarskog stepena, kao na pr. mravlji, — kanfor, — slačica, — morske rotkve, — i ne-aromatički sapunski špiritus, karmelitski i meliski špiritus, romerhauzerova esencija (očna esencija); kisovljeva i augsburška životna esencija; dalje alatris kordial, bioferin, bioforin, bromidia, beringirske krunski špiritus, hidrops esencija i t. d. Jačina alkohola i špirituoznih tečnosti koje nisu zasladiene, i koji se uvoze iz inostranstva u buradima ili drugim većim sudovima, utvrđuje se alkoholometrom, propisanim za trošarsku kontrolu. Ako su pak špirituozne tečnosti zasladiene odnosno ako se njihova jačina ne može utvrditi alkoholometrom,

ili ako se uvoze u bocama ili sličnim manjim sudovima, to će se — u koliko nema opravdane sumnje, da je jačina veća, — uzimati za ove špirituozne tečnosti sledeće jačine:

a, za melisni alkohol (melisengajst	90 stepena
b, francbrantvajn — — — — 80 stepena	
v, rum i arak — — — — 75 stepena	
g, viski, apsent, konjak — — 60 stepena	
d, rakiju od trešanja — — 55 stepena	
e, likere, druge zaslađene špirituozne tečnosti, preparate lekova koji imaju preko 15% alkohola — — — — 50 stepena	
ž, medicinska vina, koja imaju preko 18% alkohola — 30 stepena.	

»No ako uvoznik naročito traži može se na njegov trošak utvrditi stvarna jačina ili kod najbližeg sreskog upravnika finansijske kontrole ili kod hemijske laboratorije Odeljenja Poreza.«

»3. Kontrolna naknada (pristojba) za denaturisanje špirita naplaćivaće se sa 0.50 dinara.

»4. Kao poljoprivredne fabrike špirita smatraju se one fabrike špirta, koje prerađuju u špirt prvenstveno poljoprivredne proizvode sa svoga sopstvenoga ili zadružmoga zemljišta, a dobivenu džibru upotrebljavaju za hranu svoje sopstvene stoke ili stoke zadrugara. Na druge svrhe upotrebljavati dobivenu džibru zabranjeno je i povlači gubitak kontingenta i poljoprivrednog karaktera.

Pored toga sopstvenik poljoprivredne fabrike špirita mora se baviti poljopriv-

redom i treba da ima sopstvenog ili zakupljenog zemljišta koje ne sme biti udaljeno od fabričkih zgrada više od 10 km. i to:

a) u Goričkoj, Istri, Dalmaciji, Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori 25 hektara zemljišta podrazumevajući pod ovim zemljištom samo oranice, livade i pašnjake.

b) u Sloveniji, osim Goričke, u Prekmurju i Međumurju, zatim Hrvatskoj i čitavoj županiji Varaždinskoj, Modruško-Riječkoj i Ličko-Krbavskoj 38 hektara zemljišta (oranice), livade i pašnjaka;

v) u Hrvatskoj u kotarima Zagreb, Stubičica, Samobor Dugoselo, Sv. Ivan Želina županije zagrebačke i u kotaru grada Zagreba 50 hektara zemljišta (oranice, livade i pašnjaka);

g) u Hrvatskoj i ostalom delu županije Zagrebačke i u celoj županiji Bjelovarsko-Križevačkoj, nadalje u Bosni izuzimajući kotare nabrojane pod d., 75 hektara zemljišta (oranice, livade i pašnjaka);

d) u Slavoniji u županiji Požeškoj, kao i u Bosni u Kotarima: Novi, Prijedor, Banja Luka, Bosanska Gradiška, Derventa, Gradačac, Brčko i Bijeljina 100 hektara zemljišta (oranice, livade i pašnjaka);

d) u Slavoniji u županijama Virovitičkoj i Sremskoj, zatim u Banatu, Bačkoj i Baranji 150 hektara zemljišta (oranice, livade i pašnjaka).

Kod zadružnih poljoprivrednih fabrika špirita mora dve trećine zadrugara imati svoga zemljišta.

Glavni uslov za karakter poljoprivredne fabrike špirita jeste držanje stoke na hrani, što takođe služi za osnov utvrđivanja godišnjeg kontingenta svake pojedine

poljoprivredne - fabrike. Pri uvrđivanju kontingenata ima se uvek računati da se za svaki hektolitar čistog alkohola dnevne proizvodnje sopstvenik mora obavezati, da će držati na hrani za vreme od pet meseci 15 volova ili krava, ili 30 konja, ili 75 svinja, ili 150 ovaca, ili 30 junadi odnosno teladi. Ako pak neki sopstvenik mora hraniti stoku za vreme od 10 meseca, onda se napred navedeni broj blaga svodi na polovinu. Na primer: Određeni godišnji kontingenat je 600.— hl. čistog alkohola, onda sopstvenik mora imati na hrani, ako hrani stoku pet meseci, 60 volova ili krava, ili 120 konja, ili 120 junadi odnosno teladi, ili 300 svinja, ili 600 ovaca.

Za svaku postojeću poljoprivrednu fabriku špirita počev od proizvodnog perioda za 1929./1930. godinu određuje se godišnje kontingenat od 600 hektolitara čistog alkohola, koji kontingenat ostaje za ove fabrike stalan u koliko ispunjavaju propisane uslove. Ovaj dodeljeni kontingenat može svaka poljoprivredna fabrika špirita otuđiti pod tim uslovom, da se odrekne dajega rada i vrati koncesiju Ministru Finanšija.

Ona poljoprivredna fabrika špirita, koja je prekupila kontingenat od druge fabrike, zadržava pribavljeni kontingenat, sve dotle, dok bude ispunjavala potrebne uslove za tako povišeni kontingenat.

Kada neka poljoprivredna fabrika otudi svoj osnovni kontingenat ima odmah podneti prijavu preko finansijske direkcije Ministru Finansija, koji će naređiti da se njena koncesija briše iz evidencije. Odmah

po podnošenju ove prijave prenos kontingenata postaje izvršnim i ona fabrika, koja ga je kupila, može se njime poslužiti.

Na izloženi način može se otuđiti osnovni kontingenat samo u roku od tri meseca računajući od 1. septembra 1929. godine.

Do 31. avgusta 1929. god. ima ostati dosadašnji određeni kontingenat poljoprivrednim fabrikama špirita.

U toku proizvodnog perioda 1929./30. godine mora svaka poljoprivredna fabrika špirita dokazati da ima osnovnom i eventualno pribavljenom kontegentu odgovarajući broj stoke na hrani, u protivnom će se kontingenat za proizvodni period za 1930—1931. godinu srazmerno smanjiti ili posve ukinuti. U tom cilju svaka od postojećih poljoprivrednih fabrika špirita ima najdalje do 15. avgusta 1930. godine a u buduće svake godine do 15. avgusta podneti prijavu nadležnoj Finansijskoj Direkciji, koliko ima stoke na hrani. Finansijska Direkcija će po izračunavanju, da li je sopstvenik prijavio dovoljan broj blaga prema njegovom osnovnom i eventualno pribavljenom kontegentu, dostaviti kontrolnom organu broj prijavljene stoke sa naredenjem, da strogo kontroliše je li navedeni broj stoke zaista na hrani.

U toku proizvodnog perioda može se trpiti manjak u stoci od 5% prema propisanom broju.

Ko ne bi imao odgovarajući broj stoke na hrani na početku proizvodnog perioda, ili taj broj u toku proizvodnog peri-

oda, a pre no što iscrpe osnovni i eventualno pribavljeni kontigenat umanji, smanjiće se osnovni i pribavljeni kontigenat za dotični proizvodni period, a o tome obavestiti Odeljenje Poreza.

Ostatak ukupnog kontigenta određenog za poljoprivredne fabrike špirita do 30.000 hektolitara čistog alkohola kao i eventualno količine dobivene smanjenjem ili oduzimanjem kontigenta postojećim poljoprivrednim fabrikama špirita, ili usled nerada poljoprivrednih fabrika, zadržava Ministar Finansija i raspoređivaće ga, kako sledi:

1) Određivaće kontegente novo-osnovanim poljoprivrednim fabrikama špirita u Srbiji, Crnoj Gori, Dalmaciji i Sloveniji;

2). Dotiraće već postojeće poljoprivredne fabrike špirita, ako dokažu da im je za ishranu stoke potrebno izvesno povišenje kontigenta, koji imaju".

5. Količinu preko 30.000 hektolitara čistog alkohola, koja je određena za potrošnju u zemlji razdeliće Ministar Finansija među postojeće industrijske fabrike špirita imajući u vidu sve potrebne elemente. Podela kontigenta među industrijske fabrike špirita ima se već izvršiti za proizvodni period 1929./1930. godine i najdalje do 15. avgusta 1929. godine i ova podela ostaje na snazi za svaki proizvodni period do zaključenog perioda 1938/1939. godine.

U slučaju da potrošnja u zemlji u jednom proizvodnom periodu pređe onu količinu, koja je uzeta za osnov pri kontigeniranju industrijskih fabrika, odrediće Ministar Finansija potrebno povišenje proiz-

voda za taj period i razdeliti ga među industrijske fabrike po srazmeru osnovnoga kontigenta.

Dobiveni kontigenat može svaka industrijska fabrika otuđiti pod istim uslovima i uz isti postupak kako je to propisano za otuđenje kontigenta poljoprivrednih fabrika špirita. Za otuđenje kontigenta industrijskih fabrika ne važi samo propisani rok za otuđenje, nego se ovo može izvršiti uvek u toku vremena za koje je kontigenat određen.«

6. Proizvodnja špirita iz melase odbrena je isključivo u industrijskim fabrikama špirita, a od skrobnih materija može se proizvoditi špirit i u poljoprivrednim fabrikama. Industrijske fabrike špirita, kada žele nabaviti melasu, nisu dužne za to tražiti nikakvog odobrenja. Ali fabrike šećera odnosno carinarnice moraju o svakoj prodaji ili uvozu melase za taj cilj podneti prijavu nadzornom organu, odnosno obavestiti nadležni odeljak finansijske kontrole, i naznačiti koliko je kome prodala odnosno carinila melase. Ove prijave nadzorni organ fabrike šećera dostaviće odmah nadležnom organu fabrike špirita.

»7. Proizvođači špirita, koji izvezu u inostranstvo iz svoje fabrike ili iz svog privatnog trošarinskog smestišta za špirit najmanje 500.— hektolitarskih stepena špirita od jedanput stiču pravo da mogu istu količinu koliko su izvezli u inostranstvo staviti u promet u zemlji uz sniženje utvrđene stope za 4.— din. od svakog hektolitarskog stepena.

Postupak za izvoz špiritusa propisan je u uputstvima za izvoz špirita u inostranstvo sa pravom na povlastice.

8. Za pojačanje vina namenjenog za izvoz u inostranstvo može se nabaviti špirit bez plaćanja državne trošarine samo od fabrike špirita. Otprema i prijem ovoga špirita ima se vršiti po propisima u zakonu i pravilnicima o porezu na špirit. Isto tako mešanje špirita sa vinom i otprema ima se vršiti po postojećim propisima za to.

9. Ko izveze u inostranstvo najmanje 200 hl. stepeni špirita pomešanog sa vinom odjedanput isplatiće mu po izvršenom izvozu ona fabrika špirita, od koje je špirit nabavljen, po 4.— din. za svaki izvezeni hektolitarski stepen, a ta fabrika stiče pravo povlastice iz tač. 7. ovog člana za taj izvezeni špirit.

10. Kod otpreme vina pomešanog sa špiritem u inostranstvo izvoznik će podnosi propisanu prijavu u četiri primerka i nadležni sreski upravnik će ispostaviti sprovodnice u istom broju. U sprovodnici ima tačno naznačiti količinu čistoga vina i količinu špirita, koja se izvozi, kao i od koje je fabrike špirit nabavljen.

11. Po izvršenom izvozu izvoznik će dobiti dve od izlazne carinarnice potvrđene sprovodnice za izvezenu količinu vina sa špiritem i jednu će predati fabrici špirita, od koje je špirit nabavljen a ova će biti dužna odmah mu isplatiti po 4.— din. za svaki izvezeni hektolitarski stepen špirita. Fabrikant dokazuje ovom sprovodnicom svoje pravo na povlasticu iz tačke 7. ovoga člana.

Drugu spovodnicu izvoznik će upotrebiti za povlasticu iz člana 108. ovoga Pravilnika.

12. Sirovi špirit, koji se proizvodi u poljoprivrednim fabrikama špirita, počev od 1. septembra 1929. godine, neće moći ove fabrike rafinovati, nego se on imaju stupiti industrijskim fabrikama i rafinerijama špirita po pijačnoj ceni radi rafinovanja i dalje prodaje. Koje će i po kom ključu rafinerije i fabrike špirita preuzimati ovaj sirovi špirit odrediće Ministar Finansijsa za svaki proizvodni period».

13. Odnosno sredstva za opšte denaturiranje špiritusa važi Pravilnik o upotrebi novoga sredstva za opšte denaturiranje špiritusa od 29. juna, 1925. god. Br. 44507.

14. Ostali propisi pojedinih pokrajina o državnoj trošarini na alkohol važe do dalje naredbe.

15. Za Srbiju i Crnu Goru važe propisi koji važe u Hrvatskoj i Slavoniji.

16. Sudovi, u kojima se nalazi špirit na koji je trošarina plaćena, ne obeležavaju se, sem slučaja navedenog u tač. 1. čl. 20. ovoga Pravilnika.

Posebne napomene

1. Trošarinska stopa na špirit od 15. aprila 1929. godine povišava se, i to:

Na špiritus iz poljoprivrednih fabrika špirita na 20.— dinara za hektolitarski stepen; a na špirit iz industrijskih fabrika špirita na 23.— din. za hektolitarski stepen.

Po ovim stopama ima se naplaćivati trošarina na špirit bez obzira da li se on stavlja u promet iz fabrike špirita ili iz privatnih smestija,

zbog čega se morati tačno voditi evidencija o poreklu špirita u privatnom smestištu i u fabrikama i rafinerijama špirita.

Za izvoz špirita u inostranstvo isplaćivaće se na dosadašnji način po 4.— dinara za svaki hl. stepen izvezenog špirita.

Ovaj iznos isplaćivaće se na isti način proizvođačima špirita i na onaj špirit, koji se bude izvozio u vinu u inostranstvo. Izvoznici pojačavanočnog vina imaju jednu sprovodnicu potvrđenu od izlazne caarinarnice predati fabrikantu špirita, od koga su špirit nabavili, a fabrikant im ima po toj sprovodnici odmah isplatiti po 4.— dinara za svaki izvezeni hektolitarski stepen špirita u vinu. Fabrikant dokazuje ovom sprovodnicom svoje pravo na izvezene količine špirita. U tom cilju finansijska kontrola izdavaće po jedan primerak sprovodnice više za izvoz vina pojačavanoga špiritom. Špirit namenjen za pojačanje vina ne može se nabavljati iz privatnih smestišta.

U vinu se može izvesti najmanje 200.— hl.⁰ špirita sa pravom na ovu povlasticu, dok inače služi kao minimum za izvoz 500.— hl.⁰

Sve poljoprivredne fabrike ukupno dobivaju kontingenat od 30.000.— hektolitara čistog alkohola, ali zbog toga moraju imati odgovarajući broj stoke na hrani. Kontigenat će podneti Ministar Finansija za proizvodni period 1929/1930, 1930/1931 i 1931/1932 svojim rešenjem. Do konca tekućeg proizvodnog perioda kontigenat ostaje po dosadašnjem propisu. Poljoprivredne fabrike špirita neće smeti rafinovati spiritus od onoga dana, kad to Ministar Finansija odredi.

Bliže odredbe izdaće se pravilnikom.

Na dan 15 aprila 1929. godine zatečene količine špirita i špirituoznih tečnosti kod proizvođača, trgovaca, točilaca na sitno i na veliko, na

koje je trošarina plaćena po ranijoj stopi, imaju se popisati i razlika u stopi naplatiti do 15. maja 1929. godine. U slučaju spora o količini alkohola u špirituoznim tečnostima (liker, rum i konjak) imaju se poslati ugledi Hemiskoj Laboratoriji Odjeljenja Poreza radi analize.

(Raspis Gen. Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. g. Pov. Br. 527.).

II. Vidi pravilnik o upotrebi novoga sredstva za opšte denaturisanje spiritusa, na kraju ove knjige.

III. Firnisi, bez obzira na sadržinu alkohola u njima, ne plaćaju državnu trošarину, jer se alkohol u njima nalazi u sasvim drugom stanju i kao takav ne može se smatrati trošarinskim predmetom.

(Obj. G. Direkcije P. Poreza od 27. marta 1925. god. Br. 13873.).

IV. Na pomadu, kao na kosmetički preparat ne treba da se naplaćuje državna trošarina, ako pomada nije u tečnom stanju. (Obj. G. D. P. Poreza od 3. juna 1925. godine Br. 32753.).

V. »Pri uvozu iz inostranstva kolodium simpleks, dupleks i tripleks smatra se da sadrži 50% alkohola u sebi, a u cilju naplate državne trošarine na alkohol.

U koliko uvoznik ne bude zadovoljan sa ovim procentom alkohola, ima se postupiti po čl. 11. Trošarinskog Pravilnika« (Rešenje M. Finansija od 7. decembra 1925. god. Br. 82919. i obj. G. Dir. P. Poreza od 9. decembra 1925. g. Br. 84254).

VI. Ministar Finansija rešenjem od 13. maja 1927. god., Br. 56411 propisao je do daljeg naređenja kao specijalno sredstvo za denaturisanje spiritusa, namenjenog za spremanje sredstva za

teranje motora, benzol, koji ne iskristališe iz smešenih kod — 13° C., i to u srazmeri 100 : 10.

Denaturisanje ima se vršiti po propisu tač. 2 priloga B. tač. 1. § 1. provedenog naputka zakonskog članka XX.

VII. Svojevremeno zbog oskudice u životnim namirnicama bilo je zabranjeno industrijskim fabrikama špiritusa proizvoditi špiritus od šećerne repe.

Kako je sada razlog te zabrane potpuno odstranjen, to Generalna Direkcija Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini objašnjava:

Da se u buduće može proizvoditi špiritus u inodustrijskim fabrikama špiritusa neposredno od šećerne repe. —

(Obj. G. D. Poreza od 13. jula 1927. god. Br. 82392).

VIII U § 27 pod 2-5 pod b provedbenog naputka zakonskog čl. 28 od 1908. godine dvanaest red odozgo pri utvrđivanju transportnog gubitka propisano je, da se priznaje 1% na daljine preko 5. km. »ako je otprema u bačvama usledila, to u slučaju pretakanja i t. d.« Veza »to« između ove rečenice pogrešna je, jer bi značilo da se onda samo priznaje 1% gubitak na daljine preko 5 km. ako se vrši u putu pretakanje, inače ne.

Kako se iz prvog dela ovoga propisa vidi, da je namera propisa bila, da se prizna otpremni gubitak na daljine preko 5. km. u slučaju ako se otprema vrši u bačvama i ako je bilo pretakanja iz bačava u željezne rezervoare i obratno, ali zbog pogrešne veze smisao propisa je ispašao drugačiji.

Da bi se smisao ispravio onako kako je to tendencija samoga propisa Generalna Direkcija Po-

reza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini, naređuje:

Da se u § 27 pod 2-5 pod b provedenog naputka zak. čl. 28. od 1908. godine u dvanaestom redu veza »to« ispravi na »te«. —

(Obj. G. D. Poreza od 20. jula 1927. god. Br. 85695.).

IX. U slučaju otpreme sirovog špirita iz poljoprivredne fabrike špirita u koje privatno smetište, organi Finansijske Kontrole, koji vrše otpremu, dužni su ispostaviti službeni (uredovni) nalaz u tri primerka ako to fabrika zahteva. Treći primerak nalaza stavlja se na raspoloženje fabrici.

Raspis Generalne Direkcije P. Poreza od 28. februara 1925. god. Br. 11567.).

X. Vidite na kraju ove knjige uputstva za izvoz špirita i rakije u inostranstvo.

XI. Od 1. septembra 1929. god. poljoprivredne barike špirita moći će izradivati samo snrovi špirit, koji će se moći dalje rafinovati samo u industrijskim fabrikama špirita. Iz toga izlazi da se stopa trošarine iz Tarifnog broja 14. čl. 6. pod a) odnosi samo na zalihe špirita proizvedenog u poljoprivrednim fabrikama do 1. septembra 1929. g. kao i na one količine špirita koje, posle 1. septembra, budu kao sirov špirit izradene u poljoprivrednim fabrikama, a zatim rafinovane u industrijskim fabrikama.

XII. Drugu rečenicu petog stava 9. napomenе tarifnog broja 14. trošarinske tarife treba razumeti ovako:

Kod koga se nađe već upotrebljena komina od melase, on se ima kazniti po četvrtom stavu 9. napomene sa 400 dinara na svakih 100 litara komine. Ali, ako bi ova kazna bila manja od kazne koja bi se izrekla po količini alkohola ili vina

dobivenog iz te komine, onda će se kazna izreći po stavu trećem 9. napomene, ako je iz melase proizvedeno vino, ili po prvoj rečenici stava petog, ako je iz te komine proizведен alkohol, t. j. sa 2000 din. po hektolitru tako dobivenog vina ili alkohola.

XIII. Špirit se u glavnom i najčešće proizvodi od poljoprivrednih proizvoda ali se kod nas proizvodi još i od melase. No od melase mogu proizvoditi špirit samo i **isključivo industrijske fabrike špirta**. Poljoprivrednim fabrikama špirta nije dozvoljeno proizvoditi špirit od melase.

XIV. Melasa стоји под надзором finansijskih vlasti i svako ko želi da je upotrebi makar za što mora prethodno tražiti i dobiti odobrenje od svoje nadležne finansijske direkcije. No i pored ovog odobrenja melasa стојi pod nadзорom finans. vlasti i svaka njena upotreba mora se na 12 časova ranije prijaviti nadležnom odeljku finans. kontrole. Ova prijava ne mora se činiti i odobrenje tražiti samo onda kad se iz melase proizvodi špirit u industrijskim fabrikama špirta. Ali fabrike šećera, odnosno carinarnice moraju izvestiti nadzornog državnog organa pri fabriči špirta, koliko je toj fabrići prodato melase iz neke domaće fabrike šećera ili koliko je ista uvezla melase iz inostranstva.

Od melase se ni u kom slučaju ne može odobriti proizvodnja vina, niti drugih alkoholnih tečnosti, sem špirta, ali i to samo u industrijskim fabrikama špirta.

XV. Proizvodači špirta mogu dobiti izvoznu nagradu kad izvezu u inostranstvo iz svoje fabrike ili privatnog trošarinskog smestista najmanje 500 hektolitarskih stepeni špirta odjedanput. Ta izvozna nagrada sastoji se u tome što se takvim proizvodačima dozvoljava da isto toliku količinu špirta mogu staviti u promet u zemlji uz snižene utvrđene trošarske stope za 4. dinara po hektolitarskom stepenu.

Na primer ako je u pitanju industrijska fabrika špirta i njen proizvod, onda će ona isto toliku količinu kojiku je izvezla, moći pustiti u zemlji uz plaćanje samo 19. din. po jednom hektolitarskom stepenu, a ako je u pitanju proizvod poljoprivredne fabrike onda 16. din. po hektolitarskom stepenu.

Za izvezeni špirit ne plaća se trošarina po čl. 70., a ako je bila već plaćena ona će se vratiti po čl. 64. Trošarinskog Pravilnika.

XVI. U tač. 9. i 11., člana 115. Trošarinskog Pravilnika kod izvoza vina pojačanog špirtom govori se o »**povlastici**« koju tom prilikom uživa fabrikant špirita kojim je pojačano vino. Mi tu povlasticu ne možemo da vidimo iz propisa gore pomenutih. U tač. 9. čl. 115. Trošarinskog Pravilnika propisano je da će licu, koje izveze u inostranstvo odjedanput najmanje 200 hektolitarskih stepeni špirta pomešanog sa vinom, fabrika, od koje je špirt nabavljen, **ispлатити по извршеном извозу по 4 dinara** za svaki izvezeni hektolitarski stepen a dotična fabrika špirta uživaće povlastice iz tač. 7. istog člana pravilnika.

To isto parafrazirano je i u tač. 11. istog člana Pravilnika, a u poslednjoj rečenici se ponovo kaže: „Fabrikant ovom sprovodnicom dokazuje svoje pravo na povlasticu iz tač. 7. ovog člana“.

A član 7. predviđa da fabrikant špirta kad izveze količinu špirta preko 500 hektolitarskih stepena (a u ovom slučaju najmanje 200 hektolitarskih stepena) ima pravo da stavi u promet u zemlji toliki isti broj hektolitarskih stepena špirta uz sniženu trošarsku stopu za 4. dinara po hektolitarskom stepenu. —

Kad on mora po t. 9. i 11. ovog člana pravilnika da položi izvozniku vina po 4. dinara u gotovu od svakog hektolitarskog stepena špirta, a za to dobija pravo da u zemlji proda toliku količinu špirta

uz sniženu stopu za 4. din. po hektolitarskom stepenu, on ne samo da time ne dobiva nikakvu povlasticu već time pretvara gotovinu u nešto što se tek ima zaraditi. A troškovi oko transporta, reklame i t. d. bili bi još i gubitak.

Zatim, propisi ove dve tačke člana 115. Trošarinskog Pravilnika u kontradikciji su sa propisom **treće napomene** uz izmenjeni i dopunjeni Tbr. 14. trošarinske tarife.

Tu, u toj 3. napomeni, propisano je da će se pri izvozu špirita u vinu u inostranstvo isplatiti po 4. din. po hektolitarskom stepenu **proizvođaču špirta** od koga je ovaj nabavljen, a na način propisan u 2. napomeni, odnosno da toliku količinu pusti u promet u zemlji uz sniženu stopu za 4. din. po hl. stepenu. Pored njega izvoznik vina dobiva za svaki izvezeni hektolitar vina 40 din. I to je logično, ier tu postoji povlastica — izvozna nagrada i za jednog i za drugog.

Kako je ova **3. napomena uz Tbr. 14.** trošarinske tarife **Zakon**, to se nje treba i držati, a ne tač. 9. i 11. čl. 115. Trošarinskog Pravilnika, jer pravilnik ne može menjati zakon. Naprotiv ove dve tačke pravilnika moraće biti izmenjene kao protivne zakonu.

XVII. Kako će se naplaćivati oblasna trošarina na špirt, kao i na količine špirta zatečenog na dan 15. aprila 1929. godine vidite u III delu ove knjige uz propise o oblasnoj trošarini.

XVIII. Podelu kontigenata špirta za sve proizvodne periode do zaključno 1938/1939. god. vidite na kraju ove knjige.

14a. Na Kvasac proizведен u samostalnim fabrikama kvasca ili u spoju sa proizvodnjom drugoga koga predmeta, za svaki kilogram 4,— dinara.

U koliko se budu po obnarodovanju ovoga zakona cene kvascu u velikoprodaji povišavale automatski se u istom iznosu povišava i trošarska stopa.

1. **Napomena.** Obaveza plaćanja trošarine tereti proizvođača pri puštanju u promet ili potrošnju.

2. Napomena. Kvasac se može pustiti u promet samo u obeleženim pakovanjima, koja će propisati Ministar Finansija.

3. Napomena. Izdavanje odobrenja za podizanje novih fabrika kvasca, zašto je samo Ministar Finansija nadležan, zabranjuje se za vreme od šest godina, u koliko kapacitet postojećih fabrika kvasca bude dovoljan za podmirenje domaće potrebe.

4. Napomena. Na dan 15. aprila 1929. godine zatečene količine kvasca kod proizvođača i veliko-prodavaca propisaće se i državna trošarina naplatiti do 15. maja 1929. godine.

5. Napomena. Bliže odredbe propisaće Ministar Finansija Pravilnikom».

Trošarinski Pravilnik

»Član 115. a)

1. Na kvasac proizveden u fabrikama kvasca, bilo da se proizvodi uz neki drugi produkt ili sam kvasac, plaća se za svaki kilogram 4.— dinara; trošarina se plaća pri iznosu kvasca iz fabrike.

Na uvezeni kvasac iz inostranstva plaća se trošarina po ovoj stopi pri uvozu na carinarnici.

2. Povišenje cena kvascu u velikoprodaji t. j. od strane proizvođača, prema onoj ceni koja je bila pre 15. aprila 1929. god., zabranjuje se. U slučaju da izvesna fabrika kvasca, ipak povisi cene kvascu, ima se u istom iznosu povisiti i trošarska stopa na te količine kvasca. Kontrolni organi imaju uvek pri overavanju računa paziti na označene cene u računu i čim primete izvesno povišenje cene sačiniće o tome zapisnik, u koji će uvrstiti količinu kvasca i za koliko je cena povišena, pa će to dostaviti neposredno Finansijskoj Direkciji. Finansijska Direkcija će narediti naplatu razlike trošarine.

Za pakovanje, otpremu i poštarinu Ministar Finansija može odrediti fabriku da mogu računati najviše do 3.— dinara za svaki kilogram, što se neće smatrati povišenjem cene.

3. Utvrđivanje količine proizvedenog kvasca ima se vršiti kada se kvasac izvadi iz prese. Merenje proizvoda ima se vršiti u prisustvu kontrolnog organa na žigosnoj vagi, koju proizvođači moraju imati u fabrici.

4. Ovako utvrđena količina proizvedenog kvasca od svakog pojedinog uključenja sirovina ima se uneti u proizvodni registar u zasebnom stupcu, koji će se u rubrici »Primedba« za tu svrhu otvoriti.

5. Pored proizvodnog registra u fabriki kvasca ustanoviće se i naročita beleška o proizvodnji i puštanju kvasca u promet. U tu belešku na levu stranu se ima unositi proizvod kvasca od svakog

ukomljenja sa naznakom pod kojom stavkom proizvodnog registra je proizvod naznačen, a na desnu stranu se ima unositi svakodnevni iznos kvasca iz fabrike u količini paketa od 1/2 kilograma. Ova beleška se ima koncem meseca zaključiti i priložiti mesečnom računu fabrike kvasca i špirita, pošto se rezultat zaključka prenese u belešku za sledeći mesec.

6. Kvasac se može puštati u promet iz fabrike samo u paketima od 1/2 kgr. Paketi se moraju obeležiti sa trošarskom trakom na koju dode slovo određeno kao oznaka dotične fabrike i broj kreditne bolete odnosno delovodnog protokola pod kojim je prijava predata. Na hartiji u koju se kvasac bude pakovao mora biti utisнутa neto težina paketa i firma fabrike tako, da se jasno dade pročitati.

Kontrolni organ ima voditi naročitu belešku o utrošku trošarskih traka za obeležavanje kvasca, koja se uvek po broju utrošenih traka mora slagati sa količinom iznesenog kvasca računajući u 1/2 kgr. paketima.

7. Izuzetno od propisa predhodne tačke odobreno je transportovanje kvasca u buradima iz jedne fabrike kvasca u drugu i bez naplate državne trošarine, no taj transport ima se izvršiti sa sprovodnicom kao transport trošarske robe u smestište. Fabrika koja prima kvasac zadužuje se u beleški o proizvodnji i puštanju kvasca u promet sa onom količinom kvasca, koliko će ona od primljene količi-

ne iz druge fabrike proizvesti i spremiti za prodaju. Merenje proizvoda ima se izvršiti po tač. 3. ovoga člana. Za državnu trošarinu do prijema na mestu opredeljenja odgovara pošiljač.

8. Ako se kvasac u fabrici pre iznosa pokvari, to će kontrolni organi u prisustvu sopstvenika fabrike ili njegovoga poslovođe zapisnikčki utvrditi i pokvareni kvasac uništiti. Zapisnik se ima priložiti uz belešku o proizvodnji i puštanju kvasca u promet, kao opravdanje, a poništenu količinu upisati u beleški na strani iznosa.

U slučaju predviđenom u tač. 6. člana 35. ovoga pravilnika postupaće se po propisima.

9. Ako se pak kvasac pokvari posle puštanja u promet i pokvaren se vrati u fabriku, uništiće se na način iz prethodne tačke i zapisnik o uništenju predati proizvođaču na osnovu koga ovaj može tražiti povraćaj plaćene trošarine.

10. Izuzetno od postojećih propisa neće železničke i poštanske stanice izvestavati odeljke finansijske kontrole o prevezениm količinama kvasca, nego ove imaju odmah po prispeću predavati primiocima.

U prodaji kvasca na sitno nema mesta kotroli prodajne cene.

Posebne napomene

I. Od 15. aprila 1929. godine zavodi se kao nova, državna trošarina na kvasac i plaća se na 100 kgr. 400.— dinara. Povišenje cena od strane proizvođača kvasca od 15. aprila ne može se do-

zvoliti, nego cena ima ostati ista kao i do 15. aprila 1929. godine, u protivnom svako i najmanje povišenje cena izaziva automatski povišenje trošarske stope u istom iznosu. Zbog toga će kontrolni organi uvek paziti i voditi kontrolu nad računima proizvođača kvasca, pa ako utvrde povišenje cena prema dosadašnjim odmah imaju izvestiti pismeno Finansijsku Direkciju o prodatoj količini kvasca po višoj i za koliko višoj ceni. U tom iznosu Direkcija će narediti naplatu razlike trošarine na te količine kvasca.

Trošarini na kvasac plaćaju proizvođači pri puštanju u promet i potrošnju. O proizvodnji kvasca ima kontrolni organ da vodi naročitu belešku, u kojoj na desnoj strani ima unositi dnevno prodate količine sa brojem priznanice o plaćenoj trošarini. Isto tako na desnoj strani beleške ima se upisati tekući broj trošarskih traka upotrebljenih svakoga dana za obeležavanje paketa sa kvascom.

Kvasac se može puštati u promet i potrošnju iz fabrike samo u paketima od $\frac{1}{2}$ ili 1 kilograma čiste težine kvasca. Ovi paketi imaju se sa jedne strane obeležiti trošarskom trakom. Na trošarskoj traci neće se stavljati broj priznanice o plaćenoj trošarini nego tekući broj traka upotrebljenih za obeležavanje kvasca. U tom cilju imaju se tekući brojevi za obeležavanje kvasca upotrebljavati kako sledi:

Za fabriku kvasca »Union« — Ljubljana od 1 do 500.000.—;

Za fabriku kvasca »Arko« Zagreb od 500.001 do 1,000.000.—;

Za fabriku kvasca u Sav. Marofu od 1,000.001 do 1,500.000.—;

Za fabriku kvasca Teslić u Sisku od 1,500.001 do 2,000.000.—;

Za fabriku kvasca Fišl u Kreki od 2,000,001 do 2,500,000.—;

Svaki kontrolni organ ustanoviće naročitu belešku za trošarinske trake namenjene za obeležavanje kvasca i voditi tačno evidenciju o tekućim brojevima.

Tekući broj sa trake organ ima staviti i na račun, koji fabrika izdaje kupcu, dok nasandučićima ima da se otisne trošarinski žig.

Zatečene količine kvasca kod proizvodača i veliko prodavaca na dan 15 aprila 1929. godine imaju se popisati i trošarina naplatiti do 15. maja 1929. godine.

Kako se od 15. aprila 1929. godine iz fabrika kvasca može puštati u promet samo kvasac u ketima od $\frac{1}{2}$ ili 1 kgr., to će se preradivačima (pančerima) u buduće zabraniti prerada i prepakivanje kvasca, a zatečene količine 15. aprila 1929. godine mogu još staviti u promet. (Raspis Gen. Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. god. Pov. Br. 527).

II. U prednjem upustvu — raspisu predviđa se da mogu postojati i paketi kvasca od 1. kilograma. Međutim u zakonu (Tar. Br. 14-a) to nije regulisano a u Pravilniku u tač. 6. čl. 115. kategorički se kaže da paketi mogu biti samo od $\frac{1}{2}$ kilograma. Kako je raspis od 8. aprila a Pravilnik od 20. juna, to se treba držati Pravilnika t. j. da paketi kvasca mogu biti samo od $\frac{1}{2}$ kgr.

III. U vezi upustva od 8. t. m. Pov. Br. 527. Generana Direkcija Poreza naređuje:

Obeležavanje paketa sa kvascem ima se vršiti kako je u pomenutom upustvu određeno, samo se na trošarinske trake ima stavljati pored tekućeg broja, koji ide kod svake fabrike kvasca od 1 pa dalje, još i:

Za fabriku kvasca „Union“ . . .	slovo „U“
” ” ” „Arko“ . . .	slovo „A“
” ” ” „Svakako Marofu “	” M “
” ” ” „Teslić“ . . .	” T “
” ” ” „Fišl“ . . .	” F “

Tako na primer trošarinska traka za kvasac iz fabrike »Union« u Ljubljani ima da nosi na trošarinskom žigu mesto broja priznanice samo tekući broj trake sa slovom »u« t. j. U-1, U-2 i t. d. isto tako trošarinska traka na kvascu iz fabrike Teslić u Sisku ima da nosi T-1, T-2 i t. d..

(Raspis Generalne Direkcije Poreza Br. 37.740/29).

IV. Generalna Direkcija Poreza saznala je, da železničke i poštanske stanice u zemlji neće da izdaju adresantima prispele pošiljke kvasca, što na osnovu čl. 42. trošarinskog pravilnika, očekuju odobrenje od nadležnog odeljka finansijske kontrole čime dovode u opasnost, da se kvasac pokvari, a što je nepotrebno, jer kvasac može samo iz fabrike kvasca izaći i ne može se prepostavljati da trošarina nije plaćena.

Isto tako je ova Direkcija obaveštена da organi finansijske kontrole vrše pregledе cena u maloprodaji kvasca, što opet ne može biti, jer je zakonom maksimirana cena samo u velikoprodajama odnosno kod proizvodača.

Da bi promet sa kvascom i dalje išao nesmetano i da bi se trgovci sačuvali eventualnih šteta, Generalna Direkcija Poreza naređuje:

1. Da se pošiljke kvasca imaju izdavati od strane poštanskih i željezničkih stanica adresantima odmah po prispeću, a ne čekajući nikakvo odobrenje ili prisustvo organa finansijske kontrole.

2. Da se kontrolna cena u maloprodajama ne sme vršiti, jer je zakonom određeno da se ova

vrši samo u velikoprodaji i kod proizvođača, pošto ovi ne smeju povišavati cene.

Direkcija će o prednjem izvestiti sve poštanske i željezničke stанице na svome području, a finansijskim organima izdati upustva, kako se ne bi više pojavljivale tužbe na njihov rad.

(Raspis Gen. Direkcije Poreza od 26. aprila 1929. Br. 42160).

„15. Na rakiju od hektolitarskog stepena 14.— dinara.

1. Napomena. Rakijom se smatra destilat komine od voća sa koščicom, ili sa jednom ili više semenki (zrnima), ili čiji je plod bobica; od vinskog koma, dropa-drožđa; od korenja sem šećerne repe; od dinja; bundeva i vode pomešane sa medom.

2. Napomena. Na rakiju proizvedenu od vina, vinske šire, kljuka ili masta i suvog grožđa (vinovica) naplaćivaće se od hektolitarskog stepena 23.— dinara.

3. Napomena. Trošarinu na rakiju proizvedenu od vlastitih sirovina (stvari) i sa sopstvenog zemljišta, plaća onaj, ko rakiju od proizvođača kupi ili je dobije ma po kome drugom osnovu.

4. Napomena. Trošarinu na rakiju proizvedenu za kućnu potrebu od kupljenih ili ma po kome osnovu dobivenih sirovina (stvari) plaća proizvođač, i to samo onda kada ovu rakiju proda ili ma sa koga razloga ustupiti drugome.

5. Napomena. Trošarinu na rakiju proizvedenu radi trgovine iz kupljenih sirovina (stvari), ili iz kupljenih sirovina i sirovina sa sopstvenog zemljišta pomešano, plaća onaj, koji rakiju proizvodi, i to po propisima, po kojima se plaća trošarina na predmete iz tač. 14. ove tarife.

Ovlašćuje se Ministar Finansija da za ovu vrstu proizvodnje zavede plaćanje trošarine po kotlu (kazanu).

6. Napomena. Ako sopstvenici sirovina (stvari), za proizvođenje rakije sa sopstvenoga zemljišta trguju alkoholnim tečnostima na veliko ili na malo, ili toče ove tečnosti ili se bave preradom alkoholnih pića, odrediće se prema broju članova porodice starijih od 18 godina kolika će im se količina rakije odobriti za kućnu potrebu bez plaćanja državne trošarine.

7. Napomena. Ovlašćuje se Ministar Finansija da može u svakom proizvodnom periodu upotrebiti 12.000.000 dinara na teret redovnih prihoda od državne trošarine kao pomoć za usavršavanje proizvodnje rakije. Ova pomoć davaće se proizvođačima i trgovcima sa rakijom na veliko, ako po prethodnom stavljanju najmanje 500 hektolitarskih stepena rakije u promet u zemlji izvezu istu toliku količinu od jedanput u inostranstvo. Izvoziti se može sa ovom povlasticom samo čista i nemanipulisana rakija od šljiva i vinskog koma, koja mora imati najmanje 50% alkohola.

Način dodeljivanja i iznos po hektolitarском stepenu ove pomoći, kao i pojedinačne količine za izvoz i postupak oko izvoza rakije uz ovu povlasticu propisaće Ministar Finansija.

8. Napomena. Na dan 15. aprila 1929. godine, popisaće se sve količine rakije u Srbiji i C. Gori koje se zateknu kod trgovaca, proizvođača za trgovinu od kupljenih sirovina, točilaca na sitno i na veliko, prerađivača rakije i druga*)

*) Treba da стоји »i drugih alkoholnih«.

alkoholna pića i naplatiće se trošarina po ovoj stopi najdalje do 15. maja 1929. godine.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 116.

1. Na rakiju plaća se na ime trošarine po 14. dinara, od jednog hektolitarskog stepena. Na rakiju proizvedenu od vina, vinske šire i kljuka ili masta*) (vinovica) naplaćivaće se od jednog hektolitarskog stepena 23. dinara.

2. Rakija, koja se uvozi iz inostranstva plaća pored carine još i trošarinu od 14 dinara od hektolitarskog stepena.

3. Kao rakija smatra se destilat komine od voća sa košticom, ili sa jednom ili više semenki (zrnima) ili čiji je plod bobica, od vinskog koma, dropa, drožđa korenja (sem šećerne repe), dinja, bundeva i vode pomešane sa medom.

4. Pečenje rakije iz drugih stvari, sem onih pomenutih u prethodnoj tački, a naročito iz skrobnih naterija (kukuruza, žita, pasulja, krompira), celuloze, slatke repe (čičoke topinabure šećerne repe, melase i otpadaka kod fabrikacije šećera ili piva zabranjeno je u celoj Kraljevini. Iz tih stvari može se proizvoditi alkohol (špirit) samo u fabrikama špirita, a i to u onim kako je to propisano u 9. Napomeni uz br. 14. tarife iz člana 6 zakona o državnoj trošarini, takšama i pristojbama.

5. Trošarina na rakiju plaća se prilikom puštanja u promet i potrošnju, i to:

a. na rakiju, proizvedenu od vlastitog proizvoda i sa sopstvenog zemljišta, trošarinu plaća samo ono lice, koje ovu rakiju od proizvođača kupi ili je dobije ma po kom drugom osnovu (poklon, ušur, pozajmica itd.).

b. na rakiju, proizvedenu za kućnu upotrebu od kupljenih ili ma po kome osnovu (poklon, pozajmica, dobivenih sirovina (stvari), plaća trošarinu proizvođač samo onda, kada ovu rakiju proda ili ma sa koga razloga (poklon, ušur, pozajmica i t. d.) ustupi drugome licu.

Ova lica mogu kupiti sirovinu za proizvod rakije za domaću potrebu kako sledi:

Do 5 članova porodice . . . 1000 kgr.
preko 5 članova do 10 čla-

nova porodice . . . 1600 kgr.
preko 10 članova porodice 2000 kgr.

Samo članovi porodice stariji od 18 godina mogu se računati u prednji broj članova porodice, koji imaju prava na rakiju bez plaćene trošarine.

Sva ona lica koja budu više kupila sirovina i ukomila, moraju proizvoditi rakiju po propisu ove tačke pod v.

Na ovaj način plaćaće trošarinu na rakiju i proizvođač iz ove tačke pod a, ako proizvodi rakiju, sem iz stvari sopstvenog proizvoda, još i iz kupljenih ili ma na koji način dobivenih stvari. U koliko to čini svake godine u spekulativnoj nameri.

v. Lica koja peku rakiju iz kupljenih stvari ili iz kupljenih stvari i iz sirovina sopstvenog proizvoda (bez obzira da li se

*) i suhog grožđa Pr. Ur.

ove stvari peku pomešano, nastavno ili u razmacima), radi trgovine, mogu proizvesti samo pomoću upotrebe kontrolnog aparata propisanog za fabrike špirita ili zbirnog suda.*

6. Troškove oko nabavke, postavljanja i opravke ovih aparata snosi preduzetnik.

7. Licima iz tač. 5 pod v ovoga člana zabranjeno je da daju peći rakiju pod tuđim imenom a za svoj račun. Ko protivno postupi smatraće se da je ovu rakiju kupio i mora cdmah platiti trošarinu bez obzira kada će rakiju staviti u promet i potrošnju.

8. Sopstvenicima sirovina (stvari) za proizvodnju rakije sa sopstvenog zemljišta, koji upražnjavaju trgovinu sa alkoholnim tečnostima na veliko ili toče ove tečnosti, ili se bave preradom alkoholnih pića, odobriće se za kućnu potrebu, bez plaćanja državne trošarine, u jednoj godini t. j. od 1. septembra do 31. avgusta sledeće godine, prema broju članova porodice i kućne posluge starijih od 18 godina, sledeće količine rakije:

do pet članova 25 hektolitarskih stepena alkohola.

preko pet članova do deset članova 50 hektolitarskih stepena alkohola.

preko deset članova 75 hektolitarskih stepena alkohola.

9. Ko želi da se posluži povlasticom iz prednje tačke dužan je to svake godine do

* Vidite tač. 24. i 142. i 143 ovog člana, kao i objašnjenje pod X i XI na kraju ovog člana.

15. avgusta prijaviti opštinskom poglavarstvu (opštinskom sudu), a gde nema organizovanih opštinskih vlasti, seoskom starešini (knezu, muktaru).

10. Opštinski sud (poglavarstvo) odnosno seoski starešina dužan je o ovim licima sastaviti spisak po obrascu br. 12. i poslati ga nadležnom odeljku finansijske kontrole najdalje do 20. avgusta. Odeljak Finansijske Kontrole pregledaće spisak i upisati, ako je sve u redu, koliko se hektolitarskih stepena alkohola svakom licu odrjava bez plaćanja državne trošarine, na za to određenom mestu i kuponom; zatim će kupon odseći i uz potvrdu prijema dostaviti licu, na koga glasi, s tim da ga priloži registru (tačka 120), a spisak će zadržati u svojoj arhivi radi kontrole.

11. Prijave kojima se traži rakija za kućnu potrebu, podnesene posle 15 avgusta neće se uzimati u obzir. Licima, koja otponu upražnjavati trgovinu sa alkoholnim tečnostima itd. posle 15. avgusta, odobriće se takođe količina rakije bez plaćanja trošarine za kućnu potrebu, ako ovu prijavu podnesu u roku od 48 časova posle započetog upražnjavanja trgovine, no srazmerno broju meseca, koji im još u istoj godini (od 1 septembra do 31 avgusta sledeće godine) preostaje. Na pr.: neko otponu trgovinu sa alkoholnim tečnostima 11. januara, a ima 3 člana porodice preko 18 godina starosti i zatraži da mu se odredi količina rakije ispečene iz sopstvenih proizvoda za kućnu upotrebu bez plaćanja trošarine. Kako do 31. avgusta preostaje još samo

7 punih meseca (započeti mesec ne računa se), to će mu se odrediti još:

$$25 : 12 = 2.08 \times 7 = 14.56$$

ili okruglo 15 hektolitarskih stepena alkohola.

12. Proizvodači rakije iz stvari sopstvenoga proizvoda, navedeni u tač. 5 pod a koji žele izvesne količine te rakije prodati, pokloniti, ili ma na koji drugi način otuđiti, dužni su o tome podneti prijavu u dva primerka.

13. Ako takvo lice prodaje (poklanja ili ma na koji način otuđuje) rakiju sopstvenog proizvoda, u količini preko 5 litara, kod svoje kuću kupcu (poklonoprimcu ili drugom licu), koji je došao da kupi, ima podneti seoskom starešini (kmetu, knezu, muktaru) prijavu u dva primerka sa naznačenjem imena i mesta stanovanja kupca i vrste, količine i jačine rakije koju prodaje.

»13. a) Ako takvo lice u krajevima gde je rakija sada prvi put postala trošarinskim predmetom, prodaje (poklanja ili ma na koji način otuđuje) rakiju sopstvenoga proizvoda, u količini preko 10 litara, kod svoje kuće kupcu (poklonoprimcu ili drugom licu), koji je došao da kupi, ima podneti seoskom starešini (kmetu, knezu, muktaru) usmenu ili pismenu prijavu sa naznačenjem imena i mesta stanovanja kupca i vrste, količine i jačine rakije, koju prodaje (otuđuje).

Prijava se podnosi odmah ili najdalje u roku od 8 dana«.

14. Isto tako ima i kupac (poklonoprimac ili drugo lice) za ove količine rakije po-

dneti prijavu u dva primerka seoskom starešini, sa naznačenjem, imena i mesta stanovanja prodavca i vrste, količine i jačine rakije, koju kupuje. Obe ove prijave, koje se podnose na jednom jedinom obrascu br. 13, potvrđuje seoski starešina i predaje kupcu, koji ih nosi nadležnom odeljku finansijske kontrole.

14. a) Isto tako ima i kupac u krajevima gde je rakija sada prvi put postala trošarinskim predmetom, (poklonoprimac ili drugo lice) za ove količine rakije podneti usmenu ili pismenu prijavu seoskom starešini, sa naznačenjem imena i mesta stanovanja prodavca i vrste, količine i jačine rakije, koju kupuje. Obe ove prijave, koje se, ako su pismene, podnose na jednom obrascu br. 13., potvrđuje seoski starešina i predaje kupcu, a ako su usmene seoski starešina ih u vidu jednog pisma potvrđuje i predaje opet kupcu, koji ih nosi nadležnom odeljku finansijske kontrole«.

15. Odeljak Finansijske Kontrole izračunaće (na osnovu prijavljene količine i po tač. 20. uzete jačine rakije, a ako je boravište prodavca i sedište odeljka finansijske kontrole u istom mestu, na osnovu zvanično utvrđene količine i jačine rakije), iznos trošarine, koju kupac odmah ima platiti na način izložen u tač. 94. ovoga člana, a ako nema u tome mestu ni jedne od navedenih vlasti u tač. 94. ovoga člana, onda na način izložen u tač. 2. člana 16. trošarin skog pravilnika kod opštinske vlasti.

16. Po uplati trošarine odeljak finansijske kontrole izdaje kupcu na kupljenu rakiju sprovodnicu, po obrascu br. 14. i tek

onda može kupac primiti kupljenu rakiju od prodavaca. Sprovodnica služi kupcu kao priznanica o plaćenoj trošarini. Ove prijave i sprovodnice ne podležu plaćanju takse.

»No u slučaju da se u mestu stanovanja prodavca rakije ne nalazi odeljak finansijske kontrole, a prodaje se (poklanja i t. d.) količina rakije do 5 litara, a u krajevima gde je rakija sada prvi put postala trošarinskim predmetom do 10 litara, prijave iz tač. 13., 13. a., 14. i 14. a., podnosi se opštinskому sudu (poglavarstvu) ako se nalazi u istom mestu, a u svakom drugom slučaju seoskom starešini (knezu, muktaru). Nadležni odeljak finansijske kontrole u tom cilju daće svakom opštinskemu sudu (poglavarstvu i seoskom starešini (knezu, muktaru)), koji su van sedišta odeljka po jednu overenu knjigu sprovodnica (tač. 21). Opštinski sud (poglavarstvo) odnosno seoski starešina, kada primi ovakvu prijavu o prodaji rakije do 5*) litara obračunaće iznos trošarine na osnovu prijavljene količine uzimajući jačinu rakije po tač. 20., ako prodavac ne prijavi veću jačinu, i naplatiće trošarinu, a prodavcu izdaće sprovodnicu na način iz tačke 16. O naplaćenoj trošarini na količine rakije do 5 odnosno 10 litara opštinski sud (poglavarstvo), odnosno seoski starešina vodiće spisak koji zaključuje svakih osam dana i zajedno sa novcem i knjigom sprovodnica šalje nadležnom odeljku fin. kontrole. Odeljak fin. kontrole

*) Odnosno 10 litara. Pr. Ur.

pregledaće mu spisak i knjigu sprovodnica, pa ako nađe da je u redu, poslaće spisak sa novcem nadležnoj poreskoj upravi, a knjigu sprovodnica vratiće još istog dana opštinskemu суду (poglavarstvu) odnosno seoskom starešini, pošto potvrdi na poslednjoj kopiji izdate sprovodnice, da je pregledao i u redu našao sprovodnice i koje, kao i da je i koliki iznos novca primio. Ako odeljak finansijske kontrole nađe, da trošarina nije dobro izračunata, zahtevaće od opštinskog suda (poglavarstva) odnosno seoskog starešine, da naknadno naplati i pošalje razliku trošarine. Organi finansijske kontrole poučice određenog organa opštinskog suda (poglavarstva) odnosno seoskog starešinu kako treba obračunavati trošarinu i izdavati sprovodnice svakom prilikom i upućivaće hi na pravilno obračunavanje trošarine i izdavanje sprovodnice. Opštinski sud (poglavarstvo) odnosno seoski starešina dobija na ime nagrade 1% od naplaćene sume trošarine.

»17. — Lica, koja ispeku rakiju iz sopstvenih sirovina i sa sopstvenog zemljišta i te količine rakije žele prodati na pijaci, moraju uzeti od opštinske uprave (muktara, kneza) propratnicu po obrascu br. 15. Ova propratnica izdaje se od opštinske uprave na zahtev zainteresovanog lica na celu količinu njegovog proizvoda i služi mu za celo vreme dok ne iscrpe prodajom u propratnici označenu količinu. Kod prodaje pojedinačnih količina mora finansijski organ, kome je prodaja prijavljena, na propratnici svaku pojedinačnu prodaju otpisa-

ti dok se ne iscrpe cela količina u propratnici naznačena.

U propratnici ima biti označeno: ime i prezime i mesto stanovanja proizvodača, količina i vrsta rakije, koja je prijavljena za prodaju i goniće se povremeno na pijaci, i da trošarina nije plaćena. Ove propratnice izdaju se bez takse.«

»18. U slučaju kupovine rakije na pijaci kupac prijavljuje prijavom u dva primerka po obrascu br. 13. delegiranom organu finansijske kontrole na pijaci, a ako ovoga nema onda odeljku finansijske kontrole u mestu gde je pijaca, kupovinu, koji će odmah izmeriti rakiju i izračunati trošarinu, pa kupcu dati rešenje sa kojim ima platiti trošarinu.

Kupac može na pijaci kupovati rakiju preko celog dana, pa će onda najdalje do 17 časova istoga dana položiti ceo iznos trošarine kod poreske uprave ili na način iz tač. 94. ovoga člana. Kontrolni organ na pijaci odnosno odeljak finansijske kontrole ima za sve kupce iz mesta na pijaci voditi evidenciju o kupljenim količinama u toku dana, pa će se istoga dana do 18 časova ili najdalje sledećeg dana do 9 časova uveriti jesu li ti kupci platili odgovarajući iznos trošarine. Ako to nije učinjeno povešće krivičnu istragu.

Ovo se može primenjivati samo na poznate kupce rakije iz mesta ili sa strane, a nikako i na slučajne kupce, koji se ne bave trgovinom sa rakijom.

Pošto je organ utvrdio da je trošarina plaćena izdaće sprovodnicu za rakiju po o-

brascu br. 14. za celu u toku dana nabavljenu količinu rakije.

Ako se proda ili kupi na pijaci količina do 10 litara rakije, a nema u istom mestu odeljka niti delegiranog organa finansijske kontrole postupiće se po tač. 16. ovoga člana.

No i pored ovoga propisa moćiće se trošarina na rakiju prodati na pijaci platiti po izvršenom obračunu od strane organa finansijske kontrole kod opštinskih organa, koji naplaćuju i opštinske dažbine. Naplata trošarine na rakiju prodatu na pijaci od strane opštinskih organa ima se vršiti po propisu tač. 16. ovoga člana, samo će se naplaćene sume predavati nadležnoj poreskoj upravi, ako je u mestu ima, sledećeg dana najdalje do 9 časova, u protivnom postupiće se po tač. 16. ovoga člana.

U tom cilju izdaće se organima opštinskim, koji vrše naplatu opštinskih dažbina na pijaci, potreban broj overenih knjiga sprovodnica (tač. 21.), po kojima će se vršiti naplata državne trošarine na rakiju prodatu na pijaci. Organi finansijske kontrole na pijaci upućivaće kupce rakije sa rešenjem o iznosu dužne trošarine opštinskom organu da trošarinu plate, a opštinski organ će naplatu vršiti po knjizi sprovodnica i izdavati kupcima potvrde iz knjige sprovodnice.

19. Lice iz tač. 5. pod b ovoga člana koje želi prodati ili ma na koji način otudit izvestan deo rakije, sme to učiniti samo onda, ako to prethodno prijavi nadležnom odeljku finansijske kontrole i plati izračunatu trošarinu na način izložen u tač. 94.

ovoga člana. Prijava se podnosi u dva primerka po obrascu br. 16. Pošto je trošarina plaćena, o čemu se odeljak finansijske kontrole mora iz priznanice ili poštanske potvrde uveriti, izdaje se sprovodnica za tu rakiju od strane odeljka finansijske kontrole, u kojoj se ima naznačiti ime i prezime kao i mesto stalnog stanovanja kupca (primaoca rakije) i prodavca, kao i vrsta, količina i jačina rakije.

Ako ovo lice otuđuje količinu do 5 litara rakije, a u dotičnom mestu nema odeljka finansijske kontrole ili delegiranog organa finansijske kontrole postupiće se po tač. 16. ovoga člana.

20. U svakom onom slučaju kada nije zvanično utvrđena jačina rakije, koja se stavlja u promet, organi finansijske kontrole smatraće da je rakija jaka 30 stepena ako prodavac ne bude prijavio veću jačinu.

21. Odeljak finansijske kontrole izdaje sprovodnicu po obrascu br. 14. upotrebom indigo hartije uvek u dva primerka od kojih jedan ostaje uvezan u knjizi sprovodnica, a drugi se predaje sopstveniku rakije. Knjigu sprovodnica izdaje sreska uprava finansijske kontrole u overenim sveškama odeljcima finansijske kontrole, a odeljci finansijske kontrole daju potreban broj svezaka knjiga sprovodnica opštinskim sudovima (poglavarstvima) odnosno seoskim starešinama uz revers, koji prilažu računu o sprovodnicama po obrascu broj 17.

22. Dužnost je starešina, da se prilikom vršenja kontrole uvere, da li se izdate

sprovodnice slažu sa duplikatom zadržanim u knjizi sprovodnica. U tom cilju svako lice, koje ima sprovodnicu o plaćenoj trošarini na izvesnu količinu rakije, dužan je ovu na revers predati organima finansijske kontrole, čim oni to zatraže.

23. Ako je kupac rakije u slučaju iz tač. 13, i 13a i 17. lice koje ima slobodno smestište za rakiju, što se dokazuje uverenjem (obrazac br. 18) izdatim od nadležnog odeljka finans. kontrole za nadziranje smestišta, onda se trošarina na rakiju ne plaća, nego se ima postupiti po propisu tač. 86. i 87. ovoga člana. U ovom slučaju sopstvenik slobodnog smestišta je odgovoran za sve zloupotrebe.

24. Lica iz tač. 5 pod v. ovoga člana mogu u mestima gde je sedište odeljka finansijske kontrole proizvoditi rakiju samo upotrebom propisanog kontrolnog aparata ili zbirnog suda. No izuzetno finansijska direkcija može po molbi zainteresovanog lica odobriti, da se pečenje rakije i u kom drugom mestu ali ne udaljenom od sedišta odeljka finansijske kontrole više od 15. km.

25. Ko se želi baviti pečenjem rakije iz kupljenih sirovina i radi trgovine mora to prijaviti nadležnoj finansijskoj direkciji bar 20 dana pre nameravanog početka proizvodnje. U prijavi se ima označiti: место i opština kao i broj kuće, u kojoj će se pečenje rakije vršiti.

26. Uz prijavu ima se podneti u dva primerka opis prostorija za poslovanje i spisak svih tehničkih sprava i sudova (na

pr.: kade, hladnjaka, kazana i t. d.), koji se nalaze u prostorijama za poslovanje, a namenjene su za upotrebu pri pečenju. Po-red toga ima se označiti u spisku i prostorna sadržina tih sprava i sudova, a u opisu poslovanja još i lice, koje vodi nadzor nad radnicima preduzeća, kao i lice koje će finansijskim organima uvek ili samo za vreme odsustvovanja sopstvenika davati potrebna objašnjenja. Ova određena lica imaju to svoje zvanje svojeručnim potpisom potvrditi.

27. Na način iz tač. 24. ovoga člana može proizvoditi rakiju samo ono lice koje ima odobrenje za slobodno smestište, ili koje će vršiti pečenje isključivo za neko već postojeće slobodno smestište ili lice koje hoće odmah da plati trošarinu na proizvedenu rakiju, ili da je neposredno iz pecare izveze u inostranstvo.

28. Opis prostorija za poslovanje i spisak tehničkih sprava i sudova, u kojima bi bilo ma šta precrtyavano ili brisano neće se primati.

29. Finansijska direkcija, koja prima prijavu sa opisom pecare potvrđuje oba primerka opisa i spiska, pa jedan predaje sopstveniku, a drugi šalje nadležnoj sreskoj upravi finansijske kontrole, da ona zvanično izvrši opis dotične pecare.

30. Ovaj opis ima izvršiti lično sreski upravnik finansijske kontrole, no u slučaju ako pri jednoj sreskoj upravi finansijske kontrole ima u isto vreme više novopostavljenih pecara, koje treba opisati, može opis izvršiti i starešina odeljka.

31. Rakija namenjena trgovini može se proizvoditi na spravi za pečenje rakije svake konstrukcije, sa tim izuzetkom, da se punjenje i ispražnjavanje kazana vrši bez skidanja kapka.

32. Ako je sprava za pečenje jednostavne konstrukcije t. j. nema drugih sa-stavnih delova sem jednog kazana, mešalice, kapka i hladnjaka onda se ima osigurati zvaničnim pečatom hladnjak i cev koja vo-di alkoholne pare iz kazana u hladnjak.

33. Kapak na kazanu mora biti pri-šrafljen i na šrafovima se ima staviti olovna plomba. Na hladnjaku se stavlja olovna plomba ili pečatna marka na poklopcu, a cev mora biti pričvršćena na kapku i hladnjaku flanšom, na koju se ima staviti olovna plomba.

34. Hladnjak pecare mora biti tako utvrđen, da se iznutra uvek može potpuno pregledati i staviti pod zvanični pečat. Sva-ki hladnjak mora biti na čvrstoj podlozi postavljen. Ako se hladnjak sastoji iz jednog rezervoara za vodu i zmijače (cevi za hladnoće), mora njegovo dno biti podignu-to od zemlje tako, da se može odozdo pot-puno po potrebi pregledati. Hladnjak mora imati poklopac, koji se može staviti pod zvanični pečat, i na kome ne sme biti nikakvih drugih otvora sem rupa:

- a. za uvođenje cevi kroz koju prolazi alkoholne pare pri ulazu u hladnjak;
- b. za cevi za uvođenje i odvođe-nje vode;
- v. za cev, kroz koju izlazi alkoholna tečnost; i

g. za provetrvanje čiji prečnik ne sme biti veći od jednog santimetra. Ako se u hladnjak baca led radi hlađenja, može za to još biti jedan otvor, ali samo onda ako se unutrašnje uredenje hladnjaka može nekom cevi, ili ma kako na drugi način, potpuno osigurati od svake zloupotrebe.

35. Sastavni delovi hladnjaka moraju čvrsto i sigurno spojeni, a zmijača (cev za hlađenje) mora biti tako postavljena, da se ne sme nigde doticati hladnjaka sem na ulazu i izlazu. Isto tako hladnjak ne sme imati oštećenih delova.

36. U svima onim slučajevima, gde su alkoholne pare u neposrednom dodiru sa spoljnim zidom hladnjaka ima se hladnjak snabdeti oblogom od cinka, a ovaj oblog se ima pored toga staviti pod zvanični pečat.

37. Kada u jednoj pecari kod jedne sprave za pečenje ima više hladnjaka t. zv. I (predhlađnjak) i II (nadhlađnjak) hlađnjak onda ona cev, koja odvodi alkoholnu tečnost iz I hlađnjaka u II hlađnjak, mora biti po celoj dužini obložena drugom cevi (obično od cinka) koja se ima staviti pod zvanični pečat.

38. Cev za sprovođenje alkoholnih para iz kazana u hlađnjak (spojna cev) mora biti sa hlađnjakom u čvrstoj i stalnoj vezi. Ova cev ne sme imati pokvarenih, nastavljenih niti zakrpljenih mesta.

39. Međusobni spojevi cevi, kroz koje prolaze alkoholne pare ili tečnosti moraju biti dobro osigurani.

40. Cevi, kroz koje prolaze alkoholne pare ili tečnosti, pre no što uđu u zbirni sud,

moraju biti sa svih strana lako pristupačne.

41. Ako sprava za pečenje rakije ima još i deflegmator, rektifikator ili spravu za patoku, onda se i ovi sastavni delovi moraju kako svaki zasebno tako i međusobno osigurati tako, da se bez povrede pečata alkoholna para ili tečnost ne može odvoditi.

42. U pecarama, gde se proizvod ustanovljava kontrolnim aparatom ili zbirnim sudom, ne sme se nalaziti nikakva druga sprava za pečenje, čiji hlađnjak nije spojen sa kontrolnim aparatom odnosno zbirnim sudom.

43. Ako se količina proizvedene rakije utvrđuje upotrebom kontrolnog aparata važe propisi odnosno vrste, postavljanja i osiguranja ovih aparata, koji važe i za fabrike špirita.

44. Ako se količina proizvedene rakije utvrđuje upotrebom zbirnog suda važe sledeći propisi:

I. Zbirni sud ima sledeće sastavne delove: Kadu, u kojoj se skuplja rakija, plavak (plivač) i slavinu, a po potrebi i sanduk.

A. Kada. — a. Kada za skupljanje rakije mora biti od hrastovog drveta ili od cinkovanog metala. Prečnik kade ne sme biti veći od njegove visine.

b. Prostorna sadržina kade mora biti u takvoj srazmeri prema obimu poslovanja sprava za pečenje rakije i bar tako velika, da može u sebe primiti desetodnevni proizvod.

v. Kada mora biti postavljena na zgodnom mestu i na čvrstoj podlozi (stubovi od cementa, cigle, grede) i tako da se može sa sviju strana, a naročito odozdo pregledati i da se nemože neopaženo sa mesta ni u kom pravcu pomaći. U tom cilju eventualno podmetnuti klinovi između dna i podloge moraju se osigurati.

g. Sve strane odnosno površina kade moraju biti nepomične i utvrđene, a na gornjem dancetu mora biti jedan otvor čovečijeg obima odnosno širine (utlina) kroz koji se može unutrašnjost kade potpuno pregledati i koji mora imati poklopac. Ovaj poklopac mora biti pod zvaničnim pečatom. Osiguranje ovoga poklopca vrši se tako, da se na njemu izbuše četiri rupe, kroz koje se provlači uzica. Na nepomičnoj površini gornjeg danceta kade na odgovarajućim mestima izbušene su također rupe za uzicu, kroz koju se provlači uzica za osiguranje pomenutog otvora (utline). Na ovu uzicu stavlja se pečat. Na poklopcu otvora (utline) u sredini nalazi se još jedna rupa za uzicu na kojoj je obešen plovak (plivač).

d. Sem toga, na kadi ima još dva otvora, i to otvor za spojnu cev i otvor za slavinu.

B. Plovak. — U svakoj kadi nalazi se plovak (plivač-slika I).

a. Plovak (plivač) je tanka drvena daščica u obliku četvorougaonika, koja je obešena na jednoj uzeci, koja izlazi iz kade kroz za to određenu rupu na poklopcu otvora (utline) i prelaza preko jednog čekrk (kolotur) duž poklopcu na kadi.

b. Na spoljašnjem zidu kade utvrđena je jedna letva tako, da стоји потпуно vertikalno. Na gornjem delu ove letve nalazi se drugi čekrk (kolotur), preko koda ide uzica plovka (plivača).

v. Dužina uzice se mora zabeležiti u zapisniku o pregledu sprave za pečenje i prilikom svakom otvaranja kade premeriti, da nije dužina promenjena. Male razlike u dužini kod duže upotrebe mogu nastati usled toga, što plovak upija tečnost i postaje teži, pa se i uzica otegne.

g. Na drugom kraju uzice privezan je jedan teg, čija težina ne sme biti veća od težine plovka (plivača).

V. Slavina. — a. Slavina mora biti od mesinga i tako udešena, da se može potpuno uvrnuti u maticu smeštenu u otvoru kade određenom za slavinu. Matica mora biti učvršćena u otvor kade za slavinu još prilikom pravljenja kade.

b. Za osiguranje slavine da se ne može iz matice odvrnuti, mora se na cevi ove nalaziti jedno uvo sa repom, kroz koje se provlači uzica za pečat. Nakadi, odnosno na sanduku za smeštaj kade, mora se ukucati jedan gvozden klin, čija glava mora imati rupu za uzicu za pečat, a vrh mora biti u unutrašnjosti kade presavijen.

v. Pored toga slavina mora se osigurati još i time, što će se preko cele slavine metnuti jedna limana kutija (slika 2-e.) udešena prema kadi tako da se na kadu pomoći udešenih klinova sa šupljim glavama može na četiri mesta osigurati pečatom. Na kutiji i to na gornjem i donjem dancetu moraju biti po dve rupe, kroz koje se prov-

lači uzica. Udaljenost ovih rupa mora odgovarati udaljenosti između klinova na kadi, koji služe i za držanje limane kutije.

g. Klinovi koji se udare u kadu na četiri mesta moraju imati šuplje glave, kroz koje se provlači uzica, a vrhoni klinova moraju se u unutrašnjosti kade presaviti. Glave klinova sa svojom šupljinom ne smeju biti veći od 5. m.m.

G. Sanduk. — a. Ako se zbirni sud ne može postaviti u takvoj prostoriji, koja je zidom odvojena od pecare, onda se on mora staviti u naročiti drveni sanduk. U tom slučaju sanduk se postavlja na stalnu podlogu tako, da se može sa sviju strana i odozdo lako pregledati.

b. U sanduku mora biti naročita podloga za zbirni sud obično dve grede debeline 10—15 sm., a od strana i poklopca sanduka mora zbirni sud biti udaljen najmanje 2 sm. Daska od koje je sanduk napravljen ne sme biti strugana i nesme imati čvorova, a ako ih ima onda se ovi čvorovi imaju osigurati pečatom.

v. Sanduk mora biti tako udešen, da se može lako rasklopiti pri ispraznjivanju zbirnog suda, a sme imati samo otvor za spojnu cev, za uzicu plovka (plivača) i za slavinu.

g. Ako se zbirni sud stavlja u sanduk onda se letva za merenje količine alkoholnih tečnosti u zbirnom суду i čekrk (koltur) mora na sanduk pričvrstiti.

d: Sanduk se mora staviti pod zvanični pečat i to tako, da se bez povrede pečata ne može rasklopiti.

II. Ako se želi odvojiti prvenac (prvi tok) i patoka (poslednji tok — fuzl) od srednjeg toka onda se mora imati takav zbirni sud, koji ima u sebi dva potpuno odvojena, brojevima označena i plovcima (plivačima) snabdevena suda. Odvajanje prvenca i patoke od srednjeg toka vrši proizvođač po volji, za to naročito udešenom slavinom, koja je postavljena u spojnoj cesti između sprave za alkoholometar i zbirnog suda. Opis ove slavine i način osiguranja je isti kao i za spirit.

III. Sprovodenje alkoholnih tečnosti iz hladnjaka u zbirni sud vrši se kroz jednu jedinu mesinganu cev, koja je sa hladnjakom čvrsto spojena flanšom, a sa zbirnim sudom na način kao što je propisano i za slavinu pod V. stav. a. Spojna cev ne sme biti duža nego što je neophodno potrebno i treba po mogućству da bude prava i u jednolikom padu od hladnjaka prema zbirnom суду. Onaj kolenasti deo spojne cevi koji ulazi u zbirni sud, mora biti dugačak najmanje 10—15 sm.

a. Spojna cev po celoj dužini mora imati oblog od cinka (nadcev), i mora biti sa svih strana lako pristupačna. Ovaj oblog mora biti pod zvaničnim pečatom.

IV. Između hladnjaka i zbirnog suda a na spojnoj cevi mora se umetnuti sprava za alkoholometar.

a. Sprava za alkoholometar smešta se neposredno na spojnu cev i spaja se sa istim flanšama. Ova se sprava sastoji iz dva dela i to donji deo B. i gornji deo D. (slika 3). Ta su dva dela spojena međusobno šrafovima, čije su glave udešene za stavlja-

nje pečata. Rakija utiče kroz otvor a pa se diže u odeljak *b* snabdeven alkoholometrom *S*. Odavde teče u odeljak *v*, a odavde odlazi u zbirni sud kroz cev *g*. Na protivnoj strani donjem dela *B*, gde utiče rakija pokriven je gornji deo *D* okvirom *A*, na kome se nalazi jaka staklena ploča. Taj je okvir pričvršćen za spravu na dve tačke (u slici označeno sa *o*, a vidi se samo jedna) pomično i tako, da je kroz jedan otvor, koji se nalazi i na okviru i na spravi provučena jedna železna karika oko koje se može okvir pomicati. Krajevi tih karika na unutarnjoj strani sprave savijeni su u pravom ugлу od prilike za 1 sm., da se ne mogu odstraniti. Okvir je pomoću zubaca *K* i *K¹*, na kojima se nalazi zvanični pečat, osiguran tako, da se ne može pomicati.

b. Za provetravanje sprave nalazi se na gornjem njenom delu, iznad mesta gde utiče rakija, u tri reda postavljenih osam rupica *i*, prečnika 3 m. m. Iza tih rupica je na unutrašnjoj strani sprave smeštena dva puta savijena limana pločica dugačka toliko, da spreči svako prodiranje kroz rupice u spravu.

v. Za osiguranje od uspora tečnosti u ovoj spravi stavljen je kraj cevi za smeštaj alkoholometra usporni sud 10 sm. dug, 3. sm širok i 5 sm. visok, koji ima duž gornje ivice otvor prečnika 1 sm. U slučaju uspora napuni se ovaj sud kroz taj otvor rakijom pre nego što rakija pređe preko ivice sprave. Usporni sud mora biti uvek prazan.

45. Skidanje i stavljanje pečata na delove sprave za pečenje zavodi se u primedbi registra proizvodnje.

46. Prostoran sadržina kade zbirnoga suda ima se utvrditi ispuštanjem vode iz napunjene zbirnog suda po 50 lit. i kub. računom, u kom cilju se kada ima napuniti vodom do vrha. Ako je razlika između jednoga i drugoga računa veća od 3% ima se naći razlog ove razlike, a u svakom slučaju merodavna je prostorna sadržina nađena ispuštanjem vode. Ispuštanje vode vrši se pomoću žigosanih (obaždarenih) sudova od 50 litara. Visina tečnosti u kadi zbirnog suda posle svakog nalivanja žigosanog (obaždarenog) suda od 50 litara pada i usled toga se teg na drugom kraju uzice plovka (plivača) po letvi diže. Mesto na kome teg stane posle ispuštanja vode od 50 litara običeži sa jednim zarezom i brojem litara. Tako se postupa dok se kada zbirnog suda potpuno ne isprazni.

47. Izuzetke od ovih propisa odnosno zbirnog suda može Odeljenje Poreza na molbu zainteresovanoga lica i predlog fin. direkcije odobriti.

48. Zapisnik o zvaničnom pregledu pečare sastavlja se po obrascu br. 19. Zapisnik o pregledu sprave za pečenje sastavlja se u dva primerka, a ispituje i odobrava ga nadležna Finansijska Direkcija. Jedan primerak odobrenog zapisnika čuva nadležna sreska uprava finansijske kontrole, a drugi se predaje preduzetniku da ga čuva i pokazuje organima finansijske kontrole kad god to zahtevaju.

49. Svaka promena u ličnosti sopstvenika, poslovode ili nameravana u uređenju pečare ima se odmah prijaviti.

Prijava se podnosi u dva primerka nadležnom odeljku finansijske kontrole. Odeljak finansijske kontrole vraća jedan potvrđeni primerak prijave prijavitelju, a drugi primerak dostavlja nadležnoj finansijskoj direkciji, koja će narediti pregled nameravanih promena o tome i sastaviti zapisnik u dva primerka.

Po jedan primerak odobrenog zapisnika prilaže se zapisniku o pregledu pecare (tač. 48.)

50. Dok sopstvenik pecare nema u rukama zapisnika o pregledu sprave za pečenje rakije, odnosno zapisnika o promenama u uređenju pecare, ne može otpočeti rad.

51. U svakoj pecari mora biti jedan zvanično žigosan (obaždaren) alkoholometar od 5-70°, stakleni sud za merenje i žigosana (obažderenavaga).

52. Pečenje rakije ima se prijaviti nadležnom odeljku finansijske kontrole bar 24 sata pre početka rada pismenom prijavom (po obrascu br. 20) u dva primerka. Ali starešina odeljka odnosno organ finansijske kontrole koji prima prijave ovlašćen je, da taj rok skrati ako to dopušta kontrola. Jedan potvrđeni primerak prijave vraća se prijavitelju, a drugi zadržava sebi odeljak finansijske kontrole radi vršenja kontrole.

53. Kao početak pečenja rakije ima se smatrati onaj trenutak, kada se komina (stvari) počne sipati u spravu za pečenje rakije.

54. Količina proizvedene rakije utvrđuje se povremeno prema veličini zbirnog

suda, i to onda kada se zbirni sud napuni ili kada pecara prekine rad na duže vreme. Ovaj posao vrše dva organa finansijske kontrole.

55. Kad organi finansijske kontrole stignu u pecaru moraju se na prvom mestu uveriti o tome da li su svi zvanični pečati na spravama, cevima i zbirnom суду u redu, da li nema tragova odvođena alkohola i da nije kada zbirnog suda pokrenuta sa mesta; a ako su možda između podloge i dna zbirnog suda umetnuti klinovi onda se organi finansijske kontrole moraju uveriti i o tome, da li su u redu i zvanični pečati, kojima su klinovi osigurani.

56. Poklopac otvora (utline) zbirnog suda skida se, a gde je zbirni sud u sanduku is anduk se rastvara pošto, se prethodno skinu zvanični pečati, pri čemu valja обратити naročitu pažnju na to, da li plovak (plivač) u kadi zbirnog suda redovno funkcioniše i da li teg označuje istu količinu tečnosti u kadi zbirnog suda kao i onda, dok je još bio na otvoru poklopac. Kad se tako utvrdi količina tečnosti u kadi zbirnog suda, onda se rakija dobro izmeša i utvrdi njena prividna jačina. Ako po potpunom ispraznjenu zbirnog suda u njemu bude taloga, on se mora izmeriti i odbiti od utvrđene količine rakije.

57. Ako se sva količina rakije iz kade ne može ispustiti kroz slavinu onda preduzetnik mora staviti na raspoloženje crpu (pumpu-šmrk).

58. Na osnovu utvrđene količine i izračunate (po tablici I i II za špirt) prave količine i jačine rakije izračuna se onda koli-

čina hektolitarskih stepena alkohola i rakije. Pored ovoga načina utvrđivanja količine alkohola u kadi zbirnog suda, a radi prveravanja pokazivanja tega, utvrdiće se prilikom presipanja rakije iz kade zbirnog suda u burad, a na osnovu bruto i neto težine i prave jačine alkohola, faktična količina proizvedenog alkohola, koja se u slučaju razlike ima uzeti za osnov obračuna. Ovako nađena količina upisuje se u primedbi registra o proizvodnji (obrazac br. 21.) i u registar o stanju rakije u pecari (obrazac br. 12.).

59. Ako se u broju hektolitarskih stepena proizvedene rakije pokaže razlomak, onda se 0.5 i više uzima za jedan ceo, a ispod 0.5 ne uzima se opšte u obzir.

60. Pored toga organi finansijske kontrole sastavljaju u dva primerka obračun onako kako je izloženo u primedbi obrasca za registar o proizvodnji.

61. Rakija se mora odmah otpremiti iz pecare u koje slobodno smestište rakije ili u inostranstvo ili staviti odmah u promet i potrošnju ako proizvođač odmah plati trošarinu u kome mu se slučaju izdaje sprovidnica.

Ako je smestište rakije u istoj zgradiji gde i pecara onda će organi finansijske kontrole na oba primerka obračuna potvrditi da je u ovom upisana količina alkohola iznesena iz pecare i primljena u smestište. Jedan primerak obračuna prilaže se smestišnoj knjizi a drugi primerak registru o stanju rakije u pecari.

Ako je smestište u koje se rakija otprema van zgrade pecare, onda pecara, na

osnovu obračuna, sastavlja sprovodnicu po obrascu br. 23. u dva primerka. Organi finansijske kontrole upisaće svoje rešenje na oba primerka sprovodnice i odrediće, s obzirom na saobraćajna sredstva i transportne prilike, rok do koga rakija mora stići u smestište. Istovremeno potvrdiće i na oba primerka obračuna da je sva količina alkohola iznesena iz pecare i sprovodnicom otpremljena u smestište, označivši i ime i mesto ovoga. Jedan primerak obračuna prilaže se privremeno registru o stanju rakije u pecari, u kome se istovremeno i rakija stavlja u izdatak, a drugi primerak ostaje kod odeljka finansijske kontrole. Jedan primerak sprovodnice prati rakiju, a drugi šalje odeljak finansijske kontrole posle u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole nadležnom za nadziranje smestišta, u koje se rakija otprema. Državna trošarina na rakiju otpremljenu u smestište mora biti osigurana za vreme transporta na način kako je trošarinskim pravilnikom propisano za osiguranje trošarine u opšte.

62. Nadležni odeljak finansijske kontrole za nadziranje ovog smestišta utvrdiće na osnovu bruto i neto težine i prave jačine rakije (po tablici I i III za spirit) količinu alkohola (hektolitarski stepeni) primljene rakije, i upisaće to na oba primerka sprovodnice.

63. Trošarinski gubitak odobriće se samo u slučaju otpreme rakije u drvenim buradima ili železnim rezervoarima.

Najviši transportni gubitak utvrđuje se, ako je slobodno smestište udaljeno od

pecare do 5. km. sa 0.25 %. Ako je ova udaljenost veća i otprema se vrši u željeznim rezervoarima onda se odobrava transportni gubitak sa 0.5 %, a ako se otpremanje, vrši u drvenim buradima sa 1 %.

64. Ako manjak bude manji od 5% mora pošiljač odmah platiti trošarinu po odbitku odobrenog transportnog gubitka, a ako je ovaj manjak veći od 5% ima se pored naknade trošarine sastaviti još i zapisnik o delu — opis čina.

65. Primljenu rakiju unosi organ finansijse kontrole u smestišnu knjigu priloživši joj i jedan primerak sprovodnice, a drugi primerak sprovodnice šalje u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole koji je nadležan za kontrolisanje pošiljaka. Ako nije sprovodnica, koja je poslata poštom od strane odeljka finansijske kontrole za nadzor pecare, stigla odeljku finansijske kontrole nadležnom za nadzor smestišta, onda organ finansijske kontrole prima rakiju po sprovodnici, koja je rakiju na putu pratila, što se na toj sprovodnici ima naročito označiti. Ovu potvrđenu sprovodnicu vraća u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole, koji je ovu izdao.

Kad ovaj odeljak finansijske kontrole primi враћeni primerak sprovodnice, on će to upisati u belešku o otpremi rakije iz pecare (smestišta) uz sprovodnicu po obrascu br. 24. i po tom sprovodnicu dostaviti pecari da je, mesto privremenog obračuna, priloži registru o stanju rakije u pecari, a u slučaju da pecara mora platiti trošarinu za manjak prilikom transporta, izvestiće o to-

me kako pecaru tako i nadležnu poresku upravu.

66. Ako rakija ni za 15 dana po određenom roku (tač. 61) ne stigne u smestište, a pošiljalac nije molio za produženje roka, pošiljalac rakije ima odmah položiti odgovarajuću sumu trošarine.

67. Registri o proizvodnji rakije i o stanju rakije u pecari sa svima prilozima dostavljaju se koncem proizvodnog perioda do 20 oktobra svake godine radi cenzure Odeljenju Poreza. Ako je pecara u toku godine obustavila rad s tim da ga u tom periodu više ne nastavi registri se imaju poslati 45 dana po obustavi rada.

68. U slučaju smetnja u radu kontrolnog aparata ili zbirnog suda poslovoda pecare mora odmah pismeno (a gde je moguće još i telegrafski-telefonski) podneti prijavu nadležnom odeljku Finansijske kontrole u dva primerka, a rad obustaviti samo u onom slučaju, ako proizvodi rakiju uz upotrebu zbirnog suda. Prijava mora sadržavati dan i čas, kada je smetnja opažena i mora se prepisati doslovno i u registar proizvodnje preko cele strane, jer ako se to ne učini smatra se kao da nije prijava nikako ni podneta.

69. Odeljak finansijske kontrole vraća jedan potvrđeni primerak pismene prijave preduzetniku, a na osnovu drugog primerka prijave preuzima odmah šta treba.

70. Ako se peče rakija uz upotrebu kontrolnog aparata važe u slučaju smetnje u radu propisi kao i za fabriku špirita.

71. Ako se peče rakija uz upotrebu zbirnog suda, onda se razlog smetnje od-

mah ima utvrditi od strane finansijske kontrole.

72. Kao smetnja u zbirnom sudu smatra se svaka promena stanja uređenja ili osiguranja zbirnog suda ili spoja sa hladnjakom, koja sprečava, da se proizvod pravilno skuplja u zbirni sud. O svakoj ovoj smetnji sastavlja se zapisnik i njegov prenis prilaže registru o proizvodnji. Originalni zapisnik sa jednim primerkom prijave dostavlja se nadležnoj finansijskoj direkciji.

73. Ako se popravka u zbirnom sudu ne može brzo izvršiti, dozvoljava se proizvodnja uz stalni nadzor finansijske kontrole. Proizvodnja rakije pod stalnim nadzrom može se vršiti najviše deset dana.

74. Preduzetnik pecare dužan je organima finansijske kontrole, koji su određeni za stalni nadzor pecare, staviti na raspoloženje potrebnu prostoriju za stanovanje sa posteljnim stvarima, i snosi sve troškove oko čišćenja, osvetljenja i ogревa te prostorije. Tako isto dužan je preduzetnik naknaditi državnoj kasi i naknade iz člana 49 i 50 zakona o organizaciji finansijske kontrole u koliko su na njih organi finansijske kontrole za vreme vršenja stalnog nadzora mogli računati. Način naknade tih troškova propisaće Odeljenje poreza.

75. Pecara je dužna voditi beležnicu o stanju komine (obrazac broj 25) u koju se upisuje svako proizvođenje, nabavka, uступanje, poništavanje i u opšte svaka promena u stanju komine.

76. Svaki nameravani unos rakije u smestište preduzetnik je dužan bar šest ča-

sova pre toga prijaviti nadležnom odeljku finansijske kontrole.

Ovo ne važi kada se rakija unosi odmah posle obračuna i neposredno iz pecare, koja je u istoj zgradbi u kojoj se nalazi smestište.

77. Prijava se podnosi pismeno i u njoj treba označiti:

- a. dan i čas nameravanog unosa.
- b. vrstu, količinu i jačinu rakije i broj hektolitarskih stepena alkohola.
- v. ime i mesto stanovanja prodavca rakije.

78. Organ finansijske kontrole dužan je (sem slučaja iz drugog stava tač. 76.) utvrditi količinu alkohola u svakom sudu na osnovu bruto i neto težine i prave jačine rakije (po tablici 1. i 3. za spirit) i utvrđene količine upisati u smestišnu knjigu (obrazac broj 26.).

79. Tako isto dužno je smestište rakije prijaviti nadležnom odeljku finansijske kontrole bar 3 časa pre toga i svaki nameravani iznos (najmanje 50 litara rakije) iz smestišta.

80. Prijava se podnosi pismeno u dva primerka i u njoj treba označiti:

- a. dan i čas iznosa.
- b. vrstu, količinu i jačinu rakije i broj hektolitarskih stepena alkohola.
- v. Ime i mesto stanovanja primaoca.
- g. da li se rakija otprema iz smestišta sa ili bez naplate trošarine.
- d. iznos trošarine.

81. Organ finansijske kontrole utvrdiće količinu alkohola i izračunati iznos trošarine, i to upisati na oba primerka prijave.

Jedan primerak potvrđene prijave daje odmah preduzetniku da plati trošarinu, a kad to učini odobriće mu iznos rakije iz smestišta, i upisaće izdatu količinu u smestišnu knjigu, priloživši joj drugi primerak prijave i priznanicu o plaćenoj trošarini. Ako organ finansijske kontrole u određenom roku ne stigne u smestište, preduzetnik može, po predhodnoj uplati trošarine, izneti prijavljenu količinu alkohola i bez prisutnosti finansijskog organa i upisaće odmah iznos u smestišnu knjigu.

82. »Za izvoz rakije u inostranstvo uz povlasticu propisaće Ministar Finansija Uputstva«.

83. S obzirom na propis člana 12. Zakona o trošarini može se radi olakšice u knjiženju, manipulaciji i obračunavanju trošarine kod velikih proizvođača rakije za trgovinu, koji unose rakiju u svoje slobodno smestište, i iz smestišta puštaju u promet i potrošnju odobriti polaganje trošarine naviše dvomesečno, o čemu će za svaki pojedini slučaj odlučivati Ministar Finansija po predlogu Odeljenja Poreza. Iznos ove trošarine mora biti obezbeđen.

Kao veliki proizvođači smatraju se oni koji u jednom proizvodnom periodu proizvedu toliku količinu rakije, na koju bi imali platiti trošarine u iznosu preko 100.000.— dinara.

84. U slučaju otpreme rakije iz jednog smestišta u drugo ne plaća se pri iznosu trošarina, nego se ima postupiti kao i pri otpremanju rakije iz pecare u smestište, koje se nalazi van zgrade pecare.

85. U slučaju izvoza rakije iz slobodnog smestišta ili neposredno iz pecare u inostranstvo sopstvenik smestišta odnosno pecare sastavlja sprovodnicu u dva primerka po obrascu br. 23.

Organ finansijske kontrole postupa po tač. 81. ovoga člana kao i za svaki drugi iznos rakije iz smestišta ili pecare.

Jedan primerak sprovodnice prati rakiju na putu, a drugi šalje odeljak finansijske kontrole u preporučenom pismu onoj carinarnici, preko koje će se rakija izvesti.

Primerak prijave podneti za izvoz po tač. 80, na kojoj će organ finansijske kontrole staviti sve podatke iz sprovodnice, prilaže privremeno smestišnoj knjizi odnosno registru o stanju rakije u pecari, a kada carinarnica vrati poslatu joj sprovodnicu sa potvrdom izvoza, prilaže sprovodnicu smestišnoj knjizi odnosno registru o stanju rakije u pecari a već priloženu prijavu predaje sopstveniku smestišta odnosno pecare.

86. Sopstvenik slobodnog smestišta rakije koji kupi rakiju neposredno od proizvođača (tač. 23) i želi da je pošalje bez plaćanja trošarine u smestište, dužan je to prijaviti odeljku finansijske kontrole koji je nadležan za mesto kupovine i predati mu uverenje i propisano ispunjenu sprovodnicu u dva primerka.

87. Odeljak finansijske kontrole posto se uverio da je uverenje ispravno, postupiće na način izložen u tač. 61. ovoga člana.

Odnosno primanja rakije u smestište važe odredbe tač. 62. Jedan primerak potvrđene sprovodnice polaže se smestišnoj knjizi, a drugi se vraća odeljku finansijske kontrole, koji je sprovodnice izdao.

88. Ako pri transportu rakije, na koju nije plaćena trošarina, iz pecare u smestište ili obratno, iz smestišta u smestište ili iz smestišta ili pecare do carinarnice određene za izvoz u inostranstvo, nastanu takve smetnje, da se rakija mora preručiti ili transport u opšte obustaviti, onda to sопstvenik rakije mora prijaviti najbližem odeljku finansijske kontrole, a gde ovoga nema, policijskoj vlasti.

89. Odeljak finansijske kontrole odnosno policijska vlast sastavlja o smetnji zapisnik u dva primerka, od kojih jedan prilaže sprovodnici, koja pošiljku prati, a drugi šalje odeljku finansijske kontrole odnosno carinarnici, koja će primiti rakiju.

Ako bi se usled ove smetnje imao produžiti određeni rok za putovanje rakije onda treba to u zapisniku naglasiti.

Odeljak finansijske kontrole odnosno policijska vlast, kojoj je smetnja prijavljena izveštava zasebnim pismom odeljak finansijske kontrole, koji je otpremio rakiju, o produženju roka.

Ako se ovako ne postupi neće se uzeti u obzir eventualni manjak ili zadocnjenje pošiljke do mesta opredeljenja.

90. Ako lice, kome je poslata rakija na koju nije plaćena državna trošarina, neće da primi tu rakiju, dužan je pošiljalac o tome izvestiti onaj odeljak finansijske kontrole na koga je poslata sprovodnica,

a po potrebi zamoliti za produženje roka za putovanje rakije. Ovaj odeljak finansijske kontrole zabeležiće to na sprovodnici, koja prati rakiju, a pošiljku će po želji pošiljača uputiti ili njemu ili u koje drugo slobodno smestište.

91. Isto tako može pošiljalac rakije ovu dok je još na putu odrediti za drugo koje mesto i slobodno smestište, o čemu izveštava odeljak finansijske kontrole iz prednje tačke.

Ako se ova rakija upućuje u drugo koje slobodno smestište, onda će odeljak finansijske kontrole iz tačke 90 o tome izvestiti onaj odeljak finansijske kontrole koji je otpremio rakiju, a sprovodnicu, koju je poštovom dobio poslati u preporučenom pismu onom odeljku finansijske kontrole, koji je nadležan za nadzor smestišta, u koje se rakija upućuje. U isto vreme izvestiće odeljak, kome šalje sprovodnicu, da je pravobitno određeno smestište, dok je rakija bila na putu, zamenjeno navedenim smestištem, a ako je rok za putovanje rakije produžen, koliko je produžen.

92. Ako se ova rakija vraća pošiljaocu, onda će odeljak finansijske kontrole nadležan za nadzor smestišta, u koje je rakija bila upućena vratiti sprovodnicu koju je poštovom dobio, onom odeljku koji je sprovodnicu izdao, a na sprovodnici, koja prati rakiju, zabeležiti da se rakija vraća, jer je primalac neće da primi.

Odeljak finansijske kontrole nadležan za nadzor pošiljaoca zabeležiće u registru o stanju rakije u pecari (smestišnu knjigu) kod broja (stavke) iznosa ove ra-

kije, da je rakija vraćena i zavedena kao primitak pod novim i kojim brojem (stavke).

U pogledu transportnog gubitka važe odredbe tač. 63. ovog člana.

93. Naplatu trošarine vrše redovno poreske uprave. Ako ovakvo nadležstvo ne postoji u sedištu odeljka finansijske kontrole onda će se trošarina plaćati putem pošte ili poštanske štedionice.

94. Ako se trošarina naplaćuje kod poreske uprave odeljak finansijske kontrole predaće preduzetniku prijavu sa svojim nalazom i uputiće ga da kod nadležne drž. kase bez svakog odlaganja plati proračunatu sumu trošarine označene u prijavi. Poreska uprava potvrđiće plaćenu trošarinu priznanicom, a prijavu će zadržati kao prilog uz spisak naplaćene trošarine.

Ako se trošarina plaća putem pošte ili poštanske štedionice organ finansijske kontrole ima ispuniti ček ili poštansku uputnicu i predati je kupcu. Kada kupac podnese potvrdu o predaji novca pošti odnosno poštanskoj štedionici, odeljak finansijske kontrole izdaje sprovodnicu za rakiju, a zasebnim aktom izveštava nadležnu blagajnu da je otposljata i kolika suma na ime trošarine na rakiju plaćena poštom ili poštanskom štedionicom od dotičnog lica.

95. O plaćenoj trošarini vodi poreska uprava zaseban spisak, koji ima ove rubrike: broj, dan plaćanja, ime i prezime i prebivalište preduzetnika i plaćeni iznos trošarine. Spisak treba zaključiti koncem

meseca i priložiti dnevniku (podnevniku) za trošarinu na rakiju za dotični mesec.

96. Ako preduzetnik želi prepeći rakiju, pre otpreme iz pecare u slobodno smestište, ima to prijaviti organu finansijske kontrole prilikom vršenja obračuna prijavom (obrazac br. 20) u dva primerka. U prijavi mora označiti: mesec, dan i čas kada će se prepicanje rakije započeti i dovršiti; vrstu, količinu i jačinu i broj hektolitarskih stepena rakije, koja se namerava prepeći.

Na osnovu ove prijave utvrđiće organ finansijske kontrole broj hektolitarskih stepena alkohola i upisaće to na poledini oba primerka prijave i u stupcu »Primedba« registra o proizvodnji rakije a u registru o stanju rakije staviće rakiju u izdatak. Jedan primerak prijave prilaže se registru o stanju rakije u pecari, a drugi čuva odeljak u svojoj arhivi.

97. Ako sopstvenik smestišta rakije želi prepeći rakiju koja se nalazi u smestištu, podnosi o tome sprovodnicu u tri primerka.

Organ finansijske kontrole utvrđiće količinu alkohola u rakiji i upisaće to u sva tri primerka sprovodnice i uz to još u smestišnu knjigu kao iznos. Jedan primerak sprovodnice prati rakiju, drugi se šalje u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole, koji je nadležan za nadzor pecare, a treći se prilaže smestišnoj knjizi.

98. Odnosno prijema rakije u pecari, transportnog gubitka i naplate trošarine na manjak od strane smestišta važe propisi tač. 62., 63. i 64. ovoga člana.

99. Jedan primerak sprovodnice odeljak finansijske kontrole prilaže registru o stanju rakije u pecari, a drugi vraća u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole, koji je nadležan za nadzor smestišta.

100. Prepicanje rakije može se vršiti samo na spravi za pečenje rakije, čiji je hladnjak spojen sa kontrolnim aparatom ili zbirnim sudom i to neprekidno.

101. Za vreme prepicanja rakije, organi finansijske kontrole dužni su što češće kontrolisati, da li količina prepečene rakije u zbirnom sudu stoji u сразмери sa upotrebljenom rakijom za prepicanje. Cela količina rakije za prepicanje u pecari ima biti stavljena pod pečat izuzev onoga suda iz koga se naliva sprava za pečenje. Pečate skida po potrebi sam preduzetnik.

102. Pošto se zbirni sud napuni ili pošto se dovrši prepicanje organ finansijske kontrole utvrdiće količinu alkohola prepečene rakije i sravniti sa brojem hektolitarskih stepena upotrebljene rakije za prepicanje.

103. Na ime gubitka kod prepicanja dozvoljava se 1.2% od upotrebljene količine alkohola. Ako gubitak premaša odbreni procenat onda je preduzetnik dužan na razliku odmah platiti trošarinu, o čemu će odeljak izvestiti aktom nadležnu poresku upravu.

104. Ako je količina alkohola u prepečenoj rakiji manja za 5% od upotrebljene količine alkohola za prepicanje, onda se pored naplate državne trošarine sastavlja zapisnik o delu — opis čina.

105. Po izvršenom prepicanju organi finansijske kontrole sastavljaju obračun po tač. 60 ovoga člana a otprema u smestiu izvršava se po tač. 61. ovoga člana.

106. U toku godine imaju organi finansijske kontrole vršiti obračun u smestiju rakije povremeno, a na kraju godine (1—10. septembra) ili prestankom smestiu imaju izvršiti godišnji obračun.

107. Kod povremenoga obračuna organi finansijske kontrole imaju konstatovati, da nije i suviše veliki manjak rakije nastao u smestiju, koji bi doveo u sumnju sopstvenika smestija.

108. Kod godišnjeg obračuna ima se izračunati razlika između količine (zalihe) po knjigama i faktične količine (zalihe). Ova razlika ne sme biti veća od 3%.

109. Ako je razlika između količine po knjigama i faktične količine veća od 3% a manja od 5% ima se na tu razliku odmah naplatiti trošarina, a ako je ova razlika veća od 5% pored naplate trošarine ima se sastaviti zapisnik o delu — opis čina.

110. Faktična količina prenosi se u račun za iduću godinu kao početna količina.

111. U slučaju prestanka smestija ima se platiti trošarina na svu količinu rakije, ako se ne unosi u koje drugo smestije rakije.

»112. Javna transportna preduzeća i poštanske stanice u svima krajevima dužne su svaku pošiljku rakije koju transportuju prijaviti onom odeljku finansijske kontrole u čijem se reonu nalazi stanica koja pošiljku ima izdati. Stanica ne sme

predati pošiljku dok je odeljak finansijske kontrole odnosno njegov organ ne izvesti, da nema za to smetnje».

113. Odeljak Finansijske Kontrole, uveriće se preko svoga jednog organa, da li je na rakiju trošarina plaćena, pa ako jeste dati odmah odobrenje za izdavanje pošiljke. Ovo se mora učiniti najdalje 4 časa po prijemu prijave.

Ako rakija dolazi neposredno od proizvodača od sopstvenih sirovina i sa sopstvenog zemljišta i trošarina nije plaćena, određeni organ će izvršiti proveravanje sprovodnice koja rakiju prati, i izračunati iznos trošarine, pa će izdati nalog primacu da trošarinu plati. Dok se trošarina ne plati ne može se pošiljka predati.

114. Lica, koja se bave prodajom ili točenjem rakije, špirta ili drugih alkoholnih tečnosti, dužna su voditi registar o nabavljenim, potrošenim ili prodatim količinama rakije, piva, vina i t. d. po obrascu br. 27. Čim koja količina spomenutih tečnosti prispe u poslovne prostorije, upisaće se u registar dan i čas, kada je tečnost primljena, ime i prezime i prebivalište lica od koga je kupljena, i vrsta, količina i jačina dobavljene tečnosti.

»U krajevima gde do dana stupanja na snagu zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama nije trebalo voditi registar o nabavljenim, potrošenim ili prodatim količinama alkoholnih pića, ima se registar voditi samo u varošima i varošicama. Kao početna zaliha ima se uzeti ona zaliha, ko-

ja je zatečena na dan kada je registar osnovan«.

115. Ako se jednom licu na jedanput proda količina od 5 ili više litara (bez obzira da li je prodato samo od jedne ili više vrsta) tečnosti, prodavac je dužan to odmah upisati u registar, a prodate količine ispod 5 litara upisaće sumarno koncem svakog dana. Registru treba priložiti potvrde onih kupaca, koji odjedanput kupe količinu od 5 ili više litara tečnosti. Za ovake potvrde ne plaća se nikakva taksa. Obrazac (tiskanicu) za registar daje prodavcima odeljak finansiskske kontrole uz naknadu cene koštanja.

116. Organi finansijske kontrole dužni su, prilikom svakog pregleda dotičnog preduzeća, tačno se uveriti da li se registar vodi u redu, da li se svaki prijem i svaka prodaja u količini od pet ili više litara slaze sa računima o kupovinama odnosno potvrdama o prodaji, da utvrde količinu (zalihu) svih vrsta tečnosti i da količine (zalihu) uporede sa onima po knjigama. Sem toga organi finansijske kontrole treba zgodnim načinom (poverljivim ispitivanjem) da utvrde, da li u registre sumarno unesene prodaje ispod 5 litara odgovaraju prometu dotične radnje.

117. Registar zaključuje prodavac mesečno i podnosi ga, pošto je količinu (zalihu) po registru preneo u novi registar, najdalje do 10. aprila, jula, oktobra i januara svake godine nadležnom odeljku finansijske kontrole. Odeljak finansijske kontrole ispitaće tačno sve prispele regi-

stre, a naročito da li je na nabavljene tečnosti plaćena trošarina. Registar se vraća prodavcu.

118. Sem ovakvog registra dužna su lica, koja toče ili prodaju alkoholne tečnosti (rakiju, špiritus, vino, pivo i t. d.) voditi registar po obrascu br. 28 o rakiji ispečenoj iz sirovina sopstvenog proizvoda.

119. U tom cilju ova lica imaju prijaviti nadležnom odeljku finansijske kontrole svaki proizvod rakije iz sirovina sopstvenog proizvoda o čemu odeljak finansijske kontrole vodi naročitu belešku (obrazac br. 29.) i preko jednog organa finansijske kontrole zavodi tu količinu u registar.

120. Ispečenu rakiju iz sirovina sopstvenoga proizvoda, napred navedena lica, imaju držati u posve odvojenim prostorijama od onih, gde drže piće određeno za prodaju ili točenje.

Ako takvih prostorija nema onda se rakija ispečena iz sirovina sopstvenog proizvoda može držati u prostorijama, gde i drugo piće, ali u odvojenim sudovima i pod pečatom finansijske kontrole.

121. Određena količina rakije sopstvenog proizvoda za kućnu potrebu po tač. 8 ovog člana mora se držati u potpuno odvojenim prostorijama od onih, gde se drži piće za točenje, prodaju ili ostala rakija sopstvenog proizvoda.

122. Svaki iznos rakije sopstvenoga proizvoda iz prostorija, u kojima je ona smeštena, smatra se prodajom i ima se platiti trošarina i zavesti u registar, a ako je iznesena rakija u prostorije za točenje i

prodaju pića ima se zavesti i u registar iz tačke 116. ovoga člana.

123. Ako sopsavenik privatnog trošarinskog smestišta rakije želi dobiti špiritus bez plaćanja državne trošarine za pojačanje rakije u smestištu, može mu to odozvati Finansijska Direkcija, ali se odmah pri unosu špiritusa u smestište ima platiti na špiritus po 6 odnosno 9 — dinara od hlo na ime razlike trošarine.

Otprema špiritusa za ovaj cilj i prijem u smestište vršiće se po odnosnim propisima za špiritus. Jeden primerak sprovodnice za špirit prilaže se smestišnoj knjizi, a drugi se šalje odeljku finansijske kontrole nadležnom za nadzor fabrike špirita.

124. Zvanični zatvor (pečat) je olova plomba pečatna marka i pečat.

125. Pri upotrebi olovne blombe pristupiće se u svemu po propisima koji važe za špiritus. Klješta za stezanje olovnih plombi daje Odeljenje Poreza.

126. Pri upotrebi pečatne marke i pečata postupa se ovako:

Na mestima gde se stavlja zvanični zatvor provuče se uzica kroz za to određene rupe, čija se oba kraja imaju vezati i neposredno iza čvora zapečatiti pečatnim voskom i zvaničnim pečatom na marki koja je naročito za to određena. Pečatna je marka, (obrazac br. 30.), s obzirom na važnost njene upotrebe, obrazac od vrednosti. Ona je od mekane hartije u obliku kvadrata čije su strane 6, sm. dugačke, a na licu ima državni grb. Na toj strani pečatne marke, organ finansijske kontrole stavlja-

jući zvanični zatvor, zabeležiće na označenim mestima ime i prezime i prebivalište sopstvenika sprave, redni broj pečatne marke (počinje svakog proizvodnog perioda sa br. 1.), zatim dan i sat pečenja, a takođe i svoj potpis. Na drugoj će strani na isto tako označenom mestu udariti zvanični pečat pošto prilepi oblandu za lepljenje (hostiu) i uzme pečatnog voska koliko treba.

127. Za olovne blombe i pečatne marke odeljak finansijske kontrole dužan je voditi računa po obrascu br. 31. i 32. u koja treba upisati svako primanje i svako pečaćenje.

128. Pečatne marke skinute od strane organa finansijske kontrole imaju se brižljivo čuvati a poništava ih sreski upravnik finansijske kontrole.

Skinute olovne blombe imaju se brižljivo skupljati i povremeno slati trošarskoj tehničkoj radionici.

129. Krijumčarenje rakije postoji i kazniće se pored naplate redovne trošarine i petostrukim iznosom redovne trošarine:

a. ako kupac kupi rakiju od proizvođača, koji je tu rakiju proizveo iz sirovina sopstvenog proizvoda i ne prijavi kupovinu rakije radi plaćanja trošarine.

b. ako proizvođač rakije iz kupljenih sirovina za kućnu upotrebu ili iz kupljenih sirovina i iz sirovina sopstvenog proizvoda proda ili iznese na pijacu neki deo rakije, a to predhodno ne prijavi i ne plati trošarinu.

v. ako proizvođač rakije iz kupljenih sirovina na prvom mestu radi trgovine, ot-

počne peći rakiju bez prijave, ili na spravi, za koju zapisnik o pregledu nije odobren ili ako ovaj proizvođač koji ima odobren zapisnik o pregledu, peče na spravi za pečenje rakije, čiji hladnjak nije spojen sa kontrolnim aparatom ili zbirnim sudom.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi prostorna sadržina kotla a ima se izračunati tako kao da je ispeka 15 punjenja u 24 časa. Dobitak alkohola uzima se sa 6 hektolitarskih stepena od 100 litara komine.

Na pr. Neko lice bude uhvaćeno da peče rakiju iz kupljenih stvari i radi trgovine, a na spravi čiji zapisnik o pregledu nije odobren, ili ako je odobren peče na spravi čiji hladnjak nije spojen sa kontrolnim aparatom niti zbirnim sudom. Pre zapisnika o delu — opisa čina ima se nalivanjem vode ustanoviti prostorna sadržina kotla, a po tom konstatovati kako dugo je rakija proizvođena.

Na ovaj način ustanovljeno ie, da je prostorna sadržina kotla 500 lit. i da je rakija proizvadana bez prijave za vreme od 16 sati. Trošarina će se izračunati ovako:

$$500 \times 15 \text{ (punjenja)} = 7.500 \text{ litara komine je pečeno } 7500 \text{ l.} \times 6 \text{ (dobitak alkohola)} = 45.000 \text{ hl.} \times 14 \text{ stopa} = 6 \times 300 \text{ dinara.}$$

Trošarina za 24 časa iznosi 11.250 di-

nara a $11250 : 24 = 262.50 \times 16 = 4.200$
dinara.

165

210

180

120

g. Ako proizvodač rakije iz kupljenih sirovina i za trgovinu odvodi alkoholnu tečnost pre no što ona prođe kroz kontrolni aparat ili uđe u zbirni sud, ili ako iz zbirnog suda odvodi gotov proizvod.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi prostorna sadržina kotla i vreme kao da je vršio ovu nedopuštenu radnju za sve vreme proizvodnje, no ipak ne više od mesec dana. Broj punjenja u 24 časa ima se računati sa 7.

d. Ako proizvodač rakije iz kupljenih stvari i radi trgovine u slučaju smetnja u kontrolnom aparatu i ako nisu ispunjeni uslovi za dalji rad označeni u odnosnim propisima za spiritus, ne prekine odmah rad, nego bez radne kontrole nastavi rad, a u slučaju smetnje u zbirnom sudu ako odmah i bezuslovno ne prekine rad.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi prosečna količina proizvoda za vreme jednog sata pre nastale smetnje, a jačina rakije za izračunavanje broja hektolitarskih stepena uzeće se 30% stepena.

đ. Ako pri prepicanju rakije nastane manjak veći od 5%.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi nastali manjak po odbitku dozvoljenoga gubitka.

e. Ako pri otpremi rakije iz pecare u smestište, ili iz smestišta u pecaru (radi

prepicanja ili iz smestišta u smestište, ili iz smestišta i pecare na carinarnicu radi izvoza nastane manjak veći od 5%.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi nastali manjak po odbitku dozvoljenoga gubitka.

ž. Ako smestište rakije prijavi iznos rakije iz smestišta i tu rakiju iznese bez prisustva organa finansijske kontrole, zbog toga što ovaj u roku od 3 časa nije došao, pa se posle utvrdi, da je izneto više nego što je prijavljeno i trošarina plaćena; ili ako na ovakav način iznesenu rakiju ne upiše odmah u smestišnu knjigu i ne plati trošarinu.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi višak iznesene rakije odnosno cela količina iznesene rakije.

z. Ako se iz smestišta iznese rakija bez prijave i bez uplate trošarine.

Kao osnov za izračunavanje trošarine suži količina iznesene rakije.

i. Ako se prilikom godišnjeg obračuna u smestištu pronade manjak veći od 5%.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi pronađeni manjak preko 3%.

j. Ako lica iz tačke 8 zatraži i dobiju određenu količinu rakije za kućnu potrebu bez plaćanja trošarine na osnovu neistinitih podataka.

Kao osnov za izračunavanje redovne trošarine služi ona količina rakije, koja mu ne bi pripadala po propisima tačke 8. ovega člana.

130. Ko peče rakiju iz zabranjenih stvari (sirovina) kazniće se za svaki hektolitarski stepen 16*

tolitar spremljene ili upotrebljene komine po 400 dinara, a za svaki hektolitar zatečene rakije bez obzira na jačinu po 2000 dinara.

Ako bi kazna za nadenu upotrebljenu kominu bila manja od one, za nadenu ispečenu rakiju onda se ima naplatiti veća kazna.

Kazna ne može biti manja od 1600 dinara.

Zatečena i pripremljena komina i rakija uništiće se.

131. Sprave za proizvodnju i sudovi kod krivaca iz prethodne tačke zadržavaju se kao jemstvo za naplatu kazne, a kod krivica iz tač. 129 zadržava se pored sprava i sudova i uzapćena rakija kao jemstvo za naplatu redovne i kaznene trošarine, ali ako sopstvenik ovih predmeta položi sumu redovne i kaznene trošarine ili sumu kazne (u slučaju tač. 130) izdaće mu se uzapćeni predmeti odmah na slobodno raspolaganje, sem komine i rakije iz poslednjeg stava prethodne tačke.

132. Ako su sudovi u kojima se nalazi uzapćena rakija slabi i propuštaju, te preti opasnost da iscuri, može se, ako sopstvenik ne položi odgovarajuću redovnu i kaznenu trošarinu, prodati putem javne licitacije i pre izvršnosti presude, a dobiveni novac deponovaće se do konačne rasprave krivice.

133. Krivica je učinjena:

a. Ako se otpočne pečenje ili prepicanje rakije pre prijavljenog roka, ili posle dopuštenog časa nastavi, a hladnjak je spojen sa kontrolnim aparatom ili zbirnim

sudom, ili ako se registar o proizvodnji ne vodi u redu.

b. Ako se ne podnese prijava o unosu rakije u smestište, ili se rakija unese u smestište bez prisustva organa finansijske kontrole, ili ako se smestišna knjiga neuredno održava.

v. Ako se ne prijavi prepicanje rakije.

g. Ako se odmah ne upiše u smestišnu knjigu iznos rakije iz smestišta bez prisustva organa finansijske kontrole a trošarina je plaćena.

d. Ako pecare ne vode uredno belešku o stanju komine.

đ. Ako se povredi ili skine zvanični zatvor (pečat).

e. Ako se ne vode uredno registri iz tač. 114. i 118. ovog člana.

ž. Ako lica iz tač. 8 ovoga člana ne drže odvojeno količine rakije odobrene za kućnu potrebu bez plaćanja trošarine od one rakije, koja je određena za prodaju.

z. Ako se u pecari bez prethodne prijave smesti koja druga sprava za pečenje, ili ma koji njen deo, sem prijavljene.

Krivice pod a. i g. ove tačke kazniće se novčano prvi put sa 500 dinara, a u svakom ponovljenom slučaju sa 1000 dinara (član 42. Zakona o državnoj trošarini).

Krivice pod b. i z. ove tačke kazniće se prvi put novčano sa 1000 dinara, a u svakom ponovljenom slučaju sa 2000 dinara (član 44 Zakona o državnoj trošarini).

Krivice pod v., d., e. i ž. ove tačke kazniće se novčano prvi put sa 100 dinara, a u svakom ponovljenom slučaju sa 200 dinara.

Krivate pod d. ove tačke kazniće se novčano sa 10 dinara, i to za svaki povredni ili skinuti zvanični zatvor (pečat).

134. Kod upotrebe kontrolnog aparata ili zbirnog suda smatra se krivicom i kažnjava se od 1000 do 10.000 dinara:

a ako se alkoholne pare hotimično odvode spoljnim uticajem;

b. ako se na spravi za pečenje, kontrolnom aparatu ili zbirnom sudu dodadu takve sprave, pomoću kojih se po mišljenju stručnjaka može odvoditi neopaženo alkoholna para ili alkoholna tečnost;

v. ako se kontrolni aparat hotimično sprečava da ispravno pokazuje količinu ili alkoholnu sadržinu proizvoda ili oboje; i

g. ako se odmah ne podnese prijava o nastaloj smetnji u kontrolnom aparatu ili zbirnom sudu.

135. Proizvođači rakije iz tač. 24 kao i sopstvenici trošarinskih smestišta i prodavci alkoholni tečnosti koji ne dopuste finansiskim organima pregled pecare, smestišta ili radnje sa svima lokalima, knjiga, gotovih proizvoda i sirovine kazniće se novčano sa 2000 dinara, a u ponovljenom slučaju sa 3000 dinara.

Ova kaznada ne isključuje kaznu iz krivičnog zakona, ako postoji delo kažnjivo ponutom zakonu.

136. Ako se utvrdi, da se navodi u propratnici iz tač. 17 i podaci u spisku iz tač. 10 neistiniti, lica koja izdaju propratnicu, ili potvrde spisak odgovaraće po odredbama kaznenog zakona.

137. Činovnici javnih transportnih preduzeća i poštanske stanice koji propuste poslati propisanu u tač. 112. kazniće se prvi put sa 20, a u svakom ponovljenom slučaju sa 50 din.

138. Činovnici javnih transportnih preduzeća i poštanske stanice, koji isporuče pošiljku rakije, koja se transportuje neposredno od proizvođača od sirovina sopstvenog proizvoda i sa sopstvenog zemljišta i bez plaćene trošarine, a nemaju izveštaja nadležnog Odjeljka, odnosno od njega određenog organa finansijske kontrole, da je može izdati, kazniće se novčano sa onoliko koliko iznosi redovna trošarina na rakiju, ali kazna ne može biti ni u kom slučaju manja od 100.— dinara.

Ako se jačina i količina takve rakije ne bi mogla utvrditi užeće se prosečna jačina rakije sa 30 stepena, a neto (čista) težina utvrdiće se tako da se od bruto težine pošiljke po tovarnom listu odbije 22%.

139. Sve druge krivice učinjene sa rakijom, proizvedenom radi trgovine, protiv propisa ovoga člana, za koje nije određena zasebna kazna, ili ako proizvođač rakije iz sirovina sopstvenoga proizvoda vozi rakiju na pijacu radi prodaje bez propratnice kazniće se novčano sa 50—250 dinara.

140. U pogledu povraćaja trošarine na rakiju izvezenu u inostranstvo važe propisi člana 64., 65. i 66. Trošarinskog Pravilnika, ali se sprovodnica neće sastavljati u tri već samo u dva primerka i po obrascu broj 33 a ne po obrascu broj 5. Jedan primerak sprovodnice prati pošiljku, a dupli-

kat šalje se u preporučenom pismu nadležnoj carinarnici. Jedan potvrđeni primerak sprovodnice carinarnica vraća izvozniku, a drugi primerak ostaje u njenoj arhivi.

141. U pogledu povraćaja trošarine na one količine rakije, koja je do stupanja na snagu ovoga Pravilnika proizvedena putem paušalacije ako se izvozi u inostranstvo, izvršiće se u iznosu koji odgovara polovini plaćene trošarine.

142. Proizvodnja rakije za trgovinu vršiće se do dalje odredbe uz stalni nadzor finansijske kontrole.

143. Do toga vremena može se mesto propisanog kontrolnog aparata ili zbirnog suda upotrebljavati obično drveno bure, koje mora biti žigosano (obaždareno) i tako osigurano i sa hladnjakom spojeno, da se proizvedena rakija ne može nikako dovodi no da se skuplja samo u tom buredtu. Bure mora biti potpuno ispravno i sme imati samo jedan otvor, i to za odvođenje rakije iz hladnjaka, a svi drugi otvori moraju biti zatvoreni čepom, na koji se stavlja zvaničan pečat. Na isti način imaju se osigurati protiv pokretanja i obručevi bureta.

144. U bure, koje je puno, ne sme se dovoditi rakija, jer bi mogla preticati. Samo ovako preticanja smatraće se odvadnjem rakije iz zbirnog suda.

Prostrana sadržina ovih buradi ne može biti manja od 800 litara.

145. Sva lica, koja su prijavila pečenje rakije i platila trošarinu do dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, imaju iskoristiti odobreno pečenje, a već uplače-

na trošarina ne vraća se. No ovakvo pečenje ne može trajati duže od 10 dana posle stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

146. Na svu onu rakiju na koju je plaćena trošarina putem paušalacije neće se plaćati trošarina prilikom puštanja u promet i potrošnju.

147. Svi dosadašnji propisi o trošarini na rakiju prestaju važiti.

Posebne napomene

I. Vidi član 5. i tač. 15. čl. 6. Zak. o drž. trošarini, taksama i prastojbama.

II. U izvršenju propisa člana 116. u vezi sa članom 77. trošarinskog pravilnika kod pečenja rakije bez prijave neki finansijski organi greše u toliko, što prenose pecarske sprave (kazan i ostalo) u kasarnu radi osiguranja redovne i kaznene trošarine, i ako je kazan stalni-uzidan. Ovim načinom stvara se krivcu nepotrebna šteta jer se vađenjem kazana mora nskvariti ceo zid i ležište kazana.

Kako je za osiguranje redovne i kaznene trošarine u onim slučajevima gde se kazani stalni-uzidani dovoljno, da se kazani zapečate i na pisrenu potvrdu pred sopstveniku na čuvanje, to je nepotrebno ovake kazane vaditi i prenosi u kasarne finansijske kontrole.

Da bi se ovakav postupak izbegao i građani sačuvali od nepotrebnih troškova, a državno potraživanje ipak osiguralo, Generalna Direkcija posrednih Poreza naredjuje:

Da se kod otkrivanja krivice zbog neprijavljenog pečenja rakije ili inače, kad se rakija proizvodi na stalne uzidane pecarske sprave, ne prenosi kazan u kasarnu finansijske kontrole, nengo da se samo zapečati i ostavi na čuvanje sopstveniku uz

potpis na referatu do okončanja same krivice. (Obi. G. Dir. Posred. Poreza od 15. septembra 1925. cod. Br. 62851).

III. Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza svakodnevno stužu tužbe, da organi finansijske kontrole neće da vrate zaplenjene rakijske kazane sopstvenicima, koji žele da deponuju iznos redovne i kaznene trošarine za krivice učinjene pečenjem rakije bez prijave i plaćene trošarine.

Kako prema propisima zakona o državnoj trošarini zaplenjene sprave, kojima je krijumčarenje izvršeno, služe samo kao garancija za isplatu redovne i kaznene trošarine, to se zaplenjeni kazani moraju vratiti sopstvenicima čim ovi deponuju iznos redovnen i kaznene trošarine.

Generalna Direkcija Posrednih Poreza naređuje, da se kazani ne smeju zadržavati, nego da se imaju vratiti sopstvenicima, ako ovi deponuju redovnu i kaznenu trošarinu. (Obj. G. D. P. Poreza od 24. juna 1925. godine Br. 42605).

IV. Po molbi nekih fabrika i rafinerija špirta, a na osnovu postojećih zakonskih propisa, Generalna Direkcija Poreza odobrila je, da se može prevesti rakija iz Srbije u dotične fabrike i rafinerije bez plaćanja državne trošarine u cilju rafinovanja, a posle da se tako rafinovana rakija ima vratiti nazad u Srbiju.

Ovo odobrenje Generalne Direkcije Poreza, neke fabrike i rafinerije žele da iskoriste tako, da ovako donesenu rakiju iz Srbije rafinuju na 96% i tako je vrate u Srbiju. Time bi se izbeglo plaćanje državne trošarine, jer rakija od 96% u opšte ne postoji niti može biti, nego bi to bio čist alkohol od voća, koji se ni ukoliko ne bi razlikovao od špirita od skrobnih materija i melase, s obzirom na propise zakona o državnoj trošarini.

Da bi se ovake nedozvoljene spekulacije sprečile i zaštitili državni interesi, Generalna Direkcija Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini naređuje:

Da se pod gornjim uslovima dovezena rakija iz Srbije radi rafinovanja ne sme rafinovati više od 50—60%, i da ne sme izgubiti karakter rakije.

Da na ovu okolnost moraju обратити pažnju kako kontrolni organi fabrika i rafinerija u kojima se rakija bude rafinovala, tako i oni organi u Srbiji na koje bude rakija pri povratku u Srbiju upućivana. (Raspis G. D. Poreza od 10. septembra 1926. godine Br. 100402).

V. Prednji raspis ima važnost i dalje zato što se iz njega vidi do koje se jačine sme rafinovati rakija, bez obzira na to da li je iz Srbije ili iz drugog nekog našeg kraja. Čim pređe 60% gubi karakter rakije i smatra se kao spiritus.

VI. Na učinjeno pitanje kako se ima postupati sa krijumčarskim krivicama sa rakijom, ako se predmet krivice rešava posle 1. aprila 1927. godine, a delo je učinjeno pre 1. aprila 1927. godine Generalna Direkcija Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini, objašnjava:

Used toga što je trošarinska stopa na rakiju finansijskim zakonom za 1927/28. godinu snižena nastaje pitanje rešavanja krivica učinjenih krijumčarenjem rakije pre 1. aprila 1927. godine i to u pogledu naplate redovne i izračunavanje kaznene trošarine.

Kako je za napatu redovne trošarine momentan puštanje trošarinske robe u slobodan promet, a kod krijumčarenja je roba puštena u promet i bespravno i bez prijave u cilju plaćanja trošarine ononga momenta kada je delo krijumčarenja učinjeno, to se bezuslovno mora zaključiti da je pri

otkrivanju dela krijumčarenja odlučujući onaj datum kada je delo učinjeno i prema tome i trošarska stopa koja je bila toga dana.

Prema tome ima se za sve krivice sa rakijom učenjene pre 1. aprila 1927. godine uzimati stara trošarska stopa kako za naplatu redovne tako i za naplatu kaznene trošarine.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Poreza od 4. maja 1927. godine Br. 52000).

VII. Ako je objašnjenje pod VI. vezano za jedan momenat koji je prošao, t. j. za period vremena oko 1. aprila 1927. godine, ono je ipak interesantno i danas zbog principijelnog stava, koji je u njemu zauzela Generalna Direkcija Poreza.

Ono je interesantno i po tome: što je i sada isti slučaj da je stopa trošarine na rakiju smanjena prema dosadašnjoj stopi.

VIII. Princip naglašen u objašnjenju pod VI. odnosi se samo na **stopu trošarine** a ne i na postupak.

Što se tiče samog kaznenog postupka, tu treba, kod ovako prelaznih stanja imati na umu da je opšte poznati i svuda usvojeni princip i u građanskem i u fiskalnom zakonodavstvu: da se primenjuje onaj postupak koji je blaži, bolji za okrivljenog. Na primer ako je okrivljeni učinio trošarsku krivicu pod starim zakonom koji predviđa kao kaznu petostruki iznos redovne trošarine, ali presuda još nije bila izrečena a stupio je na snagu novi zakon koji, recimo, predviđa za kaznu trostruki iznos redovne trošarine, onda će se primeniti propis novoga zakona i ako je krivica učinjena pod starim zakonom. I obratno. Recimo, da je po novom zakonu kazna desetostruki iznos redovne trošarine, onda bi se u gornjem slučaju primenio propis sta-

rog zakona pri izricanju presude, jer je povoljniji za okrivljenog.

IX. Ne zaboravite da su sve trošarske krivice učinjene do 31. decembra 1928. godine amnestirane Zakonom o Amnestiji i Aboliciji i t. d. od 10. aprila 1929. godine.

X. Generalna Direkcija Posrednih Poreza saznaла je, da odeljevi finansijske kontrole pri izdavanju odobrenja za pečenje rakije licima iz tač. 5. pod v. člana 116. trošarskog pravilnika daju vrlo usko tumačenje propisu tač. 24. istog člana i nedopuštaju proizvoditi rakiju, ako je pecara udaljena od sedišta odeljka više od 15 km. bez obzira na to da li se do pecare mora ići peške ili vozom — lađom.

Na ovaj način u ovom prelaznom vremenu, kada se novi propisi uvode u život, štete se privatna lica, a najviše državna kasa, jer prenositi već spremljen kom nije tako lako, što nije bila nikač namera zakonodavca.

S toga Generalna Direkcija Posrednih Poreza objašnjava: da se tačka 24. člana 116. trošarskog pravilnika može bukvalno primeniti samo onde, gde nema železničke ili brodarske veze, a onde, gde je železnička ili parobrodska veza i gde organ finansijske kontrole može vozom ili parobrodom putovati radi vršenja stalne kontrole, ima se dopustiti proizvod rakije na način izložen u tač. 5. pod v. člana 116. trošarskog pravilnika, bez obzira koliko je pecara udaljena od sedišta nadležnog odeljka, ako vožnja železnicom ili lađom ne traje duže od vremena za koje se peške može preći 15 km.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 24. marta 1924. godine Br. 12332).

XI. Ministar Finansija 1. maja 1924. godine pod Br. 18521 doneo je sledeće rešenje:

Zakonom o izmenama i dopunama u zakonima i odredbama o državnoj trošarini od 5. novembra 1923. godine tač. 24. čl. 116. trošarinskog pravilnika propisano je, da sva lica koja proizvode rakiju iz kupljenih sirovina i radi trgovine, moraju tu rakiju proizvoditi upotrebom kontrolnog aparata ili zbirnog suda.

Kako bi proizvodnja rakije iz kupljenih sirovina i za trgovinu pri striktnom izvršenju navedenih propisa, a s obzirom na današnju finansijsku križu, baš kod manjih proizvodača, bila omogućena samo licima jačeg finansiskog stanja, jer ne bi bilo moguće svakome dosadašnjem proizvodaču rakije izdati tako veliku sumu novaca za nabavku kontrolnog aparata ili zbirnog suda, to bi proizvodnja rakije za trgovinu bila upravo monopolisana za lica jačeg finansiskog stanja. Pošto nije bila namena zakonodavčeva pri donošenju zakonske odredbe, a ni moja prilikom propisivanja tač. 24. člana 116. trošarinskog pravilnika, da se proizvodnja rakije za trgovinu monopolise samo za veća preduzeća, i da se dosadašnji proizvodači, koji su sa manjim kapitalom, suzbiju i stave u tako težak položaj, jer bi time opšta narodna privreda pretrpela najviše štete, to imajući u vidu opšte dobro, a na prvom mestu interes državne kase.

REŠAVAM:

Da se proizvodnja rakije iz kupljenih sirovina i radi trgovine do dalje naredbe vrši uz stalni nadzor finansijskih organa a ne upotrebom kontrolnog aparata ili zbirnog suda, izuzev slučaja gde je već postavljen kontrolni aparata odnosno zbirni sud.

Generalna Direkcija Posrednih Poreza neka uradi dalje šta treba.

Prednje se dostavlja na postupak i tačno izvršenje.

Oblasni Inspektori Finansijske Kontrole moraju voditi računa o tome, da u svakom kraju njihovoga područja za vreme sezone pečenja rakije bude dovoljno finansijskih organa, da proizvođači rakije mogu nesmetano raditi. Nastojati da se izade sa onim brojem osoblja, koje se ima, i samo u krajnjim slučajevima tražiti potrebno pojačanje preko Generalne Direkcije Posrednih Poreza.

(Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 2. maja 1924. godine Br. 18521).

XII. Uz objašnjenje pod XI. vidite i tačku 5. pod v. tač. 24. i 143. čl. 116. Trošarinski Pravilnik.

XIII. U registre nabavljenog i potrošenog pića mora se unositi i nabavka i potrošnja piva, pored vina, rakije i drugih alkoholnih pića.

XIV. Iz mnogobrojnih krivica zbog nevođenja registra Generalna Direkcija Posrednih Poreza uverila se, da organi finansijske kontrole, ne postupaju po odnosnim propisima pri otkrivanju ovih krivica, a nadležne vlasti za donošenje presuda ne kvalificuju pravilno učinjene krivice zbog nevođenja registra. Zbog toga dolazi svaka takva krivica do neželjenog rezultata i lice bude kažnjeno dosta osetno i ako nije krivo, što rizume se unosi neraspoloženja među točiocima pića na sitno i prouzrokuje mnoge predstavke i intervencije.

Da bi se sve ove neispravnosti otklonile, a služba finansijskih organa dobila svoj precizan pravac u pogledu kontrolisanja vođenje registra, Generalna Direkcija Posrednih Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini naređuje.

1. da se prilikom svake konstatacije netačnosti i neurednosti u vođenju registra o nabavci i prodaji rakije i drugih špirituoznih tečnosti mora

izvršiti popis zaliha i rezultat ovog popisa uneti u registar, a i u referat (opis čina) ako bude razloga sastavu referata.

2. da se kvalifikacija dela ima izvršiti prema rezultatu popisa zaliha i to: ako se utvrdi više rakije u podrumu nego što bi to prema popisu zalihe trebalo da bude, onda se delo ima kvalifikovati kao krijumčarenje jer krivac ne može ničim dokazati, da je trošarina na svu nađenu rakiju plaćena, a ako se utvrdi u podrumu manje rakije, nego što bi je trebalo biti, onda se delo ima kvalifikovati kao neuredno vođenje registra.

3. da se prilikom popisa zaliha pronađeni manjci do 5 litara ne uzimaju u obzir, jer se ta razlika uvek može pokazati bez i najmanje krivice točioca.

4. da se referat (opis čina) ima sastaviti, ako se neurednost po tač. 3. ponovi.

5. da se referat (opis čina) ima sastaviti uvek, ako točilac piće ne upisuje ništa u registar za vreme od 5 dana ili duže, izgovarajući se da je bio odsutan ili bolestan. Nevođenje registra u vremenu do zaključno 4 dana za prvi put ne uzimati kao krivicu, ali u svakom ponovljenom slučaju sastaviti referat, u kom cilju pribeležiti ovakvu neurednost svaki put u registru.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 5. marta 1925. godine Br. 12531).

XV. Prilikom rasmatranja akta po krivicama učinjenim neurednim vođenjem registra o istočenim količinama alkoholnih tečnosti, ova Generalna Direkcija konstatovala je, da se nekoje finansijske vlasti ne pridržavaju objašnjenjima datih u raspisu ove Generalne Direkcije od 5. marta 1925. godine Br. 12531., i pogrešno kvalifikuju slučajevе gde se prilikom zaključivanja registra pokazuje višak ra-

kije ili druge alkoholne tečnosti, uzimajući to jednostavno kao neuredno vođenje registra i ako se takovi slučajevi imaju smatrati kao krijumčarenje.

Radi toga ova Generalna Direkcija naređuje da se ima u buduće obraćati veća pažnja na slične slučajeve i u svemu postupiti po objašnjenjima datim u pomenutom raspisu.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 10. decembra 1928. godine Br. 159606).

XVI. Vođenje registra o nabavljenim i istočenim količinama alkoholnih pića, iz tač. 114. člana 116. trošarinskog pravilnika neophodno je potrebno zbog vršenja kontrole prometa s alkoholnim tečnostima, ali u malim i zabitnim mestima nisu retki slučajevi, da je točilac pića lice nepismeno, usled čega ga vođenje registra ometa u radu, a to tim pre što obično u takvim mestima teško može točilac naći lice da mu registar vodi, ako sam nije pismen.

Da bi se ovakvi slučajevi izbegli i da bi se ovi točioci na sitno sačuvali od kazne, Generalna Direkcija Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini naređuje:

Da se registri o nabavljenim i potrošenim količinama alkoholnih pića imaju voditi od strane točilaca pića samo u onim mestima (varošima, vašnicama, selima i zaselcima), koja imaju više od 2000.— stanovnika.

Organ finansijske kontrole imaju češće, a najmanje jedanput mesečno, vršiti iznenadnu kontrolu točilaca u mestima ispod 2000 stanovnika, kojom prilikom se imaju osvedočiti o stanju zaliha alkoholnih pića kod svakog točioca. Svaki točilac mora se iskazati sa potvrdom o plaćenoj trošarini za količine alkoholnih pića koje u svako doba ima na zalihi.

Direkcija će sa prednjim upoznati odmah sve organe i nastati da se kontrola vrši tako, da se spreči svaka zloupotreba, koja može nastati zbog nevođenja registra u mestima ispod 2000 stanovnika.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 21. maja 1929. godine, Br. 49690).

XVII. Prednje objašnjenje (raspis) donosimo po dužnosti jer je izdato posle izmena od 10. aprila 1929. gomine a nije u celosti zamenjeno dopunom tač. 114. čl. 116. Trošarinskog Pravilnika. Ali ono se ne slaže sa poslednjim stavom tačke 114. čl. 116. Trošarinskog Pravilnika, jer dok ovde generalno kaže da se registri o nabavljenom i potrošenom alkoholnom piću imaju voditi u varošima, varošicama, selima i zaselcima, koja imaju više od 2000 stanovnika, dotle poslednji stav tač. 114. čl. 116. Trošarinskog Pravilnika, koji je propisan 20. juna 1929. godine, dakle posle ovog raspisa, naređuje **da se u krajevima**, gde do ovogodišnjih aprilske izmena Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama nije vođen register, sada se ima voditi ali **samo u varošima i varošicama**. Broj stanovnika se ovde ne pominje.

Iz ovoga izlazi: da se u Srbiji i Crnoj Gori imaju od sad voditi registri u **varošima i varošicama**, bez obzira na broj stanovnika, a u ostalim krajevima **samo u mestima preko 2000 stanovnika**, pa ma to bila sela i zaseoci.

I ako je ovo tumačenje tačno, jer logično izlazi iz smisla ovog raspisa i poslednjeg stava tač. 114. čl. 116. Trošarinskog Pravilnika, ipak je ovo stanje neodrživo, i, po mišljenju komentatora ove knjige, Ministarstvo Finansija moraće ili dopuniti i izmeniti pomenuti propis Trošarinskog Pravilnika ili povući prednji raspis i zameniti ga drugim.

XVIII. Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza došlo je do znanja, da je pečenje rakije iz brašnatih materija (najvećim delom kukuruza) u celoj zemlji preuzele maha i da se taj zabranjeni rad svakim danom sve više proširuje, i ako je članom 5. zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama proizvodnja alkohola od brašnatih stvari strogo zabranjena, izuzev u fabrikama špirta, gde se trošarina plaća prema pokazivanju kontrolnog aparata.

Razlog zbog koga je pečenje rakije od kukuruza preuzele maha i u tome je, što se ne obavlja savesno kontrola po selima i što finansijska kontrola ne obraća dovoljno pažnje pri vršenju službe na pečenje rakije, računajući da više za to nije nadežna.

Da bi se pečenje rakije iz brašnatih stvari sprečilo Generalna Direkcija Posrednih Poreza naredjuje, da se preko opštinskih vlasti sacpšti svima građanima, da je pečenje rakije iz brašnatih stvari zabranjeno i da im predviđi kakve su kazne propisane za ona lica, koja se o postojeće propise ogreše.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 21. maja 1925. godine Br. 31322).

XIX. Organi finansijske kontrole obustavljaju pojedine i referišu u vrlo mnogo slučajeva za krivice učinjene sa neznatnim količinama rakije ili vina, kad god dotično lice nije u mogućnosti da dokaze da je državna trošarina plaćena. U mnogo slučajeva predmet krivice je pola ili ceo litar rakije ili vina, te se i redovna i kaznena trošarina kreće u najmanjim sumama, koje su u više slučajeva daleko ispod iznosa troškova oko svršavanja dotične krivice.

Pored toga u svim ovim slučajevima nije nikada namera dotičnog lica da ošteti državu, nego

to obično putnici nose izvesne male količine rakije ili vina za svoje potrebe na putu.

Da bi se nepotreban i nepravičan posao izbegao, Generalna Direkcija Posrednih Poreza na osnovu čl. 68. zakona o državnoj trošarini naređuje:

Da se ne smatra krijumčarenjem i ne preduzimaju izviđaji u onim slučajevima, gde je predmet krivice neznatna količina vina i rakije i kada dočni organ po količini uhvaćenog predmeta može slobodno zaključiti, da je to samo za ličnu upotrebu na putu dotičnog lica, koje taj trošarinski predmet (vino, rakija) nosi.

(Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 22. maja 1925. godine Br. 31856).

XX. Danom 15. aprila 1929. godine povišava se državna trošarina na rakiju na 14 dinara od hektolitarskog stepena i rakija postaje trošarinskim predmetom i u Srbiji i Crnoj Gori.

Rakijom se ima smatrati destilat komine od voća sa koščicom, ili sa jednom ili više semenki (zrnima), ili čiji je plod bobica; od vinskoga koma, dropa-drožđa; od korenja sem šećerne repe; od dinja, bundeva i vode pomešane s medom.

No destilat vina, vinskog kljuka i šire ili masti*) (vinovica) podleži trošarini od 23.— dinara svaki hektolitarski stepen.

Proizvodnja rakije od sopstvenih sirovina i sa sopstvenog zemljišta potpuno je slobodna i ne podleži kontroli. Proizvođač ne plaća trošarinu, nego ako je ma na koji način rakiju otudio trošaranu mora platiti primalac rakije. Proizvođač je dužan samo prijaviti otuđenje, što ako ne učini podleži kazni od 50 do 250.— dinara. Primalac rakije dužan je takođe prijaviti primanje ove i trošarinu platiti odmah po prijemu, što ako ne učini kažnjava se kao krijumčar.

*) i suvog grožđa. Pr. Ur.

Proizvođač rakije od sopstvenih sirovina i sa sopstvenog zemljišta, ako tera rakiju na pijacu radi prodaje mora poneti sobom propratnicu izdatu od odeljka finansijske kontrole ili od opštine, da je rakija njegov proizvod i sa sopstvenog zemljišta i da je tera radi prodaje, a da trošarina nije plaćena.

Lica, koja nemaju sirovina sa sopstvenog zemljišta, mogu nabaviti sirovine u količini određenoj u članu 116. trošarinskog pravilnika za proizvodnju rakije za kućnu potrebu. Ako ovu rakiju prodadu dužni su sami prijaviti i trošarinu platiti, što ako ne učine kažnjavaju se kao krijumčari.

Lica, koja proizvode rakiju za trgovinu od kupljenih sirovina, ili od kupljenih i sopstvenih sirovina pomešano, imaju proizvodnju rakije prijaviti i proizvodiće pod stalnom finansijskom kontrolom. U tom cilju svi kazani trgovaca i proizvođača rakije za trgovinu imaju se staviti pod pečat danom 15. aprila 1929. godine.

Trošarina na rakiju ima se polagati kod nadležne poreske uprave i priznanica je dokaz plaćene trošarine. Ako je poreska uprava udaljena ima se postupiti po tač. 16. čl. 116. trošarinskog pravilnika.

Proizvodači rakije za trgovinu imaju voditi knjigu o proizvedenim i prodatim količinama rakije, a točnici na sitno i na veliko imaju voditi registre o nabavljenim i potrošenim količinama alkoholnih pića (rakije, piva, špirita, likera, ruma i konjaka) u smislu tač. 114. člana 116. trošarinskog pravilnika. U krajevima gde ove knjige odnosno registri nisu do sada vođeni, ili su vođeni ali ne za sva gore navedena alkoholna pića, imaju se od 15. aprila 1929. godine ustrojiti. Kao početna zaliha u registru služiće zatečena količina ovih alkoholnih pića na dan 15. aprila 1929. godine.

Proizvodači rakije, koji izvezu u inostarnstvo najmanje 500 hl. stepeni rakije od jedanput stiču pravo da istu toliku količinu rakije stave u promet u zemlji uz sniženje trošarinske stope za 4.— din. od svakog hektolitarskog stepena. Ovako se isto ima postupiti ako se izvozi rakija pojačavana špiritom.

Na dan 15. aprila 1929. godine zatečene količine rakije kod trgovaca, proizvodača za trgovinu od kupljenih sirovina, točilaca na sitno i na veliko i preradivača rakije u druga alkoholna pića, popisaće se i tamo, gde je trošarina po staroj stopi plaćena naplatice se samo razlika u trošarini, a gde rakija nije bila trošarinski predmet naplatice se trošarina po novoj stopi u celom iznosu. Naplata razlike odnosno celokupne trošarine na rakiju zatečenu na zalihi 15. aprila 1929. godine ima se izvršiti do 15. maja 1929. godine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. godine Pov. Br. 527).

XXI. U prednjem raspisu pod XX. poslednja rečenica u stavu desetom kaže da će »tako isto imati postupati ako ze izvozi rakija pojačana špiritom«.

Ovo je pogrešno i u protivnosti je sa zakonom, t. j. sa 7. napomenom tar. broja 15. trošarinske tarife gde je kategorično propisano da se u inostranstvo može izvoziti samo čista, nemanipulisana rakija. Prema tome valja se u pogledu izvoza rakije držati zakona a ne ovog dela raspisa.

XXII. U stavu devetom raspisa pod XX. stoji da se u registre ima uvoditi i **pivo**, s toga treba registre tako udesiti da imaju i rubriku za **pivo**, ako se Pravilnikom o pivu drukše ne naredi.

XXIII. Trošarina na rakiju u Srbiji i Crnoj Gori zavedena je Zakonom o Izmenama i Dopunama u Zakonu o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama od 10. aprila 1929. godine. Ovaj zakon objavljen je u »Službenim Novinama« Br. 87. od 13.

aprila 1929. godine a stupio je na snagu i obaveznu silu dobio 15. aprila iste godine. Tim zakonom utvrđena je stopa trošarine na rakiju na 18.— dinara od hektolitarskog stepena. Dotle je bila 15.— dinara u krajevima, gde se na nju trošarina plaćala. Rakiju od vina, vinskog mošta ili kljuka ili masti i suvog grožđa ovaj zakon porezuje kao špirit po 23.— din. od hektolitarskog stepena.

No stopa od 18.— dinara bila je kratkog veka. Već posle nepuna dva i po meseca ona je smanjena na 14.— dinara po hl. stepenu zakonom o izmenama i dopunama u zakonskim odredbama o državnoj i oblasnoj trošarini od 28. juna 1929. godine. (Službene Novine Br. 159. od 11. juna 1929. god.).

XXIV. Članom 116. trošarinskog pravilnika propisan je postupak za kupovinu rakije na pijaci, koji je u potpunosti odgovarao potrebama kontrole do 15. aprila 1929. godine. Ali kako je izmenama i dopunama zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama od 13. aprila 1929. godine obaveza plaćanja državne trošarine prenesena i u Srbiju i Crnu Goru, to je sada propis o prodaji rakije na pijaci postao nemoguć, jer se u Srbiji rakija prodaje najviše na pijaci, kao i ostali poljoprivredni proizvodi. Tako nije moguće da kupci rakije na pijaci odmah i za svaku količinu kupljene rakije uplate trošarinu, niti je moguće ovaku količinu primiti u smetište, jer je ono pod ključem nadzornog organa, usled čega nastaje zastoj u prometu i trgovini sa rakijom, što mahom pada na teret proizvodača, što se nikako nije htelo uvođenjem opšte obaveze plaćanja trošarine na rakiju.

Zbog toga, a dok ne bude izrađen i obnarodovan pravilnik za izvršenje zakona, Generalna Direkcija Poreza, na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini, nareduje:

Da kod kupovine rakije na pijaci ima određeni kontrolni organ voditi tačno evidenciju za svakoga kupca iz mesta, koliko je toga dana kupio rakije, a za svaku kupljenu količinu izdavaće kupcu rakije platežni nalog-rešenje koliko ima da plati trošarine za svaku nabavljenu količinu. Kupac može odmah otpremiti kupljenu rakiju u svoj magacin, a izračunate sume trošarine polagaće kod poreske uprave najdalje do 17 časova istoga dana.

Ovo se ima primenjivati samo na one kupce rakije na pijaci, koji su iz dotičnog mesta ili su sa strane, a imaju u mestu kupovine svoj zbirni magazin u koji sabiru rakiju i docnije je otpremaju tamo gde žele. Na slučajne kupce, koji se ne bave trgovinom i nemaju svojih magacina niti zbirnih magazina u mestu kupovine, ne može se ovo primeniti.

Isto tako, ako sopstvenik privatnog trošarinskog smestišta u mestu kupovine kupuje rakiju, na pijaci za svoje smestište, organ finansijske kontrole na pijaci vodiće evidenciju za svakog ovakvog sopstvenika o kupovini u toku dana a kupljene količine upućivaće odmah sa sprovodnicom u smestište. Smestište se ima u jutru otvoriti i ostaviti otvoreno, da se u njega može u toku dana smestiti kupljena rakija na pijaci, što će se činiti bez prisustva nadzornog organa, a u smestišnu knjigu će organ finansijske kontrole, koji je bio na pijaci toga dana i upućivao rakiju u smestište, istoga dana najdalje do 18 časova sam lično po svojoj evidenciji, koju je na pijacci vodio, uneti kupljenu količinu rakije, pa za tim će smestište zatvoriti svojim ključem.

Isto ovako se ima postupiti ako neko lice kupuje za neko privatno trošarinsko smestište van mesta kupovine (van pijace) i manje količine sa-

bira na jednom mestu. Samo će organi finansijske kontrole na osnovu svoje evidencije izdati jednu sprovodnicu za kupljenu rakiju u toku celoga dana na dotičnoj pijaci. Ova rakija se ima odmah po ispostavlju sprovodnice zapečatiti i otpremiti.

Direkcija će najhitnije o prednjem obavestiti sve organe finansijske kontrole i preko starešina finansijske kontrole i svojih inspektora statati se, da se po ovome najtačnije postupa.

Svako odstupanje biće najstrožije kažnjeno.
(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 27-V-1929. godine Br. 50814).

XXIV. Zavodenjem državne trošarine na rakiju i u Srbiji i Crnoj Gori nastao je izvestan zastoi u trgovini usled toga, što se trgovina ne može tako brzo orijentisati usled propisa trošarinskog pravilnika, koji su za početno stanje i prilike rakijske trgovine u Srbiji napovedivi, a da se ne ukoči promet.

Zbog toga, a na osnovu člana 68. zakona o državnoj trošarini, Generalna Direkcija Poreza na-ređuje:

Da se magacini trgovaca sa rakijom imaju smatrati trošarinskim smestištem, bez za to naročitog odobrenja, i to do 31. decembra 1929. godine.

Da se trošarina na rakiju ima plaćati prilikom puštanja u promet iz tih magacina, u koliko se rakija ne otprema u koje drugo smestište u Kraljevini.

Da se u svakom ovakovom magacinu ustroji smestišna knjiga, u koju će se unositi prijem i izdavanje rakije.

Da se posle 31. decembra 1929. godine magacini imaju po propisu formalno oglasiti smestištem, a po molbi sopstvenika, u koliko to bude sam sopstvenik želeo.

Da se prema tome obročna plaćanja trošarine na rakiju kod ovih sopstvenika magacina rakije obustavljaju, jer će trošarinu plaćati pri iznosu.

Da se ova smestišta imaju držati pod ključem i finansijskih organa, zbog čega neće biti potrebno nikakvo osiguranje trošarine, jer kao garantija služi sama roba.

Direkcija će sa prednjim upoznati sve organe i zainteresovana lica, s tim da oni, koji žele zatražiti povlasticu obročnog plaćanja mogu to izjaviti, u kom slučaju se na njih neće primeniti ovo naređenje.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 27. maja 1929. godine Br. 50815).

XXV. Generalna Direkcija Poreza je doznala, da su organi finansijske kontrole u Srbiji i Crnoj Gori zapečatili kazane za pečenje svima poljoprivrednicima i trgovcima i da za svako otpečaćenje kazana od sopstvenika zahtevaju na ime nagrade po 45 do 50 dinara.

Da bi se izbeglo ovo nezakonito pečaćenje kazana i zahtevanje nagrada od strane organa finansijske kontrole, to Generalna Direkcija Poreza naređuje sledeće:

Da se imaju zapečititi samo oni kazani za pečenje rakije, čiji sopstvenik proizvodi rakiju iz kupljenih sirovina ili iz kupljenih i iz sopstvenih sirovina radi trgovine — čl. 116. tač. 5. v. trošarinskog pravilnika, a da se nikako ne smeju zapečatiti kazani poljoprivrednika, u koliko se ne bave trgovinom.

Da organi finansijske kontrole, koji vrše otpečaćivanje kazana, ne smeju tražiti od sopstvenika kazana nikakvu nagradu na ime toga, a u koliko su već naplatili imaju iz vlastite pobude da vrate, pošto oni to vrše u službenoj dužnosti i za taj rad

pripada im odšteta od države po zakonu o organizaciji finansijske kontrole.

Direkcija će prednje naređenje saopštiti svima organima finansijske kontrole s tim, da se u buduće imaju strogo pridržavati toga naređenja, a u protivnom da će se najstrožije kazniti, pa i samim otpustom iz službe.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 27. maja 1929. godine Br. 50816).

XXVI. Generalnoj Direkciji Poreza stižu pri tužbe, da organi finansijske kontrole ne ostavljaju licima na teritoriji Srbije i Crne Gore iz tač. 8. član 116. trošarinskog pravilnika propisane količine rakije sopstvenog proizvoda i sa sopstvenog zemljišta za kućnu upotrebu i bez plaćanja državne trošarine nego su ove zatečene količine 15. aprila 1929. god. popisali i zaračunali trošarinu.

Kako sva lica iz tač. 8. člana 116. trošarinskog pravilnika imaju pravo upotrebe rakije bez plaćanja državne trošarine to će organi odmah te količine rakije svakome pojedincu izračunati i ostaviti od popisa, uputivši ga kako će sa tom rakijom postupiti. Već izvršene popise zaliha 15-IV-929. godine u tom pravcu ispraviti.

Direkcija će preduzeti potrebne mere da se ovo naređenje što tačnije izvrši.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 27. maja 1929. godine Br. 50817).

XXVII. Proširenjem zakona o državnoj trošarini na rakiju i na Srbiju i Crnu Goru nastalo je pitanje, kako će se postupati sa onom rakijom poljoprivrednika, koji su pored svojih sirovina nabavili i izvesne količine od svojih komšija budi sa kojih razloga i proizveli rakiju.

Kako u vremenu berbe šljive i grožđa nije bila rakija trošarinski predmet, pa su poljoprivred-

nici kupovali od svojih komšija izvesne količine sirovina i ukomili ih sa svojim, često puta i zbog toga, što prodavci sirovina nisu imali potrebne sudeve za ukomljenje, to u ovim slučajevima ne može biti ni gowora o spekulacijama i trgovini, a naročito kada se ima u vidu stanje koje je u vremenu kupovine bilo.

Da se ne bi podvrgli plaćanju trošarine na rakiju i ona lica, koja po zakonu ne bi smeli snositi ovu dažbinu, Generalna Direkcija Poreza na osnovu čl.68. zakona o državnoj trošarini naređuje:

Da se ne mogu smatrati trgovcima i proizvođačima za trgovinu oni poljoprivrednici u Srbiji i Crnoj Gori, koji su prošle berbe kupili izvesne količine sirovine i zajedno sa svojim proizveli rakiju, nego se ti poljoprivrednici imaju smatrati proizvođačima i kao takovi neće platiti trošarinu na zatečene zalihe 15. aprila 1929. godine, nego imaju dužnost da prijave svako otuđenje rakije, pa će trošarinu platiti primalac rakije.

Ovo ne važi za ona lica, pa ma to bili i poljoprivrednici, koji kupuju od svojih sugrađana gotovu rakiju ili se bave kupovinom sirovina profesionalno t. j. svake godine kao redovnim zanimanjem u cilju spekulacije.

O prednjem naređenju hitno izvestiti sve organe i popisane zalihe kod navedenih lica brisati iz evidencije.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 27. maja 1929. godine Br. 50818).

XXVIII. Ko želi da koristi izvoznu nagradu iz 7. napomene uz TBr. 15. trošarinske tarife mora izvoziti samo čistu nemanipulisanu rakiju od šljiva ili vinskog koma, koja mora imati najmanje 50% alkohola. Izvesti se može najmanje 500 hektolitarskih stepeni rakije.

Bliže propise o ovome načiće u članu 116. Trošarinskog Pravilnika.

XXIX. Zakonom o izmenama i dopunama u zakonskim odredbama o državnoj i oblasnoj trošarini snižena je trošarska stopa na rakiju od 18 dinara na 14 dinara po hektolitarskom stepenu alkohola, koja stopa ima važiti od 15. aprila 1929. godine.

Lica koja su posle 15. aprila 1929. godine nabavili rakiju i na istu platili državnu trošarinu po 18 dinara po hl.^o alkohola, imaju prava na povraćaj naplaćenih sumi i to po 4 dinara od hektolitarskog stepena alkohola. O ovom Direkcija će obavestiti sve zainteresovane stranke.

Ona lica u Srbiji i Crnoj Gori kod kojih je popisana zaliha rakije na dan 15. aprila 1929. god. i naplaćena celu novouvedena trošarina na rakiju po stopi od 18 dinara od hl.^o alkohola, odnosno ona lica van Srbije i Crne Gore kod kojih je naplaćena bila samo razlika u trošarskoj stopi od dinara 3 po hl.^o alkohola, imaju prava na povraćaj i to prva lica po 4 dinara od hl.^o alkohola, a druga po 3 dinara od hl.^o alkohola. O prednjem će Direkcija obavestiti takođe sve zainteresovane stranke i sa njihovim molbama za povraćaj postupiti po zakonu.

Onim licima u Srbiji i Crnoj Gori, kojima je rešenjem Ministra Finansija odobreno obročno plaćanje državne trošarine na zatečene količine rakije na dan 15. aprila 1929. godine, Direkcija će procenualno sniziti dužnu sumu za smanjeni iznos od 4 dinara po hl.^o alkohola, a onaj viši iznos, koji su već uplatili u prve dve rate, uračunaće u treću ratu, koja se na taj način ima još i za taj iznos smanjiti, onima van Srbije i Crne Gore, kojima je odobren poček plaćanja državne trošarine na rakiju, Direkcija.

cajt će otpisati razliku u trošarinskoj stopi od dinara 3 po hl.^o alkohola.

Prednje se dostavlja Direkciji s tim da o ovom obavesti sve zainteresovane stranke.

(Raspis Odeljenja Poreza od 12. jula 1929. godine Br. 68207).

XXX. Zakonom o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama od 27. juna 1921. godine proširen je zakon o državnoj trošarini i na rakiju na Srbiju i Crnu Goru. — Stupanjem na snagu ovih zakonskih izmena otpočelo se sa naplatom državne trošarine na rakiju i vino u Srbiji i Crnoj Gori, usled čega su se pojavili i takvi slučajevi, koji su upereni na to, da se ova nova zakonska odredba protumači tako kao da te nove dažbine ima da snosi zemljoradnik, proizvođač. — Ovo naročito žele tako prikazati zainteresovana lica, misleći da će na taj način stvoriti opet za sebe povoljne konjukture.

Da bi se sve ove nezgodne vesti o primenjivanju novih zakonskih propisa suzbile i zemljoradnici, proizvođači rakije i vina bili tačno obavešteni i znali ceo postupak oko naplate trošarine, Odeljenje Poreza naređuje:

Da se na uobičajeni način u svima opštinama i selima, kao i u varošima i varošicama u Srbiji i Crnoj Gori objavi sledeće:

1. Seljak-proizvođač, kao i svi drugi proizvođači, ne plaćaju državnu trošarinu na rakiju i vino, koje proizvode od šljiva iz svoga šljivara odnosno od grožđa iz svoga vinograda.

No ako seljak-proizvođač, ima kafanu, mehanu, ili kupuje pa prodaje rakiju ili vino, on samo u tom slučaju ima da plati trošarinu i na svoju rakiju i vino.

2. Seljak-proizvođač, kao i svi drugi proizvođači rakije i vina od svojih šljiva odnosno svoga grožđa, mogu proizvoditi rakiju i vino sasvim slobodno i bez ikakove kontrole. — Samo onda kada takovu svoju rakiju ili vino prodaju ili poklone moraju prijaviti kame su i šta prodali, pa da kupac plati trošarinu.

Nemože se smatrati kao prodaja ili poklon, pa prema tome nije dužan da plaća trošarinu seljak-proizvođač za ono vino ili rakiju sopstvenog proizvoda, koje se potroši u njegovoј kući prilikom praznika, slave, ili kakvim drugim povodom, odnosno što se potroši prilikom moba i poljskih radova.

Po sebi se razume da ovo ne važi za one koje drže kafanu, mehanu ili se bave kupovinom i prodajom tuđih proizvoda (šljiva i grožđa u cilju proizvoda vina i rakije odnosno gotovog vina i gotove rakije).

3. Seljak-proizvođač sme svoju rakiju i vino kao i dosad potpuno slobodno voziti na pijacu i prodavati, ali treba da ponese sobom uverenje opštinske vlasti da je rakija odnosno vino njegov proizvod. — Ovo je potrebno samo radi toga da se mogu bolje kontrolisati trgovci sa vinom i rakijom.

Ovakva uverenja izdaju se bez ikakove takse i njima se potvrđuje količina rakije i vina, koju seljak-proizvođač prijavi za prodaju, a važe sve do dok se ne iscrpi u njima označena količina za prodaju. — Zbog toga je seljak-proizvođač dužan da za svaku količinu prodane rakije i vina traži od organa finansijske kontrole, da mu u uverenju zapiše količinu koju je prodao.

4. Ko vozi vino i rakiju na pijacu bez ovakvog uverenja ili provozi sa mesta na mesto bez sprovodnice biće kažnjen od 50—250 dinara.

5. Kazani seljaka-proizvođača vina i rakije od grožđa odnosno šljiva iz sopstvenih vinograda i šljivara ne smeju se pečatiti. — Zapečatiti se moraju samo kazani onih lica koja imaju kafanu, mehanu ili ma kakvu trgovinu sa alkoholnim pićem.

Na svoj kazan seljak-proizvođač može peći za sebe i za svakog drugog rakiju slobodno, samo ne za kafedžiju ili mehandžiju ili trgovca sa alkoholnim pićem, po primljenu za ušur rakiju mora prijaviti i u svakom slučaju platiti trošarinu na primljenu količinu.

O izvršenju izvestiti Odeljenje Poreza Ministarstva Finansija.

(Raspis Odeljenja Poreza Ministarstva Finansija od 29. juna 1929. godine Br. 50816).

»16. Na ocatnu kiselinu, izrađenu od drveta od 1 kgr. 100% jakosti dinara 4.

Trošarinski Pravilnik

Čl. 117.

1. Na ocatnu kiselinu izrađenu od drveta, naplaćuje se od 1. kgr. 100% jakosti 4.— dinara. Jačinu ocatne kiseline utvrdiće carinarnica odnosno finansijska kontrola po upustvu za utvrđivanje ocatne kiseline (vidi na kraju ovoga Pravilnika). No sem toga uzeć iz svakoga suda, u kome se nalazi ocatna kiselina, ugledi i sa njima postupiti po čl. 11. ovoga Pravilnika, bez obzira da li postoji spor ili ne. Ako bi hemijska laboratorija Odeljenja Poreza utvrdila veću ili manju jačinu, to će ova biti merođavna, i carinarnica odnosno nadležna posredna uprava će diferenciju trošarine nak-

nadno naplatiti odnosno vratiti ako zainteresovano lice to bude tražilo.

2. Fabrike ocatne kiseline stoje pod stalnim nadzorom finansijske vlasti i plaćaju trošarinu na ocatnu kiselinu prilikom puštanja u promet i potrošnju.

3. Ove fabrike dužne su voditi belešku, u kojoj se ima naznačiti: količina upotrebljenih sirovina, vreme rada fabrike i količina gotovog proizvoda. Ovakvu istu belešku vodi organ finansijske kontrole, koji tu fabriku nadzire. U tom cilju dužna je fabrika ocatne kiseline podneti prijavu odeljku finansijske kontrole o svakom prijemu kalcium acetata, i svaki početak i nameravani svršetak rada, a docnije i količinu proizvedene ocatne kiseline. Koja fabrika ne postupi po ovome propisu kazniće se po članu 85. ovog pravilnika.

4. Organ finansijske kontrole koji nadzire fabriku ocatne kiseline dužan je podatke u podnetoj prijavi proveriti i po tom upisati ih u belešku o proizvodnji, koju vodi.

5. Gotov proizvod se unosi u slobodno smetište fabrike, koje mora odgovarati propisima iz člana 52. ov. Pravilnika. Ako fabrika nema smetišta ima se trošarina odmah naplatiti.

6. Obeležavanje ocatne kiseline izrađene u zemlji vrši se po propisima člana 24. ovog Pravilnika.

Posebne napomene

I. Vidi tač. 16. čl. 6. Zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama.

II. U tač. 16.* člana 6. zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama propisano je, da se na ocatnu kiselinu ima naplaćivati državna trošarina i to prema jakosti kiseline.

Razvijanjem naše industrije razvila se i potreba upotrebe raznih predmeta za industrijske svrhe, tako se upotrebljava kod fabrika štofova tehnička ocatna kiselina, koja je jaka 40%, i koja je potpuno neupotrebljiva za jelo. Trošarinske vlasti pogrešno primenjuju navedeni zakonski propis i na tehničku ocatnu kiselinu, pa naplaćuju i na nju državnu trošarinu. Ovaj postupak je pogrešan, jer tač. 16. trošarinske tarife predviđa naplatu državne trošarine samo na ocatnu kiselinu koja se upotrebljava za jelo, a ne i tehničku ocatnu kiselinu.

S toga, a na osnovu člana 68. Zakona o državnoj trošarini Generalna Direkcija Posrednih Poreza objašnjava:

Da tehnička ocatna kiselina, jačine 40% i koja je neupotrebljiva za jelo, ne podleži plaćanju državne trošarine. —

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 10. jula 1924. godine Br. 32961).

III. U vezi raspisa Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 10. jula 1924. godine Br. 32961, a pošto se pojavila potreba za ocatnom kiselinom u tehničke svrhe, koja bi imala do 80 stepeni jakosti, i pošto se već kod nas izrađuje i ovakva ocatna kiselina, Generalna Direkcija Poreza, a na osnovu člana 60. zakona o državnoj trošarini, objašnjava:

Da tehnička ocatna kiselina, jačine do 80% i koja je neupotrebljiva za jelo, ne podleži plaćanju državne trošarine.

*) U 1924. godini ovo je bilo tač. 17.

U slučaju sumnje da neka ocatna kiselina nije tehnička, ugledi će se slati Laboratoriji Generalne Direkcije Poreza.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 19. juna 1928. godine Br. 78959).

IV. Ministarstvo Narodnog Zdravlja aktom od 17. oktobra 1924. godine Br. 46212 dostavilo je pismo sledeće sadrzine:

Gospodin Ministar Narodnog Zdravlja odlukom od danas Br. 46212 rešio je da se od danas pa za mesec dana naredba NBr. 36662 od 29. septembra obustavi, no s tim, da se na svakome sudu za prodaju koncentrisane sirčetne kiseline mora staviti bar etiketa sa jasnim opisom da je u tako koncentrisanom stanju upotreba opasna i da se ista pre upotrebe mora i koliko razblažiti.

(Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 18. oktobra 1924. godine Br. 52800).

V. Upustva za određivanje ocatne kiseline, naćiće na kraju ove knjige.

VI. Način obračunavanja naplate državne trošarine na sirčetu esenciju koji je izložila i po kome se upravljava Sreska Uprava Fin. Kontrole u N. netačan je iz sledećih razloga:

1) Prema članu 10. Trošarinskog Pravilnika, koji glasi, da je jedan kilogram sirčetne esencije ravan jednom litru, ne postoje nikakvi razlozi, da se iznos esencije na koju ima da se naplati državna trošarina, a koji je izražen u težinskim jedinicama, pretvara u zapreminske jedinice.

Sirčetna esencija, koja u trgovinu dolazi kao 80%-na, sadrži 80 kgr. čiste sirčetne kiseline u 100 kilograma mešavine i plaća na osnovu tarifnog broja 16. trošarinske tarife 320 dinara državne trošarine na 100 kilograma.

80%-na sirćetna esencija, koju proizvodi fabrika sirćetne esencije N. N. u N., sadrži isto tako na 100 kgr. 80 kgr. čiste sirćetne kiseline i, prema tome, treba da plaća 320 dinara od 100 kilograma a ne 298 dinara kako je to Sreska Uprava finansijske kontrole u N. sračunala.

2) Baš i da je trebalo pretvarati težinske jedinice u zapreminske ipak izloženi način sračunavanja nije tačan.

100 kgr. date esencije sadrže u sebi 80 kgr. čiste sirćetne kiseline što, ako se pretvori u litre, iznosi odista 93.04 litra. Znači da u 93.04 litra ima 80 kgr. čiste sirćetne kiseline. Međutim, 80 kgr. čiste kiseline, ako se pretvore u litre — a što se mora učiniti, ako se hoće da sračunaju zapreminske količine — iznose 75.80 litara.

Ako bi se sad pošlo od pretpostavke da 80 litara čiste sirćetne kiseline plaćaju 320 dinara, onda 75.8 litara imaju da plate 303.20 dinara, a ne 298 dinara, dakle za 5.20 dinara više nego što je Sreska Uprava sračunala.

Međutim, kako je već u početku navedeno, na osnovu člana 10. Trošarinskog Pravilnika, pretvaranje u zapreminske jedinice nije se smelo vršiti i državna trošarina imala se je naplatiti u iznosu od 320 dinara na 100 kilograma 80%-ne sirćetne esencije.

Stoga će Direkcija izračunati razliku između 320 i 298 dinara na celokupnu količinu i od firme N. N. u N. naplatiti manje naplaćenu državnu trošarinu, o čemu će odmah izvestiti Generalnu Direkciju Poreza.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Poreza od 15. marta 1929. godine Br. 27828).

VIII. Objasnjenja pod VII. donosimo samo kao sliku negativnog rada, da u njega ne bi upadali i drugi organi finansijske kontrole.

IX. Od 15. aprila 1929. godine kao jedinica za naplatu državne trošarine na ocatnu kiselinu ima biti 1 kilogram 100% jakosti, dok trošarinska stopa ostaje ista kao i do sada.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. godine Pov.Br. 527).

»17. Na benzin od 100 kgr. 300 dinara.

Po ovoj stopi vršiće se naplata počev od 15. maja 1929. godine.

1. Napomena. Kao benzin smatra se destilat mineralnog ulja, (sirove nafte), katrana, kamennog uglja, parafinskih škriljaca i t. d. bez obzira pod kakvim se imenom pojavi, koji na + 15° C. + 12° R ima manju gustinu od 795. stepena.

Ali gornji destilat, čija je gustina na + 15° C. (+ 12° R) manja od 795 neće se smatrati benzином ako se utvrди: da sadrži frakciju 60% ili više koja prelazi između 150° C i 280° C, kontinuelnom destilacijom na »Engler«-ovom aparatu ili imaju tačku zapaljivosti u aparatu »Abel — Pensku 21° C. ili više.

2. Napomena. Može se odobriti upotreba benzina bez plaćanja državne trošarine za teranje motora obrtnih, industrijskih i poljoprivrednih, podrazumevajući ovde i teranje ribarskih lađa, kao i lađa za prevoz putnika i robe. Sem toga može se odobriti upotreba benzina bez plaćanja državne trošarine još i onda, ako se upotrebljava kao sredstvo za lučenje i ekstrahovanje, za proizvođenje toplote: kod apreture, tekstilne robe i za rastapanje staklenih krajeva za proizvođenje staklenog bisera, perla i dugmadi i slično; za čišćenje petrolejskih jama; i u denaturisanom stanju kao sredstvo za rastvaranje. Bli-

ži uslovi pod kojima će se davati ovi predmeti bez plaćanja državne trošarine propisaće se pravilnikom«.

Trošarinski Pravilnik

Član 118.

1. Na benzin naplaćuje se na ime državne trošarine počev od 15. maja 1929. g. od 100 kgr. po 300.— dinara a do toga dana po 400.— dinara.

2. U kojim se slučajevima može dozvoliti upotreba benzina, bez plaćanja državne trošarine, propisuje tač. 4. ovoga člana.

Za navedene svrhe u tač. 4. ovoga člana može se odobriti samo onaj benzin čija je gustina na + 12° R (+ 15° C) manja od 770 stepena.

3. U zemlji naplaćuje se trošarina na benzin kad se ovaj iznosi iz rafinerije mineralnog ulja, trošarskog ili carinskog smestišta i pušta u slobodan promet, a na benzin koji se uvozi iz inostranstva, trošarina se naplaćuje na carinarnici.

»4. Neće se naplaćivati trošarina na benzin, koji se bude upotrebljavao za teranje motora obrtnih (zanatskih), industrijskih i poljoprivrednih mašina, podrazumevajući pod obrtnim mašinama i ribarske lade, kao i lade, za prevoz putnika i robe.«

Ovo oslobođenje za motore obrtnih (zanatskih) i industrijskih mašina važi samo onda, ako se motori upotrebljavaju za pogon mašina za proizvodnju telesnih dobara (raznih predmeta potrošnje) i ako su

ti motori u čvrstom spoju sa samim mašinama odnosno tečničkom instalacijom preduzeća.

Na benzin se ne plaća trošarina i onda, ako se bude nabavljao iz domaćih rafinerija, privatnih trošarskih ili carinskih smestišta ili neposredno iz inostranstva, za sledeću upotrebu:

I za industrijske ciljeve kao sredstvo za lučenje i ekstrahovanje;

II za proizvodnje toplote, a ne svetlosti;

a. kod apreture tekstilne robe;

b. kod rastapanja staklenih krajeva;

v. kod proizvodnje staklenog bisera, perla, dugmadi i tome slično;

III za čišćenje petrolejskih jama (okana); i

IV kao sredstvo za rastvaranje u de-naturisanom stanju.

5. Lica, koja žele nabaviti benzin za potrebe izložene u prednjoj tački, moraju za to dobiti naročito odobrenje.

6. Ni u kom slučaju ne mogu dobiti ovo odobrenje lica navedena u članu 62. ovoga Pavilnika. Tako isto ne mogu dobiti ovo odobrenje za benzin ona preduzeća, koja trguju sa mineralnim uljem (petroleum, benzinom i t. d.), a nisu rafinerije mineralnog ulja, koje proizvode cerezin i parafin i kao sredstvo za lučenje i ekstrakciju upotrebljavaju benzin.

7. Odobrenje za izuzimanje benzina za svrhe navedene u tač. 4. ovoga člana, a bez plaćanja državne trošarine daje nadležna

finansijske direkcija po molbi zainteresovanoga lica. Molbe se predaju onoj finansijskoj direkciji na čijem području se nalazi molilac, koja donosi rešenje i predaje ga moliocu na upotrebu.

8. U molbi, kojom se traži benzin bez naplate trošarine, mora se označiti:

a. u kome će se cilju upotrebiti ovaj benzin;

b. približna godišnja potreba benzina, kao i količina koja će se postepeno izuzimati za pomenuti cilj.

v. sedište rafinerije mineralnog ulja, carinskog ili trošarinskog smetišta, iz koga, odnosno carinarnice, preko koje, će se benzin nabaviti. Ako se nabavka hoće docnije izršiti sa drugog mesta, a ne onog, koji je označeno u molbi, mora se to blagovremeno saopštiti vlasti iz tač. 7 ovoga člana.

g. Ako će se benzin upotrebiti kao sredstvo za lučenje ili ekstrahovanje, označiće se još:

d. obim preduzeća sa tačnim opisom tehničkog postupka pri kome se benzin upotrebljava;

đ. kolika će se količina benzina utrošiti i za koje količinu sirovina i koliko od sirovina dobiti gotovoga proizvoda. Sve usrazmeri jedno prema drugome izraziće se u molbi u postotcima;

e. hoće li se za ovaj cilj dobiveni benzin radi ponovne upotrebe regenerisati (prečistiti), i tačno opisati način, na koji će se prečišćavanje izvršiti, priložiti crtež sprava, pomoću kojih će se to prečišćavanje izvesti.

Ako će se benzin upotrebiti za proizvodjenje toplove označiće se još:

ž. na koji će se način toplota proizvesti i upotrebiti u industrijskom poslovanju.

Ako će se benzin upotrebiti za teranje motora označiće se još:

z. sistem i najveću snagu motora i najveću potrošnju benzina za svaki sat kod benzinskog motora koji se upotrebljuje. Ovi podatci moraju se dokazati svedodž-

bom fabrike, koja je motor izradila. U slučaju ako je motor stari i nema uverenja od fabrike onda će se uverenje o poreklu i znaci motora izdavati od strane opštinskih vlasti, što potvrđuje nadležni sreski poglavар, a na osnovu oznake ovih podataka na marci fabričkoj, koja se nalazi na samom motoru. Ako ove marke nema, onda se uverenje o snazi motora može izdati od strane dva stručna lica, inžinjera ili mehaničara, koje uverenje ima potvrditi nadležna policijska vlast.

i. približan broj časova, koliko će motor svakoga dana biti u radu;

j. izjaviti u molbi, u svima napred izloženim slučajevima, bez rezerve, da se lice (preduzeće) podvrgava svima kontrolnim propisima, koji postoji i koji će se eventualno naknadno izdati.

9. Ova odobrenja, izdaju se za jedan godišnji period, računajući od datuma izdanja, a u njima se mora označiti količina koja se može u dotičnom godišnjem periodu izuzeti.

10. Količinu benzina za svrhe iz tač. 4. ovoga člana za jednogodišnju potrebu od-

ređuje nadležna finansijska vlast na osnovu podataka izloženih u molbi, koje će prethodno proveriti.

11. Ako finansijska vlast nađe, da je industrijskom preduzeću, s obzirom njegovog obim poslovanja dovoljna i manja količina, no što je preduzeće tražilo, može se tražena količina i smanjiti.

12. O svakom izdatom odobrenju kao i o svakoj promeni ovog odobrenja mora se obavestiti dotična rafinerija mineralnog ulja, odnosno dotično carinsko ili trošarsko smestište, iz kojih se hoće izuzeti benzin kao i onaj organ (finansijski, carinski) koji vrši nadzor u tim preduzećima ili ona carinarnica, preko koje će se benzin bez naplate trošarine uvoziti neposredno iz inostranstva, a i onaj odeljak finansijske kontrole, koji je dužan nadziravati preduzeće, kome se to odobrenje daje.

U tom obaveštenju mora se tačno nazačiti količina benzina koja se može nabaviti godišnje bez plaćanja državne trošarine. Na odobrenju pak mora se otpisivati svaka nabavljeni količina.

13. Količina benzina nabavljena bez plaćanja državne trošarine, koja se prilikom obračuna iz (tač. 56. ovoga člana) nađe na kraju godine, uračunaće se u količinu koja je dopuštena za narednu godinu.

14. Ovo odobrenje za upotrebu benzin bez plaćanja državne trošarine oduzeće se odmah čim se konstatuje ma kakva zloupotreba bez obzira na posledice, koje ova zloupotreba za sobom povlači. Tako isto može se oduzeti ovo odobrenje, ako se

ne drži odredaba ovoga pravilnika i izdatis propisa bilo sadašnjih ili docnijih.

15. U svakom slučaju kad se odobrenje oduzme naplatice se na zatečene količine benzina odgovarajući iznos trošarine.

16. O izdatim odobrenjima i promenama u njima moraju finansijski organi voditi tačnu evidenciju po obrascu Broj 34.

17. Lica (preduzeća), koja dobiju odobrenje za nabavku benzina bez naplate državne trošarine, stavljuju se pod nadzor trošarske vlasti i dužna su trošarskim organima dopustiti uvek, kad oni to zahtevaju, ulazak u radionicu odnosno u sve poslovne prostorije u cilju pregleda svih knjiga i računa i kontrolisanja upotrebe količine benzina i ostalih destilata nafte, katrana, kamenog uglja, parafinskih škriljaca itd. za svrhe iz tač. ovoga člana nabavljenog*) bez naplate državne trošarine, i vršenja upoređenja sa knjiženjem.

18. Lica (preduzeća), koja dobiju odobrenje za nabavku benzina bez naplate državne trošarine, dužna su voditi knjigu o izdavanju i upotrebi benzina, odnosno o izrađenim proizvodima, a knjige treba kod upotrebe benzina za lučenje ili ekstrakciju, a tako isto i kod proizvođenja toplote, voditi po propisima Gen. Direkcije Posrednih Poreza, kako to ogovara dotičnom industrijskom poslu. Ovakve knjige vode takođe i oni organi finansijske kontrole, koji-

*) Reči »i ostalih destilata nafte, katrana, kamenog ulja, parafinskih škriljaca i t. d.« trebalo je izbaciti jer nisu više trošarski predmet.

ma je poveren nadzor dotičnog preduzeća. Kod upotrebe benzina za čišćenje petrolejskih jama ili teranje motora moraju se knjige voditi prema obrascima broj 35. i 36.

19. U Knjige, koje će odeljak finansijske kontrole izdavati licima uz naknadu cene koštanja u paginiranim i parafiranim sveskama, treba odmah čim se izvrši službeni pregled (tač. 48), zabeležiti svaku nabavku benzina pozivajući se pri tome na dotičnu prijavu.

20. Otpis po vrsti i načinu upotrebe benzina je različit.

21. Pri upotrebi benzina za lučenje ili ekstrakciju treba upisati ne samo količine benzina, koje se svaki put uzmu iz sudova, već i količine i vrste predmeta (robe), iz kojih je lučenje ili ekstrakcija benzinom vršena.

22. Ako regeneracija benzina u takvim preduzećima ne biva neprestano, već samo s vremenom na vreme, dok se ne nakupi već upotrebljen benzin, treba količinu i gustinu benzina, koja je regeneracijom iznova dobivena, upisati u knjige u posebni stubac.

23. Kod upotrebe benzina za teranje motora treba količinu benzina i ostalih destilata nafte, katrana, kamenog ulja, parafinskih škriljaca, itd., koja se svaki put uzme, zabeležiti odmah čim se napuni benzinska sprava u kojoj se plin razvija. Ako se benzin i iz sudova pomoću spojne cevi neprekidno crpi (izvlači) u benzinsku spravu za proizvođenje plina, odnosno u motor, tada treba, mesto beleženja pojedinih punjenja motora, zabeležiti samo dan i čas kad

je crpljenje počelo, a kad prestalo, i količinu (težinu) koja se nalazi u dotičnom sudu.

24. Dalje treba u knjizi tačno zapisati vreme, kada je motor stavljen u pokret i kada je rad obustavljen. To beleženje mora se izvršiti odmah čim započne radnja i neposredno pre no što se ova obustavi.

25. U slučaju upotrebe benzina za čišćenje petrolejskih jama ima se otpisivanje u knjigama izvršiti odmah čim se prestane sa čišćenjem.

26. Neblagovremeno upisivanje, a tako isto i svako netačno ispisivanje u knjige, kazniće se kao krijumčarenje.

27. Tako isto kazniće se kao krijumčari ona lica koja dobijaju benzin bez naplate državne trošarine, a prodaju ili upotrebljavaju ga za druge ciljeve, a ne za one, za koje je odobren.

28. Lice (preduzeće), koje je dobilo odobrenje za nabavku benzina bez plaćanja trošarine, dužno je imati propisno žigosanu (obaždarenu) vagu i tegove, a tako isto aerometar za utvrđivanje gustine sa skalom od 750—830 stepena i termometar Reomirov. Aerometar za mineralno ulje preduzetnik je dužan nabaviti uz naknadu troškova preko finansijske direkcije, kod Odeljenja Poreza. Ako se razbije aerometar, koji je ovako dobavljen, preduzetnik ili njegov zastupnik moraće odmah zatražati od nadležnog finansijskog organa, da mu se izda drugi aerometar za mineralno ulje.

29. Preduzetnik se može za svoju potrebu poslužiti i drugim kojim aerometrom. Za finansijsku kontrolu vrediće ipak samo ono, što pokazuje aerometar, koji je bio dobavljen na gornji način. Svaki aerometar mora biti zvanično žigosan (obaždaren) i imati o tome potvrdu. Razmak razdelnih crtica na skali aerometra ne može biti manji od 2.25 milimetra.

30. Na jedan put se može nabaviti najmanje 100 kilograma benzina i za svrhe iz tač. 4. ovoga člana bez plaćanja trošarine.

31. U pogledu otpremanja benzina bez plaćanja trošarine iz rafinerije mineralnog ulja, važe propisi koji važe za otpremu mineralnog ulja bez plaćanja trošarine iz rafinerije uopšte.

32. Otpremanje benzina iz trošarskih i carinskih smestišta vršiće se ovako:

a. Svaku otpremu treba za svakog primaoca posebno i pismeno u dva primerka po obrascu broj 37. prijaviti finansijskom ili carinskom organu, kome je povereno nadziranje smestišta.

b. Prijava se mora predati najmanje 6 časova pre nameravanog otpremanja. Na molbu lica (preuzeća) može taj rok finansijska direkcija skratiti u toliko, u koliko to zahteva potreba za izvršenje kontrole.

v. Preduzetnik može ove prijave po ceni koštanja nabavljati od organa, kojima je povereno nadziravanje smestišta.

g. Prijave se mogu sačiniti upotrebom indigo hartije. U tom slučaju treba

dotične obrasce napraviti iz čvrste hartije a za kopiranje se imaju upotrebiti samo mastiljave pisaljke.

d. Organ kome se preda prijava ima najpre ispitati upisane podatke. i u slučaju potrebe zahtevati da se ovi dopune.

d. Brisane, ispravljene, ili delimično prepravljanje prijave imaju se odbiti.

e. Ako se nađe, da je prijava ispravna ima se, pre nego se otpočne rad s pošiljkom, upisati u stupcima 1 i 2 prijavnog registra, koji se ima voditi po obrascu br. 38. (obrazac od vrednosti).

ž. Posle upisa u prijavnom registru ima se tač. a, b i v prijave u oba primerka ispuniti.

z. Registar o prijavi, koji se prema kalendarskim mesecima vodi, ima se koncem svakog meseca zaključiti i preko finansijske direkcije najdalje do konca idućeg meseca poslati Generalnoj Direkciji Po-srednih Poreza.

i. Organi (finansijski, carinski) imaju na osnovu prijave, pre nego što se otpremi pošiljka, utvrditi količinu i gustinu benzina; znak i broj, a tako isto i kakvoću sudova, pronaći nečistu i čistu težinu za svaki pojedini sud i ispitati, da li se prijava slaže sa oblikom pošiljke.

j. Ako se prijava sa oblikom pošiljke ne slaže, ili ako koji uslov propisan za pošiljaj u opšte ne dostaje ima se stranka upozoriti na taj nedostatak i pozvati da ga odstrani.

k. Čista težina ima se pronaći odbitkom dare od utvrđene nečiste težine.

Dara će se pronaći pod nadzorom organa pre nego što se upotrebi sud. Sudovi, kojima se ima odrediti dara, treba označiti brojevima i znakovima.

1. Pre svakog određivanja dare ima se organ uveriti, da li su sudovi, kojima se određuje dara, sasvim prazni i da li se nalaze u takvom stanju, koje dopušta tačno određivanje dare.

lj. Pri šiljanju benzina u vagonima — rezervoarima (kesonima) mora se određivanje dare vagona i merenje vagona napunjenog benzinom vršiti uvek na istoj vazi.

m. Ako se pri izračunavanju dare ili nečiste težine pojedinih sudova pokažu razlomci jednog kilograma, neće se računati količine ispod 0.5 kgr. a razlomci od 0.5 kilograma i više računaće se kao ceo kogram.

33. Za utvrđivanje gustine benzina upotrebice se aerometar za mineralna ulja sa skalom 750° do 830° (hiljaditi deo gustine vode kod 12° R) i termometar sa skalom Reomirovom. Kod upotrebe aerometra za mineralna ulja treba postupiti ovako:

a. Tečnost (benzin), koji se ima ispitati, treba uliti u tako dubok i širok stakleni cilinder, da aerometar slobodno pliva u tečnosti a da nigde ne dodirne strane suda (cilindra). Tečnosti mora dovoljno biti u sudu da se na dršku (prstenu) aerometra tačno može videti mesto, do koga je sprava tonula u tečnost.

b. Sprava treba da je posve čista pre nego se upotrebi za ispitivanje. To se postiže najprostije time, što se sprava zamoči u čisti benzin (gas, petrolej), a zatim obri-

še čistom mekom lanenom krpom ili čistom upijaćom hartijom. Očišćena sprava se ne sme više pre upotrebe uhvatiti golom руком, a treba je u opšte hvatati samo na gornjem kraju dršku iznad najviše tačke skale.

v. Špuštanje aerometra u tečnost iziskuje osobitu pažnju i ako se ova propusti, ne može se više računati na sasvim tačan rezultat. Sprava se spušta u tečnost tako, da se drži više skale i onda iz ruke ispuštiti, kad je utečena približno do one dubine u tečnosti, na kojoj slobodno pliva tako da se iz nje niti diže, niti dalje više tone (inache se vreteno preko mere pokvari tečnošću i time bi sprava postala teža, a usled te veće težine opet odviše tonula u tečnost).

g. Da bi sprava primila temperaturu tečnosti treba je ostaviti da u tečnosti pliva 1—2 minuta i tek onda pročitati na skali gustinu tečnosti. Tom prilikom će se opaziti, da površina tečnosti u blizini vretena aerometra nije više ravna, već ispupčena. Ova ispupčenost tečnosti na staklenoj cevi iznosi kad-kad do 2 mm. Kod čitanja skale treba uzeti uvek najviše mesto, do koga se tečnost na staklenoj cevi diže. Odgovara li ovome mestu jedna razdelna crtica skale, onda ona pokazuje dotični stepen gustine; dođe li pak među dve razdelne crtice, onda valja oceniti razmak mesta, do koga tečnost stiže, od najbliže više razdelne crticice, a razdeljak dodati onom stepenu, komeovo mesto odgovara. Pri tom valja prostor

između 2 razdelne crtice, među koje tečnosti dopire, razdeliti od oka na četiri dela.

d. Pošto je gustina na skali aerometra pročitana treba utvrditi toplotu tečnosti. U tom cilju spusti se termometar u tečnost; ali čitanje na ovoj spravi treba da usledi tek onda, kaj je i sprava u se primila toplotu tečnosti. To će se poznati po tome, kad se utvrdi da se visina žive u toku jedne minute više ne menja. Razlomci jednog stepena cene se od oka na četvrtine stepena.

d. Prava gustina benzina (kod toplote od $+12^{\circ}$ R) utvrđuje se na osnovu navedenih podataka (gustine i toplote) pomoću redukcione tablice.

toplota u stepenima po Reo- miru	PROČITANA GUSTINA NA AEROMETRU								
	750	760	770	780	790	800	810	820	830
Ove brojeve treba odbiti od pročitane (prividne) gustine									
0	11.7	11.5	11.3	11.1	10.9	10.7	10.5	10.4	10.2
1	10.7	10.5	10.3	10.1	10.0	9.8	9.6	9.5	9.4
2	9.7	9.5	9.4	9.1	9.0	8.9	8.3	8.6	8.5
3	8.7	8.6	8.4	8.3	8.1	8.0	7.9	7.8	7.7
4	7.7	7.6	7.5	7.3	7.2	7.1	7.0	6.9	6.8
5	6.8	6.6	6.5	6.4	6.3	6.2	6.1	6.0	5.9
6	5.8	5.7	5.6	5.5	5.4	5.3	5.2	5.2	5.1
7	4.8	4.7	4.6	4.6	4.5	4.4	4.3	4.3	4.2
8	3.8	3.8	3.7	3.6	3.6	3.5	3.4	3.4	
9	2.9	2.8	2.8	2.7	2.7	2.6	2.6	2.6	2.5
10	1.9	1.9	1.8	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	
11	1.1	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	

	Ove brojeve do dati pročitanoj (prividnoj) gustini								
12	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
13	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8
14	1.9	1.9	1.8	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	0.7
15	2.8	2.8	2.7	2.7	2.7	2.6	2.6	2.5	2.5
16	3.8	3.7	3.7	3.6	3.5	3.5	3.4	3.4	3.4
17	4.7	4.6	4.6	4.5	4.4	4.4	4.3	4.2	4.2
18	5.7	5.6	5.5	5.4	5.3	5.2	5.2	5.1	5.0
19	6.6	6.5	6.4	6.3	6.2	6.1	6.0	5.9	5.8
20	7.5	7.4	7.3	7.2	7.1	7.0	6.9	6.8	6.7
21	8.5	8.3	8.2	8.1	7.9	7.8	7.7	7.6	7.5
22	9.4	9.2	9.1	8.9	8.8	8.7	8.6	8.4	8.3

Ako bi na pr. pokazao aerometar prividnu gustinu tečnosti za 760° i termometar toplotu od $+10^{\circ}$ R. to bi iznosila prava gustina benzina (na $+12^{\circ}$ R) po ovoj tablici $760 - 1.9 = 758.1^{\circ}$.

S pogledom na male razlike dodavanja odnosno odbijanja, koja se uzimaju u obzir kod gustine mineralnih ulja pri jednoj i istoj toploti tablica izražava prividnu gustinu samo od 10—20 stepena, i biće u slučajevima, ako je prividna gustina nadena pod drugim brojem a ne pod onim koji je deljiv sa 10 sasvim dovoljno, da se pročitana gustina zaokruži na onu višu ili nižu desetinu, kojoj je bliža.

Isto tako biće dovoljno i kod nadene toplote, da se razlomci ispod $\frac{1}{2}$ stepena ne uzimaju u račun a razlomci od $\frac{1}{2}$ i većeg dela stepena računaju kao ceo viši stepen.

Na primer skala aerometra pokazuje $763\frac{1}{2}$ a termometar $+4\frac{3}{4}$ R.

Račun glasi:
Prividna gustina 763.5.

Odbitak po tablici za 760° od $+ 5^{\circ} R$
je 6.6.

Prava gustina kod $+ 12^{\circ}$ je $763.5 - 6.6 = 756.90$.

34. Ovaj službeni rad (utvrđivanje težine i gustine) upisaće se u dotične stupce na trećoj strani u oba primerka prijave a i u dotične stupce prijavnog registra i pošiljka će se uputiti na odeljak finansijske kontrole, kome je povereno nadziravanje preduzeća ovlašćenog za nabavljanje benzina bez plaćanja trošarine. Kod te otpreme utvrđiće organ saslušavši pošiljača i uvezši u obzir sve okolnosti i rok, u kome pošiljka ima da prispe na opredeljeno mesto, ali taj rok ne sme biti suviše kratak. Jedan primerak (unikat), prijave koja ima da pravi pošiljku do mesta opredeljenja treba predati stranki, a drugi (duplikat) šalje se u preporučenom pismu odeljku finansijske kontrole, koji nadzirava povlašćeno preduzeće.

Benzin koji dolazi neposredno iz inostranstva, a na koji se ne plaća državna trošarina na osnovu odobrenja po tač. 7. ovoga člana uputiće dotična carinarnica po carinskim propisima odelku finansijske kontrole kome je nadzor nad ovlašćenim preduzećem poveren, pa ujedno izvestiti o tome vlast, koja je to odobrenje dala.

35. Pošiljač, a ako benzin prispe neposredno iz inostranstva ovlašćeni primljač, dužan je prijaviti pošiljku i predati njezine propratne hartije onom odeljku finansijske kontrole, kome je poveren nadzor nad ovlašćenim preduzećem.

a. Ovaj odeljak sručiće količinu, vrstu, znak i broj transportnih sudova sa propratnim hartijama i utvrditi težinu i gustinu benzina. Taj službeni rad kod pošiljaka, koje nisu stavljene pod službeni pečat, obuhvatiće potpuno spoljašnje i unutrašnje pregledavanje pošiljke, a takođe i utvrđivanje čiste težine i gustine benzina; dok kod pošiljaka, koje prispu pod službenim pečatom, zadovoljiće se, ako ne postoji никакva sumnja, pregledanjem da li je službeni pečat nepovređen.

b. No ipak je dozvoljeno, i u slučaju ako pošiljka nije stigla pod pečatom, u cilju utvrđivanja čiste težine da se od određene nečiste (bruto) težine pojedinih sudova odbija samo ona težina dare, koju je finansijski ili carinski organ pri otpremanju pošiljke iz rafinerije, trošarinskog ili carinskog smetišta, ili kod prelaza granice utvrdio. Samo onda kada o istovetnosti sudova nastane opravdana sumnja treba utvrditi pravu daru.

v. Gustina benzina utvrđiće se propisanim načinom u tač. 46. ovog člana.

36. Ovaj službeni rad upisaće se u dotične stupce na četvrtoj strani u oba primerka prijave, i ujedno upisati pošiljku u prijemni registar (obrazac br. 39).

37. Unikat prijave poslaće se zatim bez svakog odlaganja u preporučenom pismu finansijskom organu koji je ispratio pošiljku, a duplikat će se priložiti prijemnom registru. Taj registar, koji je strogo zaračunljiv i u koji se unose sve prispele pošiljke benzina bez plaćanja trošarine za sva ovlašćena preduzeća, koja leže u reonu do-

tične finansijske vlasti, zaključuje se koncem svakog meseca i šalje najdalje do 10 narednog meseca preko sreske uprave finansijske kontrole finansijskoj direkciji.

38. Ako količina benzina na mesto opredeljenja stigne ispravna ili sa manjkom od najviše tri postotaka prema konstataciji organa, koji je pošiljku uputio, to se zbog toga neće ništa preduzimati. Za veće manjke mora odmah pošiljalac čim nadleštву, iz čijeg je delokruga otpremljen benzin, stigne unikat prijave, odnosno ovlašćeni primalac, ako je pošiljka iz inozemstva stigla, čim je ovakav manjak konstatovan, položiti trošarinu za onaj manjak, koji prelazi dopušteni postotak. U tom cilju trošarinski organ, koji je pošiljku primio, pri pregledu prijave, treba u njoj da navede utvrđeni manjak, a tako isto i odgovarajuću trošarinu. Ako pošiljalac pri uvozu iz inostranstva ne položi odmah odgovarajuću trošarinu, ova se može naplatiti prinudnim (eksekutivnim) putem. Iznosi li manjak više od 7 postotaka, tada treba osim toga još povesti krivični postupak.

39. Izuzetno može Odeljenje Poreza a na predlog finansijske direkcije kad manjak prispele količine benzina ne bude veći od 7 postotaka, naređiti da se odgovarajuća trošarina ne naplati, ako se ta razlika osnovanim razlozima opravda, i ako inače ne postoji sumnja ili ne bude nikakvih doštava da je učinjena kakva krivica.

40. Službeni rad nad pošiljkama benzina na mestu opredeljenja ima preduzimati starešina odeljka, ili koji potpreglednik fi-

nansijske kontrole odnosno činovnik finansijske direkcije.

41. Upotrebu benzina za čišćenje petrolejskih jama treba svaki put na 24 časa ranije prijaviti po obrascu br. 40 nadležnom odeljku finansijske kontrole i taj se posao ima bez izuzetka izvršiti samo u prisustvu finansijskog organa, koji je za to određen.

Prijavu snabdevenu potvrdom o izvršenom poslu treba predati licu da je priloži knjizi koju će voditi po obrascu br. 35.

42. Obrasci prijave davaće se uz naknadu cene koštanja.

43. Na svršetku svake godine ima se izvršiti obračun sa dotičnim preduzećem o upotrebi benzina koji je nabavljen bez plaćanja trošarine. Isto tako se ima vršiti obračun koncem proizvodnog perioda i u privatnim trošarinskim smestištima benzina.

44. Obračunavanje preduzima starešina odeljka finansijske kontrole ili njegov zamenik, a i preduzetnik ili njegov zastupnik treba obračun da potpišu.

45. Da bi se mogao preuzeti posao oko obračuna, treba prethodno zaključiti knjige. Zatim treba utvrditi čistu težinu i gustinu preostale količine benzina i zabeležiti rezultat stanja stvari, kako u zaključnoj tako i u novoj knjizi.

46. Nade li se kod tog utvrdenja količina, prema zaključku (obračunu) veći manjak od 4%, koji se priznaje kao opravdani gubitak za vetrenje, i taj se manjak ne da opravdati, tada je preduzetnik dužan da za taj manjak količine benzina plati odgovara-

rajuću trošarinu. Osim toga mora se povesti krivična istraga.

47. Taj iznos trošarine uračunaće se u registru naknadnog plaćanja trošarine na mineralno ulje.

48. Obračun treba sastaviti u dva primerka, od kojih će se jedan dati preduzetniku, a drugi sa završnim knjigama i prilozima neodložno poslati finansijskoj direkciji.

49. Ova vlast dostaviće obračune Odeljenju Poreza radi cenzure.

50. Sva do sada izdata odobrenja za uvoz benzina bez naplate trošarine za ciljeve izložene u Napomeni uz br. 17. tarife iz člana 6. Zakona o državnoj trošarini, tak-sama i pristojbama, važe i dalje, u koliko već do sada nisu iskorišćeni, a imaju odobrenje Odeljenja Poreza.

Posebne napomene

I. Trošarinski predmet od 15. aprila 1929 godine je samo benzin.

Ostali destilati, pa prema tome i nafta, nisu više trošarinski predmeti i ne stoje pod kontrolom trošarinske vlasti.

Nova trošarinska stopa ima se primenjivati i na onaj binzin, koji je uvezan u našu državu pre 15. maja 1929. godine, ako na njega nije bila plaćena državna trošarina po staroj stopi, nego je on bio u privatnim trošarinskim ili carinskim smestištima.

(Objašnjenje Odeljenja Poreza Ministarstva Finansija od 10-V-1929. god. Br. 42499).

II. »Svakoj molbi za nabavku besporeznog benzina mora bezuslovno biti priloženo uverenje o

plaćenom neposrednom porezu, bez koga se nikome neće moći dati odobrenje.«

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 23. novembra 1925. god. Br. 81937).

III. Dozvole za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine izdaju se za godišnji period i važe od dana izdanja pa za godinu dana. Posle toga vremena dozvole se gase.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 13. januara 1925. god. Br. 759).

IV. Neke Finansijske - Uprave Direkcije izdajući odobrenja, na osnovu tačke 4. člana 118. trošarinskog pravilnika, za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine, izdaju ta odobrenja samo u jednom primerku (unikatu).

Takav postupak nije pravilan, jer poređ jednog primerka koji se izdaje stranci, potrebno je, prema tač. 12. člana 118. trošarinskog pravilnika, o svakom izdatom odobrenju kao i o svakoj promeni ovog odobrenja obavestiti dotičnu rafineriju mineralnog ulja, odnosno dotično carinsko ili trošarinsko smestije, iz kojih se hoće izuzeti benzin, kao i onoga organa finansijskog ili carinskog koji vrši nadzor u tim preduzećima ili onu carinarnicu, preko koje će se benzin bez naplate trošarine uvoziti neposredno iz inostranstva, a i onaj odeljak finansijske kontrole koji je dužan nadzirati preduzeće, kome se to odobrenje daje.

Jedan primerak odobrenja ostaje u arhivi Finansijske Uprave - Direkcije.

S toga se naređuje svima Finansijskim Upravama - Direkcijama da se prilikom izdavanja odobrenja za nabavku benzina bez plaćanja trošarine, strogo pridržavaju propisa tačke 12. člana 118. trošarinskog pravilnika.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Poreza od 1. marta 1927. godine Br. 24454).

V. Generalna Direkcija Poreza je primetila da neke Finansijske Uprave - Direkcije izdajući odo- brenja za nabavku benzina bez plaćanja trošarine, trošarine re postupaju po propisima tač. 12. člana 118. trošarinskog pravilnika i ako o tome već po- stoji raspis Generalne Direkcije Poreza od 1. marta 1927. godine Br. 24.454.

S toga se naređuje svima finansijskim Upravama - Direkcijama da se prilikom izdavanja odo- brenja za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine strogo pridržavaju propisa tač. 12. člana 118. trošarinskog pravilnika i da o svakom izdatom odobrenju obaveštavaju dotičnu rafineriju mine- ralnog ulja, odnosno carinsko ili trošarsko sme- stište, iz kojih se hoće izuzeti benzin, kao i ovoga organa finansijskog odnosno carinskog koji vrši nadzor u tim preduzećima ili i onu carinarnicu preko koje će se benzin bez naplate drž. trošarine uvoziti, a i onaj odeljak finansijske kontrole, koji je dužan da nadzire preduzeće, kome se to odo- brenje izdaje. Prednje se dostavlja radi upravljanja pri izdavanju dozvola za nabavku benzina bez pla- čanja državne trošarine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 29. novembra 1928. godine Br. 152.860).

VI. Raspisom Generalne Direkcije Poreza Br. 24454 od 1. marta 1927. godine i Br. 152.860 od 29. novembra 1928. god., stavljeno je u dužnost nad- ležnim vlastima za izdavanje odobrenja o uvozu benzina bez plaćanja državne trošarine, da se u svemu pridržavaju propisa iz tač. 12. čl. 118. tro- šarinskog pravilnika i da se o svakom izdatom odobrenju ove vrste, pored drugih lica, obaveštavaju i nadležne carinarnice kod kojih se uvoz vrši, od- nosno kod kojih postaje privremena privatna ca- rinska smestija iz kojih se hoće izuzeti benzin-

Skreće se pažnja carinskim vlastima na na- pred pobrojane raspise Generalne Direkcije Poreza s preporukom da ih prime k znanju i u buduće do- puštaju uvoz benzina bez naplate državne trošarine za koji budu doibile akt fin. direkcije, da se može uvesti bez naplate državne trošarine.

(Raspis Br. 200 Gen. Direkcije Carina od 15. decembra 1928. god. CBr. 46328).

VII. 4. Da se pri izdavanju dozvola za bes- poreznu nabavku (sad samo benzina) za teranje motora uzimaju uverenja o poreklu i snazi motora izdata od strane opštinskih vlasti a potvrđena od sreskih poglavara i to za stare već postojeće motore, na kojima je utisнутa marka fabrike sa tim poda- cima. Ako ove marke nema onda se uverenje ima izdati od dva stručna lica inžinjera ili mehaničara i to uverenje ima potvrditi nadležna policijska vlast. Za nove motore i koji se budu u buduće nabavljali mora se imati bezuslovno uverenje fabrike ili fa- bričnog posrednika, koji će uverenje izdati na osnovu primljenih dokumenata dotičnog motora iz fabrike.

5. Uverenje o plaćenom porezu, koja se budu prilagala molbama, moraju da tvrde da je molilac platilo tekući prispli porez za dotično polgode, kao prisplu ratu dugovanog starog poreza, koji se u smislu člana 79. finansijskog zakona za 1927/28. godinu plaća u godišnjim obrocima.

(Objašnjenje Generalne Direkcije Poreza od 7. maja 1927. godine Br. 53520).

VIII. Generalna Direkcija Poreza doznala je da neke Finansijske Direkcije za izdavanje odo- brenja za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine zahtevaju pored propisanih uverenja i neka koja nisu potrebna, čime samo otežavaju rad.

Da bi Direkcije u buduće pravilno postupale kod izdavanja odobrenja, to Generalna Direkcija Poreza izdaje sledeće upustvo:

Za izdavanje odobrenja za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine potrebna su pored uverenja o poreklu motora propisanog u čl. 118. trošarinskog pravilnika još i sledeća uverenja.

1. uverenje o plaćenom porezu; i

2. uverenje da nije bio kažnjavan za krijučarske krivice (čl. 62. trošarinskog pravilnika).

Za fizičko lice pored gornjih uverenja potrebno je još i uverenje da nije bio kažnjavan za kakvo bezčasno delo. Ovo uverenje može izdati i opštinski sud.

Prednje se dostavlja radi upravljanja kod izdavanja odobrenja za nabavku benzina bez plaćanja državne trošarine.

(Objašnjenje Odeljenja Poreza Ministarstva Finansija od 20. maja 1929. god. Br. 49975).

IX. Trošarina na benzin srušta se na 300.— dinara od 100 kgr. i ova se stopa ima primenjivati počev od 15. maja 1929. godine. Trošarinskim predmetom od 15. aprila smatra se samo benzin, kao destilat mineralnog ulja (sirove nafte), katrana, kamenog uglja, parafinskih škriljaca i t. d. bez obzira pod kakvim se imenom pojavi, koji na $+15^{\circ}$ C + 12° R ima manju gustinu od 795 stepeni. Ostali destilati nafte, katrana, kamenog uglja, parafinskih škriljaca i t. d. ne smatraju se više trošarinskim predmetom i ne stoje pod kontrolom trošarinskih vlasti.

Ostali propisi za benzin i njegovu upotrebu bez plaćanja trošarine ostaju isti.

X. Prema izmenama člana 118. trošarinskog pravilnika, računi o primitku i izdatku benzina po privatnim smestištima benzina, imaće se koncem

svakoga perioda dakle koncem meseca avgusta svake godine zaključiti i predložiti ovoj Direkciji (cenzurni odsek) radi cenzure.

Stavke primitka ovih računa imaće biti obložene sa duplikatom prijave koja je pošiljku do smestišta iz rafinerije dopratila, a kod stavke izdatka označiće se dan i broj dozvole onoga lica, koje je benzin u dozvoljene svrhe preuzeala i priključiti unikat prijave koji je pošiljku ispratio.

Prema ovoj izmeni neće se dakle predlagati mesečno prijave ovoj Direkciji putem spiska, već će se te prijave priključiti knjigama (računu) smestišta i sa godišnjim obračunom slati na cenzuru.

Isto tako neće se prijave (duplikati) po kojima su dozvolbenici*) benzin bez plaćanja trošarine primili — slati mesečno, već će ove prijave (duplike) odeljak za svaku stranku provesti u spisak (prijemni register), koji će se po svršenom periodu zaključiti i sa obračunom na cenzuru predložiti.

Da bi se cenzura već u ovoj godini mogla valjano vršiti, ova Direkcija :

Naređuje :

Da kontrolni organ smestišta benzina, nakon prispeća pošiljke iz rafinerije i nakon preuzeća iste — prijave t. j. unikat i duplikat reši odmah i unikat preporučenim listom**) vratи kontrolnom organu rafinerije, a na osnovu duplikata pošiljku u računu smestišta stavi u primitak i duplikat prijave priloži smestišnoj knjizi.

Kada se benzin otprema iz smestišta strankama koje imaju dozvole za trošenje benzina bez

*) T. j. lica koja imaju dozvolu.

**) T. j. pismom.

plaćanja trošarine, imade odeljak rešiti unikat i duplikat prijave i unikat poslati preporučeno na odeljak nad čiji nadzor spada dotični ovlašćenik, a duplikat imade pošiljku da prati. Odeljak Finansijske Kontrole nakon preuzeća prijave, vodiće računa, da se pošiljka preuzme i nakon toga rešiti prijave i duplikat zadržati kod sebe, a unikat preporučeno poslati Odeljku, koji je pošiljku iz smestišta otpremio, koji će unikat ovaj odeljak priključiti knjizi (računu) smestišta kod stavke izdatka.

U koliko koje smestište izda benzin uz plaćanje trošarine, samo se po sebi razume, da smetišnoj knjizi uz stavku izdatka, mora biti priložena priznanica o uplati trošarine na taj benzin. Ovim radom biće nakon zaključka računa smetišta ove stavke primitka i izdatka pokrivenе, a isto tako će biti pokrivenе stavke primitka u računu o potrošku kod pojedinih dozvolbenika. Direkcija neka odmah na osnovu ovoga naređenja izda potrebne naredbe Finansijskoj Kontroli, da se odmah pristupi ovome radu, sreski upravnici Finansijske Kontrole neka rad tačno kontrolišu i sve predložene im obračune pregledaju i overe i istom nakon overe podnesu putem Direkcije na cenzuru.

(Raspis Odeljenja Poreza od 7. juna 1929. godine Br. 56547).

Ostale odredbe Trošarinskog Pravilnika

(Ovi propisi Troš. Pravilnika, koje ćemo ovde izložiti, u koliko nisu ukinuti, važili su većinom za ono prelazno stanje u 1920. godini, ali kako ni do danas nisu ukinuti donosimo ih po dužnosti ovde, tim presto član 122. samo u nekoliko a članovi 123., 124. i 125. imaju još uvek aktuelni značaj).

Posebne napomene

Vidite Posebne napomene pod II. uz čl. 16. Zakona o Izmenama i Dopunama Trošarinskog Zakona u III. delu ove knjige.

Čl. 119.

(Ukinut izmenama i dopunama od 16. avgusta 1921. god. Br. 13014).

Čl. 120.

(Ukinut izmenama i dopunama od 1. jula 1927. godine Br. 77980).

Čl. 121.

(Ukinut izmenama i dopunama od 1. jula 1927. godine Br. 77980).

B. PRELAZNE NAREDBE.

Čl. 122.

1. Sopstvenici trošarinskih predmeta, na koje je trošarina povišena ili nova zavedena, dužni su količine predmeta, koje su se kod njih zatekle, 20. septembra 1920. godine prijaviti najdalje za osam dana najbližoj postaji finansijske straže, a na teritoriji Srbije i Crne Gore najbližoj poreskoj upravi i platiti razliku odnosno novu propisanu trošarinu najdalje u roku od pet dana. Kao razlika smatra se i ažija.

2. Od plaćanja razlike trošarine odnosno trošarine od količina zaliha) po prednjem stavu oslobođavaju se lica koja nemaju više od: 10 kgr. šećera, 5 kgr. kave, 10 kgr. zamenica kave, 10 kgr. pirinča, 10

litara ulja, 25 lit. piva, 5 lit. fina vina, po 5 litara likera, konjaka i ruma, 1 lit. esencije za piće, 10 kgr. sveća, 10 kgr. karbida, po 5 lit. špirita i rakije, 1 lit. ocatne kiseline, po 20 lit. mineralnih i drugih njima sličnih voda i jedan kilogram kvasca.

3. Ako se zateknu pomenuti predmeti u većim količinama, no što je predviđeno tač. 2. ovoga člana, ima se razlika trošarine odnosno novopropisana trošarina naplatiti na celu zatečenu količinu. Prijavu o količinama koje nisu oslobođene treba napisme- no podneti i to: U Srbiji i Crnoj Gori u dva u ostalim pokrajinama u tri primerka. Od nepismenih lica primaće se i usmene prijave koje će trošarinski organi načiniti kopira- njem u dva odnosno tri primerka. Prijaviti se mora: ime i zanimanje prijavnika, vrsta i količina trošarinskih predmeta i to po stanju na dan 20. septembra 1920. godine, i mesto gde se ti predmeti nalaze. Trošarins- ki organi ispitaće (istražiće) da li je pri- java tačna i potom odmah pregledom utvr- diti da li se podatci prijave slažu sa prijavljenim količinama. U tom cilju dužni su prijavnici dopustiti pregled količina. Rezultat ispitivanja ispisaće se kopiranjem na svima primercima prijave i jedan primerak uručiti prijavniku, drugi predati finansijskoj upravi odnosno beogradskom poreskom odelje- nju odnosno poreskom uredu. Treći prime- rak priložiće finansijski organ posebnoj belešci koju treba da vodi odeljak finansijske straže o predatim prijavama količina troša- rinskih predmeta, koje su se zatekle na dan 20. septembra 1920. godine. Kad se utvrđi- vanje ovih količina završi, ove beleške po-

slaće se zajedno sa triplikatima prijava ra- čunovodstvu prepostavljene Finansijske Direkcije odnosno Delegacije ako se cen- zura trošarinskih dnevnika (upisnika) kod ove obavlja. Finansijske uprave, beograd- sko poresko odeljenje, poreski uredi treba da vode strogo računa da se iznosi prora- čunate trošarine, koji će im se od trošarin- skih organa na potvrđenim prijavama ozna- čiti uredno i blagovremeno plate. Poresko odeljenje beogradsko odnosno finansijske uprave i poreski uredi uknjižiće ove troša- rinske iznose i u zasebnom pomoćnom dne- vniku uz dnevnik za trošarinu, odnosno u dnevniku naplate državne trošarine (u Srbiji i Crnoj Gori), kome će priložiti i duplikat prijave koje su primili od trošarinskog orga- na. Naplata će se potvrditi na unikatu same prijave odnosno naročito izdatom pri- znanicom (u Srbiji i Crnoj Gori). Ako se količine trošarinskih predmeta, koje su pod- ložne razlici trošarine odnosno novo propi- sanoj trošarini, u međuvremenu kad se ti predmeti imaju prijavljivati, nalaze na pu- tu (transportu) mora ih onaj ko ih primi, blagovremeno prijaviti, a ako je prijavnji rok već istekao mora je najdalje na 48 ča- sova posle prijema robe prijaviti i razliku trošarine odnosno novu propisanu trošari- nu platiti. Železnička i parobrodska predu- zeća i poštanske stanice dužne su svaku po- šiljku trošarinskih predmeta, pomenutih u »Tarifi A« finansijskog zakona za 1920-21. godinu koju su primili pre 20. septembra 1920. godine, a do toga dana nisu je isporu- čili, prijaviti onoj finansijskoj upravi, be- ogradskom poreskom odeljenju, odeljku

finansijske straže, u čijem delokrugu se nalazi stanica izdavanja, i to odmah čim pošiljka stigne u tu stanicu. U toj prijavi, koju će stanica za izdavanje neposredno učiniti, treba naznačiti ime pošiljaoca i primaoca, vrstu i bruto težinu trošarinskog predmeta. Na osnovu ove prijave, koja se eventualno ima dalje slati nadležnoj finansijskoj upravi, beogradskom poreskom odeljenju odnosno odeljku finansijske straže, utvrdiće poslednja vlast da li je primalac ispunio svoju dužnost. Ako bi železnička, parobrodska ili poštanska stanica ovu prijavu propustila učiniti kazniće se dotični činovnik od 20—100 dinara.

4. Na sijalice, koje su do 20. septembra 1920. godine, već nameštene u električnoj instalaciji i nalaze se u upotrebi, neće se naplaćivati trošarina iz tač. 1. ovoga člana. Kresiva koja su već u upotrebi takođe neće platiti ovu trošarinu.

5. U pogledu utvrđivanja razlike trošarine kod količina (zaliha) piva važi ovo:

I. U pivarama koje se nalaze u pokrajinama, sem Srbije i Crne Gore, utvrdiće se količina celokupnih hektolitarskih stepena ekstrakta na osnovu redovne konstatacije dotičnih varenja (uvaraka). U tom cilju treba finansijski organ kome je ovaj posao poveren, bezuslovno da stigne u pivaru u 7 časova u jutru 20. septembra 1920. god. da obustavi za taj dan svaki iznos piva iz pivare dok se ne utvrdi količina piva i neprevrelog piva (pivnog mošta) i da zaatraži od pivare tačnu izjavu (u tri primerka) o svima količinama piva odnosno ne-

prevrelog piva (pivnog začina, mošta) ma u kakvom se stanju one nalazile. Ovu izjavu mora pivara uručiti finansijskom organu najdalje do 12. časova. Izjava pivare zamenuje prijavu iz tač. 1. ovoga člana i treba da sadrži:

Navod u kojim se kadama za vreme odnosno u kojim se buradima za ležanje piva nalazi svako pojedino varenje (uvarak), počev od poslednjeg t. j. najmladeg varenja, i to u hektolitarskim stepenima, koji su bili utvrđeni u momentu proizvodnje kontrolnomernim aparatom, ili na hladnjaku. — Na pr. Poslednje varenje broj 145, utvrđeno na hladnjaku sa .... hektolitarskih stepeni ekstrakta nalazi se u podrumu za XXI i u kadama za vrenje broj 15, 16, 17. Varenje broj 144. utvrđeno sa .... stepena ekstrakta nalazi se u podrumu za vrenje XXII i u kadama za vrenje 7, 8, 9. i t. d. Varenje broj 132, utvrđeno sa .... hl. stepena ekstrakta, nalazi se u podrumu za ležanje piva XXVI i u buradima za ležanje piva br. 38. i 39. i t. d. Najstarije varenje br. 112. utvrđeno da hladnjaku sa .... hl. stepena ekstrakta, nalazi se u podrumu za ležanje piva br. 43. 44. pošto je od ovog poslednjeg varenja izneto već .... hektolitara piva, koje odgovara prvobitnim ... hektolitarskih stepena ekstrakta.

U slučaju gde se više ne nalazi jedno celokupno varenje u pivari, nego je jedan deo njegov već iznesen, utvrđuje se ostatak na taj način što se utvrđuje faktična količina gotovog piva toga varenja, koje se još nalazi u pivari, i ovoj doda još $8\frac{1}{2}\%$

($6\frac{1}{2}\%$ gubitka kod varenja i 2% gubitka ko ležanja).

U vremenu kad zastupnik pivare radi na ovoj izjavi, mora finansijski organ lično i bez saradnje predstavnika pivare pregledati sve količine i na osnovu dnevnika (upisnika) i svoga pregleda utvrditi količinu piva i neprevrelog piva (pivnog začina, mošta). Tek onda kad mu pivara predstavlja svoju izjavu treba da sravni nađeno stanje s onim prijavljenim od strane pivare. U slučaju da se stanja ne slažu i razlika ne objasni treba o tom sastaviti protokol i poslati ga sa svima predmetnim spisima nadležnoj finansijskoj Direkciji na rešenje. Razlika trošarine naplatiče se privremeno po nađenom stanju finansijskog organa, ako je ona povoljnija za državu. Varenje koje se vrši za vreme ovog konstatovanja treba da plati trošarinu već po novoj stopi. Rezultat ovoga rada istaće Finansijski organ na svima primercima izjave pivare na ovaj način:

»U pivari se nalazi piva, odnosno neprevrelog piva (pivskog začina, mošta) u količini koja odgovara ..... prvobitnih hektolitarskih stepena ekstrakta. Za ovu količinu treba platiti ... dinara u zlatu.

Pošto je za ovu količinu kod proizvodnje već naplaćeno ..... kruna, treba još naknadno platiti ..... dinara u zlatu, i to u roku od pet dana kod poreskog uredu u .....« — Jedan primerak potvrđene izjave uručiće se pivari, drugi će se poslati nadležnom poreskom uredu, a treći će se priložiti posebnoj belešci koju vodi odeljak finansijske straže o naplati razlike tro-

šarine. Ako pivara u tom trenutku uživa kredit može joj se odobriti da tu razliku trošarine plati zajedno sa kreditovanom trošarinom, ako za to moli, u roku od pet dana od dana kad je utvrđena količina (zaliha).

II. Na pivo, koje se bude zateklo u pivarama u Srbiji i Crnoj Gori 20. septembra 1920. godine, neće se naplatiti nikakva razlika u trošarini, pošto se trošarina na pivo naplaćuje tek prilikom iznosa. No od toga ne smeju se više upotrebiti stare trošarske marke za pivo, koje glase na srebro sve do 1. decembra 1920. godine, od koga će se dana ponovo upotrebljavati marke koje glase na srebro od odgovarajuće vrednosti.

III. Kod drugih lica:

a. na pivo koje se nalazi već u slobodnom prometu u oblastima, sem Srbije i Crne Gore, plaća se na ime razlike od trošarne 16 dinara u zlatu po hektolitru piva bez obzira na ekstraktarni sadržaj;

b. na pivo, koje se nalazi već u slobodnom prometu na teritoriji Srbije i Crne Gore, razlikovaće se pivo koje je proizvedeno u Srbiji i Crnoj Gori od piva, koje je uvezeno iz ostalih pokrajina. Prvo pivo plaća samo ažiju, drugo pak kako je pomenuto pod a) ove tačke 3.

6. Od fabrike ocatne kiseline treba nadzorni trošarski organ 20. septembra 1920. godine u 7 sati u jutru zatražiti tačne i posebne izjave:

a. o svima količinama i jačini gotove ocatne kiseline; i

b. o svima količinama sirovina za izradu ove kiseline.

Sem toga saopštiće ovaj organ nekoliko dana ranije sopstveniku fabrike ili njegovom zastupniku, da proizvodnju tako udesi da na dan 20. septembra 1920. god. nema nikakvih poluprodukata. Ove izjave, koje zamenjuju prijavu iz tač. 3. ovoga člana, ima fabrika ocatne kiseline predati trošarinskom organu pomenutog dana najdalje do 12. časova. Po tom će utvrditi trošarinski organ količinu sirovine za izradu ocatne kiseline, ispitati rezultat na svima primercima izjave, izračunati pripadajuću trošarinu (po tač. čl. 117. ovoga pravilnika) i postupiti u smislu tač. 3. ovog člana. Kod gotove ocatne kiseline utvrdiće trošarinski organ količinu i jačinu zasebno za svaki pojedini sud u kome se nalazi ocatna kiselina. Dopušteno je celu količinu ocatne kiseline iz više sudova sipati u jedan, dobro izmešati i tek onda utvrditi količinu i jačinu. Za slučaj na nema stručnog osoblja, koje bi moglo samo na licu mesta konstatovati jačinu ocatne kiseline, moraju se od utvrđenih količina uzeti probe i poslati hemiskoj laboratoriji Generalne Direkcije Posrednih Poreza. Dalji postupak je isti kao što je gore pomenuto.

7. Svi trošarinski predmeti na koje je naplaćena razlika, odnosno novo propisana trošarina u smislu tač. 1. ovog člana, imaju se propisno obeležiti u koliko je za te trošarske predmete propisano obeležavanje. Ovi trošarinski predmeti koji su već obeleženi (trakama, šećernim zapornim markama, pivskim markama) snabdeće se novom trošarinskom trakom, koja se ima staviti unakrsno preko starog obeležja tako, da se

staro može videti. Na novim trakama staviće se još i datum i slovo N.

8. Ko propusti učiniti prijavu iz prvog stava ovog člana ili ko netačno prijavu podnese pa se službenim putem utvrdi da u opšte nije prijavljena količina za plaćanje trošarine ili da nađena količina iznosi preko 5% više nego je prijavljeno, čini trošarsku (dohodarstvenu) krivicu i pored plaćanja redovne trošarine na zatajenu količinu kazniće se novčanom kaznom od 4—8 iznosa zatajene trošarine. Kao netačna prijava smatraće se i kad se prijavi manja jačina (kod alkohola, rakije ocatne kiseline) do tične trošarske tečnosti, ako bi se prilikom pregleda utvrdilo da celokupni iznos hektolitarskih stepena odnosno procenata iznosi preko 5% više no što je prijavljeno.

9. Predmet koji je trošarska krivica izvršena prelazi u svojinu države bez ikakve naknade.

Član 123.

Ako je na predmete na koje se trošarina ukida plaćena trošarina, ona se neće vratiti.

G. ZAVRŠNE ODREDBE.

Član 124.

Prilikom pozivanja na pojedine propise ovoga pravilnika ovaj će se pravilnik nazivati »Trošarinski pravilnik«.

Član 125.

Ovaj pravilnik važi za celu Krajevinu i prestaju važiti svi propisi koji su mu protivni.

III DEO.

ZAKON

o izmenama i dopunama u zakonu o drž. trošarini, taksama i pristojbama) sa izmenama i dopunama iz zakona o izmenama i dopunama u zakonskim odredbama o državnoj i oblasnoj trošarini od 10 aprila 1929 i od 28. juna 1929 god.
Br. 65646.

član 1.

(Ušao u celosti u tačku 5. člana 6. Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama, t.j. izmenio je tar. broj 5. trošarinske tarife u drugom delu ove knjige. — Ovaj član doneo je nove propise o pivu kao trošarinskom predmetu).

Posebne napomene

Kod ovog zakona, da ne bi bilo zabune, čitaoci treba da imaju na umu sledeće:

Ovaj zakon izmenio je i dopunio Zakon o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama od 27. juna 1921. godine u kome se nalazi trošarinska tarifa. Zato su članovi 1.—9. ovog ovde zakona ušli u celosti u trošarinsku tarifu u II. delu ove knjige. Ali su oni tako uneti da se to i ne primećuje. Zato

¹⁾ Zakon o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama donet je 27. juna 1921. godine.

ih ovde i ne donosimo. Ali ovde donosimo one članove ovog zakona koji nisu ušli ni u jedan drugi zakon, već važe kao samostalni zakonski propisi o oblasnoj i opštinskoj trošarini. To su članovi 10.—16. Ali i neki od njih su već posle kratkog vremena izmenjeni zakonom o izmenama i dopunama od 28. juna 1929. godine Br. 65646. »Službene Novine« Br. 159. od 11. juna 1929. god.). Tako na primer izmenjen je član 12. i ta izmena je ovde uneta.

Član 2.

(Ušao u celosti u tačku 6. člana 6. Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama, u 2 delu ove knjige, odnosno u tar. br. 6. Trošarinske tarife. Doneo je nove propise o trošarini na vino).

Član 3..

(Ušao u celosti u tačku 7. člana 6. Zakona o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama u 2 delu ove knjige, odnosno u tar. br. 7. trošarinske tarife. Doneo je nove propise o trošarini na ekstrakte, esencije i etarska ulja).

Član 4.

(Ušao i izmenio tač. 11. čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama u pogledu trošarinske stope na plin za osvetlenje).

Član 5.

(Ušao u tač. 14. čl. 6. Zakona o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama u celosti, izmenivši propise na alkohol).

Član 6.

(Ušao u celosti u novu tačku 14a čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, t.j. u novi tar. broj 14-a trošar.

tarife. Njime je ponovo zavedena trošarina na kvasac).

Član 7.

(Ušao u celosti u tač. 15. čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama izmenivši propise o trošarini na rakiju).

Član 8.

(Ušao u celosti u tač. 16. čl. 6. Zak. o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama, izmenivši propise trošarinske tarife za ocatnu kiselinu).

Član 9.

(Ušao u celosti u tač. 17. čl. 6. Zak. o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama izmenivši propise trošarinske tarife za benzin i ostale destite nafte, katrana, kamenog ulja i td.).

Član 10.

Zabranjuje se udarati oblasnu trošarinu u ma kome bilo obliku na pivo, vino, ekstrakte, esencije i etarska ulja sa alkoholom liker, rum konjak, rakiju špirit.

Od 15. aprila 1929. godine neće oblasti moći naplaćivati trošarinu na predmete iz ovog člana, nego će se naplata vršiti po odredbama člana 11. ovoga zakona.

Posebne napomene

Vidi odmah niže član 11. ovoga zakona i objašnjenje uz njega u »Posebnim napomenama«.

Član 11.

Na ime oblasne trošarine naplaćivaće državni organi zajedno sa državnom trošarinom, i to:

od 100 litara piva	dinara	30.—
od 100 litara vina	dinara	50.—
od 100 kilograma ekstrakta esen-		
cije i etarskih ulja sa alkoholom dinara 400.—		
od hektolitarskog stepena likera		
ruma i konjaka	dinara	5.—
od hektolit. stepena špirita . . .	dinara	5.—
od hektolit. stepena rakije . . .	dinara	5.—

Ove sume naplaćene oblasne trošarine pri-pašće svima oblastima za njihove potrebe.

Vlast kod kojih se plaća državna trošarina knjižiće naplaćene iznose oblasne trošarine kao finansijski depozit i svakih 10 dana slati Državnoj Hipotekarnoj Banci u Beogradu za račun oblasnih trošarina.

Računom oblasnih trošarina rukuje Ministar Finansija i biće dužan da koncem svakog trome-sečja kalendarske godine celokupnu imovinu računa podeli oblastima.

Podela se ima vršiti po broju stanovnika pojedinih oblasti ravnomerno. Broj stanovnika uzimaće se po poslednjem zvaničnom popisu.

Prilikom dodeljivanja iznosa oblasne trošarine pojedinim oblastima za 1929., godinu Ministar Finansija će imati u vidu, da one oblasti koje su budžetom predvidele prihod od trošarine dobijaju predviđene iznose pa ma im to prema broju stanovništva ne bi pripalo. A isto tako ako im po broju stanovništva bude pripadao veći iznos od u budžetu predviđenog ima im se taj iznos dodeliti.

Do 15. aprila 1929. godine naplaćena oblasna trošarina od strane oblasti ima se uzeti u obzir pri podeli.

Posebne napomene

I. Od 15. aprila 1929. godine neće moći više oblasti naplaćivati svoju trošarinu na pivo, vino,

ekstrakte, esencije i etarska ulja sa alkoholom, liker, rum i konjak, rakiju i špirit, nego će se i oblasna trošarina naplaćivati u isto vreme sa drž. trošarinom i od strane državnih organa, i to kako sledi:

Na 100 litara piva	dinara	30.—
Na 100 litara vina	dinara	50.—
Na 100 kgr. ekstrakta, esencija i etar-		
skih ulja sa alkoholom	dinara	400.—
Na 1 hl. ⁰ likera, ruma i konjaka .	dinara	5.—
Na 1 hl. ⁰ špirita	dinara	5.—
Na 1 hl. ⁰ rakije	dinara	5.—

Ovu oblasnu trošarinu naplaćivaće poreske uprave i carinarnice zajedno sa državnom, i to u gotovom novcu, pa će naplaćene sume oblasne trošarine stavljati u finansijski depozit i svakih 10 dana taj depozit slati Državnoj Hipotekarnoj Banci u Beogradu za račun oblasnih trošarina.

Na pivo do 1. septembra 1929. godine polagaće se oblasna trošarina u gotovom novcu kod nadležne poreske uprave odnosno carinarnice pri uvozu piva i to zajedno sa podnošenjem prijave za iznos piva iz pivare i pivskih maraka za prežigosanje. Kontrolni organ u pivari ima voditi belešku o oblasnoj trošarini, koja se mora u potpunosti slagati sa dnevnikom iznosa piva. Ovu belešku ima priložiti uz dnevnik iznosa i slati na cenzuru. Uz belešku oblasne trošarine moraju biti priložene priznanice o plaćenoj oblasnoj trošarini.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza Pov. Br. 577 od 8. aprila 1929. godine).

Sa zatećenim količinama piva, vina, ekstrakta, esencija i etarskih ulja sa alkoholom, likera, ruma i konjaka, špirita i rakije u prometu na dan 15. aprila 1929. godine postupić će se po propisu čl. 12. ovog zakona i čl. 11. Uputstva za naplatu oblasne trošarine.

II. Ministar Finansija naređenjem svojim od 25-IV-1929. god. Br. 41859 naredio je sledeće:

»Da Poreske Uprave naplaćene iznose oblasne trošarine svakih 10 dana predaju Oblasnim Komesarima kao njihov prihod od oblasne trošarine, a o iznosu predatih suma da izveštavaju Generalnu Direkciju Poreza.

Generalna Direkcija Poreza izdaće potrebna dalja upustva za izvršenje ovog naređenja i naročito predviđeti potrebne mere da pojedine oblasti ne bi na ovaj način primile iznose veće od onih u njihovim budžetima predviđenih.«

Generana Direkcija Poreza na osnovu prednjeg naređenja Min. Finansijskog naredjuje sledeće:

1.) Finansijska Direkcija narediće Poreskim Upravama na svome području da iznose naplaćene po članu 11. zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama od 7-VI-1921. god. na ime oblasne trošarine na pivo, vino, ekstrakte, esencije i etarska ulja sa alkoholom, liker, rum i konjak, rakiju i špirit predaju svakih 10 dana Oblasnim Komesarima onih oblasti na čijoj je teritoriji dotična poreska uprava, a da o svakom predatom iznosu sumu Oblasnim Komesarima odmah izveste neposredno Generalnu Direkciju Poreza.

Na ovaj način predavaće Poreske Uprave iznose naplaćene na ime oblasne trošarine Oblasnim Komesarima sve do dalje naredbe Generalne Direkcije Poreza, a najdalje do 1. januara 1930. godine, a od 1. januara 1930. god. predaja vršiće se na način predviđen u članu 11. zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama od 27-VI-1921. godine.

2.) Direkcija će zatražiti od Oblasnih Komesara budžete prihoda i rashoda za budžetsku godinu 1929. i odmah ih dostaviti ovoj Direkciji.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 25. aprila 1929. godine Br. 42060).

III. Članom 11. zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama propisano je, da se oblasna trošarina na pomenute predmete ima naplaćivati od onih vlasti, koje naplaćuju i državnu trošarinu. Nastaje pitanje sada, ko će i kako naplaćivati oblasnu trošarinu na vino na teritoriji Hrvatske, Slavonije, Bačke, Banata, Baranje i Srema pošto je trošarina na vino u navedenim krajevima u mnogo slučajeva izdata pod zakup i u otkup opština ili privatnim licima po specijalnim ugovorima.

Kako je članom 2. zakona o izmenama i dopunama Zakona o Državnoj Trošarini, Taksama i Pristojbama određeno da se do 31. decembra 1929. godine naplate državne trošarine na vino na teritoriji Hrvatske, Slavonije, Srema, Banata, Bačke i Baranje ima vršiti na način, koji je utvrđen 1. januara 1929. godine u svakoj pojedinoj opštini. Članom 11. pak istoga zakona je predviđeno takođe da oblasnu trošarinu na vino ima naplaćivati ona vlast, koja naplaćuje i državnu.

Iz prednjega jasno izlazi da su za naplatu oblasne trošarine na teritoriji Hrvatske, Slavonije, Srema, Banata, Bačke i Baranje nadležne opštine odnosno ona privatna lica, koja imaju ugovore sa državom sklopljene za naplatu državne trošarine.

Direkcije će s toga saopštiti opština odnosno licima sa kojima je sklopljen ugovor za naplatu Državne Trošarine na vino na navedenoj teritoriji, da su obavezni vršiti naplatu i oblasne trošarine, u protivnom se imaju sklopljeni ugovori odmah raskinuti, a u smislu klauzula u samome ugovoru.

Ovo isto važi i za opštine, kojima je nametnuta dužnost naplate državne trošarine.

Opštine odnosno zakupci imaju naplaćene sume oblasne trošarine predavati svojoj nadležnoj poreskoj upravi, koja će dalje postupiti po raspisu ove Direkcije od 25. tek. m-ca Br. 42060.

O prednjem odmah obavestiti zainteresovana lica i opštine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 26-IV-1929. godine Br. 42310).

IV. »Zakon o Amnestiji i Aboliciji Krivica po Zakonima o Neposrednim Porezima, Taksama, Trošarini i Carini od 10. aprila 1929. godine odnosi se, u koliko se trošarine tiče, samo na državnu trošarinu, a ne na opštinsku i oblasnu.

(Objašnjenje Odeljenja Poreza Ministarstva Finansijsa od 10. maja 1929. godine Br. 43859).

V. Vidi opširna Uputstva o naplati oblasne trošarine u IV delu ove knjige.

Član 12.

Na zatečene količine piva, vina, ekstrakta, esencija i etarskih ulja sa alkoholom, likera, ruma i konjaka, špirita i rakije na dan 15. aprila 1929. godine kod točilaca na sitno i maloprodavaoca, ako se ne bave i prodajom na veliko, neće se naplaćivati iznosi iz člana 11. ovoga zakona na ime oblasne trošarine.

Na zatečene količine špirita, rakije i vina 15. aprila 1929. godine kod točilaca na veliko, velikoprodavaoca, i proizvođača za trgovinu, kao i kod onih točilaca na sitno i maloprodavaoca, koji se bave prodajom na veliko, naplatiće se oblasna trošarina, u koliko već nije naplaćena, samo na onaj deo tih zatečenih količina, koji se stavlja u promet od 1. juna 1929. godine, a na onaj deo

količina rakije, špirita i vina, koji je do toga dana već stavljen u promet, neće se naplatiti oblasna trošarina.

U onim pak oblastima, gde je pre 15. aprila 1929. godine oblasna trošarinska stopa na predmete iz člana 11. ovoga zakona bila veća, odobriće se licima iz ovog člana, kao i točiocima na sitno i maloprodavaocima, koji su na zatečene zalihe od 15. aprila 1929. godine platila oblasnu trošarinu, razlika u stopi na način kako to Ministar Finansijsa propiše ako su te zalihe bile preko 100 litara, 100 hektolitarskih stepena odnosno 100 kilograma«.

Posebne napomene

U stavu drugom ovoga člana pominju se samo zatečene količine špirita, rakije i vina kod točilaca na veliko i t. d. a ne govori se ništa o zatečenim količinama piva, esencija, etarskih ulja sa alkoholom, likera, ruma, konjaka kod tih istih lica koja rade i na veliko.

To pitanje ostalo je nerasvetljeno.

Član 13.

Ministar Finansijsa može odobriti većim industrijskim preduzećima polaganje iznosa oblasne trošarine početkom idućeg meseca najdalje do 20 dana za one količine trošarinskih predmeta, koje su stavljenе u promet u toku prošlog meseca.

Posebne napomene

I. Ministar Finansijsa rešenjem svojim od 21. maja 1929. godine Br. 47661 odobrio je jednosečni obračun radi plaćanja oblasne trošarine na pivo izneseno iz Parne Pivare u N.

Obračun oblasne trošarine ima se izvršiti koncem meseca, a obračunata suma oblasne trošarine položiti kod nadležne blagajnice najdalje do 20 dana sledećeg meseca.

Za obezbedu oblasne trošarine Pivara je dužna deponovati kod nadležne blagajnice garantno pismo jednog novčanog zavoda, koje mora biti registrovano kod Generalnog Inspektora Ministarstva Finansijsa. Ovim garantnim pismom obavezuje se novčani zavod garantovanu sumu o roku položiti u državnu blagajnicu bez obzira, da li je Pivara u stanju da za nju garantovanu sumu plati ili ne.

Visina garantnog pisma mora odgovarati sumi oblasne trošarine na onu količinu piva koju proizvođač namerava staviti u promet u toku meseca.

Direkcija će o prednjem izvestiti Parnu Pivaru u N. i kontrolnog organa, izdati naređenje, da strogo vodi računa, da pivara pri iznosu piva u toku meseca ne prekorači sumu osiguranja, u kom bi slučaju morala položiti novo dopunjivoće garantno pismo ili bi imala trošarinu pri iznosu platiti.

(Objašnjenje Odeljenja Poreza Ministarstva Finansijsa od 22. maja 1929. godine Br. 47661).

II. Iako se ovo rešenje odnosi na jedan konkretni slučaj i na jednu pivaru, ipak je ono od opštег značaja, jer se iz njega vidi šta se traži za obezbeđenje oblasne trošarine.

III. Veća industrijska preduzeća mogu dobiti od Ministra Finansijsa po njihovoj molbi uz predhodno osiguranje jednomesečno obračunsko plaćanje oblasne trošarine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. godine Pov. Br. 527).

Član 14.

Opštine, koje po zakonu imaju pravo zavoditi opštinsku trošarinu, od 1. januara 1930. go-

dine moći će u vlastitom delokrugu udarati trošarinu na predmete iz člana 11. ovoga zakona do visine, koja je predviđena za oblasnu trošarinu na te predmete. Trošarinske stope koje prelaze visinu oblasne trošarine do 50% odobravaće nadležne finansijske direkcije, a preko toga do 100% odobravaće Generalna Direkcija Poreza.

No na fina vina zasladena i nezaslađena, kao i sva druga vina u flašamaa opštine će moći udarati opštinsku trošarinu po svome nahodenju, s tim, da se od prihoda dobivenog na ovaj način ima predavati nadležnoj oblasti 30%.

Predmeti iz člana 10. ovoga zakona moraju biti jednak opterećeni opštinskom trošarinom bez obzira da li su proizvedeni na području opštine ili ne.

Trošarinska jedinica i za opštinsku trošarinu ima ista kao i za državnu.

Posebne napomene

I. Član 14. govori o opštinskoj trošarini. To se tiče samo onih opština koje po zakonu imaju pravo zavoditi opštinsku trošarinu. To su obično velike gradske opštine u zemlji i one ne mogu naplaćivati opštinski prirez, ako žele naplaćivati opštinsku trošarinu.

Do sada je njihova tarifa određivana zakonom ili rešenjem Ministra Finansijsa koje je ozakonjeno. Sada se tim opštinama (ali samo tim, koje na osnovu zakona imaju pravo naplate trošarine) dozvoljava da od 1. januara 1930. godine mogu same u vlastitom delokrugu zavestiti trošarinu na trošarinske predmete iz člana 11. ovog zakona **do visine koja je predviđena za oblasnu trošarinu na te predmete**, ako je dosadašnja stopa opštinske tro-

šarine bila manja od stope oblasne trošarine predviđene u članu 11. ovoga zakona.

Ako te opštine žele da stope svoje trošarine prema stôpama oblasne trošarine a **na predmete iz člana 11. ovog zakona**, povećaju se nekoliko procenata ali ne sa više od 50% (na pr. za 10%, 25%, 30% i t. d.) više nego što je stopa oblasne trošarine onda se moraju za to obraćati svojim nadležnim finansijskim direkcijama i ove će im moći to odobriti, a ako žele da to povećanje bude do 100% moraće se za odobrenje obraćati Odeljenju Poreza.

II. Iz druge rečenice prvog stava ovog člana sasvim jasno da se zaključiti da stope opštinske trošarine na predmete iz čl. 11. ovoga zakona mogu biti veće od stope oblasne trošarine na iste predmete samo do 100%.

Na primer: na 100 litara piva opštinska trošarina, počev od 1. januara 1930. godine, može u najboljem slučaju biti podignuta do 60 din. i to po odobrenju Odeljenja Poreza Ministarstva Finansija.

To znači, ako je kod neke opštine dosadašnjim zakonskim propisima trošarinska tarifa predviđala veću stopu trošarine od 60 din. na 100 litara piva, ona tu stopu neće moći primenjivati počev od 1. januara 1930. godine, već najviše 60 din. i to po Odobrenju Generalne Direkcije Poreza, ili manju od 60 dinara, ako joj to konvenira, ali i tada po odobrenju nadležne vlasti.

III. Da navedemo još neke primere.

Ako je kod takve opštine dotadanja stopa trošarine na pivo bila manja od 30 din. na 100 litara, opština će počev od 1.-I-1930. god. na osnovu čl. 14. ovog zakona moći i sama podići ovu stopu do 30 dinara na sto litara. Ako ovu stopu želi podići preko 30, a do najviše 45 dinara na 100 litara, mora za to prethodno dobiti odobrenje od finansij-

ske direkcije nadležne za tu opštinu. Ako, pak, želi tu stopu podići do zaključno 60 dinara, mora za to prethodno dobiti odobrenje od Odeljenja Poreza.

IV. I ako to ni u zakonu ni u upustvima nigde nije označeno, mišljenja sam da kao i kod povećanja ili zavođenja novih, taksa, treba o svakom ovakvom povećanju opštinske trošarine da doneće odluku sud i odbor opštinski. U tim slučajevima gde opštinska trošarina ne bude veća od oblasne, rešenje o tome ne podleži odobrenju finansijskih vlasti. Ali kad god se traži takvo povećanje opštinske trošarine, da ono u smislu čl. 14. ovog zakona mora biti odobreno od finansijske direkcije ili Odeljenja Poreza, bilo bi u redu da se uz predstavku kojom se traži i obrazlaže povećanje stope i uz overen prepis odluke suda i odbora priloži neizostavno i mešljenje nadzorne upravne vlasti. Nadzorna upravno-policiska vlast kad daje ovakvo mišljenje treba da vodi računa o ekonomskoj snazi građana i specijalnih prilika u kojima se oni nalaze.

Ponavljam, ovo nije nigde naročito propisano, ali se samo sobom logično nameće, a praktikuje se u sličnim slučajevima kad opštine povećavaju svoje takse.

V. Što se tiče opštinske trošarine na **fina vina**, kao i na sva druga vina u flašama tu nema nikakvih ograničenja, sem što od tog prihoda opštine moraju dati svojoj oblasti 30%. Drugim rečima na fina vina zasladena i nezaslađena, kao i sva druga vina u flašama, opštine — (koje imaju pravo po zakonu da naplaćuju trošarinu) moći će udarati trošarinu po svom nahođenju. Dakle i preko 100% od oblasne trošarine.

VI. Propis drugog stava člana 14. ovoga zakona (o kome se govori i pod V.) iznenađuje ogromnom predusretljivošću zakonodavčevom prema op-

štinama u pogledu opterećenja vina u flašama opštinskom trošarinom. I u koliko je jasniji, on u toliko više zbunjuje. Tu se tako čisto i jasno kaže da opština na fina vina i na sva druga vina u flašama može udarati trošarinu koliko hoće.

A to je donekle u kontradikciji sa prvim stavom čl. 14., jer je u prvom stavu dovoljno jasno istaknuto načelo da trošarinski predmeti iz čl. 11. ovog zakona ne mogu biti opterećeni stopom opštinske trošarine većom od 100% od oblasne. Ovde pak, u drugom stavu dozvoljava se da stopa **na fina vina, kao i sva druga vina u flašama**, može biti proizvoljna, dakle i veća od 100% od oblasne.

To zbunjuje u toliko više što se zna da naša zemlja ima veliku količinu vina, ali često u pojedinim godinama nedovoljno jaka vina, koja se lakše održavaju razlivena u flaše nego u velikim sudovima iz kojih se vrši povremeno istakanje. Isto tako, a bez obzira na jačinu, znamo da se kod nas mnogo razlivaju i najobičnija vina, jer su zbog oskudice u manjim drvenim sudovima tako zgodnija za prodaju ne samo u radnjama koje nemaju prava na točenje na sitno, već i po većim vinogradskim radnjama i zadružnim podrumima.

Zato je moje mišljenje, u ostalom **neobavezno ni za koga**, da ovaj propis drugog stava čl. 14. ovog zakona treba korektnije razumeti, a na ime, da je zakonodavac izuzetno htio da opštine budu slobodne u opterećenju **finih vina** i onih vina, makar u suštini i ne bila fina, koja se **samo i jedino u flašama i prodaju** pod nekom stalnom markom — oznakom i po cenama koje su veće od cena običnih domaćih vina i da se ovaj stav ne odnosi na obična domaća vina razlivena u flaše radi lakše prodaje ili radi lakšeg čuvanja (u manjim radnjama bez podruma), pa makar na tim flašama stajale eti-

kete sa natpisima kao na primer: »Crno Župsko«, »Negotinska Ružica«, »Belo Dalmatinsko«, »Bela Smederevka« itd. Ponavljam da je ovo moće lično mišljenje **neobavezno ni za koga**, ma da sam uveren da će o tome prvom zgodom biti izdano meritorno objašnjenje Odeljenja Poreza Min. Finansija.

VII. Propis trećeg stava člana 14. ovoga zakona treba razumeti tako da opština mora primeniti uvek istu stopu trošarine na mera koji od predmeta iz čl. 10. ovog zakona, bez obzira da li je dotični predmet izrađen u opštini ili uvezan iz druge opštine ili sa strane. Prosto rečeno: opština ne sme imati dva merila, dve stope za jedan isti predmet.

VIII. Poslednji stav člana 14. treba razumeti tako da trošarinska jedinica po kojoj se odmerava trošarina, za opštinsku trošarinu mora biti ista kao i za državnu trošarinu. Trošarinska jedinica jeste ona **količina, broj ili mera** koja se uzima za osnovicu pri odmeravanju trošarine.

Tako na primer, po čl. 2. Trošarinskog Pravilnika trošarinska jedinica za državnu trošarinu može biti: litar, kilogram, hektolitar, sto kilograma, hektolitarski stepen, procenat (postotak) kubni metar i komad.

Član 15.

Ovlašćuje se Ministar Finansija da za izvršenje ovoga Zakona propiše pravilnik, kao i postupak za raspravljanje trošarinskih krivaca.

»Isto tako se ovlašćuje Ministar Finansija, da propiše Upustvo o naplati, povraćaju i postupku za oblasnu trošarinu.

Posebne napomene

I. Pravilnik je g. Ministar Finansija propisao i on se nalazi uz svaki trarifni broj trošarinske

tarife, t. j. uz svaku tačku člana 6. Zakona o Državnoj Trošarini. Taksama Pristojbama koji je izmenjen ili dopunjeno ovim zakonom. A ovo su ti tarifni brojevi ili tačke, člana 6. pom. zakona: TBr. 5., 6., 7., 11., 14., 14-a, 15., 16. i 17.

II. Jednoobraznog postupka za raspravljanje trošarskih krivica za sada još nemamo za celu zemlju. On će, verovatno biti naknadno donet.

III. Pošto su članom 1. zakona o amnestiji i aboliciji krivica od 10. aprila 1929. godine sva lica, koja su počinila bilo kakvu krivicu po zakonu o državnoj trošarini do zaključno 31. decembra 1928. godine oslobođena svake kazne, to Generalna Direkcija Poreza radi pravilnog primenjivanja gornjeg zakona izdaje ovo uputstvo:

Za sve trošarske krivice učinjene do zaključno 31. decembra 1928. godine, po kojima kazne još nisu izrečene, Direkcija će obustaviti svako dalje kazneno postupanje i naplatiti će samo redovnu trošarinu; za one krivice, po kojima su već presude izrečene, a kazne nisu naplaćene, Direkcija neće te kazne naplatiti nego samo redovnu trošarinu; za one krivice, po kojima su presude izrečene i kazne naplaćene, neće te sume Direkcija vratiti.

(Raspis Len. Direkcije Poreza od 18. aprila 1929. god. Br. 39.920).

Član 16.

Ovaj zakon stupa na snagu i obaveznu silu
dobija 15. aprila 1929. godine, izuzev odredaba,
za koje u samom zakonu nije drugčije određeno,

Posebne napomene

I. Ovaj zakon donet je 10. aprila 1929. godine. Stupio je na snagu i obaveznu silu dobio 15. aprila 1929. godine prijavu u smislu člana 122.

vina" od 13. aprila 1929. g. Dopunjeno i izmenjen je zakon od 28. juna 1929. god. (Služb. Novina Br. 159.).

II. Na dan 14. aprila 1929. godine Direkcija će izdati objavu i pozvati sva lica, koja su u ovome naređenju navedena a imaju da plate razliku ili novo-zavedenu trošarinu, da podnesu u roku do 20 aprila 1929. g. obnarodovan u Br. 87 „Služb. Notrošarskog pravilnika i skrenuti u objavi pažnju na posledice, ako se podnese lažna ili se nikako ne podnese prijava.

Docnije se ima kod većih zaliha prajava proveriti od strane organa finansijske kontrole i razlika trošarine kod sviju naplatiti do 15. aprila 1929. godine.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 8. aprila 1929. godine, Pov. Br. 527).

III. Vidite član 122. Trošarskog pravilnika u II delu ove knjige, ispred ovog zakona.

IV. Po izvršenom popisu zaliha alkoholnih pića u smislu člana 2, 5, 6 i 7 zakona o izmenama i dopunama zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama, nadležne vlasti će izračunati iznos državne trošarine, koju ima svako pojedino lice da plati i saopštiti dotičnom licu, da može podneti molbu preko nadležne Finansijske Direkcije da mu se rok plaćanja produži i preko 15. maja 1929. godine. Direkcija će uz molbu priložiti izveštaj koliko moljac ima da plati na ime državne trošarine i oву sprovesti Generalnoj Direkciji Poreza. Od lica koja budu podnela molbu za dalji poček državne trošarine neće se 15. maja naplaćivati trošarina na zalihe zatečene 15. aprila 1929. godine sve dok Ministar Finansija ne doneše rešenje po molbi. Ali su ta lica ipak dužna platiti odgovarajući iznos državne trošarine na one količine koje budu s vre-

mena na vreme prodali i koje su već do 15. maja prodane. Za ovaj poček služiće kao garancija na prvom mestu sama roba a pored toga i sopstvenik je odgovoran celim svojim imanjem za iznos državne trošarine. Na sudovima se ima jasno označiti napisati, da je roba u njima kao garancija za državnu trošarinu. Pored toga sopstvenik ima da dade izjavu da mu je roba opterećena tim i tim iznosom državne trošarine data na rukovanje, pa ako ne bude trošarinu u određenom roku platio, da će biti proganjan za utaju.

Za ona lica, koja podnesu molbu za osnivanje privatnih trošarinskih smestišta, Finansijske Direkcije imaju najhitnije uzeti molbe u postupak tako, da smestišta 15. maja 1929. godine mogu otpočeti rad. U pogledu ispunjavanja uslova za smestišta koliko se odnose na prostorije i zgradu biti uvidavan i ne odbijati molbe, nego staviti sopstveniku u dužnost da lokal docnije uredi i dovede u saglasnost sa propisom, i držanje smestišta odobriti.

Vinarskim trgovcima priznati njihove dosadašnje podrume za privatna trošarinska smestišta za vino i ostaviti im na slobodno raspolaganje oba ključa s tim, da se imaju voditi dve smestišne knjige i to, jedna u smestištu od strane sopstvenika, a druga od strane nadležnog odeljka finansijske kontrole na samom odeljku. Obe knjige moraju se podudarati.

Oni vinarski trgovci, koji imaju i svoje vinograde, pa u vinogradu imaju podrum za smeštaj vina iz svoga vinograda, dužni su količine vina iz svoga vinograda u svom podrumu prijaviti i finansijska kontrola će to proveriti i osnovati magacin-sku knjigu za svaki ovakav podrum. Na količine vina u ovim podrumima neće se odmah naplatiti

trošarina, nego tek onda kada trgovac, vinogradar vino iz ovoga podruma prevozi u svoju radnju ili ma gde na drugu stranu. Dakle ovi podrumi se imaju smatrati kao magacin proizvođača, a roba u njima nije pod obavezom da plati trošarinu, dok se ne iznese. Za ove podrume nije potrebno formalno odobrenje za privatno trošarinsko smestište niti se plaća taksa iz T.Br. 214 taksene tarife. U ove podrume sopstvenici ne smeju uneti nikakvo drugo vino osim vina iz svoga vinograda.

Za sva smestišta neće se više deponovati garancija u smislu čl. 52 trošarinskog pravilnika, nego kao garancija ima služiti sama roba u smestišta.

Po prednjem najhitnije postupiti.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 25. aprila 1929. god. Br. 41852/29.).

IV. DEO. — UPUTSTVA.

UPUTSTVA

Za naplatu oblasne trošarine

Član 1.

Na ime oblasne trošarine naplaćivaće se u celoj Kraljevini počev od 15. aprila 1929. god., i to:

na 100 litara piva	30.— din.
na 100 litara vina	50.— din.
na 100 kgr. ekstrakta, esencije i etarskih ulja sa alkoholom	400.— din.
na jedan hektolitarski stepen like ra, ruma i konjaka . . .	5.— din.
na jedan hektolitarski stepen špirita	5.— din.
na jedan hektolitarski stepen rakije	5.— di.

Član 2.

Oblasnu trošarinu će naplaćivati poreske uprave, a kod uvoza iz inostranstva uvozne carinarnice, i to u gotovom novcu.

Član 3.

Oblasna trošarina ima se naplaćivati pri puštanju trošarinskog predmeta u promet ili potrošnju.

Član 4.

Naplaćene sume oblasne trošarine imaju se pri naplati knjižiti kao finansijski depozit i svakih 10 dana slati Državnoj Hipotekarnoj Banci u Beogradu za »račun oblasnih trošarina«.

Član 5.

O naplati oblasne trošarine izdavaće poseske uprave odnosno carinarnice strankama zasebne priznanice, a sume unositi u dnevnik depozita, u kome se ima naznačiti i broj dnevnika naplate državne trošarine.

Član 6.

Ministar Finansija će rukovati računom oblasnih trošarina i svaka tri meseca kalendarske godine ima celokupan iznos računa podeliti među oblasti. Podela se ima vršiti po broju stanovnika u oblastima, a prema poslednjem zvaničnom popisu stanovništva.

Član 7.

Većim industrijskim preduzećima može Ministar Finansija odobriti polaganje iznosa oblasne trošarine početkom idućeg meseca najdalje do 20. dana za one količine trošarskih predmeta, koje su stavljene u promet u toku prošlog meseca. Ovakve obračune industrijska preduzeća moraju osigurati iznos oblasne trošarine garantnim pismom nekog novčanog zavoda ili hartijama od vrednosti.

Posebne napomene

Stil poslednje rečenice ovoga člana vrlo je rogočan, ali smo morali uneti ovako jer tako glasi i original, koји se čuva u arhivi Odeljenja Poreza.

Član 8.

Povraćaj oblasne trošarine može biti samo onda, kada ima mesta i povraćaju državne trošarine. Rešenje o povraćaju oblasne trošarine donosiće one vlasti, koje donose rešenje i o povraćaju državne trošarine, i to istim rešenjem i pod istim brojem.

Član 9.

Rešenje o povraćaju oblasne trošarine izvršava ona vlast, koja izvršava i rešenje o povraćaju trošarine. Povraćaj se vrši na teret tekućeg prihoda od oblasne trošarine, a rešenje o povraćaju prilaže se dnevniku depozita, kao dokument za isplatu.

Član 10.

Gde god se učini krivica krijumčarenja državne trošarine sa predmetima, koji podleže i oblasnoj trošarini, smatraće se, da je učinjena i krivica krijumčarenja oblasne trošarine.

Za krivicu krijumčarenja oblasne trošarine kažnjava se u korist oblasti sa petostrukim iznosom redovne oblasne trošarine.

Član 11.

Na zatečene zalihe predmeta iz člana 1. ovih upustava na dan 15. aprila 1929. godine kod točilaca na sitno i maloprodavača, ako se ne bave i prodajom na veliko, neće se naplaćivati oblasna trošarina u koliko je pre 15. aprila 1929. godine stopa bila niža.

No ako točioci na sitno prodaju navedene predmete i na veliko, kao i točioci na veliko i velikoprodavci imaju platiti oblasnu trošarinu odnosno razliku između stare i nove stope na one

količine zaliha od 15. aprila 1929. godine, koje budu prodavali od 1. juna 1929. god., a na one količine pomenutih zaliha, koje su do 1. juna 1929 god. prodali, neće platiti oblasnu trošarinu odnosno razliku u stopi.

Oni pak točioci na sitno i na veliko, kao i ostali trgovci alkoholnih pića, koji su na zalihe od 15. aprila 1929. god. platili oblasnu trošarinu oblastima i ta je stopa bila veća od one u članu 11. zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama utvrđene, imaju pravo tražiti, da im se višak plaćene oblasne trošarine na zatečene količine prizna.

Višak plaćene oblasne trošarine na zalihe od 15.-IV-1929. god. može tražiti samo onaj točilac na sitno ili veliko, odnosno trgovac sa alkoholnim tečnostima, ako je ta zaliha iznosila 100 litara, 100 kgr. odnosno 100 hektolitarskih stepena.

Zainteresovana lica imaju svoje molbe sa potrebnim dokazima podneti finansijskoj direkciji, koja tu molbu sprovodi Ministarstvu Finansija — Odeljenje za Samoupravne Finansije.

Ministarstvo Finansija po izvršenom provjeravanju priloga i prava moliočevog donosi rešenje, da se moliocu vrati na teret tekućih prihoda od oblasne trošarine preplaćeni iznos.

Povraćaj će vršiti ona poreska uprava, koja je nadležna za naplatu oblasne trošarine od molioca, a rešenje o povraćaju prilaže depozitnom dnevniku.

Posebne napomene

Pošto je nastao nesporazum u naplati oblasne trošarine na rakiju, vino i špirit zatečen na zalihi na 15. aprila 1929. god. jer je član 12 zakona o

izmenama i dopunama zakona o drž. trošarini, taksama i pristojbama pogrešno tumačen, to Generalna Direkcija Poreza, a u smislu projekta izmena napred navedenoga zakona, naređujem:

Da se oblasna trošarina na rakiju, vino i špirit na zatečene zalihe 15. aprila 1929. godine neće u potpunosti naplatiti, nego samo na onaj deo tih zaliha, koji se nalaze još kod trgovca, i velikoprodavaca i stavljaju se u promet od 1. juna 1929. godine. Naplata oblasne trošarine ima se vršiti uvek na količine tih zaliha onoga momenta kada se rakija, vino i špirit otuđuje — stavljaju u promet, pa sve do tle dok se te zalihe ne iscrpu.

Na novo-nabavljenе količine predmeta iz prednjeg stava oblasna trošarina ima se naplaćivati u isto vreme kada i državna trošarina.

Sa prednjim upoznati sve finansijske organe sa naređenjem, da zalihu od 1. juna 1929. godine a koja potiče od zalihe utvrđene 15. aprila 1929. god. tačno utvrde i da saopšte svima točiocima pića na veliko i proizvođačima za trgovinu, kao i svima koji su obavezni plaćati i oblasnu trošarinu, da će na zalihe od 1. juna 1929. g. koje potiču od zalihe zatečenih na dan 15. aprila 1929. godine plaćati prilikom otuđenja i oblasnu trošarinu. (Raspis Gen. Dir. Poreza od 31. maja 1929. godine Br. 52918).

Član 12.

Na pivo će se naplaćivati oblasna trošarina do 1. septembra 1929. godine u gotovom novcu prilikom podnošenja prijave za iznos piva iz pivare.

O naplaćenoj oblasnoj trošarini na pivo koja se polaže kod poreske uprave, vodiće kontrolni organ pri pivari belešku o oblasnoj trošarini, koja se mora u potpunosti slagati sa dnevnikom iznosa piva. Uz belešku o oblasnoj trošarini imaju biti priložene i sve priznanice o plaćenoj oblasnoj trošarini, a beleška se ima priložiti u dnevniku iznosa piva iz pivare i slati na cenzuru Odeljenju Poreza Ministarstva Finansija.

Na uvezeno pivo iz inostranstva naplaćivaće se oblasna trošarina na isti način, a sa naplaćenim iznosima postupiti po članu 4 ovih upustava.

Posle 1. septembra 1929. godine naplaćivaće se oblasna trošarina na pivo zajedno sa državnom u gotovom novcu i na način kao i državna.

Član 13.

Naplaćene sume oblasne trošarine do 31. decembra 1929. godine predavaće poreske uprave odnosno carinarnice svakih 10 dana oblasnom komesaru na čijoj se teritoriji nalaze, i odmah izveštavati neposredno Ministarstvo Finansija Odeljenje za Samoupravne Finansije o visini predatih iznosa i kojoj su oblasti ti iznosi predati.

Odeljenje za Samoupravne Finansije vodiće evidenciju, da svaka oblast dobije na ime oblasne trošarine iznos koji je u budžetu predviđela kao prihod uračunavajući tu i iznos naplaćene do 15. aprila 1929. godine. Čim se utvrdi, da je pojena oblast dobila u budžetu sumu predviđenu u svom budžetu Odeljenje će narediti upravama odnosno carinarnicama sa te teritorije, da iznose oblasne trošarine šalju Državnoj Hipotekarnoj Banci u Beogradu.

Član 14.

Ovim uputstvima zamenjuju se uputstva za naplatu oblasne trošarine od 11. maja 1929. g. Br. 46040.

Posebne napomene

Ova Upustva propisao je Ministar Finansija na osnovu čl. 15. Zakona o Izmenama i Dopunama u Zakonu o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama, pod Br. 60809 od 20. juna 1929. god.

UPUTSTVA o nadležnosti Fin. Direkcija.

Kako je članom 23. Uredbe o organizaciji finansijske službe i struke određena nadležnost novoobrazovanih finansijskih Direkcija po zakonu o taksama; zakonu o državnoj trošarini, kao i zakonu o organizaciji finansijske kontrole, to Generalna Direkcija Poreza na osnovu člana 43. zakona o taksama i člana 68. zakona o državnoj trošarini, a u vezi člana 23. pomenute Uredbe, daje sledeća upustva:

A) Po zakonu o državnoj trošarini:

1. Izdaju odobrenja za upotrebu trošarskih predmeta bez plaćanja državne trošarine de-naturisanih ili inače za industrijske, obrtne, poljoprivredne i naučne svrhe, u koliko je to zakonom i pravilnikom dopušteno.

Upotreba denaturisanih trošarskih predmeta za navedene svrhe može se odobriti samo onda, ako su predmeti denaturisani sredstvom, koje je u propisima predviđeno za denaturisanje. Za zavođenje novih sredstava za denaturisanje, koja nisu u propisu predviđena, nadležan je isključivo Ministar Finansija.

Finansijske Direkcije će nastati, da nigde ne izdadu odobrenje za bestrošarsku upotrebu predmeta ako nisu na čisto, da li je to moguće po

postojećim propisima, nego će staviti pitanje Generalnoj Direkciji Poreza.

2. Izviđaju i sude u prvom stepenu sve krivice predviđene u zakonu o državnoj trošarini.

3. Rešavaju po molbama za povraćaj neu-mesno ili više naplaćene državne trošarine do iz-nosa od 500.— dinara.

4. Rešavaju o rashodovanju zastarele i o otpisu nenaplative trošarine do iznosa od 500.— dinara u smislu postojećih propisa;

5. Rešavaju o prekidu krivične istrage po svima trošarskim krivicama i rešenja dostavlja-ju Generalnoj Direkciji Poreza na pregled i odo-brenje, izuzev rešenja o prekidu krivičnih istraga zbog krivica iz člana 42, 44 i 45 zakona o državnoj trošarini i rešenja zbog krijumčarskih krivi-ca, kod kojih je prikraćena trošarina u iznosu do 300.— dinara zaključno, koja rešenja o prekidu krivičnih istraga postaju odmah izvršna.

6. Donose izvršna rešenja o rasporedu novca dostavljenog od kazni po trošarskim krivicama, bez obzira na iznos.

7. Donose rešenja i vrše sve prethodne poslove za držanje privatnih trošarskih smestišta na svome području.

8. Vrše nadzor nad svima trošarskim preduzećima na svome području. Ovu kontrolu ima-ju Direkcije vršiti preko stručnih činovnika redovno i najmanje dva puta godišnje.

Dužnost inspektora biće da pregledaju sva-ko preduzeće najtačnije podrazumevajući tu i računski pregled samoga preduzeća.

U tome cilju imaju se knjige preduzeća za-ključiti i utvrditi količina trošarskih predmeta u magacinu, sravniti i uvažujući zakonom predvi-dene gubitke i dozvoljene manjke, pa onda stvo-

riti zaključak. Naročito treba obratiti pažnju na plaćanje državne trošarine, da li je sva trošarina plaćena, da li je kod obračunskog plaćanja vođeno računa o visini osigurane trošarine i t. d..

9. Vrše višu kontrolu u fabrikama špirita, šećera i pivarama po odnosnim zakonskim propisima.

10. Prikupljaju mesečne izveštaje o prihodu od taksa i državne trošarine od poreskih uprava sa svoga područja i sačinjavaju zajednički izveštaj za celu svoju teritoriju i podnose ga Generalnoj Direkciji Poreza.

Ove izveštaje imaju Finansijske Direkcije tako prikupiti da skupni izveštaj Direkciji o prihodu bude u Generalnoj Direkciji Poreza za svaki prošli mesec 12 dana sledećeg meseca.

(Raspis Gener. Direkcije Poreza od 3. januara 1929. god. Br. 1720/29.).

Posebne napomene

Ovo Uprstvo izdala je Generalna Direkcija Poreza u vidu raspisa.

UPUTSTVO

za utvrđivanje jačine ocatne kiseline.

Da bi se utvrdila jačina ocatne kiseline, naćiniće se rastvor od 1 grama ftaleina (koji će trošarinska vlast dati) sa 500 grama špirita od najmanje 95% (zapremnih postotaka) i nabaviće službeno žigosanu (overenu) meru.

Ova mera je obla staklena cev sa postoljem. Ta je cev na donjem kraju zatvorena i nosi crticice merenja. Krajnji donji znak označava unutrašnji prostor od 20 kubnih santimetara. Iznad toga znaka nalazi se 12 do 14 rednim brojem označenih crta, od kojih svake dve naporedne crte obeležavaju unutrašnji prostor od $1\frac{2}{3}$ kubnih santimetara sadržine.

U ovu meru sipaće se ocatna kiselina do crtice koja je označena sa 0. Za ovim dodaće se kap rastvora ftaleina i oprezno uliti toliko dvostrukog normalnog natronskog ceda, (lužine) dok tečnost koja je bila bez boje, postane crvena i ostane i posle mučkanja trajno crvena.

Ovo ulivanje ceda moći će, u početku dok crvena boja brzo isčečava posle mučkanja, biti u srazmerno većim količinama. Čim pak, posle daljeg ulivanja i mučkanja, crvena boja počinje polagano isčečavati, od toga trenutka mora se

ced dodavati oprezno u manjim količinama od priliike $\frac{1}{4}\%$ po $\frac{1}{4}\%$ (postotka) da ova tečnost i posle dužeg mućkanja ostane crvena. Mućkanje (potresanje) vrši se zatvaranjem mere čistim palcem i okretanjem i jakim potresanjem. Kad se palac izmakne obriše se o meru da se ne smanji tečnost u cevi.

Crta do koje dostiže površina tečnosti pokazuje postotke jačine ocatne kiseline, a smatraće se uvek kao merodavna ona crta do koje dopire dno unutrašnjeg savijanja (meniska).

Ako mera nema između crta koje označuju cele postotke i razlomke to će se visina površine tečnosti proceniti od oka.

Da bi se videlo da nije dodato suviše ceda, dovoljno je da se posle utvrđene visine crveno bojadisane tečnosti doda mala količina od one ocatne kiseline od koje je već uzeta proba za ispitivanje. Kad se to učini i kad se promučka, crvena boja treba da isčezne.

Kod tečnosti koje sadrže manje od 6 postotaka ocatne kiseline, dosta je dodati od ove najviše toliko koliko zauzima prostor između dveju crtica na meri, a od jače ocetne kiseline dovoljno je dodati pola prostornog dela, pa da crvena boja isčezne. Ako tako nije, ponoviće se ispitivanje opreznije sasvim iznova.

Ocatnu kiselinu koja je jača od 12 postotaka, treba pre ispitivanja srazmerno razblažiti čistom vodom i dobro promučati, a rezultat, doiven ispitivanjem mešavine, pomnožiti sa brojem, koji odgovara količini razblaženja. Na primer: jedan decilitar 20% ocatne kiseline razblaži sa 1. decilitrom čiste vode (na jačinu od 10%) a

rezultat, doiven ispitivanjem ove mešavine, pomnožiti sa 2, pošto je ocatna kiselina razblažena na duplu količinu ($1 + 1 = 2$) ili: jedan decilitar 80% ocatne kiseline razblažiće se na 10% ocatnu kiselinu dodatkom 7. decilitara čiste vode. Time je ocatna kiselina razblažena na osmostruku količinu ($1 + 7 = 8$).

čl. 3.

Ulje dobiveno destilacijom drveta treba da ima ove osobine:

- a. da je najviše otvoreno mrke boje;
- b. da pri destilaciji na temperaturi od 80° do 100°C daje najviše 10% destilata, a na temperaturi od 100° — 140°C najmanje 80 sm^3 destilata;
- v. da se prilikom mešanja sa alkoholom jedan kubni santimetar ovoga ulja potpuno rastvori u 10 sm^3 špiritusa od 90° namenjenog za denaturisanje; i
- g. da se sloj ulja ne sme smanjiti više od 10% kad se izmešaju i promućaju jednaki delovi ulja i rastvora kalcijum-hlorida specifične težine 1.1744.

čl. 4.

1. Da bi se utvrdilo, da li sastavni delovi sredstva za denaturiranje špiritusa iz člana 2. i 3. ovoga pravilnika odgovaraju tamo izloženim uslovima, ispitaće se pre mešanja u hemijskoj laboratoriji Generalne Direkcije Posrednih Po-reza.

- 2. Ovo ispitivanje izvršiće se i to:

I Sirovi metilalkohol ovako:

a. Aparat za destilisanje ima se sastojati iz staklene boce za destilaciju od 250 sm^3 zapre-mine, i iz destilacione cevi sa jednom kuglom i toplomerom, koja je vezana za stakleni spiralni hladnik. Za skupljanje destilata služi bočica, stakleni graduisani cilindar, od 100°C i tako u-metnut u destilacionu cev, da mu se kugla sa živom nalazi tačno ispod cevi za odvođenje desti-lata u spiralni hladnik.

U staklenu bocu sipa se 100 sm^3 sirovog metil-alkohola zatim se ovaj postepeno zagревa ta-

PRAVILNIK

Ministra Finansija od 29. juna, 1925. god. Br. 44507., o upotrebi novoga sredstva za denaturisanje špiritusa.

čl. 1.

Opšte sredstvo za denaturiranje špiritusa spravlja se od sirovog metilalkohola (alkohola od drveta).

čl. 2.

Sirovi metilalkohol treba da ima ove osobine:

- a. da je najviše limunaste boje;
- b. da pri zagrevanju do 80°C daje destilata najmanje 90%;
- v. da rastvor od 5 delova metil-alkohola i 95 delova alkohola namenjenog za denaturiranje izmešan sa dvogubom količinom destilisane vo-de, daje čistu ili samo slabo opalizirajuću tečnost;
- g. da sadrži najmanje 35% acetona;
- d. da sadrži alil-alkohola u takvoj količini da se rastvor broma izdvojenog pod dejstvom 20 sm^3 sumporne kiseline iz 100 sm^3 rastvorom bromnih soli, obezboji u toku od 12 minuta sa 10 sm^3 metilalkohola.

ko da destilat iz hladnika otiče kap po kap, brzinom oko tri kapi na sekund.

b. Količina acetona odrediće se kad se 20 sm³ sirovog metil-alkohola pomeša i izmućka sa 40 sm³ natrijum-hidroksida (specifične težine 1.30). Posle pola časa mora se izdvojiti najmanje 7 sm³ ulja kao gornji sloj.

v. Za izvođenje pokušaja sa bromom uzima se stakleni cilindar od 200 sm³ zapremine sa urbanim staklenim čepom i napravi rastvor od dva grama 447 miligrama kalijumbromata i 8 grama 719 miligrama kaliumbromida u jednom litru destilisane vode. Bromne soli treba pre merenja sušiti najmanje dva sata na 100° C.

U stakleni cilindar treba za tim sipati 100 sm³ dobivenog rastvora bromnih soli i 20 sm³ razblažene sumporne kiseline, od tri zapreminska dela vode i jednog dela koncentrisane sumporne kiseline pa se cilindar zatvori i tečnost ohladi na 17.5° C. Posle toga sipa se staklenom pipetom 10 sm³ sirovog metilalkohola, cilindar zatvori i izmućka.

II. Pri ispitivanju ulja destilacija se vrši na isti način kao i destilacija sirovog metil-alkohola.

čl. 5.

1. Mešavina sirovog metil-alkohola i ulja mora biti u srazmeri 8 : 1/2 t. j. na svakih osam delova sirovog metilalkohola upotrebljava se pola dela ulja.

2. Ovaka mešavina prestavlja opšte sredstvo za denaturisanje špiritusa.

3. Od ovako spravljenoga sredstva mora se upotrebiti 4% za denaturisanje 100 hl⁰ alkohola.*)

čl. 6.

Preduzeća koja žele spravljati sredstvo za denaturisanje špiritusa moraju se prethodno obratiti za odobrenje Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza; i u opšte potčinjavati se propisanim uslovima kontrole.

Ako se odobrenje za spravljanje ovoga sredstva izda, onda će se ime preduzeća i mesto gde se ono nalazi objaviti u »Službenim Novinama«.

čl. 7.

Ovaj pravilnik stupa na snagu kad se u »Službenim Novinama« objavi, a od toga dana prestaje važiti Naredba Ministra Finansija o upotrebi novoga sredstva za opšte denaturisanje špirta od 10. decembra 1919. godine Br. 6253. Dosadašnje sredstvo za denaturisanje, u koliko se kod rafinerije špiritusa nalazi na stovarištu, može se još upotrebljavati za denaturisanje špiritua, ali najdalje do 31. jula 1925. godine.

Posebne napomene

I. Ministar Finansija rešenjem od 13. maja 1927. godine Br. 56411 propisao je do daljeg naređenja kao specjalno sredstvo za denaturisanje špiritusa namenjenog za spremanje sredstva za teranje motora benzol, koji ne kristališe iz smeše ni kod — 13° C. i to u srazmeri 100 : 10.

*) Od 10% na 40% smanjeno izmenama i dopunama od 6. jula 1927. god. Br. 79796.

Denaturisanje se ima vršiti po propisu tač. II. priloga B. tač. I. § 1. provedbenog naputka zakonskog članka XX. od 1899 god. a kontrolisanje već denaturisanoga špiritala i gotovoga sredstva za teranje motora ima se vršiti po propisu tač. II. pod 8. istoga propisa G. D. Poreza od 25. maja 1927. god. Br. 56411).

II. Za denaturisanje špiritala namenjenog za spravljanje sredstava za teranje motora određuje se sirovi metil-alkohol koji će se dodavati špiritalu u srazmeri 100 : 5.

(Rešenje Min. Finansija od 16 decembra 1926. god. Br. 140280)

III. Pošto su prema članu 23. tač. 12. Uredbe o organizaciji finansijske struke i službe Finansijske Direkcije nadležne za izdavanje odobrenja za upotrebu trošarinskih predmeta bez plaćanja državne trošarine denaturisanih ili inače za industrijske, obrtne, poljoprivredne i naučne svrhe u koliko je to zakonom i pravilnikom dopušteno, to Generalna Direkcija Poreza, da bi Finansijske Direkcije pravilno postupale kod izdavanja tih odobrenja, izdaje sledeća upustva:

Trošarinski predmeti: šećer, benzin i alkohol oslobađaju se plaćanja državne trošarine, ako služe za industrijske potrebe, u kome se slučaju **moraće denaturisati specijalnim sredstvima**, odgovarajućim pojedinim industrijskim proizvodima.

Ta sredstva su sledeća:

1.) **Za šećer.** — Za denaturisanje 100 kgr. šećera mogu se upotrebiti:

- a.) Ruzmarinovo ulje u iznosu 130 grama;
- b.) vodeni rastvor 5% aloekstrakta (salisabor) . . . . . 1 kgr.
- v.) Petroleum . . . . . 200 grama;
- g. Sitan sapun . . . . . 3 kgr.

ulja	d.) Tečan sapun od ricinisovog	5 kgr.
	d.) Gorka so	10 kgr.

Napomena pod d.) — Ako je šećer u čvrstom i isitnjem stanju, gorku so treba dodavati u prahu. Ako je, međutim, šećer u obliku sirupa, onda se gornja količina gorke soli ima rastvoriti u vodi i denaturisanje izvršiti ovako dobivenim rastvorom gorke soli.

e.) Karbolna kiselina (čista tehnička ili sirova)	250 grama;
ž.) Kuhinjski so (natrium hlorid)	10 kgr.
z.) Kalcinirana soda	10 kgr.
i.) Kristalna soda	25 kgr.

Napomena. — U slučajevima pod z.) i i.) mora se šećer najpre rastvoriti i soda dodavati rastvoru šećera

j. Dekstrin	100 kgr.
2.) Benzin. Za denaturisanje	100 kgr.

benzina ima se upotrebiti:

a.) Gusti rastvor borove smole	1 kgr.
b.) Laneno ulje	10 kgr.
v.) Laneni firnis	10 kgr.
g.) Terpetinsko ulje	5—10 kgr.
d.) Gusti rastvor kaučuka	1 lit.

3.) **Alkohol** (špiritus) — Sem specijalnih sredstava, predviđenih pravilnikom za izvršenje zakona o porezu na žestu, odlukom Čospodina Ministra Finansija, odobrena su još i sledeća sredstva na 100⁰ hl. alkohola:

a.) Kamfor	4,5 kgr.
----------------------	----------

b.) Šelak	7,00 kgr.
v.) Benzol	10,00 kgr.
c.) Metil alkohol	5,00 kgr.

Napomena. Slučajevi pod v.) i g.) primenjuju se kod denaturisanja špiritusa, namenjenog teranju motora i može se, prema potrebi, izabrati jedno od oba sredstava.

Sva specijalna sredstva, za posebno denaturiranje špiritusa, kako ona, predviđena pravilnikom tako i ova gore pobrojana, moraju se, pre upotrebe, slati na analizu Hemijskom Labatorijumu Ćeneralne Direkcije Poreza u Beogradu, u cilju ispitivanja, da li ista odgovaraju propisanim uslovima ili ne.

U slučaju, da se pojavi traženje dozvole za specijalno denaturiranje špiritusa kakvim drugim sredstvom, koje bolje odgovara industrijskoj potrebi, a nije ovde navedeno, Direkcije će takvu molbu uputiti Generalnoj Direkciji Poreza, koja će o ovome doneti svoju odluku.

Prednje se dostavlja Direkciji radi upravljanja pri izdavanju dozvola za upotrebu trošarinskih predmeta bez plaćanja državne trošarine denaturisanih i za industrijske svrhe.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 5. aprila 1929. godine Br. 34980).

IV. Ministar Finansija svojim aktom od 10. marta 1928. god. Br. 35.300 rešio je sledeće: da se u buduće od 1. aprila 1928. godine denaturiranje špiritusa opštim sredstvom može vršiti samo onda, ako se prijavi za denaturiranje najmanje 10.000 hl.^o; da se prijava za denaturiranje mora podneti nadležnom sreskom upravniku finansijske kontrole najmanje 72 časa pre nameravanog denaturiranja,

koji će o danu i času denaturisanja odmah i depesom izvestiti Finansijsku Direkciju, i Generalnu Direkciju Poreza neposredno; da posao oko denaturisanja u buduće ima vršiti činovnik Finansijske Direkcije i nadležni sreski upravnik finansijske kontrole.

Da Generalna Direkcija Poreza s vremena na vreme ima izaslati svoga tehničkog kontrolora radi kontrole vršenja denaturisanja i to tako, da tehnički kontrolor dođe u preduzeće onda kada denaturiranje bude već izvršeno.

Činovnici Finansijskih Direkcija imaju pravo naknade putnih troškova od države u koliko idu van mesta svoga službovanja..

Generalna Direkcija Poreza neka radi dalje šta treba.

Prednje se dostavlja s tim, da se od 1. aprila 1928. godine ima striktno postupiti po ovom rešenju.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 21. marta 1928. cod. Br. 36.198).

V. Prilikom vršenja denaturisanja špiritusa opštim sredstvom u jednom preduzeću desio se slučaj, da je pumpa za prenos sredstva bila pokvarena, usled čega nije opšte sredstvo uopšte prenošeno u špiritus, pa je ovaj ostao nedenaturisan, dok je ipak skala na rezervoaru za sredstvo pokazivila da je sredstvo preneseno.

Ovaj slučaj jasno dokazuje da može biti zloupotreba prilikom denaturisanja i na oči kontrolnih organa, ako se sredstvo prenosi pumpom neposredno iz velikog rezervoara za sredstvo, s toga će u buduće organi prilikom vršenja denaturisanja sredstvom za denaturiranje iz rezervoara (gde je ono u rezervoaru) preneti u bačve pa onda iz bačve tek

prepumpavati u špiritus (kadu za denaturisanje), a po ispraznjenu buradi lično će se uveriti da su ova prazna. Neposredno prepumpavanje sredstva iz rezervoara u kadu za denaturisanje upotrebom skale za merenje uzete količine u buduće zabranjuju se.

O prednjem obavestiti sve činovnike i organe finansijske kontrole, kao i zainteresovane.

(Raspis Generalne Direkcije Poreza od 7. juna 1928. godine Br. 73.119).

PRAVILNIK

Ministra Finansija od 9. jula 1925. god., Br. 47.337, o prodaji denaturisanog špiritusa sa opštim sredstvom, sa izmenama i dopunama od 12. juna 1928. god. Br. 75266.

čl. 1.

1. U promet se može staviti samo onaj špiritus, koji je denaturisan opštim sredstvom za denaturisanje.

2. Strogo je zabranjeno sredstvo za denaturisanje iz denaturisanog špiritusa potpuno ili delimično odstranjivati ili denaturisanom špiritu-su dodavati ma kakve stvari, koje bi bile u stanju ukus i miris opšteg sredstva za denaturisanje paralizati, pa tako očišćeni špiritus prodavati ili nuditi na prodaju.

3. Naročito je kažnjivo ako se pri proizvodnji alkoholnih pića upotrebi denaturisani špiritus, pa se takva pića nađu, prodaju ili ma na koji način otuđuju.

4. Ko protivno učini, kazniće se kao krijumčar po članu 34. zakona o državnoj trošarini. Kao osnov kazne služi nađena količina denaturisanog špiritusa ili drugog pića, u kome je pronađen denaturisani špiritus. Kazna ne može biti manja od 100 dinara.

čl. 2.

1. Denaturisani špiritus, koji se stavlja u promet mora imati 90 stepena alkohola na + 15 C.

2. U slučaju da denaturisani špiritus leži duže od dva meseca može njegova jačina biti najmanje 89 stepena alkohola. Ispod ove jačine zabranjeno je prodavati denaturisani špiritus i na malo i na veliko.

čl. 3.

Ona lica koja imaju odobrenje da mogu denaturisati špiritus opštim sredstvom za denaturisanje (fabrike špirita i smestišta) ne mogu prodavati pojedinim licima manje od 25 litara denaturisanog špiritusa.

čl. 4.

1. Lica, koje vrše denaturisanje špiritusa opštim sredstvom za denaturisanje, moraju voditi registar (po obrascu br. 1.) o primanju i izdavanju denaturisanog špiritusa.

2. Ovaj se registar zaključuje 1. septembra svake godine i šalje nadležnoj okružnoj finansijskoj upravi — beogradskom poreskom odeljenju, odnosno finansijskoj direkciji.

3. Ove registre nabavljaće preduzeće preko nadležnog nadzornog organa od Ekonomata Ministarstva Finansija u Sarajevu po ceni koštanja.

4. Nadzorni organ dužan je svaki registar pre predaje preduzeću paginirati i na njemu napisati ime i mesto sedišta preduzeća, kao i kućni broj preduzeća, kome registar daje.

5. U ovaj registar dužan je sopstvenik preduzeća ili njegov zastupnik upisivati svaku prodatu količinu denaturisanog špiritusa, kako to

stupci registra zahtevaju, i kupci izdati propisno ispunjenu prodajnu biletu sa kontrolnim kuponom, koji se istovremeno ima ispuniti.

čl. 5.

Kupac denaturisanog špiritusa obavezan je prijem pošiljke najdocnije za tri dana prijaviti pismeno ili usmeno nadležnom odeljku finansijske kontrole. Na osnovu ove prijave odeljak finansijske kontrole dužan je prodajnu biletu potvrditi, a kontrolni kupon odseći i poslati ga odeljku finansijske kontrole nadležnom za nadzor lica, koje vrši denaturisanje špiritusa, te da taj odeljak na osnovu toga može kontrolisati pravilno vođenje registra. Ovi kontrolni kuponi imaju se priložiti odnosnom registru.

Ko ne prijavi prijem pošiljke kazniće se novčano do 100 dinara.

čl. 6.

Kod onih lica, koji špiritus nabavljen bez plaćanja trošarine, denaturišu opštim sredstvom za denaturisanje, ima se bar jedanput godišnje zvanično utvrditi količina špiritusa denaturisanog opštim sredstvom za denaturisanje. Pre utvrđivanja količine ima se prodajni registar zaključiti i utvrditi količina, koja mora po računu biti.

čl. 7.

1. Ako se između računske i faktičke količine denaturisanog špiritusa pokaže razlika veća od 5 %, prema poslednjem utvrđivanju količina denaturisanog špiritusa, onda će se sastaviti zapisnik o delu (opis čina) i postupiti po propisima kao za krijumčarenje špiritusa.

2. Kod svakog utvrđivanja količina denaturisanog špiritusa finansijski organi su dužni nađenu faktičnu količinu upisati u registar, koji vodi preduzeće.

čl. 8.

1. Ko se želi baviti prodajom denaturisanog špiritusa na veliko t. j. u količini od bar 25 litara od jedanput, kao i onaj, koji želi prodavati denaturisani špiritus na malo, mora se обратити molbom okružnoj finansijskoj upravi — beogradskom poreskom odeljenju, odnosno finansijskoj direkciji.

2. Okružna finansijska uprava — beogradsko poresko odeljenje odnosno finansijska direkcija utvrdiće preko organa finansijske kontrole, da li se molicu može izdati odobrenje, pa ako nema smetnje izdaće mu traženo odobrenje po prethodnoj naplati takse iz T.Br. 235. taksene tarife, koja se lepi na izdatom odobrenju, u protivnom odbije ga rešenjem, na koje se naplaćuje taksa iz T.Br. 5., taksene tarife.

3. Protiv rešenja o odbijanju podnosi se žalba Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza u roku od 15 dana, čije je rešenje izvršno. Žalba se predaje vlasti, koja je prvo rešenje donela.

čl. 9.

Dozvola se može, prema mesnim potrebama, izdati samo onim licima, koja nisu pod stecajem, niti su kažnjena zbog zločina ili prestupa iz koristoljublja, zbog krijumčarenja ili drugih krivica po finansijskim zakonima.

čl. 10.

1. Prodavanje denaturisanoga špiritusa opštим sredstvom za denaturisanje na malo može

se vršiti istakanjem u manje sudove iz otvorenih sudova.

2. Prodaja metil - alkohola za gorivo zabranjena je. Ko protivno postupi, kazniće se novčano od 500 do 5000 dinara.

čl. 11.

1. Prodavci denaturisanog špiritusa na veliko dužni su takođe voditi prodajni registar (po obrascu br. 2.).

2. Ovi registri zaključuju se svakog 1. septembra i šalju Okružnoj Finansijskoj Upravi — Beogradskom Poreskom Odeljenju, odnosno Finansijskoj Direkciji, a nabavljuju se preko nadležnog nadzornog organa kao u tač. 3. člana 4. ovoga pravilnika.

čl. 12.

Ako prodavac na veliko želi prodavati denaturisani špiritus i na malo, može mu se to dozvoliti, ali tu prodaju mora vršiti u sasvim odvojenim prostorijama od onih, u kojima vrši prodaju na veliko.

Ko protivno učini ili prodaje i na malo i bez dozvole kazniće se novčano sa 100 dinara.

čl. 13.

Ona lica, koja denaturisani špiritus nabavljaju u količinama preko 25 litara, dužni su na zahtev finansijskih organa pokazati propisnu prodajnu biletu.

čl. 14.

Velikoprodavci i maloprodavci denaturisanog špiritusa, kao i sva preduzeća, koja u svom

preduzeću upotrebljavaju denaturisani špiritus, dužni su u članu 1. ovog Pravilnika navedene propise od reči do reči prepisane pričvrstiti na vednom mestu u prodavnici odnosno u poslovnoj prostoriji.

čl. 15.

1. Lica, kojima je odobreno prodavati na veliko špiritus denaturisan opštim sredstvom za denaturiranje, dužna su dopustiti organima finansijske kontrole ulazak u sve prostorije svoje radnje, da bi ovi mogli utvrditi količinu denaturisanog špiritusa, pregledati vodenje registra i nađeni špiritus gradirati.

2. Isto tako i lica koja imaju dozvolu za prodaju na malo, dužna su dopustiti organima finansijske kontrole ulazak u sve prostorije radnje, da bi ovi mogli utvrditi količinu i jačinu denaturisanog špiritusa.

3. Ako bi se, u slučaju iz prethodne dve tačke, našao u radnji i takav špiritus, koji ima manji alkoholni sadržaj od 89. stepeni, ima se odmah sačiniti zapisnik o delu (opis čina) zbog nedopuštenog razređivanja špirita. — Krivac se kažnjava sa 100 dinara pored oduzimanja dozvole za prodaju denaturisanog špiritusa.

čl. 16.

Nadležni odeljci finansijske kontrole moraju preko svojih organa češće utvrdjivati jačinu špiritusa kod velikoprodavaca, a svakih šest meseci moraju slati uglede (po članu 11. Trošarinskog Pravilnika) Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza radi analize.

čl. 17.

1. Ako se posumnja da špiritus nije propisno denaturisan, onda se uvek imaju uzeti ugledi po članu 11. Trošarinskog Pravilnika, koji se šalju Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza radi analize. Količinu špiritusa od koga su uzeti ugledi treba utvrditi i o tome sačiniti zapisnik.

2. Ugledi se imaju uzimati ovako: špiritus se ima u sudu, u kome se nalazi, dobro izmešati i zatim napuniti jednu flašu od 0.5 lit., koja se prethodno ima dobro oprati i oplaknuti iznutra špiritusom. Zatim se flaša ima zapečatiti na zapušaću pečatom sopstvenika špirita, a od zapušaća provući užicu kroz jedan karton i na karton staviti zvaničan pečat. Ako ima više sudova iz kojih se uzima jedan ugled, onda se svaki sud ima dobro promešati i iz svakog se uzima po malo dok se ne napuni flaša od 0.5 lit.

3. Trošak analize snosi država, ako se utvrdi da je špiritus propisno denaturisan, u protivnom sopstvenik špiritusa.

4. Sve analize po ovom Pravilniku vrši samo Hemijska Laboratorija Generalne Direkcije Posrednih Poreza.

čl. 18.

1. Organi finansijske kontrole moraju uvek kontrolisati promet špiritusa denaturisanoga opštim sredstvom za denaturiranje, i u tome cilju moraju često pregledati prodaje ovoga špiritusa na malo i na veliko.

čl. 18.-a.)

Žalbe na presude po ovim propisima podnose se Generalnoj Direkciji Poreza u roku od

15 dana, a predaju se onoj vlasti koja je presudu donela.

Čl. 19.

U svakom slučaju osnovne sumnje da u nekom piću (rakiji, likeru i t. d.) ima denaturisanoga špirituza mora se staviti referat (opis čina) i uzeti ugledi, koji se imaju zapečatiti zvaničnim pečatom i pečatom sopstvenika tečnosti.

Čl. 20.

Po stupanju na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti svi odnosni propisi o prodaji denaturisanoga špirituza opštim sredstvom.

Čl. 21.

Ovoj pravilnik stupa na snagu 15 dana posle obnarodovanja u »Službenim Novinama«.

Posebne napomene

I. Generalna Direkcija Posrednih Poreza uverila se, da se denaturisani špiritus opštim sredstvom za denaturisanje u slobodnoj prodaji razblažuje vodom i tako prodaje.

Pošto se prema propisu tač. 6. „priloga B. K. tač. I. § 1. provedbenog naputka zak. č. XX. od 1899. god., koji važi za Srbiju i Crnu Goru, ne može denaturisati špiritus opštim sredstvom za denaturisanje, niti stavljati u promet, ako nema 90% alkohola, to se sa svima prodavcima denaturisanog špirituza manje jačine ima postupiti po § 81 zak. čl. XX od 1899 godine.

Da bi se ovim zloupotrebama i nesolidnoj trgovini sa denaturisanim špiritusom stalo na put Generalna Direkcija Posrednih Poreza naređuje:

Da se od svih velikoprodavaca, kao i maloprodavaca denaturisanog špirituza s vremena na vreme (u razmaku najmanje 3 meseca) uzimaju ugledi i šalju Generalnoj Direkciji Posrednih Poreza radi analize. Troškove analize snosiće država izuzev slučaja, da se analizom utvrdi da je špiritus slabiji od 90°.

Kod koga se nađe denaturisani špiritus slabiji od 90° biće kažnjen po § 81. zak. čl. XX. od 1899. god., koji propis važi i za Srbiju i Crnu Goru, a pored toga oduzeće mu se odobrenje, za prodaju denaturisanog špirituza.

(Raspis Generalne Direkcije Posrednih Poreza od 23. marta 1925. godine Br. 17506).

**UPUTSTVO
za izvoz špiritusa u inostranstvo.**

Na osnovu čl. 15. zakona o izmenama i dopunama u zakonu o državnoj trošarini, taksama i pristojbama¹⁾ propisujem

UPUTSTVA
za izvoz špirita u inostranstvo uz povlasticu koja glase :

Član 1.

Izvoz špirita u inostranstvo može vršiti samo proizvođač neposredno iz fabrike ili iz privatnog smještia, koje mora biti sopstvenost proizvođača.

Član 2.

Svaki proizvođač koji želi izvoziti špirit u inostranstvo, mora se prijaviti nadležnoj sreskoj upravi finansijske kontrole, koja će tu prijavu pošto zavede u svoje knjige (beleške o izvozu špirita) sprovesti neposredno Odeljenju Poreza Ministarstva Finansija.

¹⁾ Izmene i dopune od 28. juna 1929. godine Br. 65646. »Službene Novine« Br. 159.

Član 3.

Najmanja količina špirita koja se može izvesti u inostranstvo uz povlasticu utvrđuje se sa 500 hektolitarskih stepena.

Član 4.

Svaki proizvođač špirita po izvršenom izvozu u inostranstvo ima pravo staviti u promet u zemlji istu količinu špirita koliko je izvezao u inostranstvo uz naplatu državne trošarine snižene za 4 dinara po hektolitarskom stepenu.

Član 5.

Špirit se može izvoziti u inostranstvo od strane svakoga proizvođača po ukazanoj potrebi, a pri stavljanju u promet u zemlji priznavaće se povlastica iz člana 4. ovih uputstava.

Član 6.

Svaku količinu špirita koju proizvođač želi izvesti u inostranstvo, mora prijaviti kontrolnom organu pismenom prijavom u 4 primeraka.

Član 7.

Kontrolni organ, pošto izvrši propisni posao za izvoz špirita iz fabrike ili smještia u inostranstvo, zavodi podatke iz prijave, kao i ostale potrebne podatke, u belešku o izvozu špirita u inostranstvo. Jedan primerak prijave prilaže ovoj belešci.

Član 8.

Onoga dana kada špirit namenjen za izvoz u inostranstvo bude iznesen iz fabrike ili sme-

stišta, stiče izvoznik pravo na povlasticu iz člana 4. ovih uputstava.

Član 9.

Ovu činjenicu kontrolni organ odmah upisuje u belešku na desnoj strani, a zatim i u trošarsku knjigu (u račun o potrošarini).

Član 10.

Broj knjige izvoza (broj izvozne deklaracije) unosi se u belešku naknadno, pošto se primi potvrđena sprovodnica od izlazne carinarnice.

Član 11.

Beleška o izvozu špirita u inostranstvo zaključuje se na koncu svakog proizvodnog perioda i prilaže se godišnjem računu. Neiskorišćene izvesne količine za sticanje prava na povlasticu iz člana 4. ovih uputstava u toku jednoga proizvodnog perioda ne mogu se iskoristiti u idućem proizvodnom periodu.

Član 12.

U slučaju da izvoznik namenjene količine za izvoz ne izveze nego ih stavi u promet u zemlji ili vrati u fabriku ili smestiše, onda se to ima upisati u belešku o izvozu špirita, a na one količine koje su stavljene u promet u zemlji po stopi sniženoj za 4 dinara na osnovu toga izvoza, ima se naknadno naplatiti razlika trošarine od 4 dinara od jednog hektolitarskog stepena.

Član 13.

Ovi propisi važe od 15. aprila 1929. godine i od toga dana prestaju važiti Uputstva za izvoz

špiritala i rakije u inostranstvo sa pravom na izvoznu nagradu od 10. maja 1929. g. Br. 46041.

Posebne napomene

I. Ovaj Pravilnik izdat je 20. juna 1929. god. Br. 60810. (Službene Novine Br. 159).

II. Prvi pravilnik, o kom je reč u čl. 13., bio je kratka veka. Posle 40 dana zamenjen je sa ovim. Za rakiju će se uputstvo izraditi kasnije.

PODELA KOLIČINÉ ŠPIRTA MEĐU FABRIKE ŠPIRTA

Na osnovu ovlašćenja u 5. Napomeni uz tač. 14. člana 6. zakona o državnoj trošarini, taksama i pristojbama, koja glasi:

»5. Napomena. — Količinu preko 30.000 hl. čistog alkohola, koja je ogdredena za potrošnju u zemlji, razdeliće Ministar Finansija među postojeće industrijske fabrike špirita već za proizvodni period 1929/30. godinu. Ova raspodela se ima izvršiti do 15. avgusta 1929. godine i stajaće na snazi do konca proizvodnog perioda 1938/1939. godine.«.

R E Š A V A M :

da se količina špirita, potrebna za potrošnju u zemlji u toku svakoga proizvodnog perioda, koja prelazi zakonom određeni kontigenat za poljoprivredne fabrike špirita, a koja se predviđa, prema dosadašnjoj potrošnji, sa 70.000 hl. čistog alkohola, podeli među postojeće industrijske fabrike špirita ovako:

1. Fabrici špirita VI. Arko, Zagreb, 11.100 hl.
2. Fabrici špirita M. Fišla Sinovi, Kreka 9.700 hl.
3. Fabrici špirita P. Teslića, Sisak . 9.700 hl.
4. Fabrici Šećera »Crvenka«, Crvenka 9.700 hl.

5. Fabrici Špirita Makso Majer, Sav. Marof	7.000 hl.
6. Fabrici Špirita, Brčko	7.000 hl.
7. Fabrici Špirita Union, Ljubljana	5.500 hl.
8. Fabrici Špirita J. F. Všetečka, A. D. Beograd	4.200 hl.
9. Fabrici Špirita J. Friš, Vršac . . .	2.000 hl.
10. Fabrici Špirita J. Budimirović, Travnik	1.200 hl.
11. Fabrici Špirita Tovarna za špirit i drože, Račje	1.200 hl.
12. Prvoj Veliko-Bečkerečkoj Fabrici Špirta	1.700 hl.

Preko ove količine ne može ni jedna od navedenih fabrika špirita proizvesti špirita za potrošnju u zemlji.

Ovaj kontingenat važi za svaki proizvodni period počevši od proizvodnog perioda 1929/1930. godinu, pa sve do konca proizvodnog perioda 1938/1939. godine.

Posebne napomene

I. Gospodin Ministar Finansija rešenjem od 17. juna 1929. godine Br. 69061 izvršio je sledeću podelu špirita predvidivog za domaću potrošnju preko određene količine za poljoprivredne fabrike špirita:

fabrici špirita Vl. Arka, u Zagrebu, 11.100.— hektolitara čistog alkohola;

fabrici špirita M. Fišla Sinovi, iz Kreke, 9.700.— hektolitara čistog alkohola;

fabrici špirita P. Teslić, iz Siska, 9.700.— hektolitara čistog alkohola;

fabrici špirita »Crvenka, iz Crvenke, 9.700.— hektolitara čistog alkohola;

fabrika špirita Makso Majer, iz Sv. Marofa, 7.000.— hektol. čistog alkoxola;

fabrika špirita u Brčkom 7.000.— hektol. čistog alkohola;

fabrici špirita pivare »Union«, iz Ljubljane, 5.500.— hektol. čistog alkohola;

fabrici špirita J. F. Všetečka, A. D. iz Beograda, 4.200.— hektol. čistog alkohola;

fabrici špirita J. Friš, Vršac, 2000.— hektol. čistog alkohola;

fabrici špirita J. Budimirović, iz Dolca, 1.200.— hektolitara čistog alkohola;

fabrici špirita Tovarna za špirit i drože, Račje, 1.200.— hektol. čistog alkohola;

Prvo Veliko-Bečkerečkoj fabrici špirita, u Vel. Bečkereku, 1.700.— hektol. čistog alkohola;

Preko ove količine ne može ni jedna od navedenih fabrika špirita proizvesti špirita za potrošnju u zemlji. Proizvodnja špirita za izvoz u inostranstvo je slobodna i svaka fabrika može u tom cilju proizvoditi neograničene količine.

Kontrolni organi će u toku proizvodnog perioda voditi tačnu evidenciju, da pojedina fabrika ne stavi u promet u zemlji veću količinu špirita od napred određene, pa će odmah, čim neka fabrika stavi u promet u zemlji bilo sa plaćenom trošarinom ili bez plaćene trošarine količinu špirita određenu joj ovim rešenjem, zabraniti dalji iznos špirita iz fabrike za domaću potrošnju, a o tome izvestiti Odeljenje Poreza Ministarstva Finansija.

Ovaj određeni kontingenat važi za svaki proizvodni period počevši od proizvodnog perioda za 1929-30. god. pa sve do zaključno proizvodnog perioda za 1938-1939. godinu.

Na dan 1. septembra 1929. god. imaju se popisati zatečene količine špirita u gore navedenim fabrikama špirita i te količine špirita ako se budu stavljale u promet u toku proizvodnog perioda 1929-30. god. ulaze u određeni kontingenat svake

pojedine fabrike špirita. Ovakav obračun se ima vršiti na koncu svakog proizvodnog perioda za sledeći period, tako da se ne sme dogoditi da pojedine od napred navedenih fabrika u toku jednog proizvodnog perioda stavi u promet veću količinu špiria od one, koja je rešenjem Gospodina Ministra Finansija određena.

Direkcija će sa prednjim upoznati sve organe finansijske kontrole, a zainteresovanim fabrikama špirita dostaviće ovo naredenje u overenom prepisu.

(Raspis Odeljenja Poreza od 23. jula 1929. g.
Br. 69061).

Broj 69.061/29.

17. jula 1929. god.

Beograd.

Ministar Finansija,
D-r Stanko Šverljuga, s. r.

REGISTAR

Alkohol — trošarina na isti	166
Alkohol — denaturisanje	344
Alkohol — nagrada i upustvo za izvoz	362
Alkohol — od melase	170
Alkohol — predmeti od njega iz inostranstva	173, 174
Alkohol — preparati lekova od njega	173
Alkohol — uvezen iz inostranstva	173
Alkohol — proizvodnja u poljopriv. fabr.	174
Analiza — rošarinskih predmeta	27, 28, 174
Apreture — i benzin	277
Apsent	173
 Benzin	 275
Benzol	275
Besplatni benzin	277
Brašnate stvari — pečenje rakije zabranjeno	121, 196
 Carinarnice i trošarine	 17
Carinarnice — i trošarinske krivice	96
 Dalmacija — i trošarina na vino	 141
Dacio konsumo	121
Državna trošarina — tarifa po kojoj se ona plaća	122
Dekstroza — i trošarina	122
Denaturisanje — naknada	12, 174
Denaturisanje predmeta	15

E gzekutivna naplata trošarine	—	—	—	18
Električno osvetlenje — trošarina	—	—	—	160
Ekstrakti i esencije — trošarina	—	—	—	157
Ekstrahovanje i benzin	—	—	—	277, 278, 282
Evidencija — o bezporeznom benzину	—	—	—	282
— o rakiji	—	—	—	246
— o trošarinskim proizvodima	—	—	—	37
Etarska ulja	—	—	—	157
F abrika — špiritusa poljoprivredna	—	—	167, 168, 174	)
Firnisi — ne podleže trošarini	—	—	—	181
Fond — Fin. Kontrole	—	—	—	106
G likoza — i trošarina	—	—	—	122
Gubitak kod piva	—	—	—	127
Gubitak kod rakije	—	—	—	232, 233, 224
Gubitak kod benzina	—	—	—	293
Gubitak ko vina	—	—	—	144, 145
H vatica — trošarinskih krivica	—	—	—	97, 106
I zvoz u inostranstvo — alkohola	—	—	167, 178	)
Izvoz u inostranstvo — trošarinskih predmeta	—	—	66, 69, 72	
Izvršnost rešenja i presuda	—	—	102, 105, 106	
K alcijum karbid — trošarina	—	—	—	166
Kalcijum acetat — trošarina	—	—	—	271
Kava — trošarina	—	—	—	125
Kava — njene zamenice	—	—	—	126
Kada — kod sprave za pečenje rakije	—	—	—	211
Kazani rakijski — ne oduzimaju se	—	—	—	247
Kazne — zbog neprijave početka rada	—	—	—	90
zbog ponovne upotrebe trošar. marke	—	—	—	89
— zbog otvaranja obeleženih sudova i zavoja	—	—	89, 90	
— proizvođača zbog neuređenih lokala	—	—	—	91
— proizvođača koji ne prijavljuju početak	—	—	—	90
rada	—	—	—	90

— zbog neurednog vođenja knjiga	—	91
— zbog nedopuštanja pregleda rada, lokalna i knjiga	— — — — —	92
— novčane zamenjuju se u kaznu zatvorom ako se ne mogu platiti	— — —	93
— za neprijavu iznosa trošar. predmeta	44, 45	
— zbog puštanja neobeleženih predmeta u prodaju	— — — — —	84
— zbog krijumčarenja	— — — 75, 77, 79, 80,	84
— činovnika	— — — — —	94
Kontrolna naknada (pristojba)	— — — — —	12, 174
Konjak — i trošarina	— — — — —	159
Kresiva — i trošarina	— — — — —	166
 Liker — i trošarina	— — — — —	159
 Marke pivske	— — — — — —	133
Marke trošarinske	— — — — — —	29, 31, 36
Marke pečatne za kazane rakijске	— — — — —	238
Melasa — i proizvodnja vina i alkohola od nje	— — — — —	170
Metil alkohol — zabranjen	— — — — —	170
 Nadležnost — za izviđanje i suđenje	— — — — —	96, 97
Naknada kontrolna za denaturisanje špirita	— — — — —	12, 174
 Obeležje trošarinsko	— — — — — —	29, 31, 32, 33
Opštinsko poglavarstvo i rakija	199, 202, 203, 205 i 206	
Obnova suđenja — kako se traži	— — — — —	103
Ocatna kiselina	— — — — — —	270
— upustvo za utvrđivanje njene jačine	— — — — — —	341
Pečenje rakije	— — — — — — — —	207, 218
— iz čega se ne dozvoljava	— — — — — —	121, 257
Pivo — trošarina na njega i ostali propisi	— — — — — —	126
Plamene lampe — trošarina	— — — — — —	159, 160
— prijavljivanje	— — — — — —	161, 162
— oslobođenje od trošarine	— — — — — —	160

Plin za osvetlenje — — — — —	164
Plovak — kod sprave za pečenje rakije — —	212
Poljoprivredne fabrike špirita — —	166, 167 168
Ponovno suđenje — vidi obnovu suđenja —	
Potkazivači — tužbe, dostave — — —	97
— žalbe na rešenje — — —	97
— lica koja to ne mogu biti sa pravom na nagradu — — — — —	101
Povraćaj trošarine — — — — —	66, 67, 69, 72, 73
Pomada i trošarina — — — — —	181
Poček na naplatu trošarine — — — — —	23, 24
Pravilnik o upotrebi novog sredstva za denaturiranje špiritusa — — — — —	344
Pravilnik o prodaji denaturisanog špiritusa — —	353
Predmeti koji podleže trošarini — — —	122
Predmeti — koji ne plaćaju trošarinu — — —	10
Prekid krivične istrage — — — — —	102
Proizvođači troš. predmeta i njihove dužnosti —	36.
Prodaveci trošarinskih predmeta — — —	48
Povrat krivice — — — — —	87, 88
Rakija — — — — —	34, 194, 196, 247, 251, 257
— od sopstvenih sirovina — — — — —	258, 259
Rasporedno rešenje — — — — —	108
Registrar — — — — —	223, 235, 237, 238, 243, 255, 253
Rešenja kad su izvršna — — — — —	102, 105, 106
Repa šećerna — proizvodnja alkohola — — —	182
Rum — — — — — — — — —	159
Seljak proizvođač — — — — —	261, 265 269
Sijalice — žarulje — — — — — — —	160
Smestišta trošarinska — — — — —	55—66
Skrobne materije — ne mogu se upotrebiti za rakiјu — — — — — — —	121, 257
Sprave — za pečenje rakije — — — — —	247, 257
— ne oduzimaju se po krivicama —	247

Sukob nadležnosti — — — — — — —	97
Šećer — trošarina — — — — — — —	122
Tarifa trošatinska — — — — — — —	122
Tehnička ocatna kiselina — — — — — — —	272
Trošarina kad se naplaćuje — — — — —	12
Trošarina — na predmete izrađene u zemlji i na strani — — — — — — —	17
Trošatinska kontrola — — — — — — —	29
Trošatinska obeležja — — — — — — —	29, 31, 32, 33
Trošatinski proizvođači, prodavci i njihove dužnosti — — — — — — —	36
Trošatinska smestišta — — — — — — —	55
privatna — — — — — — —	59
državna — — — — — — —	66
Trošatinskih predmeta izvoz i povraćaj trošarine — — — — — — —	66 ,73
Trošatinske krivice — — — — — — —	75
Trošarina, kako se naplaćuje po težini — — —	21
Trošarina pri uvozu robe gde se naplaćuje — —	17, 18
Trošarina — u kojoj moneti se naplaćuje — —	23
Tužbe i žalbe — — — — — — —	97. 98
Uvoz trošar. predmeta gde se odobrava — —	17, 18
Upustvo za utvrđivanje jačine ocatne kiseline — —	341
Upustva za izvoz špiritusa sa pravom na nagradu	363
Upustvo za naplatu oblasne trošarine — — —	331
Upustvo o nadležnosti fin. direkcija — — —	338
Vino — trošarina — — — — — — —	141
Vinogradari i prijave — — — — — — —	92
Vinski mošt i kljuk — — — — — — —	143
Vinska šira (mošt) — — — — — — —	143
Vlasti trošatinske — — — — — — —	110

Zaplena sprava — — — — —	247, 248, 264
Zasarelost — — — — —	108, 109
Zbirni sud (kod sprava za pečenje rakije) —	246
Zakon o Državnoj trošarini — — — — —	9
Zakon o Drž. Trošarini, Taksama i Pristojbama	119
Zatvor — kazna — — — — —	93
— gde se izdržava — — — — —	106
— sprave — — — — —	237
Žalbe, kad i komе se izjavljuju — — —	98, 100
Žarulje — — — — — — —	160

N A Z N A N J E

Slučajnom greškom slagača strane 175 i 176 ponavljaju se dvaput ali tekst ide svojim redom.

